

KRONIKA MĚSTA KOLÍNA

1918 - 1923

R o k 1 9 1 8 :

Tehdy to byl ten milý, starý Kolín, vyhovující předešlým poměrům, se starými domy, podivnými střechami, špatným dlážděním, odkaz to generací, které zde spokojeně, ba možno říci idylicky, žili 40 let před válkou. A za války vzhled města teprve utrpěl, řemeslníků zde nebylo, bojovali, tak se nemohlo opravovat a stavět. Domy byly lacinější než dříve skorem, ku př. velmi levně koupil O. Vavruška krásný velký objekt od barones Heritesových v Zahradní ulici a rovněž velkoobchodník Al. Erhart získal levně výstavnou usedlost od Karla Batisty v třídě Havlíčkově. Menší domy a domky teprv se daly levně koupit.

Dost lidí za války zbohatlo, ale daleko víc schudlo. Dnes po odstupu dvaceti let, kdy tyto řádky píš, mohu potvrdit, že pravdivé jest přísloví "Boží mlýny melou pomalu a jistě", různými způsoby potrestány byly rodiny těch, kteří za války na úkor kapsy a zdraví svých bližních se obohatili.

Po ulicích chodí lidé všelijak oblečení v různě přebarvené vojenské látky, také klapou dřevěnné podešve, je cítit kouř náhražkového tabáku a vidět mnoho pejzatých polských židů, šmejdících a obchodujících. A těch, různých vojáků, buď ze zdejšího strážního oddílu, z nemocnic, skladů a pak z fronty neb jiných nemocnic příšlých dovolenců a rekonvalescentů, zvláště tito nápadně kulhají, i jinak staví na odiv své zranění a utrpení, jen aby se nemuseli vrátit odkud přišli. Mnoho krámů a živností jest zavřených, majitelé jsou na vojně. Výměnný obchod kvete dosud, cukr, kuřivo, maso, mouka, kůže, jsou velmi hledané druhy zboží, za výklady kupeckých krámů jest nanejvýše mýdlo z různých hlinek vyrobené a u střížníků látky z papírového materiálu. Metr dobré látky platí se až 240 K a

vysoké boty s holínkami nejsou pod 500 K. Před obecními výdejnami potravin, jedna taková byla v ulici na Hradbách v bývalém Dělnickém domě, stojí dlouhé fronty těch, kteří dostanou 1 kg mouky neb vařiva, u pekařů chléb, u kupců cukr, petrolej, na lístky, ústřížky to-moučenek, chlebeček, cukřenek, poukázek na tuky, brambory, uhlí a jiné životní potřeby, a ve středu a v sobotu odpoledne na tabákové výrobky. Taková fronta ku př. na tabák se táhla v čtyřstupech mužů od hlavní trafiky, až na okraj náměstí a u dveří trafiky dva strážníci udržovali pořádek. Bylo to neveselé živobytí vzdor tomu, že bylo hodně papírových a železných peněz mezi lidmi, každý již měl toho dost. Úmrtnost byla dosti velká, hlavně staří lidé i mladí podvýživou byli skoseni.

V létě již celková nálada byla dusná, jako před bouří, únavná, ale již tu a tam začínaly probleskovati známky odboje, zvláště, když vracející se vojáci vyprávěli dokumentární, tiskem zapírané porážky, jinek ale až na tu bídu a nouzi o potraviny, plynul život klidně, snášený s jistou resignací, a to tím spíše, že bylo znáti neudržitelnost stávajících poměrů.

13.6. pořádal Místní odbor Ústřední Matice Školské na náměstí koncert Vlasákovy hudby.

19.6. politický spolek "Budoucnost" veřejnou schůzi, pod náležitým úředním dozorem. Na nádraží byly zabavovány zásilky obilí a potravin a odevzdávány, ovšem pokud se tam dostaly, k provaření do válečné kuchyně, ta byla umístěna v průchoďu starého domu, dnes dům s průchodem nám. krále Jiřího 93.-II. Zde za malý peníz, i někdy zdarma, bylo lze obdržeti polévku a různé příkrmy, v nichž červeňavé, lihovarnické, z horských okresů sem dovážené brambory, byly podstatnou částí vařiva, ale přes to hodně lidí sem chodilo. Hostincům, jídelnám a výčepům c.k. okr. hejtmanství nařídilo, aby zachovávány byly bezmasé dny, t.j. takové, že podávané pokrmy musely být připravovány

bez masa. Z okr. komisaře Václ. Špaleho a několika tak zv. válečných kontrolorů, zdejších to občanů složená komise, v bezmasé dny dopoledne kontrolovala hostinec, domácnosti, kdež se dívala do hrnců, pod pokličky, ale členové této komise nebyli tak přísní.

V kostelích se provádělo měření a soupis cínových píšťal u varhan, měly být odebírány pro válečné účely, byl silný nedostatek cínu, to samé platilo o zařízení výkladních skříní z mědi pozůstávající a mělo být nahrazeno z litiny.

23.6. se hrála v Zámecké restauraci Dělnická tělocvičná jednota "Třetí zvonění", veselohru od V. Štečna, a v biografu promítány obrazy z války a konány agitační přednášky pro upisování VIII. rak. válečné půjčky, na příkaz c. a k. místodržitelství, které zároveň nařídilo, aby byla zabavena celá sklizeň ranných bramborů. Že i na frontách to začínalo povážlivě praskati, to dokazují hlášení různých vojenských velitelstev o četných sběhnutí od vojenských útvarů, sběhové títo se ukřývali v leších a u příbuzných a byli od příliš horlivých četníků pronásledováni.

4.7. Václav Kvíz vydal 1. číslo Kolínských Listů, ale bylo hned zabaveno.

Váleční uprchlíci vracejí se do svých domovů, do Bukoviny, do okolí Gorice a Gradišky, a ti co zde zbyli, dostávají ovesnou rýži k obživě, vyživovací akce dostala od státu pro červenec 25.000 K v papírových bankovkách, jichž jest všude plno.

Studentský Klub Mladých uspořádal výstavu obrazů ak. malíře L. Vacátky, té doby zde dlejšího, jako c.k. nadporučíka a velitele v továrnách a jako majitele atelieru a domu čp. 188-III. Žižkova třída.

Mimo jiných kožních nemocí, které přinášejí z fronty se vracející vojáci, jest nejvíce rozšířen dosud zde neznámý vousový lišej (syfiosa). Také onemocnělo několik

lidí na neštovice černé (variola) a vojáci, kteří leželi v záložní nemocnici.

Národní výbor byl tajně ustanoven již od července, byl okresní a místní. Permanentní jeho členové byli v předsednictvu: Václav Špringl, ing. J. Vodseďálek, A.V. Prágr, Al. Klepáč a Startl, ruský tlumočnick.

V majetku Jana Koudelky jest německá listina, nařízení praesidia místodržitelství, aby udělán byl soupis nespolehlivých osob a politicky podezřelých. Dle sdělení četnictva jsou na ni následující: Ant. Řehoř, Bart. Tříška, Otakar Moravec, Fr. Moravec, Josef Tlamka, Jan Koudelka, Josef Bílek, Antonín Luňák, Frt. Štrup a Jar. Darebný.

29.7. + František Leger, emer. ředitel cukrovaru, bývalý okres. starosta a člen zdejší Legerové rodiny.

2.8. pořádalo Družstvo pro postavení divadla divad. představení "Instinkt" a dne 4. a 5. srpna Studentský Klub Mladých studentskou slavnost "Majales" za dosti četné účasti obecenstva.

Projednávána stížnost ohledně zákazu vycházení Kolínských Listů a vydávání povoleno.

V okolí města jsou podnikány noční krádeže ranných bramborů, což v této bídě o potraviny jest pochopitelné, a okr. hejtmanství nařizuje potření nespokojenosti válečných zajatců při žních a mlácení obilí zaměstnaných.

11.8. Politický klub nár. soc. dělnictva pořádal veřejnou sešůzi, továrna na vozy na Zálabí začla opětně pracovati.

Že i také o lín k pálení byla velká nouze, svědčí že Výrobnímu a nákupnímu družstvu obuvníků bylo téhož povoleno na měsíc jen 5 litrů.

14.8. Válečným uprchlíkům zastaveny stát. podpory a ti chutě opouštěli město. Řezníci jsou stiháni a pokutováni proto, že neodvedli lůj na výrobu margarínu. I básníku a statkáři Karlu Legerovi vyměřena pokuta 500 K, že nedodal předepsanou povinnou dávku válečné tukové ústředně.

18.8. pořádal Sport. klub divadelní představení, Al. Klepačovi, novému vydavateli Kolínských Listů povoleno používání pošt. známek novinových. V domnění, že asi válka dále potrvá, nařizuje vojenské velitelství skupiny čís. 26, že okr. hejtmanství má vyhledati spolehlivé vojenské osoby pro vojenský výcvik a přípravu mládeže. V druhém přípise si to samé velitelství stěžuje, že chleba, dodávaný zdejšími pekaři "jest absolutně nepříjemný". Nebyl to žádný div, pekaři a jiní dodavatelé chtěli rychle zbohatnouti, obilí a mouka byly vděčným předmětem pokoutního obchodu, jinak těžko bylo co ze životních potřeb k dostání.

20.8. nařizuje okr. hejtmanství, aby se stala skutkem organizace opatření životních potřeb na soukromé cestě skrze výpomoc, ale oproti tomu druhý den zase ministerstvo obchodu nařizuje zabavení máku.

23.8. Politický spolek Budoucnost pořádal veřejnou schůzi a Leop. Šmídovi, úředníku Obch. a prům. banky, vydavateli Kolínských Listů, dána úřední výstraha, že bude zastaveno další vydávání. Byl zabaven leták s nápisem "Pracující lidé!" Žel že se žádný nezachoval.

1.9. Vzdělávací sbor okresu Kolínského uspořádal přednášku K.St. Sokola "O české deklaraci". Oznámení úřední o této přednášce šlo na Militer Stations-Komando, Kolín a četnické velitelství. J. Rudiš, úředník raf. petroleje se stal redaktorem Kolínských Listů.

8.9. Sport. klub opět hrál divadlo a 11.9. opakoval.

13.9. Studentský Klub Mladých uspořádal hojně navštívený koncert "Pěveckého sdružení moravských učitelů". Josefu Rudišovi oznámeno, že Kolínské listy pro kritiku úřední vyhlášky, v níž nabádáno ku spořivému vedení hospodářství, byly dočasně zastaveny. I touha po alkoholu mocně propukala, v noci neznámý pachatel vnikl do skladiště Úvěrní banky proti lávce u nádraží a ukradl tam 40 lahví kořalky.

14.9. + na Kladně Jiří Pak, český novinář a kdysi spolupracovník v tiskárně svého otce Jindřicha Paka v Kolíně. Vydával krejcarové týždenníky "Líd" a "Ruch". Byl to výborný Sokol a vedle psaní do různých sokol. listů, vydával svůj vlastní list Borec a v posledních letech redigoval státoprávně pokrokový týdeník "Nový Havlíček" na Kladně, který byl na počátku války úředně zastaven a Pak vydával jen tisk nepolitický. Nedočkal se svobody národa, pro kterou tolik bojoval.

Stavovský život také neúhasínal. 20.9. bylo úředně zapsáno nově založené "Nákupní, skladové a prodějní družstvo kovářů a podkovářů v Kolíně, zapsané spol. s r. om."

22.9. opět 9 řezníků bylo udáno, že neodvedli lůj na vyrábění margarínu a na venkově předepisovány a zabavovány výmlaty obilí. Jako obilní inspektoři Válečného obil. ústavu fungovali v září Jan Funda, hospodář. správce v.v., Antonín Rykl a Jakub Zwiefelhofer, četn. strážmistr v.v. A. Rykl byl z nich nejprísnější a dne 24.9. na nádraží zabavil mák, poslaný do Haliče a mouku poslanou ze Šternberka do Prahy.

27.9. vydalo pražské místodržitelství nařízení, aby bochníček chleba ve váze 1 kg 26 dkg prodáván byl za 1 K 20 haléřů.

29.9. neúnavný Studentský Klub Mladých zřizuje kurs vyučování slovinskému jazyku.

1.10. pro politický okres kolínský stanoven byl od Obilního válečného ústavu spotřební podíl 2301 q mouky a 2326 q mlýnských výrobků. Na nádraží byl zabaven kufr se 64 kg pšenice, byl poslán ze Zásmuk do Brandýsa n/Orlicí, dále polskému židu 35 párů střevíců, 2 košile a látka na šaty.

3.10. zdejší továrně na vozy povolen byl přiděl 20 litrů petroleje na měsíc říjen.

6.10. večer vyhořel zálabský mlýn dra L. Radimského, byl to hrůzokrásný pohled. Obytné stavení bylo však zachráněno a k úrazu nepřišel nikdo.

9.10. ustavil se Jubilejní spolek k podpoře chudých žáků král. české zemské školy řemeslnické. Rolníci v tyto dny požadovali až 120 K za 1 q bramborů.

12.10. cukerní ústředna sděluje, že plné krytí potřeby cukru na říjen z pohotových zásob nelze provést a že tudíž musí přidělen, resp. dodán být surový cukr z nové sklizně, jakmile bude se zpracováním řepy započato v cukrovarech. Místopředsedou cukerní ústředny byl zdejší majitel cukrovaru Adolf Richter.

14.10. okr. hejtman dr. Heřman Zeman povýšen byl do II. platební třídy za svoji činnost, ve které mu byl okr. komisař Václav Špale, typ chladného, přísného, neúprosného rak. byrokrata, věrným pomocníkem.

17.10. Sokol pořádal koncert slavné zpěvačky Emmy Destinové za velké účasti. Místní vojenské velitelství vydalo leták "K míru", povzbuzující k upisování VIII. válečné půjčky.

Ustanovený Okresní Národní Výbor měl tyto členy: předsednictvo:

Ad. Prokůpek, president Zemědel. rady
 náhradník Josef Vaníček, učitel v Červ. Pečkách,
 Václav Špringl, krejčovský mistr,
 Alois Klepáč, továrník a správce lihovaru,
 Ant. Řehoř, úředník nem. pokladny,
 JUDr. Ladislav Radimský, majitel mlýna,
 JUDr. Alf. Jelínek, advokát a starosta města
 za čes. stranu agrární:
 Ant. Chloupek, správce panství Červ. Pečky,
 Josef Hon, rolník, Těšíny,
 František Mašín, statkář, Lošany

za čes. stranu socialistickou:

Václav Snětivý, podúředník dráhy,
Josef Semelka, truhlářský dělník u Zápotockého,
Josef Hyhlík, adjunkt dráhy státní
náhradníci: Bohumil Novák, kupec na Zálabí

Robert Marek, úředník dráhy,

za str. soc. dem.:

Boh. Záligr, správce nem. pokladny
Antonín Pánek, redaktor a úředník nem. pokladny
Jan Koudelka, redaktor,
náhradníci: Jan Kochmann, železniční zřízenec

Jar. Žáža, železniční zřízenec

za str. státoprávně demokratickou:

A.V. Prágr, vr.ředitel Záložny,

Antonín Sládek, obchodník,

dr. J. Tuček, správce lihovaru,

náhradníci: ing. Fr. Vodseďálek, profesor zem. prům. školy,

PhDr. V. Kozák, profesor obch. akademie.

Okresní úřad práce: Václ. Mrázek, majitel domu, před-
seda str. stát. demokrat.

místopředseda: Josef Hon, rolník, Těšínský, čs. str. agrár.

zapisovatel: Ant. Čebiš, vodáren. dělník, za čes. soc. str.

Josef Spěšný, dělník v Pražsko-Kolínské,
za str. čes. socialistickou,

Ant. Chloupek, správce Červ. Pečky, čs.
str. agrární,

inž. J. Hranička, úř. Lučební továrny,
str. stát. demokratickou

Fr. Roušavý, typograf, Zálabí, za str.
soc. dem.

Al. Novák, dělník, za str. soc. dem.

21.10. Národní Výbor vydal provolání ku sbírkám
pro národní oběti ve prospěch českých menšin. Na nádra-
ží bylo zabaveno 1 vagon mosazných pláští na granáty,
1 vagon petroleje, 3 vagony uhlí, 1 vagon mědi a mosaze,
10 vagonů cukru a 2 vagony krup, které byly určeny do
zemí alpských. Cukr byl přikázán obchodníkům.

27. října v neděli o 9. hodině dopoledne, právě když lidé vycházeli z kostela, vrhla se s pavlače zvonice, tedy z výše 40 m dolů na dlažbu 18ti letá Růžena Poláková, dcera obuvníka ze Školské ulice. Zůstala s roztráštěnými údy mrtva ležeti na dlažbě za velkého sběhu lidu. Zoufala si z nešťastné lásky.

Okresní hejtmanství, zdá se, že bylo také již informováno o věcech příštích, a pomalu se začla do úředního jednání zaváděti česká řeč, a 22. října v politickém jednacím protokole prolomena zásada věkovitého německého úřadování a začíná se česky zanášeti odkud spis došel, pak po dva dny zase vše německy a konečně 24. října všechno česky, ale nejvíce v rubrice "Jaké se stalo vyřízení". Taková byla asi nálada a celkový veřejný obraz života v posledních měsících před převratem.

27. října + Jan Petříčka, c.k. rada zem. soudu v.v. v. stáří 76 let. Působil zde řadu let jako přednostá okr. soudu a byl také členem obec. zastupitelstva. Jeho zetěm jest advokát dr. Ant. Cyvín.

Nezadržitelný a připravovaný pád Rakousko-uherského mocnářství byl již dlouho předvídan, leč o této vysoce významné věci bylo mluveno jen v přísně důvěrných kroužcích spolehlivých zasvěcenců-vlastenců, tam připravován převrat, tento toužebně očekávaný ideál, sen a splnění tužeb několika generací, den vysvobození, válkou a špatným zásobováním utýraného občanstva. Již v červenci r. 1918 dle pokynu z Prahy, převrat byl připravován. Pod pláštěm Okresní hospodářské rady scházeli se v místnostech Francova biografu (za Quintínem čp.18-III.) zdejší vlastenci a založili pro vlastní účele odbočku Národního výboru z Prahy. Předsedou byl zvolen A. Prokůpek, ale jelikož ten byl povinnostmi vázán v Praze, předsednictví vlastně vedl

V. Springl; přední činovník strany soc. demokratické. Jednateli byli za str. nár. sociální Ph.dr. J. B. Kozák, a za str. stát. demokratickou inž. Frt. Vodsedálek a tím způsobem předsednictvo mezi čtyry vedoucí politické strany bylo rozděleno. Pokladníkem byl dr. J. Tuček a užšího výboru členy: A. V. Prágr, Al. Klepač, Dr. A. Jelínek a dr. L. Radimský. I pozdější poslanec Jan Koudelka, tehdy ještě c. k. svobodník byl přítomen schůzím, do kterých A. Prokúpek každou neděli z Prahy přijížděl a přinášel informace. Národní výbor tajně a neúnavně pracoval, celou akci financovala Městská spořitelna se zárukou některých osob a později se zárukou okresu. Přípravy vykonány pro všechny možné případy, ku př. sestaven byl i soupis motorových vozidel pro případ použití jich. - Byla zde dosti silná četnická stanice, vojenská posádka s několika německými důstojníky a reaktivovaným podplukovníkem J. Řehnou jako místním velitelem a v blízké Kutné Hoře byla maďarská posádka. Nejdůležitější starostí bylo získat místní důstojníky Čechy a četnictvo. První úkol se zdařil přičiněním dra Kozáka a dra Tučka, u četnictva se to podařilo až na dvě výminky, čeští důstojníci byli získáni všichni a dalších schůzí se za ně zúčastnil profesor Vojtěch Čížek, tehdy c. k. nadporučík, syn bývalého profesora na zdejšímu gymnasiu. Byly zaopatřeny, ovšem tajně, zbraně a spoléháno na členy Sokola, kteří byli disciplinováni a organisováni v tak zv. Ochraném sboru. Město bylo rozděleno na obvody, v nichž právě členové tohoto sboru bydleli, zřízeny telefonní centrály a jiná zpravodajská zařízení. Nejdůležitější objekty města jako nádraží, pošta, hejtmanství, měly být obsazeny v případě nutnosti způsobem vojenským třeba násilným. Národní výbor setkal se za své přípravné činnosti s mnohými slabostmi některých lidí, ale i s velkou odvahou a pochopením, jaké ku př. projevovaly úřednice telefonní centrály.

Růžena Jiskrová a Marie Červinková, které Národnímu výboru dodávaly opisy úředních telegramů vyměněných mezi vojenskými velitelstvími, a i jiných důležitých zpráv jdoucích přes Kolín. Den převratu se nezádržitelně blížil, zvláště když došly zprávy po 12. říjnu o porážce Němců v Champagni u Verdunu. Národní výbor složený ze zástupců různých politických stran, pracoval společně, v přátelském souladu, maje před sebou určitý společný cíl a proto 14. října, kdy na veřejné schůzi před radnicí měla být proklamována socialistická republika, nenašel tento návrh na proklamaci ve veřejnosti žádného zájmu a ohlasu, a létáky předem sebrány.

18. října císař Karel vyhlásil manifest o zbudování spolkového státu rakouského a takřka za dveřmi byl již převrat; když v Paříži 19. října prohlásila první vláda československá svoji nezávislost.

A tu konečně nadešel národu našemu den spásy!
den české samostatnosti!

Den 28. října 1918.

á Jako na jaře, když příroda budí se ze zimního spánku a sluneční paprsky dotýkají se země, takový teplý slunný den bylo pondělí 28. října 1918, velký den národního vzkříšení, znovuzrození, odhození okovů, kterými po tři století národ náš spoután byl nadvládou Habsburků. Tři století byli jsme otroky Vídně, po třech stoletích ponížení, bídy, slz a hanby vyplnila se pro-rocká slova Komenského. Dnes vrací se vláda národa českého do jeho rukou. Marné byly vzteky nepřátel proti nám a ostatním Slovanům!

O desáté hodině dopolední přišla do Kolína telefonická zpráva od Národního výboru z Prahy, senátor dr. Fr. Soukup, Jiří Stříbrný, dr. Vavro Šrobár, Antonín Švehla a dr. Alois Rašín, o proklamaci Čsl. republiky a rozkaz, že zdejší Národní výbor se činí zodpovědným za události v okrese a aby zařídil vše potřebné. Také velitel nádražní stráže nadporučík Přenosil v té samé době sděloval obsah telegramu došlého od pražského revolučního Národního výboru, aby byly provedeny důsledky této velké státoprávní změny a konečně před 11. hodinou došel cirkulační telegram vyslaný Zahradníkem-Brodským a zněl: "Rakousko prosí své nepřátele o separátní mír a okamžité příměří. Rakouská vláda souhlasí se všemi podmínkami Wilsonovými, zejména právy Čechoslováků a Jiho-slovanů." - Jednatel Národního výboru ing. František Vodsedálek nechal si na poště na rychlo ověřiti autentičnost telegramu a zavolav z kavárny Poláčkovy v Kovářské ulici Aloise Klepače, ten měl již telefonickou zprávu z Prahy, požádal aby ihned nechal svolati Národní výbor kolínský, a památná historická chvíle započala.

Radostná zvěst se rozšířila, na náměstí a ulicích se tvoří hloučky lidí šeptajících a se ohlížejících, aby je nikdo neslyšel a na radnici se schází a zasedá Národní výbor. Lidé nechtěli tomu věřiti a domnívali se

že musí přijít krvavá revoluce, tolikrát vyličená kněžími na kazatelkách, kteří připomínali hrůzy revoluce francouzské. Ale čím dále tím více plnilo se náměstí lidmi, stoupala u nich pohnutá slavnostní sice, ale i bojovná nálada a hledán předmět, na kterém by se tato nálada vybil. A byly to nenáviděné plechové orly, znaky Rakouska. Padlo v davu heslo: Dolů s orly! A již valil se lid k budově reálného gymnasia za zpěvu písně, přinešeny žebříky a za krátko letěl s budovy veliký orel na zem, ležel v prachu a lid kopal do státního znaku nenáviděné padlé moci rakouské. Mladí lidé vnikají do budovy a přinášejí obrazy bývalého panovníka. Zástup s jásotem a s orlem v čele, u kláštera házejí obraz do kašny, táhne na náměstí, kde jest průvod s orlem fotografován, pak se jde k Labi na most, mládež spustí posměšně císařskou hymnu, když dojde k místu "říš rakouská nepomine" - letí orel s mostu do Labe. Z města přináší jiný zástup velký dřevěný náboj, který jako sběrna milodarů na válečnou péči umístěn byl u radnice, ale byl povětšinou prázdný, i on mizí ve vlnách Labe za bouřlivého jásotu rozjařeného lidu. Hlavně mladí lidé, studenti, dělníci se žebříky táhnou a sundávají orly s budovy berního inspektorátu, pošty, hlavní trafiky, notářství, cejchovního úřadu, jiných tábačních prodejen, se stanovíště četnictva, finanční stráže a také došlo na černožlutě označené firmy. Pak se šlo na nádraží a tam provedena očištění od německých nápisů, převrženy a rozbity automaty na cukrovinky německé fy Stollwerck. Na počtě nádražní také byl umístěn orel, musel dolů. Potud se pak valil kolem Formánkova mlýna na zastávku, kde strhnutá byla tabule s nápisem "Haltestelle". Někteří rozvážní občané navrhovali, aby se tyto dokumenty rakouského panství, jako připomínka pro příští generace uschovaly v městském muzeu, ale vybíjející se nálada tomu nedopustila a jen 2 orly s nápisy: c.k. berní úřad a c.k. notář-

ství jsou tam uschovány. Domy nabývají slavnostního rázu. vyvěšenými prapory, jest jich tolik, že se zdá, že byly již dávno ku převratu přichystány, nebylo domu, kde by nevlál prapor. Vojáci strhují s čepic jablíčka s F.J.I. a K., lid s radostnými řeči jim připíná kokardy ve slovanských barvách.

Národní výbor, který neustále zasedal nechal vytisknouti a ihned rozšiřovati velký leták: Provolání o ustanovení se Národního výboru v Kolíně ze dne 28. října 1918. Napsal prof. ing. Frt. Vodsedálek, tiskem knihtiskárny Josef Schreiber a spol., vydáno v nákladu 15.000 exemplářů, sázeli 28.10. F. Janovský a Ed. Jičínský, tiskl K. Kroupa, koncept uschován.

O b ě a n é !

Z rozkazu Národního Výboru v Praze a za souhlasu všech politických stran okresu kolínského ustavil se pro okres kolínský

Okresní Národní výbor v Kolíně.

Výbor tento jest výkonným orgánem Národního Výboru v Praze a vykonavatelem jeho vůle, převzal také jménem všeho občanstva řízení národně-politických, veřejných a vyživovacích záležitostí celého okresu kolínského.

Občané !

Jest v zájmu celého národa i Vás všech, abyste pokynů Okresního Národního výboru v Kolíně v každém případě přesně dbali a vystříhali se všeho osobního a nerozvážného zasahování v život veřejný.

Občané !

Rakousko-Uhersko kapitulovalo, přijavši veškeré mírové podmínky čtyřdohody mezi nimi i uznání státu Československého a Jihoslovenského.

Občané !

plesáte-li, že skončila míra poroby a zasvitlo slunce národní svobody, nezapomínejte, že svoboda jest vzácné sémě, které nesmí být zneužíváno. Sdělujeme s Vámi proto. rozkaz Národního Českého výboru, že veřejný pořádek a klid musí býti za všech okolností zachován.

Občané !

Zraky celého světa jsou v této chvíli obráceny k nám. Doufáme, že rozvahou a klidem prokážete, že jste státoobčansky zralými a že veškeré zasahování do věcí veřejných ponecháte svým voleným zástupcům!

Okresní Národní Výbor ruku v ruce s Okresní hospodářskou radou bude se starati také o vyživovací otázky a učinil již potřebná opatření.

Adolf Prckūpek, předseda   Václav Špringl, místopředseda

Alois Klepač, Ferdinand Šauer, jednatele

JUDr. Alfréd Jelínek, JUDr. Ladislav Radimský
předsednictvo.

Vojenská posádka, čítající 200 mužů dává se Národnímu Výboru k dispozici, který v dorozumění s důstojníky posádky vydává první vojenský rozkaz tohoto znění:

Vojenský rozkaz.

Vojsko v Kolíně jsoucí nesmí opouštěti svoji službu. Vrchním velitelem všech vojenských sil v Kolíně jest ředitel A.V. Prágr, jemuž podléhají tito důstojníci:

1. Nadp. Vojtěch Čížek, staniční velitel,
2. " Bohumil Tesař, strážní oddíl u Ptáčků,
3. " Ladislav Litomyšský, velitel nádraží a Bohumil Přenosil, poručík, jako důstojník, nádražní vojenské stravovatelství má pod moci.
4. Nádražnímu veliteli podléhá asistenční četa.
5. Offic. Václav Hrdina, vojenské skladiště.

6. Dr. Václav Beneš, vede lékařskou správu nemocnice, Nadp.dr. Vilém Sojka, spravuje mužstvo nemocnice, Setník Ant. Pelikán, spravuje administrativu.
7. Poručík dr. Karel Neubert, vojenský chov koní
8. Nadporučík Vojtěch Čížek vojenské jednatelství č.26 a 41.
9. Poručík Bláha, velitel obou setnin na polní práce.
10. Ing. Suchý vede Pražsko.Kolínskou strojírnou.

Občané !

Vojenská posádka vstoupila do služeb Národního výboru. Vojáci Národního výboru zůstanou v stejnokroji svém a budou označeni toliko páskami nebo kokardami národních barev. Vojenské osoby takto označené buďtež respektovány, tak jako orgán bezpečnostní Národního výboru.

Důstojnost a vážnost doby žádá, aby občané všech tříd podvolili se naprosto a v každém ohledu, dbali nařízení těchto orgánů, aby nenápadali ani slovy ani skutkem vojenských osob jiných národností, pamětlivi toho, že stát, který právě byl založen, vznikl na myšlence naprosté spravedlnosti a šetrnosti ku každému jednotlivci. Sokolstvo spolu s dělnickými tělocvičnými jednotami postaveno v celém státě na roveň vojenské branné moci pod vrchním velením bratra dra Scheinera a soudruha Johanise.

Okresní Národní výbor .

V Kolíně dne 29. října 1918.

Tiskem Al.Hanuše.

Sokol v souhlase s Národním výborem nařizuje okamžitou mobilisaci všech spolků v kroji i v civilu a žádá veškeré kolínské spolky, aby se dostavili s prápory k holdovacímu průvodu o 3/4 na 4. před radnici. Slovanští vojáci v Kolíně! odložte rakouskou uniformu a zúčastněte se průvodu dne 28.X.1918!

Nádražní hlídka zabavila 9 vagonů bramborů, které byly dirigovány do Žižkova. Ředitel pošty Štěpán byl vzat do slibu, A.V. Prágr a V. Špringl vzali do slibu okres. hejtmana dra H. Zemana, přednostu stanice insp. Hladěmu, u podpl. Rohna byli Al. Klepač a V. Špringl ohledně zaopatření nutných potravin.

Práce v dílnách a továrnách zastavena, svátečně oděný lid se shromažďuje na náměstí, kde uspořádány malé tábory a projevy k občanstvu, přirozeně dáváno na jevo čím srdce překypovalo a přetévalo. Přichází dělnictvo s rudým praporem, přicházejí spolky ve svých stejnokrojích s prapory ozdobenými květinami a také hodně lidí z venkova přichází. Ve čtyry hodiny hnul se průvod s mládeží v čele, která zpívá národní písně, provolává slávu Masarykovi, Wilsonovi, Francii, Itálii, Anglii a českým legionářům. Za nimi se ubírají zajatci srbští a italsí z Kolína a okolí. Z jejich očí jest viděti radost z blížícího se návratu domů. Vlasáková kapela hraje samé sokolské pochody, za ní kráčí krojované spolky, pak Národní výbor jsa hlučně pozdravován, dále nepřehledné řady občanstva a průvod končí dorost obého pohlaví, který měl přes své řady napjaté široké slovanské trikolory a konečně mužský dorost, který nesl v kovu vytepané znaky země koruny České přinesené ze sokolovny. Za hudby, zpěvu, provolávání slávy a nadšeného jásotu ubírá se průvod přes most na Zálabí, a když prošel tímto předměstím jsa srdečně všude pozdravován, vrací se do města, ubírá se ulicí Pobřežní, náměstí Rorejcovým, třídou Havlíčkovou, Jungmanovou a Prokopovou k budově okresního hejtmanství, kde za nesmírné radosti zavěšeny v průvodu nesené znaky země koruny České, ověšené prapory a kvítím. Odtud se vrací radostí a nadšením překypující obrovský průvod ulicí na Valech a Pražskou na náměstí, kdež zástupy obklopily radnici. Bylo to moře hlav burácejícího nadšením pod vlajíci prapory a zlacené paprsky západajícího slunce. S balkonu radnice nejprve k lidu promluvil starosta města dr. Alf. Jelínek, po něm Ant. Pánek a ko-

nečně Ant. Chloupek, které v pěkné řeči přečetl prohlášení samostatnosti státu československého a manifestační projevy pro naše spojence. Hudba hraje marselleisu a americkou hymnu, které množství bouřlivě aklamuje a volá "Sláva Wilsonovi, Masarykovi, českým legiím, Francii, a Anglii. Ať žije Srbsko! Jugoslavie! Projevy tyto neberou konce! Opět předstupuje A. Chloupek a nabádá lid, aby bez rozdílu stran k sobě lnul, apeluje na venkov, aby nedal zahynouti městům a hlavně naší matičce Praze, aby lid choval se důstojně a nedopustil se něčeho, co by nám v očích našich nepřátel mohlo uškoditi. "Zapějeme si naši národní hymnu "Kde domov můj" a pak se klidně rozejdeme" praví naposled. Hudba hraje "Kde domov můj", tisíce lidí ji zpěvem doprovází a při tom všechny hlavy se obnažují. Okamžik posvátný, velebný a na vždy nezapomenutelný! Pak lid spontánně zpívá "Hej Slované" a tiše se rozchází. Historie českého národa vyvrcholuje, cíl po němž po 3 století národ český prahl, jest dosažen! Slze se derou do očí při tomto vrcholném okamžiku!

A teď bylo zřejmo, že přípravy Národního výboru zdárně nesly ovoce. Ze všech důstojníků zřízena válečná rada, řídící se usnesením Národního výboru, zabrány úřady, v první řadě okresní hejtmanství, poštovní, telegrafní a telefonní úřady, všechny dráhy i úřady ostatní. Ochranný sbor se dobře osvědčoval, leč po prvních dojmech a snad po rozkazech vojen. velitelství v Litoměřicích, nechtěl se podplukovník Josef Rohna vzdáti velitelství místní posádky a tak Národní výbor internoval ho v jeho bytě č. 50.-II. náměstí Republiky, dům řezníka Jos. Kratochvíla a před jeho bytem postavena byla sokolská stráž. Podplukovník J. Rohna byl rodem Vídeňák, 62 letý, a před 30ti lety byl zaměstnán jako technický úředník v Pečecké rafinerii cukru. Pomalá postava, šedivá hlava s plnovousem a skřipcem na očích. Měl rád klid a po celé dny doma hrál sám karetní hru patience. Jako pensi měl v Brně hlavní

sklad tabáku. Dr. H. Zeman, okr. hejtman těžko skládal slib a večer o 1/2 10 hod. navštívil podpl. J. Rohna, který prohlásil, že se nehne dokud nedostane rozkaz z Litoměřic. Národní výbor oběma nevěřil, větší měl důvěru ve vr. okr. komisaře Jaroslava Častolovice, který s okr. hejtmanem společně otevírali poštu.

Ochranný sbor byl všude na místě, při ústí silnic rozestaveny byly stráže, podezřelé osoby, auta, zadržovány, kontrolovány a odebírány jim zbraně, stráže za noci procházely městem a díky jejich ostražitosti klid pozhledně rozléval se nad neobyčejně vzrušeným městem, možno říci okresem, nad kterým byl Okresní Národní výbor jedinnou a nejvyšší výkonnou mocí.

Archiv četnictva a archiv na okresním hejtmanství byl příliš pozdě zabaven a tím ušlo mnoho zajímavých věcí veřejnosti, ale také to byla výstraha a záchrana pro mnohé, kteří tak ušli veřejnému odsouzení a trestu. Nejkrásnější při tomto mohutném, dlouho očekávaném, klidném, rozvážnými a krajně obětavými lidmi řízeném revolučním převratu bylo to, že při tomto přelomu českých dějin, ani v jediném případě netekla krev, ani jediný lidský život nepadl v zmar, žádné násilnosti se nestaly a za to budiž všem těm vlasteneckým činitelům zde čestná a nehynoucí památka.

Republika se pak vžívala, život se začal ubíratí lepšími radostnějšími a naděje plnějšími cestami a ti, kterým ještě v žilách proudila rakušácká krev, s Republikou se smířovali, někteří pomalu, někteří rychleji a někteří se obrátili, jak se říká "otočili na čtyráku", z mnohých Šavlů se stali Pavlové a z lidí až na morek kosti "císařských a královských" dokonce nadšení Čechové a vlastenci. V této velmi pohnuté, velkého napjetí všech fyzických sil vyžadující době, ukázalo se co dokáže spolupráce a soudržnost všech politických stran a bylo by si přátí by tento smírný a přátelský poměr panoval i na dále.-

28.10. bylo ve zdejším lihovaru uskladněno 350 q cukru potřebného ku výrobě fermentólu. Byl zabaven a dán k dispozici Okresní hospodářské radě.

29.10. na nárožích se objevily tyto plakáty:

Z á s o b y

zabavené ve Vaš prospěch na dráze, jsou pod Vaší ochrannou občané. Zabraňte tudíž všem krádežím. Vysvětlujte všem, že ten, kdo by takto překročoval meze práva, nepoškozujc cizího státu, nýbrž prospěch českého občanstva, vlasti a okresu. Na nádražích nechať se každý podrobí pokynům našich vojáků a Sokolstva.

Okresní Národní výbor v Kolíně.

Josef Schreiber a spol. v Kolíně. Nákladem vlastním.

Soudruzí! Dělníci !

V době radostného přechodu, kterou prožíváme, jest svrchovaně zapotřebí naprostého klidu. Více než v době, kdy síly Vaše musily sloužiti namnoze účelům cizím a vám nepřátelským, záleží nám nyní na tom, aby hospodářský život a práce se nedostaly z kolejí nebo nezastavily vůbec. Vyzýváme Vás tudíž, aby žádný z Vás neopustil svého místa. Pokud z nedorozumění se snad tak stalo, navraťte se ke své práci. Toto provolání platí všemu dělnictvu, vojákům i nevojákům.

Za socialistickou radu v Kolíně

Boh. Záligr
předseda

Ferd. Šauer
místopředseda

Tiskem Al. Hanuše.

30.10. + Magdalena Knížková, soukromnice v úctyhodném stáří 95 let.

Naše vojenské oddíly začínají cvičiti na městském ostrově za velení JUC Františka Haldy. Za doktora veškerých práv prohlášen byl JUC Karel Košťál, syn disponenta Obchodní a průmyslové banky. Vojenské nemocnice propouští rekonvalescenty domů a transporty nemocných jsou dirigovány do Pardubic, kde jsou velké nemocniční objekty. Vojsko projíždějící Kolínem jest odzbrojováno, při čemž dochází k různým výstupům a nemilým příhodám, zvláště když jde o různé části výzbroje a oděvu. Pušek je dosti, ale nábojů málo. Různým osobám, jichž protivlastenecké smýšlení za války bylo známo, jest to několik židovských obchodníků, kteří teď ostentativně vyvěsili prapory, Okresní Národní výbor nařídil, aby tyto prapory sňali.

31.10. okresní hejtman sděluje Obilnímu válečnému ústavu, že okres kolínský jest až do 8. listopadu úplně bez mouky a žádá o okamžité zaslání přídelu.

Okresní Národní výbor nařizuje všeobecné odstranění odznaků bývalého státu Rakousko-Uherského v důsledku státního převratu.

Presidium pražského místodržitelství zasílá "Nové úkoly politických úřadů vzhledem k státnímu převratu a zásady pro úřadování za nových poměrů.", což okr. hejtmanství bere na vědomí a rovněž, že odstupující místodržitel hrabě Coudenhove projevuje dík úřednictvu za spolupráci.

Vysokoškolské studenstvo pořádalo dnes schůzi a v ní se usneslo v zastoupení JUC Fr. Vrtátkem požádati Okresní Národní výbor, aby nechal označiti jinými jmény různé ulice a náměstí. Most, dr. Denise, Na Hradbách ulice Dra Beneše, Kostelní, ulice vítězného Nikolaje Nikolajeviče, Královskou cestu Třídou věrné Čtyřdohody atd. U městských lázní, U zničených rakouských orlů a podobně.

Při zabavování částí výzbroje ve vlacích fungovala též zdejší vojenská posádka.

31.10. Okresní soud sděluje, že jeho úřednictvo se dává do služeb prozatímní Československé vlády. Vyhláška

k obecenstvu sděluje, aby všechny platy cestou poštovní spořitelny ve Vídni zastávil a svoje vklady tam složené ihned vybralo.

Zajatí Srbové prosí O.N.V. o umožnění návratu do své domoviny.

Listopad 1918.

1.XI. uložena byla ONV spoluzodpovědnost při vedení zdejšího okr. hejtmánství též okr. komisaři Jaroslavu Czastalovičovi ze Sebastianů.

Na nádraží bylo zabaveno ze Zábore odeslaných 12 vagonů ovsa a 6 vagonů lisovaného krmiva pro jižní frontu. V noci pak bylo zabaveno 17 peněžních zásilek v ceně 166.797 K 60 hal., které zatím předány zdejšímu bernímu úřadu. Také v noci v rychlíku zadržen byl kurýr, ubírající se z hlavního stanu v Badenu do hlavního stanu ve Spaa, dále vyslanecký kurýr jedoucí z Kristianie do Vídně. Oba kurýři odesláni byli s listinami a zavazadly v průvodu důstojníků z Národního výboru do Prahy. Dále zabaveny tři pokladny odeslané z Ústí nad Labem do Vídně a předány bernímu úřadu. Jak kurýři tak i pokladny byly po různých intervencích propuštěny. - Dlužno se také zmíniti, že o dnech převratových Červený kříž konal platné služby. - Večer projížděli Kolínem maďarští vojáci z Prahy a Kutné Hory, vrátili se domů. Důstojníkům pražské posádky uspořádalo obecenstvo na nádraží ovace za to, že nezakročili se zbraní v Praze.

2.11. Na nárožích byl vylepen větší leták tohoto znění:

Černá válečná kniha

zřizuje se z usnesení důvěrníků všech politických stran sdružených v Okresní hospodářské radě okresu kolínského.

Byli jsme přinuceni k tomuto, pro nás bolestnému kroku, jsouce si plně vědomi veliké své zodpovědnosti vůči celému národu. V těchto pro celý náš národ nejvýznamnějších,

ale z důvodů hospodářských i nejkritičtějších okamžicích seznali jsme k svému hlubokému politování, že v národě našem žijí lidé, kteří si nejméně zaslouží zváti se příslušníky demokratického národa českého. Oni staví své soukromé zájmy nad zájmy celku, nejsou přístupni soucitu a smilování se spolubližními, každý náš apel na jejich národní a lidskou povinnost minul se cílem. Jedinou jejich snahou jest hromadit majetek a to všemi po ruce jsoucími prostředky. Jest jim lhostejno, že celé masy lidí, hospodářsky nejslabších, jež byly touto hroznou válkou ožebračeny, hynou doslovně hladem, co oni, ušetření jsouce všech bolestí a strastí doby, seděli klidně u svých plných egyptských hrnců.

Naposledy k nim voláme: Vzpamatujte se! Hodina súčtování se rychle blíží. Dnes Vás varujeme naposledy. Zítřka přijdeme soudit! Ortel náš vyzní takto: Nebyli jste s námi, byli jste tedy proti nám. Naloupili jste peněz drancováním kapes lidí hladovících, ale peníze ty neochrání vás před opovržením a trestem národa čistých a obětavých. Strhneme před veřejností masku klamné počestnosti z vašich tváří a ukážeme vás v pravé vaší podobě.

Budete zapsáni do potupné černé knihy válečné, budete vystaveni na pranýř a k potupě celého národa!

Až vrátí se bojovníci naši, kteří na všech frontách světa nasazují životy pro vlast a spatří rovy svých drahých, kteří padli v zákopech bídy a tuberkulosní postavy těch, kteří na živu zůstali přes úklady potravinových lichvářů, v hněvu nesmířitelném budou se ptáti: Kdo jsou ti, kteří vraždili děti naše mezitím, co my jsme bojovali pro blaho jejich? - A tu vydaná jim bude černá kniha, psaná společně zástupci všech stran, kniha spravedlivá a budou mnczi, nařítati nade dnem zrození svého. Vrhnete tím potupu a hanbu svoji na hlavy svých dětí. V duších lidu budete označeni jako dřiči a upíři nemajetných a černá kniha tato bude toho historickým dokladem. Dnes voláme vás naposledy pod

společný prapor do jednoho šiku! Zítřa bude již pozdě. Postavíme vás do řady svých nejúhlavnějších nepřátel. Všichni lidé dobré vůle nechť zašlou doložené zprávy o těch, kteří dle jejich domnění zasluhují, aby v černé válečné knize byli poznamenáni.

Oznamujte jména potravinových a jiných lichvářů z kruhů zemědělských, obchodních a živnostenských na adresu: Okresní hospodářská rada v Kolíně. Též nám zasílejte řádně doložené případy, kde kupující svádějí k lichvě, nabízejíce sami přehnané vysoké ceny!

Okresní hospodářská rada pro politický okres kolínský.
- Tiskem Al. Hanuše.

3.11. Okresní hospodářská rada začíná se intenzivněji starati ohledně zásobování města mlékem. - Objevily se plakáty s nápisem: "Ať žije socialistická republika!" - Josef Mikěš, skladník v zastoupení Okresního Národního výboru zabavoval kusové zboží na dráze. - Podplukovník Josef Rohna se konečně poděkoval. Josef Holub, finanční tajemník byl jmenován daňovým a berním referentem. Okresní Národní výbor žádá okresní školní radu, aby dala odvolati zákež učitelství vstupovati do sokolských jednot. - Občanstvo žádá Okresní Národní výbor, aby židovští uprchlíci z Haliče byli z Kolína vypovězeni. - V městském archivu se nachází Věstník Okresního Národního výboru v Kolíně, 1 list redakci Josefa Tůmy.

4.11. sociální rada, které jest předsedou Václav Špringl, svolala veřejnou schůzi lidu. Byla to první veřejná schůze lidu za Republiky.

Okresní Národní výbor nařizuje četnictvu evidenci všech osob majících sklony ke krádežím neb jiným zločinostem.

Byl vydán leták tohoto znění:

Okresní Národní výbor v Kolíně, Okresním národním výborům a Okresním hospodářským radám!

Usnesení schůze zástupců Okresních Národních Výborů, jakož i Okresních hospodářských rad a důvěrníků Čes. zeměd. společnosti okresů: Kolín, Kouřim, Kutná Hora, Uhlířské Janovice, Čáslav a Hábry, konané dne 4. listopadu v Kolíně:

1. Všechny hospodářské rady se vyzývají, aby ihned vynaložily vše, aby informováni byli všichni pp. rolníci o důležitosti zásobování masem, poněvadž v tomto směru nesmí nastati žádná porucha.
2. Poněvadž se bude v nejbližších dnech prováděti statistika dobytka, žádají se všechny hospodářské rady, jak okresní tak místní, aby statistika tato provedena byla za jejich součinnosti zcela spolehlivě. Jakékoliv protekcionářství musí býti odstraněno. Statistika tato jest nutná k získání pravdivého obrazu skutečnosti.
3. Ceny maximální zůstávají nadále v platnosti a jejich nedodržování se bude přísně stíhati. Totéž platí o podloudném obchodu dobyt看 a masem.
4. Řezníci nejsou oprávněni dobytek volně kupovati; bude jim nadále přidělován výhradně důvěrníky české zemědělské společnosti.
5. Vzhledem k nutnosti zásobování masem mají všichni pp. rolníci povinnost dobytek dodávati. V případě odepření se strany některých pp. dodavatelů budiž použito Sokolstva, které nechť vše řádně vysvětlí a zdůrazní jim nynější vážnou situaci a jejich národní povinnost. Kdyby ani tento prostředek nepomáhal, budiž vše oznámeno Okresnímu Národnímu výboru, jenž spolu s okresním hejtmanstvím použije všech po ruce jsoucích donucovacích prostředků.

Účastníci schůze uznávají, že chov dobytka ve vlasti naší byl nemilosrdnými rekvisicemi za války těžce postižen. Ale válka skončila a vynaloží se všechny prostředky k nápravě způsobených škod.

Za Čes. zemědělskou společnost:

Jan Rataj, kontrolor

Václav Svoboda, kontrolor

Za Okres. Národní výbor v Kolíně Václav Špringl, místopředseda.

J. Schreiber a spol. v Kolíně.

Tato vyhláška i vyhláška Černé knihy, byly sice jadrným srozumitelným způsobem psané, ale mnoho bylo těch, kteří se obohacovali dále. A nic se jim nestalo se strany veřejnosti, naopak jako lidé bohatí byli vítáni ve spolicích a ve společnosti a i jinak ctěni. Chudí poctivci byli opomíjeni.

Okresní Národní výbor žádá, aby vydán byl všem obcím na okrese (počtem 91) zákaz tanečních zábav na den 8. listopadu jako výročního dne bitvy na Bílé Hoře. - Vláda Republiky vypisuje Národní půjčku Svobody.

Okresní školní rada oznamuje, že ze všech škol byly odstraněny všechny bývalé znaky státu Rakousko-Uherského, jakož i obrazy členů rodiny Habsbursko-Lothurské. Nařizeno, aby vrátivší se nemocní vojáci, nechali se léčit ve státních nemocnicích. Vydán ostrý zákaz prodeje lihovin válečným zajatcům.

Místodržitelství nakazuje telefonicky: zabavení vagonů s vepřovým dobyt看em, projíždějících stanicemi a adresovaného do stanic německých, dále opatření stravy vojínům nádraží při nastalé demobilisaci projíždějícím, pak prohlídky skladišť za účelem uvedení v oběh zatajených zásob potravin a konečně nařizuje různá opatření bytové péče, se týkající, aby se zajistila výživa dětí do dokonání druhého roku věku vydává okresní hejtmánství toto nařízení: Dětem nesamozásobitelů až do dokonání druhého roku věku, budiž vydáváno týdně 200 gramů jemně vymleté pšeničné mouky vařivé č. II. neb uherské mouky k pečení a krom toho budiž vydáváno pro tytéž děti 125 gramů ovesných vloček neb pšeničné krupice za cenu v drobném prodeji

stanovenou a sice jedná, nejvýše dvě čtvrtiny ovesných vloček a zbytek v krupici a výdej jest vázán na lístek na mouku pro malé děti a pro osoby, které dosud takovou mouku odebírali, budiž vydáváno množství 900 gramů chleba týdně dále. Takových dětí nesamozásobitelů bylo 6.11. v Kolíně 984. do druhého roku stáří.

8.11. za příčinou podivuhodného osvobození národa československého v děkanském chrámu sv. Bartoloměje celebrowal slavné služby Boží děkan Václav Sixta. Do Okresního národního výboru na místo Ferdinanda Šauera byl stranou čsl. nár. sociální delegován Ant. Řehoř, úředník nemo-censké pokladny. F. Šauer byl zástupcem zdejší továrny na kávové náhražky a pak sám obchodoval.

9.11. hlášení zásob slepičích vajíček a odvádění sádla bylo nařízeno. Ceny za 1 kg bílého cukru stanoveny na 2 K 98 h, za 1 kg surového 2 K 68, vrátivším se vojínům byly vydány cukerky, t.j. poukázka na zakoupení 3/4 kg cukru. Cena říšsko-německé sole stanovena na 46 K za 100 kg. - Fa Tomáš Baťa, zlínská továrna na obuv, otevřela svůj sklad na náměstí v domě Josefa Noska.

10.11. + zemřela Alžběta Zejdová, rozená Vařečková, vdova po truhlářském mistru v stáří 85 let.

11.11. učiněno udání na pekaře Netyka, že v těchto zlých dobách vykrmuje vepře chlebem a že má velké zásoby sádla. Netyk byl osvobozen z tohoto nařčení.

12.11. Národní výbor odebral zbraně vojínům, kteří hlídali zajatce a tito byli posláni do svých domovů. Na dotaz okr. hejtmánství ohledně počtu samozásobitelů sděluje kolínský obecní úřad: 108 samozásobitelů nastoupilo během války vojenskou službu, 22 jich padlo neb zemřelo, 70 se jich v poslední době vrátilo, 2428 chle-benkářů nastoupilo během války vojenskou službu, 485 padlo neb zemřelo, 1619 se jich pravděpodobně v nejbližší době vrátí. Okresní Národní výbor provedl dělbu práce, přiděliv vojenské záležitosti vojenské radě, která obstarává bezpečnostní službu na nádraží, dále zřízena Okr.

hospodářská rada a zvláště Hospodářská služba nádražní, která zabavuje zboží určené pro cizinu, kdežto doprava uvnitř hranic je volná. Tato Hospodářská služba včera zabavila: 1 vagon léčiv určený pro Německo, 550 pytlů ovsa, 200 q koku, 200 q rašeliny, 300 q uhlí, 200 q brambor, 1 vagon mouky a 1 vagon krup. - Přiletěl český aeroplán nad Kolín a snesl se za továrnou na raffinování petroleje, kde nabral benzin a pak odletěl k Pardubicům. Mnoho lidí se tam sběhlo. - Zabaveno mnoho součástí vojenské výbroje. Na nádraží zabaveny 3 pokladny s obsahem 845 K 55 haléřů a 1 německá bankovka v ceně 20 K. Obsahovaly též nějaké cenné papíry, vše odevzdáno Zemské bance v Praze. Četnický archiv zabaven.

Vylepeny plakáty tohoto znění:

Přivítání legionářů.

Nádraží národním majetkem. Šetřte ho!

Očekáváme neobvykle radostnou událost. Legionáři, kteří v dálné cizině prolévají krev za slávu a lepší budoucnost národa našeho, projedou Kolínem. Nedopusíte, aby slavný okamžik tento skalen byl nepřístojnostmi. Nedopusíte, aby nepořádkem, nekázní, ohroženo bylo nádraží, které jest dnes národním majetkem! zásoby a denné předměty nahromaděné pro blaho nás všech. Podrobte se ve všem pořadatelům. Zachovejte národní kázeň.

(Datum není)

13.11. v cukrovaru Františka rytíře Horského tam zaměstnaný srbský zajatec Dragoljub Djordjevič utrpěl při práci smrtelný úraz a když byl dovezen do nemocnice tam zemřel. Jeho pohřeb řídil dle pravoslavného ritu srbský poddůstojník Kristivoj Glišič. Rakev byla nesená srbskými vojiny - zajatci z kaple na městském hřbitově ke hrobu, kde K. Glišič pronesl pohřební řeč a za správu cukrovaru se se zesnulým rozloučil inž. Molenda. Za zpěvu srbské národní hymny rakev byla spuštěna do hrobu.

Na drahách zastaveny prohlídky vojáků i cestujících, zabavovány věci malicherné, ku příkladu kousky slaniny, vznikaly hádky a různice. Italští uprchlíci pracovali u fy Trojan a Nágl, továrna na velocipedy. Sbor pro péči o uprchlíky válečné, zastavil těmto vydávání šatstva. U všech peněžních ústavů hodně se upisuje na půjčku Stobody, Jména upisovatelů jsou oznamovány v novinách.

14.11. Dnes v noci neznámí pachatelé odcizili v továrně na vozy na Zálabí větší množství řemenů, patrně na podrážky. Válečný obilní ústav v Praze byl 31.X. zrušen, a na místě jeho byl zřízen Zemský obilní ústav, řízený správní komisí Národního výboru v Praze a táž nařizuje, aby byla zvýšena dávka mlýnských výrobků a sice: pro těžce pracující na 300-gr. mlýnských výrobků denně, pro ostatní na 200 gramů denně. Ceny potravin byly následující: 1 kg másla 72 K, masa hovězího, které se prodává jeden den v týdnu 24-26 K, vepřového 28 K, vepř. uzeného 36-40 K, 1 vajíčko stojí 1 K30, litr mléka 84 haléře.

15.11. úředně nařízeno, aby četnictvo zakročilo proti zmáhajícímu se karbanu za noci v hostincích. Podnět k tomu dán udáním na hostinec "U bílého anděla" v Kutnohorské ulici. - Žádosti o přiděl slámy a sena poukazují na nouzi v tomto krmivu. - Na městském, v podzimní háv obléknutém ostrově, odbyvala se historická událost, zapadající do rámce převratových dnů. O 1/2 12 hodině dopolední skládala zdejší vojenská posádka přísahu. Po případném, vlastenecky procítěném proslovu náčelníka Národní obrany v okrse kolínském A.V. Prágra, složili vojíni přísahu do rukou staničního velitele nadporučíka Vojtěcha Čížka. Výcvikem zdejší posádky se zabýval poručík JUC Fr. Halda, pozdější tajemník Obchodního gremia.

16.11. zvýšena dávka moučná a sice pro samozásobitele měsíčně 16 kg obilí; těžce pracující 450, a ostatním 300 gr mouky denně. - Nařízením okr. hejtmanství zrušen

po mnoha let zde stávající nevěstinec Votrubův v Rorejcově ulici. Majitelka Ant. Votrubová kupovala různé kradené věci, jichž bylo u ni nalezeno celé skladiště, většinou z nádražních krádeží pocházejících. Kradlo se tam silně, i nádražní personál kradl. Při domovní prohlídce u železničáře Frant. Hollera, výpomocného brzdaře, bydlícího na nádraží Kolín-Čerčany, za přítomnosti četnictva bylo nalezeno a zabaveno: 722 kg obilí, 1 bedna kostk. cukru ve váze 23 kg, 2 láhve petroleje ve váze 37 kg, množství elektr. měděného drátu, 3 komis. spodky, 2 košile, 1 kalhoty, 1 blůza vojenská a 2 deky.

17.11. započato s vydáváním úřed. listu s názvem: "Věstník Okresního Národního výboru v Kolíně." - Konala se v zasedací síni radnice schůze starostů obcí a zástupců místních hospodářských rad z Kolínska ohledně zásobování. Předsedal starosta okresu dr. Ladislav Radimský a mluvil tam prezident Ad. Prokůpek. - Maďari přepadli Slovensko, vyhlášená částečná mobilisace, zřizuje se 1. pluk Stráže Svobody, mnohů mužů hlásí se dobrovolně k vojenské povinnosti, hlavně ti, kteří za války bylo doma. Do města přicházejí a procházejí čty Sokolů z blízkého okolí, jdou dobrovolně hájiti vlast. V sokolovně jsou odvody a soupis dobrovolníků. Vojenské velitelství v Praze nařizuje, že vškeré mužstvo, narozené r. 1882 až 1900 má ihned nastoupiti vojenskou službu. Lidé jsou polekáni novým vzplanutím války a následku její. Bylo pozorovati mnoho sobců, jak potají hromadili opětně zásoby.

18.11. předpisy ohledně placení daní zůstávají ty samé jako dříve. 10 úředníků ber. úřadu podalo petici, aby finanční sekretář Josef Holub byl jmenován nástupcem finančního rady Jos. Bihara. Presidium zem. finančního ředitelství v Praze odpovědělo, že již 12.11. byl jím jmenován fin. tajemník Augustin Žizek. - Zdejší důvěrníci Spojené české strany katolické žádají, aby jejich strana, která jest zastoupená v Národním výboru v Praze,

byla též zastoupena ve zdějším Okresním Národním výboru. Podepsán předseda místní org. českých katolíků děkan Václav Sixta. Odpověděno, že Národní výbor v Praze přislíbil, že vydá o složení Okresního Národního výboru zvláštní nařízení. Ode dne vyhlášení Čsl. republiky vrací se vojáci domů do Kolína a přilehlých vesnic. Jsou většinou v sešlém stavu, špatně i děravé pláště kryjí hubená těla, tenké nohy ovinuté ovinovačkami (kamašemi), po straně visící chlebník, zarostlí, špinaví, s čepicí ověšenou různými knoflíky a jinými cetkami vojenskými, ale se strženým znakem rakouským, nahraženým slovanskou trikolorou.

Slova "Konec války, pád Rakouska, Čsl. republika" měla kouzelnou moc. Vojáci u svých těles vypovídali poslušnost, zahazovali zbraně a každý měl jen jediné na mysli: "Zachraň se kdo můžeš a hleď aby jsi byl co nejdříve doma!" a proto se hleděl nejkratší cestou dostat k domovu. Ve vojenských nemocnicích a lazaretech výše uvedená slova měla též neméně kouzelný účinek, těžce nemocní se uzdravovali, slepí viděli, hluchí slyšeli, chromí ku podivu najednou začli dobře a rychle choditi a také hleděli jak jen se dostat konečně ku svým. Nádraží bylo obsazeno vojenskou stráží, členy tělocvičných jednot a ochranného sboru. To samé obsazení bylo při ústí hlavních ulic z města vedoucích a odjíždějící a přijíždějící byli důkladně kontrolováni a prohlíženi. Jmenovitě se tak dělo k vůli zbraním, střelivu a jiné zbroji, leč také byly zabavovány předměty denní potřeby ku př. kůže na boty, velice to vzácný artikl, podrážky, prádlo a i věci luxusní, které vojáci si někde přivlastnili a co dárek domů přivezli. Zabavování to vyvolalo mnoho zlé krve a i často srážek a urážejících nadávek. Dokonce i jeden voják přivezl dvě kostelní roucha (dalmatiky) nevalné ceny odněkud z Polska a tyto byly odevzdány zdejšímu děkan- skému úřadu. V těch domácnostech, kde se otec, manžel,

syn nebo bratr nevrátil bylo smutno a truchlivo, ale v jiných nastalo umývání se, čištění, vítání, radování i stěžování a budování plánů do budoucnosti. Hodně lidí chodilo pak ve vojenských stejnokrojích a i dokonce ženy nosily pláště z vojenských "khaki" pláští ušitých. Nejžalostněji na tom ovšem byli ti, kteří se vrátili domů slepí a jinak zmrzačení, ale budiž zde konstatováno, že na tyto invalidy neb válečné poškozence sáružené v různé organisace, nebylo republikou zapomenuto, naopak existenčně postaráno udílením trafik, různých licencí, služeb a hotovými podporami, ženám a rodičům jsou na jejich padlé nebo ve válce i po ní zemřelé příslušníky rodin podpory vypláceny po dnes. Někteří spořivci i jisté úspory si přinesli z války, dokonce se mluvilo o jednom legionáři, že si přivezl pruty zlata a platinu z Ruska, o jiném který se vrátil a měl neočekávaně jmění, zase říkalo se, že pohřbíval mrtvé vojáky a vyprazdňoval jim kapsy a jiní zase provozovali na frontách různé obchody a konečně i byli jednotlivci, kteří se měli ve válce dobře. Leč to byli výminky. Pomalu se začaly zase otevírati dosud zavřená řemesla a živnosti a v hostincích živě vzpomínáno bylo zážitků válečných. Nedá se dobře říci, že veřejná mravnost by byla hluboce poklesla, ovšem až na jednotlivé případy, jen snad to, že si bývalé bojovníci těžko odvykali zlozvyky na vojně naučené. Někteří však si přinesli zárodky nemoci, špatně vyhojená poranění, chudáci ti začínali chřadnouti a umírali, zrovna jako staří lidé, ti za války nemohli sehnati potraviny, umírali podvýživou. Na válku se brzo začínalo zapomínati, snad tomu napomáhalo ovzduší naplněné probouzejícím se vlastenectvím, posíleném uvědoměním, že máme svůj vlastní stát a novou státní formou demokratickou, nám dosud cizí a vědomí tomuto dáván výraz tím, že lidé po francouzském způsobu oslovovali se titulem "občanko" "občane", leč ku podivu tato zdvořilostní forma se neujala, snad

nezvyklostí. Vzdor jistým potížím se zásobováním, nebylo možná ihned veškeré nedostatky odstraniti, vyživovací příspěvky rodinám vyplácené za války, rodinám na Slovensko narukovávším vojínům byly vypláceny nadále a sice denně 4 K a 1 K za každého člena rodiny, ale těm, kteří mají příjem ze služby, zaměstnání neb jinou výživu, živnostníkům, rolníkům a těm co se dobrovolně do vojenské služby nepřihlásili; podpora byla zastavena. Vzdor různým jiným nesnázím, začali lidé pookřávat a začali se ohlížeti po zábavách, aby si nahradili to, o co přišli. Začaly se pořádati lidové taneční zábavy a jiné zábavní podniky byly aranžovány, strava byla lepší a lidé se začali lépe oblékati.

18.11. byla vykonána prohlídka v bytě správce Kali-verky Stutze zřízenčí pro potírání ličvy, nalezeno několik set vajec. U cukráře Hnáta v Kutnohorské ulici nalezeno 200 kg cukru, 18 pytlů mouky a jiné drobnosti. Mléko bylo zdraženo o 8 haléřů na litru a stojí tedy 96 haléřů.

20.11. byla úřady vojenskými Sokolu vrácena sokolovna, po dobu války používaná za lazaret, ale účelu svému bude však odevzdána až teprve po velmi nutných opravách, které budou vyžadovati nejméně 20.000 K a které si ale bude muset Sokol sám zaplatiti. Sokolská župa Tyršova obdržela od místodržitelství z Prahy povolení ku nosení spolkového stejnokroje, tedy sokolského kroje. Berní úřady nemajíce nijakých pokynů, odpírají vypláceti podpory rodinám, jejichž živitelé se právě vrátili z pole, a z nichž většina neobdržela zpět svůj vojenský oblek a tak si nechávali vojenské pláště přebarvovati. Okresní Národní výbor dává pokynů J. Linhartovi, mistru tesařskému, kam má uložití sneseného orla s pomníku u Křečhoře.

22.11. vyšlo 1. číslo IV. ročníku Středočeských Hlasů. Redaktorem byl Jan Koudelka a vydavatelem František Roušavý, typograf u fy J.L. Bayer a spol. Středisko hnutí soc. demokratického, redakce Střed. Hlasů, sídlo spolků

a organisace se nalézá v Lidovém domě, bývalém hostinci u růže, pak u Starce z moře v Zahradní ulici.

23.11. v místních novinách jest uveřejněna výzva ku sbírce a darování prádla a částí oděvu pro válečné zajatce, kteří se budou vraceti do vlasti. - Dnes zemřel Dr. Čeněk Dušek, zdejší farář, superintendent evangelické reformované církve české po těžké nemoci, ve stáří 75 let a v 50. roce své duchovenské činnosti. Slavný jeho pohřeb konal se 30.11. o 10. hodině dopolední na evangelický hřbitov na Zálabí. Dr. Čeněk Dušek narodil se 5.10.1843 v Semtěži u Čáslavi jako syn rolníka. Studoval v Čáslavi a Těšíně, bohosloví ve Vídni, Erlangenách, Edingburghu a v Basileji. R.1869 zvolen byl prvo-farářem v Kolíně a ve věku pokročilém stal se superintendentem. Byl znám jako povaha čistá, ryzí, vynikající kazatel a spisovatel. Jeho články v Hlasech ze Sionu a v Jednotě jsou do dnes vysoké ceny, jak svojí bohatostí myšlenek, tak i krásou slohu. Znáám je i jako prozíravý organisátor církevní. Jeho historické a vlastenecké přednášky měly zejména mocný vliv na naši studentskou mládež. Byl platným členem četných spolků, český národ zasrupoval na anglo-českých konferencích, pořádaných r. 1911-1913 v Praze. Měl mnoho přátel v zahraničních vědeckých kruzích, jež získával pro českou řeč. Znáám jest i jeho spor s Palackým, kterému vytýkal, že pro české evangelictví jest ztracen. Dr. Č. Dušek byl vysoký muž s krásnou typickou hlavou, byl to ušlechtilý stařec duší i tělem, originální osobnost, vzácné srdce a dobrý pracovník, výborný pastýř svého lidu, jemuž bude vždy zachována vděčná paměť!

25.11. výkonný výbor Místní politické organisace soc. demokratické pořádal v sále Zámecké restaurace velkou veřejnou schůzi lidu. Mluvil bývalý poslanec rakouského parlamentu Rudolf Bechyně, člen Národního shromáždění na téma: Ideály a taktika socialismu v českoslov.republice. Sál i přilehlé místnosti byly nabitě posluchači.

Ve městě panuje velký nedostatek uhlí. Obec potřebuje měsíčně 80 vagonů uhlí, ale dostává velmi malý příděl. Panuje také velká nouze o byty. V obecním domě Na hradbách obec upravila jedné stařeň byt a bývalého záchodu. Chléb aprovisační se peče v pekárně Hankovcové a ještě u několika pekařů a jakost chleba jest velice špatná, tak že obec asi bude nucena převzítí pečení chleba do vlastní režie.

Továrna na obuv Zikmund Feldmann darovala místním chudým 300 párů dětské obuvi a obchodník Emil Aschermann větší množství prádla. Převzala ku rozdělení místní Hospodářská rada. Fy Z. Feldmann inseruje, že prodává obuv s koženými podešvy a Baťa zase celokoženou obuv, koženou obuv s dřevěnými podešvy. 8 hodinová pracovní doba byla zavedena v továrnách: J.L. Bayer, Z. Feldmann a v továrna na obuv K. Freund na Zálabí. - Máslo, které před nedávnem stálo 80 - 90 K jeden kg, prodává se teď za 38 - 40 K, a za tu cenu lze ho dobře každé množství zakoupiti. - Dnes také zahájen byl volný prodej zboží v Okresní oděvně po dohodě s Hospodářskou radou. - Na radnici v zasedací síni konala se přísaha četnictva politického okresu kolínského způsobem velmi slavnostním.

27.11. pořádal Studentský Klub Mladých společenský večer v Zámecké restauraci za účinkování virtuosa Ivana Karla Sančeva a zpěvačky Marie Hvězdové. U klavíru prof. Alf. Jelínek a řed. Winter. Po programu byla volná zábava. Tok života začal se uklidňovati.

28.11. vyvěšené úřední vyhlášky oznamují, že vojáci a domobranci ročníky 1873-81, dále ročníky 1899 a 1900, tedy 18 a 19ti letí se ihned propouštějí, ovšem že jsou v tom zahrnuti všichni, kteří jsou na dovolené dočasné i trvalé, i ti, kteří jsou osvobozeni k úkonům v továrnách a podnicích a jsou propuštěni na neurčitou dobu. Zajatci byli soustředováni do zajateckých táborů, Srbové do Josefova, Italové a Francouzové do Milovic, Rusové do Chocně. Zajatci vojenští Srbští a Italští jsou

plní radosti a vracejí se do svých domovů. Ne tak zajatci Ruští, ti pro vnitropolitické události nemohou se vrátiti do své vlasti a proto jest úředně nařízeno, aby zůstali na místě, kde jsou zaměstnání a slušně od zaměstnavatelů placeni. Kolín jak k válečným uprchlíkům Polákům a Italům, tak i k válečným zajatcům všech národností v každém směru jak se strany úřadů, tak i se strany obyvatelstva zachoval se velice dobře a všestranně hleděno bylo jejich smutný osud ulehčiti. Také několik ruských zajatců zde i v okolí zůstalo a dokonce si založili své rodiny.

29.11. jest plakátována výzva ku odvedení součástek výzbroje, jako pušek, karabin, pistolí, revolverů, šavlí, řemení a nábojů. - Jak "důmyslně" bylo prováděno zásobování, o tom svědčí, že okresní rozdělovně mouky přiděleno bylo 201,50 q žitné mouky ze mlýna F.Bürgera v České Lípě. - Vydán předpis o vyvěšování maximálních cen. Černým lakem zamazané poštovní schránky byly znovu natřené, dány do pořádku.

30.11. úřady nařizují zastavení podpor uprchlíkům z Haliče a Bukoviny.

Okresní Národní výbor sděluje ministerstvu pro zásobování lidu, že v mlýnech jest mnoho zásob otrub ještě od loňského roku. - V okresní oděvně se prodávají v úterý ve středu a ve čtvrtek dopoledne pro venkov a odpoledne pro obyvatele města: boty s dřevěnou podešví, celokožené boty, šaty, rukavice a prádlo. Národní výbor hlásí nedostatek mléka a že v Záboří v továrně Stella jest velká zásoba krmného cukru, sena a ovsu a posílá výzvu na ministerstvo veřejných prací, aby se začalo s regulačními pracemi, jest mnoho lidí bez práce.

Prosinec 1918.

1.12. Tito staří lidé zemřeli během měsíce listopadu, pravděpodobně podvýživa uspíšila jejich smrt:

Anna Jamborová, stará 74 let, Barbora Jedličková 75 let, Marie Novotná 86 let, Aloisie Palečková 76 let, Anna Uhrová 74 let, byly to vesměs almužnice a bydlely v městském chudobinci. František Cikán 73 let, Anna Škorpíková, vdova po listonoši 71 let, Anna Chloupková, vdova po rolníku 75 let, Josef Holan 82 roků, starý výměnkář a Barbora Doležalová, posluhovačka v stáří 81 r. Několik lidí onemocnělo oedeme z hladu. Mouka se prodávala 1 kg až 16 K.

2.12. Úřady vyplácejí zpět zaměstnavatelům zajatců kauce, 120 K za muže, které museli složit, chtěli-li zajatce mít v zaměstnání. - U Lučební továrny nalezen byl učitel Karel Mádle, roďák z Týnce nad Labem, mrtev, zastřelil se. Vrátil se před časem z ruského zajetí a při výslechu vojenskými úřady, kde prý bylo naň silně naléháno, zradil své přátele, české legionáře. Po převratu přišlo se v protokolech na jeho výslech a udání, boje se zrádcovské odplaty, zastřelil se. Ceny látek klesly o 30 %, nabízejí se všelijaké látky z různých náhražek i dokonce z papíru pracované a tu a tam se začíná objevovati poschovávané zboží dlouho postrádané. Vepřové maso jest vysekáváno 1 ^{kg} za 20 K. - Z Ameriky posílají příbuzní tak zvané dárky z lásky, jsou to plechové krabice, ve kterých jsou potraviny ku př. slanina, kakao, káva a jiné věci praktické zde těžko k dostání, a i větší zásilky potravin a šatstva. Chytří Američané tím upravovali sobě i svým dolarům uvítání. - Jsou sestavovány seznamy osob k službě povinných. - Okresní Národní výbor žádá obec, aby nechala odstraniti, poněvadž jest kamenný tak otesati, znak Rakousko-Uherského státu, který jest umístěn na střešním štítu budovy okresního hejtmanství, na svůj účet a dále vyzývá obce na okrese, aby na paměť národního osvobození vysazovaly lípky "stromy Svobody". Konečně podává návrh, aby hejtmanství vydalo zákaz tanečních zábav ve prospěch českých legionářů pořádaných, po případě tanečních zábav na veškeré vůbec.

3.12. Národní shromáždění přijalo zákon o zrušení šlechtických titulů v republice. - Odborníci vypočítali že náklad stavební stoupl devět a půlkrát než v době před válkou. - V továrně na kávové náhražky bylo zabaveno velké množství pražené kávy, z této bylo pro zdejší okres přiděleno 20,60q. - Vojáci vracející se z bojišť, jsou podrobováni zdravotním lékařským prohlídkám. - V Zámecké restauraci sehrála divadelní společnost Joži Tuttra ve prospěch organizace sociálně-demokratické Jeřábkovu hru "Služebník svého pána".

4.12. funkcí vládního komisaře při městské zástavárně pověřen dr. Jaroslav Novák, komisař okresního hejtmánství.

5.12. 1 q malých a špatných bramborů prodávali rolníci za 36 K. - Literární spolek pořádal skvostní večer v sále u Karla IV. na oslavu 60 tých narozenin Franty Župana (prof. J. Procházký). O jeho životě a díle přednášel učitel a spisovatel František Flos. - V noci obchodníku Karlu Komersovi v Kutnohorské ulici č. 54-I. ukradl neznámý zloděj prádlo a šatstvo v ceně 6.000 K. Zemřel ve věku 74 let Josef Petránek, majitel kožišnického závodu v čísle 67, Husova třída a zasloužilý velitel sboru dobrovolných hasičů. Zúčastnil se hasení mnoha požárů. - Zvěř při hlavních honech zástřelená musela se odváděti. - Devět mužů, kteří konali hlídkovou a strážní službu v době převratu a i teď, samovolně opustili svá místa, nikdo jim nedovedl poručit.

6.12. Pražské místodržitelství nařizuje zrušení dřívějších ustanovení o prodeji zboží na tak zvané osvědčení potřeby a zavádějí se výkazní lístky na spotřebu mýdla. Mnoho lidí chápě se dobrého výdělku a vyrábí mýdlo ze všelijakých náhražek. Zvláštní zásobování státních a civilních zřízenců jest zrušeno. Do pivovarů dopravuje se došud řepa cukrovka, ze které

vaří se pivo, ovšem pochybné jakosti a chuti. Místní hospodářská správa nařizuje pekařům a jich živnostenskému společenstvu, že přejímají pečení chleba jen s tou zárukou, že nebude více mouky spečeno, než dle zákonných předpisů jest dovoleno, za odborné pečení, za jakost a dodržování váhy, že z 1 kg. mouky bezpodmínečně vyrobí 1,40 kg chleba, čili z 90 dg mouky 126 dg chleba. Mouka bude přidělována tak, aby mohly být dle možnosti míseny všechny druhy mouk. - Velké vzrušení způsobil v hostinci V. Škramovského na náměstí čp. 73 jakýsi Hamáček, hrbatý to člověk, který jsa doprovázen ozbrojeným vojákem, vydával se za detektiva a mezi četně shromážděnými hostmi, hledal nějakého muže s plyšovým kloboukem. Hamáček pak neslavně dopadl a když se seznalo, že jest to švec z Jičína, musel opustit město. - Městská rada vydala vyhlášku, aby ti, co mají zásoby, vzdali se aprovisační mouky a chleba, což bylo vydáváno na lístky. Hodně lidí tak učinilo, ale také hodně odebíralo mouku a chléb na lístky dále.

8.12. V nádražním skladišti zavádí se nedělní klid. V divyadle Zámecké restaurace hraje div. společnost ředitelstvím Jozy Tuttra.

9.12. Sádlo z poražených vepřů musí se odváděti do tukových ústředí a ty mají i na vsích své filiálky, tím jest dokumentována panující nouze o tuky. Okresní Národní výbor nalézá své místnosti v budově okresního hejtmanství. - Konal se zde sjezd Okresních Národních výborů a v zasedací síci radnice se dnes odbyvala také poslední schůze Národního výboru zdejšího okresu za předsednictví Václava Špringla. Rozhodnuto veškeré vyhlášky, tiskopisy, protokoly a akta uložiti v městském museu a o činnosti Okresního Národního výboru bude sepsána podrobná zpráva. Věci ty uložené teď v městském archivu a jest toho 286 čísel.

10.12. nařízeno prohlížeti zavazadla na nádražích, aby bylo zabráněno podloudnému obchodu potravinami, při čemž dochází k různým výstupům a drastickým scénám. Mnohdy jsou zabavovány třeba i směšná kvanta 1/2 kg krupice neb 3 kg bramborů, což vyvolává různé poznámky i zlou krev, zvláště u lidí chudých.

11.12. po vsích se rekviruje dosud jatečný dobytek, což se také hladce neodbyvá.

13.12. na nádraží bylo zabaveno 28 kg masa, nekrytého dopravním osvědčením. Bylo zasláno z Bohdanče do Golčova Jeníkova. Jelikož vláda nijakž nevymezila pravomoc Okresních Národních výborů a nepostavila je na podklad zákonný, čímž vznikaly různé spory, konal se zde 14.12. sjezd bývalých zástupců Okresních Národních výborů ze středního Polabí. - Střeďočeské Hlasy přinášejí v dnešním čísle delší zprávu o činnosti generála Mrázka, když byl velitelem v říjnu 1914 na srbské frontě u Smederova, kde v bitvě u Dunajem zahynulo mnoho lidí, většinou pražských domobranců: Mrázek, rodák z blízkých Chocenic má zde v Čechových sadech vilu č.

Ohromné zásoby objeveny byly místní hospodářskou radou ve skladišti Pražské úvěrní banky. Nalezlo se tam za 20 milionů korun nejrůznějšího zboží. Jenom koňaku tam leží za 4 miliony, půl druhého vagonu rýžových kartáčů atd. Podrobný výpis zněl: 75 beden koňaku, 8 vagonů koňaku, 18 hl koňaku, 81 hl koňaku v sudech, 380 beden likéru, 1200 kg medu, 44 sudů medu, 55 konví medu, 11 1/2 pytlů mouky atd. Zboží to prý patří bankám Bohemii, Agrární bance a Mezinárodní obchodní společnosti a bylo uloženo pro vývoz do Ukrajiny. O případu bylo učiněno oznámení do Prahy.

14.12. na rozích objevily se vyhlášky s nápisem: "Sbírejte kosti", aby z nich mohla býti vyráběna umělá hnojiva, ale tento dobrý úmysl se mnoho neujal.

Byla slavnostním způsobem otevřena znovuzřízená sokolovna. Mimo koncertu Vlasákovy kapely, zpěvných čísel ženského odboru, byly proslovy A.V. Prágra, dra A. Dunkeho, dra E. Lányho a učitele Jul. Komrsa. Návštěva byla velmi četná.

15.12. Tímto dnem těžce pracujícím zv-yšuje se přiděl moučných výrobků na 450 gramů a ostatním na 300 gramů čítajíc v to kromě mouky též kroupy, ovesnou rýži, ovesnou krupici, ovesné vločky a pravou rýži. - Místní odbor družiny čsl. invalidů pořádal v Zámecké restauraci veřejnou schůzi invalidů, svolaných z celého okresu. Mluvili na ni k velmi četnému shromáždění kamarád Halberstadt z Prahy, redaktor Jan Koudelka, president Ad. Prokůpek a několik účastníků schůze. Halberstadt líčil drastickými slovy jednání generála Mrázka s pražskými domobranci v bitvě u Dunaje a rozhořčení invalidů bylo tak veliké, že po skončení schůze táhli průvodem k jeho bytu, vnikli do domu chtějíce ho lynchovati a generála Mrázka zachránila před trestem jen ta okolnost, že nebyl doma. Kdyby byl dopaden, špatně by se mu vedlo. Uhlí pro měsíc prosinec bylo městu přiděleno 30 vagonů a hodně koksu, který jest prodáván za cenu 14 K za q. - Veřejnou schůzi živnostníků svolal do své restaurace František Ptáček. - Divadelní společnost Józý Tuttra sehrála hru "Vzkříšení". - Dnes nařízen byl rychlý soupis automobilových vozidel k okamžitému použití.

17.12. presidium pražského místodržitelství prohlašuje činnost Okresního národního výboru za skončenou a vyslovuje jeho členům své díky.

Františku Červínovi, kadeřníku-invalidovi udělena licence k provozování kabaretu se stanovištěm v Kolíně.

20.12. Poněvadž apel na majitele domů, aby hlásili nepronajaté místnosti ku obývání nezpůsobilé vyzněl na prázdno, zřízena byla místní komise z těchto pánů:

Adolfa Eislera, Jana Koudelky, Václava Špringla a stavitele B. Urbana. Komisi té úřadující na radnici se mají hlásiti ti, co bytu postrádají. Také zřízena demobilizační komise, šestávající ze 6 členů, 3 zaměstnavatelů a 3 zástupců dělnictva. Komise bude prováděti zákon o vyplácení podpor v nezaměstnanosti. - Revoluční kvas zasáhl také lid v našem městě, který si představoval, že ukončením války nastanou obratem zase předváleční poměry a že živobytí bude daleko příznivější, dražota pomine a nastane velká zaměstnanost a tím netušený blahobyt a když tyto fantasmie nenacházely svého splnění, lidé na náměstí tvořili kroužky, kde kritisovali a hubovali oprávněně z části a také neoprávněně. Úřední aparát byl ještě příliš tuhý, málo dynamický a v něm lze hledati vinu. Dnes dopoledne asi v 10 hodin srotil se velký dav lidu před velkoobchodem fy Nathan Eisler na náměstí, kde tušil velký sklad potravin, ale majitelé postřehnuvši nebezpečí, nechali rychle uzavřiti velkoobchod a dům masivními vraty a dav se hnul ku obchodu s oděvy Julia Weisse, taktéž na náměstí, kde sice jednotlivci vnikli do krámu a něco málo škody způsobili, ale Weiss také ihned zatáhl kovové závěsy a vetřelce vystrčil. Dav se hnul za volání "hanba a smrt keřasům" nedbaje dostavivšího se policejního komisaře Josefa Hádky, který lid tišil sám bez pomoci strážníků do ulice Rubešovy, kde stanul před obchodem Otakara Preiningera v č. 64 b a začal rozbíjeti ničím nekryté skříně výkladní s látkami, prádlem, kravatami a zboží začal rabovati a roznášeti. Teprve když se dostavilo četnictvo a dav násilně s pomocí strážníků rozehnalo a hodně lidí zatklo, byl konec této zlodějské demonstrace a pro vzdálenou účast i nadstrážník jeden byl dán do výslužby a mnoho rodin tak mělo různé nepříjemnosti, že jich členové zúčastnili se rabování.

21.12. Dnešní den byl radostnější, spousty lidu hned ráno se vypravilo do Prahy, aby byli účastni slavnostního

uvítání největšího Čecha 20. století, velkého presidenta osvoboditele národa Československého Tomáše Garryka Masaryka. V městě byl den sváteční a všude vlály prapory. - Okresní hejtmanství vydalo cirkulář, ten byl poslán do 91. obcí okresu a jsou vyzvány v něm všechny osoby, které při plenění obchodu Or. Preinigera zboží uzmuli, by je vrátili a budou beztrestní.

22.12. v sále u Karla IV. konala se schůze žen s programem "Žena v čsl. státě". - Město získalo 50 q kaprů a chudým lidem jest prodáván 1 kg za režijní cenu 4 K za 1 kg. - Okresní oděvna šatstva jest v obchodě konfekčním Vinc. Tůmy v Rubešově ulici.

26.12. Živnostenský odbor ve straně české státopravní demokracie pořádal v sále sokolovny veřejnou schůzi, která byla velmi silně, najmě živnostníky navštívená. Další referáty přednesli zdejší obchodník Antonín Sládek a tajemník J. Kamelský z Prahy. Dnes vypukla v továrně na raffinování petroleje stávka dělnictva, ale trvala jen týden.

28.12. Studentský Klub Mladých pořádal v sokolovně literární večer. Zřízena zde filiální poradna "Péče o kojence v Čechách". Učiněno oznámení na Bohumila Tokara, výrobce cementového zboží, že nechtěl jistému rolníku prodati koryto pro dobytek jinak než za 100 kg bramborů.

29.12. Občanský klub na Zálabí ohlašuje opětné zahájení své činnosti.

30.12. Někteří ruští zajatci vraceli se do své vlasti, těmto a projíždějícím vojínům nádražní vojenská stravovna poskytuje stravu a dokonce podává čaj, dar to kolínských dam.

31.12. Na mnoha místech oslavován hlučným způsobem konec roku. Lidé chtěli si vynahrádit to co snad zameškali. Silvestrovské zábavy měly na programu scény z rakouského vojenského života, ve kterých mimo zlých důstojníků, počouchlých vojenských sluhů, fešných poručíků vystupovali představitelé císaře Františka Josefa I. pod jménem "Franc Josef" a císaře Karla s lahví vína v kapse a pod jménem "Karel Poslední", ovšem byli notně zkarikováni. Celou noc hluk, zpěv byl na ulici a neškodné výtržnosti.

Leden roku 1919.

1. ledna. Na nádraží mají velkou svízel s lidmi, kteří s kradením uhlí z vagonů zařídili si výdělečnou živnost. Zřizenci se bojí zakročiti, strážník tam přijde málokdy, ještě někdy četník že zasáhne a zloděje vyplaší. Mnoho lidí jest udáno.

3. ledna. + Jaroslav Franc, správce Urbachovy továrny na hroznový cukr na Kutnohorském předměstí, v mužném ještě věku. Byl to hodný člověk, dobrý Sokol, dlouho byl nemocen.

4. 1. obec nakoupila 1000 m³ dříví a předá ho do prodeje obchodníkům.

6. 1. V sokolovně za pěkné návštěvy se konal koncert Kristiny Morfové, operní pěvkyně a člena Národního divadla v Praze.

8. 1. v noci vyhořela při okresní silnici do Kutné Hory stojící sušárna na čekanku, patřící Oskaru Humburgerovi, velkoobchodníku obilím v Praze. Vysušený materiál hořel jako papír, vyhořela úplně a velká škoda jest z části jen kryta pojištěním.

9. 1. O dnešním výročním trhu, který se jmenuje "Tříkrálový" dle různých předpovědí mělo dojít ku drancování. Z opatrnosti zdejší posádka byla rozmnožena o prapor vojska z Kutné Hory a o 20 četníků, a vzdor tomu byl výroční trh odvolán a nařizeno veškeré krámy uzavřít, tak že to vypadalo jako o Božím Hoře. Sta a sta lidí přišlo nakupovati, ale museli odejít s prázdnem.

Nastal konec rakouských poštovních známek. Dnes byly vydány první poštovní známky republiky Československé. Nejsou sice dokonalé, provedení ale postačitelné, některé také nejsou ani perforované, musí se ustříhovati, ale jsou nám velmi milé a s hrdostí si je prohlížíme. U žen se vyskytla touha po nošení národních krojů, do kterých se rády při různých příležitostech oblékají, tak že půj-

čovny jsou stále zaměstnány, a i v novinách jest po nich velká poptávka. Žel že po nějaké době, žhavá tato taňha vychladla. Před válkou patřilo jaksi za vlasteneckou legitimaci nositi čamaru, černý oblek s čamarovým kabátem, úředníci a jiní úzkostlivci báli se čamaru nositi a teď, kdy není žádných překážek a žádných nepříjemností nenosí čamaru nikdo. - Započato s novým výkupem obilí, rovněž petrolej jest k dostání jen na přiděl.

10.1. Nově zřízené Kolínské kabaretní sdružení pořádá v Zámecké restauraci zábavní večery hojněnavštěvované, řízené Václavem Novotným. V těchto večírcích byla často zpívána oblíbená Hašlerova píseň s nápěvem francouzské marseillaisy a končící refrainem "Madelon nalej mi vína" a obecnstvo zpívá sebou.

František Pokorný z Chočovic u Žehuně přivezl sem 2000 kg bílé pšeničné mouky a chtěl za ni u zdejšího kožišníka vyměnit kožišiny, ale Hospodářská rada dala mu mouku zabaviti. - Obecní masné prodejny byly zrušeny, mnoho se neosvědčily.

12.1. Sokol pořádal Masarykův večer. Na pořadu mimo přednášky řídícího učitele Josefa Tůmy ze Štítar, byl zpěv, recitace a hudební čísla komorního kvarteta. - Operetní společnosti Elišky Zöllnerové zahájila v divadelním sále u Ptáčků operetou "Polská krev" od Nedbala. Na repertoiru má samé pěkné líbivé operety jako: "Podzimní manévry", "Cikánský baron", "Krista z myslivny", "Z rozkazu Její Výsosti", "Muzikantská krev", "Rozvedená paní", "Hrabě Luxemburk", "Jeníček se vrátí", "Tuláci", "Taneček panny Měrinky", "Bojarova svatba", "Pepi", "Dolarová princezny", "Mamzelle Nitouche" a jiné. Předplatné na 6 her: křeslo 21 K, I. místo 15 K, II. místo 9 K, - Před prodejnou místní Hospodářské rady (krám L. Pollaka č.8) na náměstí, kde poměrně levně lze nakoupiti prádlo a látky, stojí fronty kupujících. Před obec-

ními prodejny, které jsou malé, nečisté, personál a jeho výkony neodborné, také stojí hlavně ženy ve frontě, mrznou a čekají, by mohly nakoupiti potravin. Na Zálabí jest taková prodejna obecní umístěna v bývalé márnici v domku na hřbitově u sv. Víta a zboží jako ku př. mouka se tam váží v tmavém koutě na bedně. Nouze o uhlí trvá. Okresní hospodářská rada žádá okresní hejtmánství, aby byly zabaveny na nádraží 2 vagony uhlí ve prospěch města, kterému byly přiděleny zásoby palivového dříví asi 1000 m z lesů od Býchor, a prodejní cena stanovena na 20 K za 1 q. Dále se zajišťuje jateční dobytek na měsíc únor.

15.1. v městě zuří chřipka a vyžaduje si mnohé oběti. - Zemský památkový úřad podává své dobrozdání v příčině odstranění rakouských státních znaků z budovy okresního hejtmánství. - Obchodník střížním zbožím Otakar Preininger v Rubešově ulici ohlašuje, že při plenění jeho obchodu 20. prosince minulého roku mu bylo odcizeno zboží za 606.000 K. Tentýž byl oznámen lichením úřadem, že prodal metr látky na mužské šaty za 550 K, na dámské šaty v předválečné ceně 20 K, za 936 K. - Smaltované nádobí se prodává 1 kg za 10 K, vepřové maso 1 kg za 19,50, skopové 11,20 K, telecí přední 6 K, zadní 7 K. Ve voňavkářském a mydlářském obchodě Em. Mayera na náměstí č. 74.-I. prodává se stearinová svíčka, která před válkou stála 5 haléřů, za cenu 1 K 70 haléřů. - V ulici na Hračbách jest městský polozbořený dům a slouží za veřejné hnojiště.

16.1. K výkupu obilí musely býti v několika případech povolány vojenské asistence. Ještě jest v činnosti okresní rozdělovna mouky a spotřební dávka na týden pro nesamozásobitele jest stanovena na 1950 gr mouky pro osobu, z toho jest 1200 gr mouky na chléb a 750 gr mlynářských výrobků, pro těžce pracující 2.800 gr mouky, z toho 1800 gr mouky na chléb a 1000 gr mlýnských výrobků, dle nařízení ministerstva pro zásobování lidu.

při všeobecné dávce, i při dávce pro těžce pracující, má se z moučných výrobků dle možnosti vydávati 500 gr ve vařivé mouce a zbytek v kroupách, ovesné krupiči, pravé rýži a podobně. Dávka těžce pracujících se přiznává též ženám od 3 měsíců těhotenství a aktivnímu vojsku požívajícímu erární stravy. Na místo bochníku chleba o váze 1200 gr. zavádí se typ nový o váze 1680 gr z 1200 gr mouky vyrobený a má se prodávati za 1 K 56 h. (1 kg chleba za 92 haléře), též dle místních poměrů může být cena přirozeně nižší. Osobám, které získali obilí a zřekli se chlebenek, respective moučének, mohou býti povoleny mlecí výkazy, totiž mohou si nechat své obilí semlít. - Na nádraží zabaveny opětně 2 vagony uhlí ve prospěch města a 36 beden uzených ryb. Ti co do zdejších mlýnů přinesli si v tlumocích obilí k semletí, jistě lidé chudí, musí míti k tomuto semletí úřední povolení.

17.1. při projížděním Kolínem, v Grand Hotelu na občerstvení se zastavili kapitán Voska, člen štábu dohodových armád z New Yorku, dr. Frt. Soukup, ministr spravedlnosti a ministr národní obrany K. Křofáč. Byli přivítáni okr. hejtmanem dr. Zemanem, starostou města drem Alf. Jelínkem a redaktorem J. Koudelkou. Před Grand Hotelem stály zástupy lidu. - Lidé co platili loňského roku až 1200 K za párek selat, energickým způsobem domáhají se by jim byla část peněz vrácena zpět. Na Žalabí prodal obchodník Josef Jirsa selata také tak draho a za lichvu vyměřil mu soud 6000 K pokuty, ale jestli ji zaplatil, jest jiná otázka. - Dr. L. Radimský staví novou mlýnskou budovu. - V nemocničním baráku za továrnou na kávové náhražky bydlí již rodiny nemající bytu. + Prokop Prágr, mladý ještě muž, stavitelský příručí a nadšený Sokol. Byl důstojníkem ve válce a odtud si také přinesl zárodek plicní choroby.

18.1. Studentský Klub Mladých konal v místnostech u Nosků na náměstí přednášku - dra. Košťálá na téma "O reformě manželství". - Stará nemoc se objevuje, začíná polemika mezi Středočeskými Hlasy a Kolínskými Listy.

21.1. v přeplněném sále sokolovny konala se přednáška legionáře-praporčíka Špačka. Přednášek o bojích legionářů ve světové válce.

22.1. František Hanuš opověděl provozování živnosti kapelnické. Jeho otec, kartáčník, ze synů si sestavil malou kapelu a František, dobrý hudebník ji řídil. Nyní jest učitelem hudby na hudební městské škole v Prostějově. - Akad. malíři Rud. Mazuchovi byla vyměřena invalidní pense. - Josefu Hátlemu udělena byla stavitelská koncese-

24.1. Obec dala do prodeje 50 q marmelády, již hlavní součástí byla mrkev, která se silně na polích pěstovala. Cena lihu stanovena čistého za 15 K litr, - denaturovaného 2 K za litr. Nádražím projíždějí vlaky do Žiliny na Slovensko, osazené vojáky, jest jim na nádraží podáváno občerstvení. Silně se vrací domů demobilisovaní vojáci, mnohí v ubohém stavu.

27.1. Československá jednota pořádala v sokolovně Slovenský večer. Na pořadu byly: recitace, hudební čísla, slovenské tance, proslov dra. E. Lanyho a přednáška prof. V. Čížka na téma: O politickém útlaku Slováků v 19. století. Přítomen byl dr. Markovič a veliké množství obecnstva. - + Anna Hartmanová, rozená Břichnáčová.

28.1. Ministr vyučování Gustáv Haberman přijel odpoledne a na zastávce u ostrova, kde vystoupil z vlaku jej uvítali okr. hejtman dr. Zeman s tajemníkem Častoloviczem, starosta okresu Dr. L. Radimský, starosta města dr. A. Jelinek, okr. školní inspektor J. Čhmelař, V. Vlk za městskou radu, správce Chloupek z Červ. Peček za stranu agrární a V. Špríngl a J. Koudelka za stranu sociálně demokratickou. O 1/2 4 hodině uspořádáno v sále

sokolovny manifestační shromáždění učitelů a profesorů celého okresu, na kterém ministr G. Haberman měl přednášku o svém školském programu. Shromáždění zakončeno zapěním hymny "Kde domov můj". Po hodině páté započala v přeplněném sále veřejná schůze. Zahájil ji důvěrník V. Špringl a ministr Haberman mluvil po 2 hodiny.

29.1. ak. malíři R. Mazuchovi udělena byla licence hudební, zpěvní a deklamatorní. - Antonín Řehoř, úředník nem. pokladny a Bedřich Kubík, rolník, začali vydávati periodický časopis Socialistická stráž. - Volná lidová škola pořádaná péčí Okresního vzdělávacího sboru, zahájila večerní přednášky v místnostech sokolovny cyklem soustavných výkladů o Slovensku. První večer ji navštívilo 108 vstupné zaplativších osob.

29.1. Přijíždějí první italsí legionáři a jsou od občanstva srdečně vítáni. Jinak život jest dosti těžký, stát, města i obce mají před sebou těžké úkoly, které v námahou zdoláváme, poněvadž nejsme k nim vychováni a tudíž ve všem, v celém vybudování našeho života objevují se "dětské nemoce". To však nevadí mládeži, ta hojně navštěvuje taneční zábavy, z nichž čtvrtina hrubého příjmu musí být odváděna na Červený kříž. Ku pozdvižení úrovně našeho všeobecného vzdělání ustanovuje se Osvětová komise. V městě tu a tam se objeví zřízelec v uniformě "Armády spásy", světové to charitativní korporace, která k nám přišla z Ameriky a prodává neb rozdává brožury, seznamující občanstvo s jejich dobročinnou působností. Ceny látek jsou hodně vysoké, mnohemu člověku nedostupné a proto hodně oděvů jest přešito z látek, získaných z vojenských stejnokrojů. Za boty mistři ševci požadují též vysoké ceny, vysoké boty s holínkami stojí až 600 K, obyčejné boty 150 - 200 K, ženské 100-120 K.

30.1. ještě jest zde vojenské staniční velitelství. Místní organizace státoprávní demokracie konala v sokolovně veřejnou schůzi lidí za účasti asi 600 lidí. Mluvil

tam dr. Matoušek z Prahy. - Francův biograf měl na pořadu tyto filmy: Denník ztracené, Mamička, Slečna od kavalerie, Hadrářova schovanka, Černý lev a Pán bez kvartýru.

31.1. Na náměstí v domě č. 89, co jest lékárna u černého orla, měl velkoobchod s látkami Josef Schlapl, z Kyšperka pocházející. Vysoký tento muž byl zetěm G. Weissbergra, zdejšího statkáře a patriota a byl členem a důvěrníkem zednářské lože "Viktoria" v Berlíně. Za války investoval po způsobu jiných svých souvěrců dvě třetiny svého dosti značného jmění do rakouských válečných půjček a ku konci války za zbytek zakoupil odívací látky z papíru a měl jich velký sklad. Patrně se domníval, že válka ještě dlouho potrvá. Když ale seznal, že na válečných půjčkách a na látkách z papíru hodně prodělá, stal se trudnomyslným a dnešní dopoledne našla ho jeho choť Irma v kanceláři za krámem oběšeného. Byl stár 51 roků a zanechal 2 děti, a může se o něm říci, že také byl obětí války. - Povinné nařízení bylo vydáno, kdo si zabije vepře, musí to ohlásiti na obecním úřadě a musí, i řezníci z něj odváděti sádlo: do 60 kg mrtvé váhy 2 kg, od 60 - 100 kg 3 1/2 kg, od 100 kg výše 6 kg sádla.

Únor roku 1919.

1.2. E.S.S.O. stanovil ceny elektrické energie: pro světlo 1.60 K za 1 KWh, pro motory, vařiče a žehličky 80 hal. za 1 KWh.

2.2. Na nádraží se množí krádeže uhlí i jiného zboží, nedospělí hoši a děvčata se potulují kolem nádraží a stydno poslouchati jejich řeči. Nekradou z nouze, na výdělek a stát musí jimi způsobené škody hradit. Policie a dozorčí orgány na nádraží jsou slabé proti nim. V obchodech se ještě prodávají náhražky, ku

př. čokoládový prášek slazený, polévkové tablety 100 kusů za 20 K, náhr. šafrán l o 20 Km náhražka kávy l c 38 K, náhražka žloutku 120 kusů za 20 K, nudle do polévky 1 kg za 18 K, pečivová a dortová hmota l c 19 K. - Lidový spolek pořádal v sále u Ptáčků veřejnou schůzi lidu. Předseda děkan V. Sixta, mluvili Josef Sládek, úředník celního úřadu a hlavní referát přednesl Al. Tylínek, děkan z Nuslí. Sál byl posluchači nabit, přišlo též mnoho posluchačů ze stran pokrokových a při debatě mluvili redaktor J. Koudelka a profesor F. Vodsedálek. Bylo tam také bouřlivě, křiku dost a jen tak tak že nedošlo k násilnostem.

Sokol pořádal veselé šibřinky, zúčastnili se jich také kostelník děkanského kostela Jan Major v masce K. Havlíčka Borovského.

3.2. na nádraží zabaveno 7 beden s cukrem adresovaných továrně na raffinování petroleje a také dokonce 6 beden s kyselými okurkami.

V restauraci Zámecké konal se koncert Jaroslava Kociana, virtuosa na housle. Pěkná účast.

4.2. na veřejné schůzi žen strany sociálně-demokratické v sále u Karla IV. mluvila soudružka Ecksteinová z Prahy.

7.2. odpoledne vypukl oheň v továrně na vozy na Zálabí, ale byl záhy uhasen.

8.2. ráno zase vypukl oheň v továrně fy J.L. Bayer, vyhořela vedlejší nízká budova tak zv. klem-pírna, zda se dříve zhotovovaly plechové formy na cukr. Střecha shořela úplně a nějaké zásoby papíru.

9.2. Konala se přednáška Kazimíra Radvana z oboru spiritismu. - Komisař zdejšího okr. hejtmanství Jaroslav Sebestianý z Častolovic nechal si přeměnit jméno na Jaroslav Častolovic. Jeho choť jest neteř drá A. Pavce, generálního ředitele lučební továrny. + Josef Tvrđík, truhlářský mistr ze Štítarské ulice.

12.2. v lesíku mezi Kolínem a Sendražicemi nalezen byl oběšený Alois Šubert, příslušný do Nymburka. - Nařízen soupis zásob mouky v obchodech, by mohla býti stanovena cena chleba.

14.2. Úřad pro potírání lichvy konal prohlídky ohledně zamezení spekulace se zbožím. Ve skladišti zaslátelě Juliana Smrčky (vedle hlavní pošty) nalezeny tyto zásoby zboží: 4 bedny mýdla, 1 pytel sody, 2 bedny kávových náhražek, 4 bedny svíček, 16 beden leštidla (krému) na boty, 1 bedna krajkového zboží a 1 vagon klišu. Ve skladišti velkopekaře Jana Han-kovce (Pražská ul. 3.-II) 546 pytlů mouky, dle jeho udání aprovisační, 165 pytlů soli a 7 a 1/2 pytle žita.

16.2. právě ustavivší se Výbor pro pořádání lidových přednášek zahájil svoji činnost přednáškou pro lid "Dennisův večer". - Při prohlídkách zavázadel na nádraží zabaveno bylo polským židům: svíčky, mýdlo a 1000 cívek nití. Cena mužské košile byla 24 - 35 K, ženské košile 23 - 28 K. Občané začínají hubovati na daně, na pokuty, které neradi platí. Hodně lidí začíná vystupovat z církve římsko-katolické, nepatrně z evangelické a také bylo několik výstupů z církve židovské. Občanstvo se začíná, vzdor tomu, že obě sokolské jednoty se smířily a splynuly v jednu jednotu rozvrstvovat ve strany politické a sice: sociálně-demokratickou, národně sociální, agrární, národně-demokratickou a lidovou. Naproti tomu protivy náboženské začínají se ztráceti.

19.2. zdejší Obchodní akademii uděleno právo veřejnosti.

21.2. v sále u Karla IV. započaly vzdělávací přednášky Vzdělávacího sboru čl. sociál. demokratické strany dělnické s tímto pořadem: "Hus, jeho lido-

vý ráz a důvody sociální", přednášel učitel Josef Zach a na téma "Občan čsl. republiky" učitel Karel Jelínek. - U okresního úřadu, ústavu pro zprostředkování práce v měsíci lednu bylo hlášeno volných míst 301. O práci se ucházelo 1166 osob, umístěno bylo 178 osob. - Za cigaretu v hostincích se platí 60 hal., za viržinko 2 K. -

22.2. Profesorský sbor zdejšího gymnasia nepovolil Organizaci studentstva pořádání "Přátelského večera".

24.2. Chovatelé koz měli protestní schůzi v Lidovém domě, ohledně nařízení min. zásobování v záležitosti zásobování mlékem, měli totiž odváděti část mléka. Pomalu začíná nezaměstnanost lidu a proto zařízen Ústav pro zprostředkování práce v ulici Za Quintinem 124-III. Začínají se také vypláceti podpory nezaměstnaným, ovšem přestává vyplácení podpor těm, kterým se práce začínala otevírati, jako cihlářským dělníkům a řemeslníkům. Lepší by bylo vyplácení podpor zanechati a lidem opatřiti práci. V uplynulém měsíci ustanovena "Místní hospodářská rada", dále "Aprovisační výbor", tělesa, která se starala o zásobování lidu a konečně "Místní školní rada". Do těchto korporací vyslala každá politická strana svého zástupce.

25.2. v sále u Karla IV. přednáška a sice na téma: Hus, jeho lidový ráz a důvody sociální (II.díl), přednášel učitel J. Zach, a Ideové základy socialismu, přednášel redaktor Jan Koudelka a 28.2. na téma "Snahy Dobrovského" učitel Karel Jelínek a Život ve světle pravdy a dobra A. Pánek, úředník nemocenské pokladny. - Hospodářská rada vydala též tento ceník zboží: límce se značkou jednoduché kus K 1.50, dvojité 1.90, mančety I. a 2 K, II. 1 K 50, nákrčník 2-5 - 10 K, šle dětské 1.-, pánské 4 - 8 K, stiskací knoflíky Kohinoor tucet 50 - 80 hal, tkanice do bot ploché papírové 40 hal., tkalounu 1 m 20 hal., hřeben

rohový, krátký 5, dlouhý 8, punčochy flórové od 15 - 30 K, hedvábí 1 m šíře 45 cm 20 K, cukr 1 kg 2 K 98, sůl 60 hal., cikorie 4,20, válečná káva 1 kg 4 K, mýdla kus 50 hal., svíček 1 kg 3,20, čokolády 36 K, karamelek 10 K, petroleje litr 70 hal, octa 1,20, lihu denat. 2,06, zápalek balík 1 K, pepře 1 dkg 2 K, nového koření 1,20, zázvoru 1,20, květu 1.60, kmínu 50 hal, papriky 1 K a majoránky 1 K 20.

28.2. Literární spolek pořádal Raisův večer. - V noci neznámí pachatelé odcizili pilníkáři Keplovi plot a staviteli Urbanovi stavební dříví, patrně na zatopení.

Březen 1919.

1.3. Okresní hejtmanství vydalo vyhlášku, že následující zboží, není-li kryté dopravním osvědčením, podléhá zabavení: obilí, mouka a mlýnské výrobky, luštěniny, proso a jáhly, seno, sláma, cukr a káva, umělý med, petrolej, svíčky, mák, máslo, sádlo, lůj, hovězí a telecí maso, tvaroh, vejce, přesahuje-li množství 1440 kusů, zvěř, brambory, uhlí, ovoce víc než 50 kg, zelenina čerstvá, mýdlo, lín, kovy, kůže a látky ve velkém množství.

Pražské místodržitelství zasílá pokyny, aby přednáškami obyvatelstvo bylo připraveno na okolkování bankovek, dále nařizuje přípravy k volbám do obecních zastupitelstev. - Bytová komise rekviruje byty buď prázdné neb nedostatečně využitkované. Služkám v domácnosti se platí měsíčně 14 K, 16 K a i 20 K k celému zaopatření. - Večer v sále u Karla IV. konala se schůze židovsko-socialistického spolku Pavle Zion za účely propagačními. Na téma "O sionismu" přednášel dr. Goldstein z Prahy a stanovisko českožidovské hájil dr. O. Bondy z Kutné Hory. Velká účast.

2.3. Ochotnický kroužek Činohra sehrál ze režie Jana Šarfnbergra "Románek na horách", veselohru o 3. jednáních od J. Skružného. Jan Šarfnbergr jest mistr kuchař a majitel domu čp. 34-I. Policejní uzavírací hodina stanovena na 10 hodinu večerní. - V zasedací síni Palackého na radnici ustavil se Odbor průmyslníků pro Kolín a okolí. Do výboru byli zvoleni: dr. A. Pavec, generál. ředitel Lučební továrny, dr. L. Radimský, majitel mlýna, Robert Mandelík, majitel cukrovaru v Ratboři, Jan Novotný, ředitel Koliney, Václav Černík, ředitel Lučební, ing. K. Latzel, ředitel lihovaru, ing. V. Formánek, majitel strojírny a mlýna, Al. Klepač, továrník, O. Reich, spolumajitel fy Z. Feldmann, továrna na boty, Josef Lešák, továrník váh, stavitel Jan Sklenář, Zd. Vaniš, vr. inženýr. Za náhradníky Fr. Němec, továrník, ing. Jan Mančal, stavitel a Prokop Červinka, továrník, - Prof. dr. O. Kunstovný zakládá Místní odbor Volné myšlenky.

3.3. přišlo něco, co dosud v našem životě se nestalo, co zde ještě nebylo, o čem se předem mnoho mluvilo, prorokovalo a kombinovalo - okolkování rakouských bankovek. Nevědělo se předem nic určitého, ale jakmile vešlo ve známost, že okolkovány budou rakouské bankovky větší než 1 a 2 korunové, tedy 10, 20 K a výše, tu každý kdo mohl malé tyto papírové peníze, kterým za války posměšně bylo říkáno "úplavice" uschoval a platil jen většími a chtěl jen menší nazpět, ale ony úplně z oběhu zmizely. Okolkování provádělo se ve všech peněžních ústavech, kde byly fronty a kde s tím měli úředníci hodně práce. Thesaurace bankovek malé hodnoty dala se proto, poněvadž okolkováním ztrácely bankovky poloviny své hodnoty, polovina byla zadržena jako vklad, jako záruka na zaplacení dávky z majetku,

tak že ku příkladu bankovka 100 korunová, když byl na ni v peněžních ústavech přilepen kolek (větší poštovní známky papírek, na kterém cinobrovou barvou výtiskem byl zemský znak), platila pak jen 50 korun československých, to samé při jiných, okolkování podléhajících bankovkách. Při vkladních knížkách a jiných vkladech, běžných účtech, dělo se tak přepsáním. Okolkování započalo 3. března, do 5. března bylo pro venkovské obce, 6. - 8. března pro město. Aby zachován byl pořádek stanovil se pořad podle domů (čísel) a obchodníci předložili své bankovky v neděli, ale chaosu při tom bylo také dost. Od 4. do 9. března byly otevřeny obchody pouze od 9 - 11 hodiny dopoledne. Jakmile totiž ohlášeno kolkování peněz, nastal takový nával do obchodů, že se to podobalo drancování, hlavně lidé z venkova kupovali, aniž by se ohlíželi na ceny. Toto kolkování peněz které vlastně znamenalo válečnou daň obyvatelstva a zabránění znehodnocení československé měny, bylo se strany obyvatelstva různě chápáno. Mnoho bylo těch, kteří s klidem přinášeli tuto samozřejmou oběť své vlasti, ale také bylo velké množství spoluobčanů, kteří chtěli z okolkování těžiti a překotně před 6. březnem, kdy se ve městě kolkovalo, platili své dluhy, ani své příbuzné při tom nešetřili, jen aby oni sami co nejméně bankovek k okolkování, z čehož měli jich věřitelé ovšem velmi malou radost. Že kovové mince byly úplně thesaurované netřeba připomínati. Hodně také se vynašlo darebáků, byli to cizí živly, slovenští a polští židé, kteří dost špatně provedené kolky padělali a tím zločinným způsobem z okolkování těžili. Po okolkování kde kdo platil 1 a 2 korunovými bankovkami, tak že musel býti vydán úřední příkaz, že obchodníci při placení nemuseli jich vzíti více než za 20 korun a lidé si začínali peněz více vážiti

a snad to byly i první krůčky ke spoření. Okolkování cenných papírů, akcií, pojistek a rak. válečných půjček, dalo se u berního úřadu a úřadu celního a pozůstávalo vlastně ze soupisu těchto cenin a přitlačením úředního razítka. - Konal se v Zámecké restauraci koncert virtuosa na housle Pepy Bartoně. Slušná návštěva. Divadelní činoherní společnost A.Havlíčkové-Konětopské, řízením V. Havlíčka zahájila pořad her v sále u Ptáčků.

7.3. Vrchním komisařem okresního hejtmantství byl Václav Špale, přísný pán, strnulý byrokrat každým coulem. - Obchodník Otakar Preininger domáhá se, aby kolínská obec platila polovinu škody drancováním v jeho obchodě způsobené. - Zábavy a večírky musí bezpodmínečně také v 11 hod. končiti i jiné zábavní podniky.

8.3. Jan Sklenář mladší obdržel stavitelskou koncesi.

9.3. Kolín, dnes v den narozenin presidenta T.G. Masaryka se oděl v slavnostní háv. - Odbočka ústředního svazu dělníků různých živností a průmyslu, pořádala veřejnou schůzi. - Vzdělávací sbor pořádal v sále u Karla IV. přednáška dra O. Bondyho na téma: Národohospodářské snahy republiky, a učitele Josefa Zacha: Karel Havlíček-Borovský.

10.3. Městská rada pořádala veřejnou protestní schůzi proti oddělení Těšínska od čsl. republiky a večer organizace soc.dem. strany dělnické svolala veřejnou schůzi lidu do Zámecké restaurace s programem: Zákon o 8. hodinové práci a rodinné pojištění. Křesťansko-sociální lidový spolek zase pořádal přednášku "O spiritismu" a personál ze zdejšího lazaretu uspořádal v sále u Karla IV. kabaretní večírek. - Občanstvo bylo vyzváno, aby odvádělo cenné předměty na zlatý poklad Republiky, který má být základem naší československé měny. A opravdu výzva tato se neminula s účinkem, hůdně obyvatelů kolínských ochotně a rádo odevzdávalo

v městské spořitelně, která tehdy byla umístěna v nové budově radnice v přízemí, zlaté řetízky, prsteny, náušnice, brože, náramky, zlaté 10, a 20ti koruny, zlomky různých zlatých předmětů, pak ze stříbra lžičce, tabatěrky, šperky, staré mince a stříbrné jednodvou a pětikoruny, čímž dokumentovali svoji lásku k Republice.

11.3. Dnes začal na berním úřadě soupis vkladů a podílů. Majitel šel nejdříve do peněžního ústavu, tam mu byl konečný stav vkladů potvrzen, majitel vyplnil tiskopis a ten s knížkou předložil buď na berním úřadě neb na celnici a tam dostal potvrzení. Nepřihlášené a tudíž nepotvrzené vklady propadly, ovšem že lidé často v pozůstalostech nácházeli knížky vkladní zapomenuté, ale když si podali žádost byly jim dodatečně okolkovány a potvrzeny. Výběr vkladů řádně přihlášených a potvrzených, nesměl až do odvolání přesahovati 50 procenty stav ze dne 1. března 1919. Tento soupis trval od 10. do 15. března a soupis cenných papírů trval do 10. června.

12.3. Na nárožích ulic se objevily tyto vyhlášky: Od dnešního dne vyrábí se chleba o váze 1260 g a pro těžce pracující o váze 2205 gramů. Cena stanoví se s dorozuměním s místní Hospodářskou radou při bochníku o váze 1260 g na K 1.10, - při bochníku o váze 2.205 gr na 1 K 90. - Na bochník o váze 1260 gr musí se dáti 7 ústřížků chleбенky. Lidé zámožní si mouku i dobrý chléb zaopatřovali na vesnicích. Ministerstvo pro zásobování lidu sděluje, že v měsících dubnu, květnu, červnu a červenci, bude přidělována dvojnásobná dávka mýdla. V tom směru byly výkazní lístky o odběru mýdla upraveny. - Studentský Klub Mladých odbyval členskou schůzi s přednáškou "Středoškolská samospráva", kterou proslovil MUC Josef Cyvín. Přednáška byla u Nosků při velmi slabé účasti a 15.3. týž Studentský

Klub Mladých pořádal tamtéž přednášku A. Černíka na téma "O nové výchově". - Vzdělávací sbor konal přednášku prof. R. Chudoby na téma: Původ člověka a jeho vývoj na zemi. - Před mlékárnami čekají ženy ve frontě na mléko. Ceny piva jsou stanoveny: obyčejné 80 haléřů, plzeňské 1 K 20, a smíchovské 90 hal. za 1/2 litru. - Ve skladišti fy Humburger nalezeno 79 q řepky, ve společ. cukrovaru zabaveno 10 vagonů uhlí, v továrně Prima 6 vagonů.

14.3. Živnostenská rada a volné sdružení čl. sociálních živnostníků, konala veřejnou schůzi. - Zrnková káva jest prodávána na poukázky po porcích. Hospodářská rada stará se, aby nebyly zásoby vyváženy z města, z Jugoslaviie objednáno a přivezeno tučné vepřové maso, vůbec jeví se snaha povolanych organizací opatřiti potřebné věci a chudým snížití ceny. Rekvizice obilí obstarávají vládní komisaři, kterým jsou podřízeni různí komisionáři a mimo těchto též zdejší Hospodářské družstvo.

15.3. Žactvo kolínské vzdalo hold u příležitosti narozenin presidenta T.G. Masaryka. - Příklad tuku, o který byla velká nouze, stanoven 1/8 kg na osobu a týden.

16.3. Kadeřník František Červín jako invalida obdržel licenci ku pořádání kabaretních představení a dnes zahájil v Zámecké restauraci. - Jsou podávány žádosti o dodatečné okolkování velkých bankovek, důkaz, že byly thesaurovány. Okolkování bankovek v minulém týdnu v peněžních ústavách pro okres kolínský bylo hladce provedeno a bylo k němu předloženo bankovek za 16,306.615 K a vyměněno za 8,313.060 K. Předpokládalo se, že v našem okrese bude více peněz k okolkování, ale před okolkováním bylo se strany obecnstva mnoho peněz do peněžních ústavů uloženo, aby se majitelé jich vyhnuli okolkování, ale vlastně se tomu nevyhnuli, kdo měl v peněžním ústavě vklad před okol-

kováním 50.000 K, po okolkování měl jen 25.000 K. Soupisem bankovek rak. a uherských, váleč. půjček a pokladničních poukázek rak.-uherské banky, provádí se vlastně inventura našeho jmění. Na stříbrné a zlaté peníze vydává Spořitelna města Kolína vkladní knížky. - V zámecké restauraci mistr Svengali konal telepatický večer, spojený se čtením myšlenek.

17.3. V lukách Pišťalkách Labe vyvrhlo na břeh utopence, který již 4 neb 5 neděl byl ve vodě. V sebevrahovi zjištěn 39 r. starý Josef Hypins z Malšovic, okres Králové-Hradecký a nalezeno u něho 19 K na hotovosti a vysvědčení chudoby. Asi chudák živil se žebrotou. - V sokolovně odbyval se Literární večer. Přednášel pro. Vojtěch Čížek na téma: O národním vědomí u české šlechty probuzenské. - Počasí jest velmi krásné, možno říci takřka májové.

18.3. Akad. malíř Rudolf Mazuch získal licenci na pořádání kabaretních večerů a dnes pořádal takový večer s opravdu cenným programem v sále u Karla IV. na jevišti, které sám s uměleckým vkusem vyzdobil. Návštěva byla četná a náplň večera v pravdě umělecká. Causerie střídala se se zpěvem, recitací, sketšem, tanci a hudbou a celek podává nejen ucelený obrázek uměleckého Mazuchova snažení, ale i naprostý převrát v pořádání takých večerů na malých jevištátkách, které se dříve jmenovaly "chantant".

20.3. jest nařízeno sbíratí divoké kaštiny a duběnky pro účely vyživovací, aby byly přidávány do kávových náhražek.

21.3. ak. malíř R. Mazuch pořádal opětně kabaretní večer u Karla IV. - V městské radě učiněn návrh, aby se nechaly zhotoviti portraity dosavadních purkmistrů od r. 1849, počtem asi 14. Má to být taková galerie purkmistrů. Teprve v roce 1939 v létě, tedy za 20 let takové portraity byly tři vymalovány. - Organizace soc. dem str. dělnické pořádala na Rozkoši veřejnou

schůzi. Referoval poslanec Jaroš za velké návštěvy.

22.3. Čsl. Národní Demokracie v sokolovně konala veřejnou schůzi žen za účasti asi 300 osob, převážně úřednic. - Žen, promluvila E. Purkyňová na téma: O úkolech žen v republice čsl.

23.3. Pro sbírání drahých kovů na Národní poklad republiky čsl. utvořil se komitét z dám: M. Radimské, předsedkyně, Marie Lánské, za stranu národně-demokratickou, Emilie Doušové za stranu agrární, Betty Karpíškové za stranu soc. demokratickou. Annu Lukešovou za stranu národ. sociální a Katuši Královou za stranu lidovou pak dodatečně zvolili. Poslání těchto obětavých dam bylo korunováno zdarem. U Spořitelny města Kolína složeno dosud 3 kg zlata a přes 40 kg stříbra. + Ladislav Šmíd, místoředitel Obchodní a průmyslové banky a za války redaktor Kolínských Listů. Byl stár 26 let a 14 dní po svatbě.

23.3. Svaz českých pokrokových židů pořádal jako protiklad ke schůzi sionistické schůzi u Karla IV. Prvním řečníkem byl dr. Ed. Lederer z Jimř. Hradce, po něm redaktor Židovských Zpráv z Prahy, Emil Waldstein. - Byl zde konán sjezd knihařů, živnosti se začínají organisovati. - Po ulicích jsou sbírky pod názvem Štedrý den čsl. Červeného kříže. - Marně lidé shánějí nějaký omastek, jest o něj veliká bída.

25.3. Ochotnický kroužek Činohra zahrál v Zámecké restauraci veršovanou výpravnou hru "Moře a nebe", za režie Jana Šarfnbergra, mistra knihaře a majitele obchodu se zbožím papírnickým.

27.3. Miroslav Krása, mistr klempířský, jako invalida žádá o licenci na loutkové divadlo pro okresy Kolín a K. Hůru.

28.3. ak. malíř R. Mazuch pořádá opět kabaretní představení u Karla IV. za četné návštěvy a pochvaly publika.

29.3. Organizace učitelů pořádala přednášku dra J. Nováka v místnostech sokolovny. Přednášel na téma "Komenský a Habsburkové".

30.3. V sále u Ptáčků "O spiritismu" mluvili A. Křivka a K. Sezemský z Nové Paky na veřejné, čteně navštívené schůzi. -

Odpoledne se konal zápas AFK Kolín - Meteor Vinohrady = 2:2 (1:1). Předzápas Kolín Ib - Sparta Kolín = 3:0. Vzdor špatnému počasí byla návštěva dosti pěkná a Červený kříž, v jehož prospěch byl zápas konán obdržel čistý zisk K 411.--. - Notáři M. Šleisovi byl na nádraží zabaven baťoch s moukou.

V Zámecké restauraci byl večer československých písní pěvce Karla Kasandy.

Filiálka Svazu živnostníků a obchodníků s dem. konala u Karla IV. veřejnou schůzi s programem: Úkoly živnostnictva k obecním volbám. Referoval Josef Lehočka, člen Svazu z Prahy. - Dnešní den byl bez masa, Velkojatečná společnost, která se zavázala že bude sem dodávat měsíčně nejméně 100 q masa, nedodala ani 1 kg. Řemeslnická škola jest dosud obsazena vojskem. + Anne Jarošová, 26 r. stará modistka, svobodná, měla krám v č. 43-I.

Duben 1919.

1.4. Obchod vejci, mlékem, máslem a sádlem byl dnešním dnem uvolněn.

Cizí valuty, zlaté a stříbrné mince, skládají jich majitelé u peněžních ústavů na státní valutovou půjčku a dostávají na ně vkladní knížky.

+ Josef Zapadlo, obchodník a majitel realit, železářského obchodu v Pražské ulici č. 2. Byl dříve účetním v továrně na kávové náhražky ve Velimě a sem se přišel, vzal si vdovu A. Náglovou. Pocházel z Jičína a byl to Čech a Slovan na slovo vzatý, Sokol tělem i duší.

2.4. V cercle Francouis; v nově založeném odboru Studentského Klubu Mladých vyprávěl A. Goldschmied, legionář, poručík čsl. armády, zdejší rodák, úředník Živnobanky, vzpomínky na život čsl. armády a legií ve Francii a Rusku.

3.4. Ochotnický kroužek "Činohra" v Zámecké restauraci opakoval veršovanou hru "Moře a nebe" za režie J. Šarfnbergra.

5.4. Konají se přípravy ku sčítání lidu. - Emilie Táfllová, absolventka konservatoře, koncertní pěvkyně, otevřela hudební školu v Palackého třídě č. 112-II. - Sokol zřídil čestný soud, před kterým se mohou členové jednoty očistiti od podezření, že za doby války "keřovali" (provozovali řetězový obchod s potřebným zbožím), či nenárodního, sokolské cti škodícího rakušáckého jednání. - V Zámecké restauraci a pivovaru vypukla stávka personálu a dělnictva. - Obecní zastupitelstvo se usnáší, dotázati Svazu čsl. měst, má-li se zrušiti přívlastek "královské". Všem obecním úředníkům byl zvýšen základní plat o 800 K a obec. zřízencům o 600 K, do služebních let započítána 4 válečná léta dvojnásobně. Stanoveno bylo 8 triviálek a to prvá až čtvrtá po 30 %, pátá až osmá po 2 %. Alois Žlab byl jmenován hospodářským správcem se základním platem 2.000 K měsíčně, Jan Růžek vodárenským správcem, Jan Pařez měst. zahradníkem, Jan Riedl policejním strážmistrem, Jan Rejthar úředním vykonavatelem, Václav Šustil akcesistou, úředníky se základním platem K 2.000. - MUDr. Vilém Kraus se základním platem 2.200 K měsíčně, zvěrolékař Karel Šorm obdržel základní plat 2.400 K. Policejním strážníkům stanoveny byly platy, taktó: při nastoupení 1.800 K, za každé tříletí o 200 K více, s příbytečným po 400 K, s příplatkem na obuv 150 K, a na opravy oděvní 150 K. - Minulý týden byla vystěhována nemocnice ze západní

školy a beze vší desinfekce, když se několik tříd uprázdnilo, začlo se vyučovati. Následek toho byl, že tato škola se stala v následujících letech seminářem různých infekčních nemocí. - A. Rýdlová, choť provazníka koupila na trhu hroudu másla 1 kg za 50 K od překupníka F. Šibravy z Počous. Při rozkrojení uvnitř našla brambor ve váze 5 dkg. Na nádraží bylo zabaveno 5 beden mýdla, které zdejší obchodník s email. nádobím Ludvík Sachsel posílal do Bratislavy. - Dne 18. března za Quintínem projížděl městem automobil a zavínil splešení koní u povozu, který řídil šafář Jan Komárek. Komárek se dostal pod kola povozu a byl usmrcen. Zůstala po něm vdova a 5 malých sirotek. V dnešním přelíčení byl řidič auta osvobozen.

6.4. Skupina svazu čsl. dřevodělníků pořádala veřejnou schůzi u Karla IV. s programem: "Nynější hospodářské poměry dělnictva a o významu organisace." Uspořádal okresní výbor 57. volebního okresu v sále Zámecké restaurace veřejnou schůzi lidu s programem "Vyvlastnění velkostatků a nemocenské pojištění zemědělského dělnictva." Referoval s. Václav Johanis, člen Nár. shromáždění z Prahy. Veliká účast a k projevu se také korporativně dostavilo na 200 invalidů.- Večer v českobratrském kostele měl přednášku franc. legionář Vladislav Šabacký na téma "Češi za války ve Švýcarsku, Francii a v Americe".

7.4. Vyhláška nařizuje, že obchodníci, kteří prodávají droždí v množství přes 1/2 kg, musí vésti o prodeji záznamní knihy. Dále do 30. dubna mají býti odevzdány veškeré zbraně, dovolené i nedovolené, na okr. hejtmanství. Vyjmut jest lesní personál a polní hlídači. - Přišlo sem z Břeclavi 20 tun americké mouky, cena jest 468 K za 1 q, a v drobném se prodává 1 kg za 5 K 08 h.

8.4. Stávka dělnictva v Zámeckém pivovaru ještě trvá.

Místní odbor ÚMŠ pořádal v sále u Ptáčků zábavný večer a sehraná byla aktovka "All right" za režie kand. notářství Julia Stříbrného.

9.4. zahájila divadelní společnost Josefa Burdy v Zámecké restauraci řadu divadelních představení. - Na nádraží zabaven mák a soda, ženám cestujícím do Nestomic. Vyměňovaly sodu, na kterou jest v Nestomicích továrna, za potraviny.

10.4. MUDr. Václav Hlavatý, dlouholetý sekundář zdejší nemocnice zahájil lékařskou praxi v domě u Nosků na náměstí č. 72.I.

Literární spolek pořádal večer na oslavu 70. narozenin slovenského básníka Hviezdoslava. O jeho tvorbě a životě přednášel JUC Frt. Vrtátko, a slovenské písně zpívala Máša Černá, koloraturní pěvkyně. Malý sál sokolovny byl návštěvníky naplněn.

11.4. Z tábora válečných zajatců, většinou Rusů, umístěného v Josefově, přijela společnost asi 15 Rusů a na jevišti u Ptáčků uspořádali tak zv. Ruský kabaret, snad lépe řečeno ruský zábavný večer s aktovkou "Gospodin baron a služka Matjev", s ruskými písněmi, hrou na balalajku, tanci, jmenovitě kozáckem a skupinami, živými obrazy, při kterých každý z účinkujících držel v ruce prázdnou láhev. Ubozí tito lidé jsou velmi špatně oblečeni, což u zajatců není divu a "gospodin baron" měl na sobě při produkci vzdau prasklé špatně zažívané kalhoty. Výkony těchto ubožáků nebyly valné a návštěva slabá.

13.4. + Anna Legrová, choť soukromníka Ant. Legera v stáří 82 let. - Odpoledne konaly se 2 zápasy na nově zbudovaném hřišti: AFK Kolín - ČAFC Vinohrady = 2:4 (0:3) a předzápas AFK I.b - Team Kolín = 1:5 (0:1). - Dopoledne Studentská XI. - SK Sparta Kolín = 3:1. - Samá veřejná schůze. Skupina pomocných dělníků a cihlářů měla schůzi v 10 hod. dopoledne u Karla IV. Skupina strojníků a topičů o 9 hod. v Lidovém domě.

Skupina zedníků, tesářů a pomocných dělníků u Karla IV. o 9 hod. Ve všech schůzích bylo jednáno o úpravě mezd. Sokol pořádal večer učitele Faulknera z Uhlíř. Janovic. Přednášel o telepathii a sugesci a doprovázel experimenty. - Ještě se vyvařuje ve válečných kuchyních, jedna z nich jest umístěna stále v průchodícím domě do Prokopovy třídy.

14.4. U Karla IV. konala se první zakládající schůzka stoupeňců Volné Myšlenky a založen místní odbor V.M., jehož prvním předsedou se stal Jan Koudelka, redaktor, místo předsedou Václav Snětivý, želež. zřízenec, dr. Ot. Kunstovný, profesor, jednatelem, Josef Formánek, úředník Hospodářského družstva pokladníkem, Jar. Buka, dělník, kolportérem, členy výboru dr. J. Podvinec, advokát, Ferdinand Baum, hostinský, Vojt. Vlach, odborný učitel a Karla Snětivá.

15.4. Havlíčkova společnost pořádala u Ptáčků pro org. demokratickou hru od F.V. Kréjčího "Povoděň".

16.4. stařešinstvím zdejšího sboru evangelické církve zvolen byl vikářem kolínským církve evangelické kandidát Jan Kučera.

18.4. v noci skočila z okna v II. poschodí domu č. 429-V. Čelakovského ulice Marie Tomíšková, dcera cestmistra a zabila se. Byla kolik let choromyslná.

19.4. večer vyhořela stodola statkářky Marie Spálené, nalézající se u můstku přes pekelský potok vedoucího a jelikož skýtala útulěk mnohým nebezpečným lidem, nesměla být znovuzřízena. - Studentský klub mladých pořádal koncert Pěveckého sdružení moravských učitelů v sokolovně. Účast pěkná, požitek skvělý.

20.4. Lidový dům obdržel koncesi na biograf. Panuje všeobecný nedostátek petroléje. - Do 27. dubna pořádala fa Weinfurter z Prahy v sále na Rozkoši prodejnou výstavu obrazů - originálů předních našich malířů jako Nechleby, Obrovského, Náskeho, Švabinského, Skramlíka a j.

21.4. Mládež strany soc. dem. pořádala v Zámecké restauraci veřejnou schůzi mládeže. O úkolech mládeže v čsl. republice referoval s. Reimann, sekretář z Prahy.

24.4. Ustavila se zde odbočka Černého kříže. Jest to korporace, která má pečovati nejen o hroby padlých vojínů, ale i po nich pozůstalé, manželky a děti. - Večer v malém sále sokolovny konala se vědecká přednáška prof. dra J. Kozáka na téma O Hypnose a sugesci.

26.4. Zástupci města jednali se zástupci ministerstva železnic a ředitelství dráhy o projektu rozšíření zdejšího nádraží. - Kapelníku Aloisu Vlasákovi udělen titul "městský kapelník" a jeho hudbě "městská hudba". - Dva dřevěné baráky v Chocni zakoupené, byly postaveny v Borkách u hřiště pro ty, kteří nemají bytu. Pečení chleba z přineseného těsta dle nařízení ministerstva pro zásobování lidu povoleno těm, kteří se zřekli lístků na chleba. - Ak. malíř R. Mazuch pořádal opětně kabaret za pěkné návštěvy.

27.4. Národní shromáždění vydalo usnesení ohledně zabránění půdy velkostatkům. Dle tohoto zákona zabírá republika veškeré velkostatky výměry nad 150 ha orné půdy nebo nad 250 ha půdy počítaje v to lesy i pastviny. - U Karla IV. konala se veřejná schůze služebných dívek. - I z Německa se sem dopravují cihly ku stavbě, a stojí jich 1000 kusů 192 K. - V sokolovně opětně otevřena knihovna Řemeslnické besedy a započato s půjčováním knih. - Odpoledne byl zápas AFK Kolín - Praha VII. 6:0 (3:0). - Kroužek evangelické mládeže pořádal v evangelickém kostele historickou přednášku cestovatele A Pitlika na téma "Mistr Jan Hus". Přednáška byla doprovázena 143 světelnými obrazy. - Sehráli děti, vedením inž. Peška, ředitele továrny na kávové náhražky, v restauraci podniku pohádku "Stříbrná labuť". - Zdejší křesťansko sociální spolek, v roce 1909, přetvořil se na politickou organizaci, vzdor neshodám se stranou národně-katolickou a strany obě se spojily a uspořád-

daly zde r. 1913 obecný sjezd katolíků, kteří tím manifestovali za katolickou myšlenku. Válka znemožnila jejich činnost. Až teprve nyní na popud děkana Václava Sixty uspořádána schůze u Ptáčků, na které usneseno přiřčení se v organizaci čsl. strany lidové, která se právě ustavovala. Byli to následující: Josef Sládek, správce celního úřadu, M. Roudnická, učitelka, V. Březina, obchodní na Zálabí, František Dvořák, mistr truhlářský, Zdeněk Koudelka, stavitel, Em. Růžička, úředník továrny na kávové náhražky, František Meloun, majitel realitní kanceláře, Kateřina Peterová, učitelka, Jan Major, kostelník, Fr. Král, číšník a jiní, kteří začali a pracovali na zbudování zdejší odbočky strany lidové.

28.4. studující sehráli v Zámecké restauraci veselohru od Em. Bozděcha "Světa pán v županu". Nejen hra byla pěkná, ale i dobová výprava.

30.4. ve schůzi obecního zastupitelstva uvedl starosta města dr. A. Jelínek, že, když se dozvěděl, že měšťanský pivovar má být prodán organizaci soc. dem. strany dělnické, vyhotovil hned přípis správní radě pivovaru, který však divným řízením osudu došel svého určení až za 4 dny, kdy již bylo pozdě. Dále usnešeno, aby obec pronajala cihelnu Al. Klášterského na dobu 6 let za následujících podmínek: roční nájem 10.000 K, z každého tisíce zhotovených cihel malého formátu 18 K, velkého formátu 20 K, a 2.000 K ročně za upotřebení inventáře. Cena cihel byla stanovena na 225 K za 1000 kusů.

+ knihkupec František Šindelář, který měl po dlouhá léta knihkupectví v domě čp.43 v Kutnohorské ulici. Mimo různých pohlednic vydal svým nákladem několik hudebnin od J. Alex. Jelínka a Průvodce po Kolíně, redigovaného uč. Josefem Lintnerem. Rodákem byl pražským a zanechal dvě dcery provdané za obchodníka Ferd. Pfefera a Ludmilu, provdanou za profesora JUC Alf.

Jelínka, která převzala knihkupectví a pak ještě se vdala za Ed. Melouna, který knihkupectví vede v domě čp.106-I. dále.

Dnes jako v předvečer májové oslavy, uspořádaly obě socialistické strany slavnostní večer, při kterém sehráno bylo drama J. Skružného "Hříšnice".

Květen r. 1919

1.května. Májové oslavy byly letos vlastně dvě a velmi pěkně se vydařily. Za krásného májového rána začal se hromadit průvod stran dělnických v dolejší části Havlíčkovy třídy. Zvláštní pozornost budil průvod organizace z Červených Peček s alegorickým vozem a družičkami. Obrovský průvod, čítající přes 7000 účastníků, mnoha hudeb, praporů a standart kráčel na náměstí a sformoval se ve velký tábor, který čítal jistě 10.000 osob. Zahájil ho důvěrník V. Špringl, zvoleno předsednictvo: Komers, Špringl a Navrátil a mluví za str. soc.dem. soudruh Kepl, druhým řečníkem za str. nár.soc. byl posl. Buřival a za stranu pokrokovou učinil prohlášení Hnátek. Přečtena resoluce a uč. J. Komers tábor zakončil případným proslövem. Shromáždění obnažuje hlavy a zpívá "Kde domov můj" a "Rudý prapor". Pak nastoupen rozchod.

Strany národ. demokratická a agrární seřazovaly své příslušníky v Čechových sadech a přilehlých ulicích již ráno v 8 hodin. V 9 hodin hnul se velký průvod s 6.000 účastníky, ve kterém byly alegorické vozy: Svoboda, V jednotě síla, Vítězství Slovanstva, selská jízda, hudební sbory a prapory a ubíral se na městský ostrov, kryjící se rašicím listím a tam se konal tábor lidu. Za stranu nár. dem. řečnil redaktor Sís z Prahy,

a za stranu agrární Ant. Chloupek, ředitel panství z Červených Peček. Odpoledne byly veselice v sokolovně a v Borkách.

Začal a 31.VII. končil soupis majetku movitého a neknihovaných pohledávek, vyplňovány blankety, tištěné kostrbatou češtinou a odevzdávány na berním úřadě. - Mléka stojí litr 1.60 K.

3. května následkem nedostatku chlebové mouky, musí se chléb péci z mouky americké, tedy velmi drahé a hejtmanství vyzývá ty, kteří jsou zásobeni, aby se vzdali dočasně chlebenek. - O + ak. malíři Janu Preislerovi promluvili jeho žáci ak. malíři R. Mazuch a J. Čart v malém sále sokolovny na večírku pořádaném Studentským Klubem Mladých. - Dělnická tělocvičná jednota začala cvičiti v tělocvičně měšť. školy chlapecké.

4.května dopoledne v sokolovně uspořádal Místní odbor Národní Jednoty Severočeské společnou schůzi všech zdejších obranných jednot s přednáškou J.Havleny "O významu a působení jednot ochranných v dnešní době." - Večer pořádal Sokol v sále přednášku učitele Faulnera z Uhl. Janovic z oboru hypnosy na téma: "O hypnose a sugesci". Byly předvedeny zajímavé pokusy.

4. května dopoledne Volná Myšlenka pořádala v sále Zámecké restaurace o 10. hodině přednášku bývalého katolického kněze J.V. Valenty z Prahy na téma: "Naše republika a Řím." Sál byl lidmi přímo nabit a 61 lidí, většinou dělníků a dělnic vystoupilo z církvi.

Město prožívá velké vzrušení. Maďaři zahájili ofensivu proti našemu státu a jelikož hranice byly slabě hájeny a neopatřené proti takovému útoku, Maďaři vnikli hluboko do Slovenska.

5. května. Rozpuštěné vojsko se na rychlo svolává a v sokolovně se konají odvody členstva a dobrovolníků. Odvedení na rychlo balí své věci, loučí se s rodinami a spěchají na nádraží. Hlouchky Sokolů z okolí taktéž

tam směřují a za volání na shledanou odjíždějí na Slovensko. Asi za 7 neděl se vrátili k svým rodinám.

Na radnici jsou vyloženy voličské seznamy a jest povinností každého voliče se přesvědčiti, zda jest tam zanesen, je-li správně zapsáno jeho jméno, příjmení a rok narození. V záporném případě musí volič u obecního úřadu reklamovati, jinak by pozbyl volebního práva. Seznamy jsou rozděleny na obvody a mají: I. 3.000, II. 3.253, III. 3.256, tedy celkem 9.509 voličů.

6.května ve schůzi městské rady předložen rozpočet na r. 1919. Potřeba činí 904.051 K - úhrada 359.918,55 K, schodek činí 544.133,13 K. K tomu rozpočet škol 80.818.06 K, dohromady 624.951,19 K, kterýžto schodek bude hrazen 122 procentní obecní přírážkou, z kteréž 16 procent připadne na potřebu škol.

7. května město zakoupilo v Chočni 2 vojeňské baráky pro bydlení chudých lidí, kteří tam naleznou 30 bytů. Postaví se u hřiště u Borků.

8.května + Karel Kuba, majitel domu č. 70, Mostní ulice v stáří 58 let. Z jeho umělecké dílny vyšlo mnoho krásných tepaných zámečnických prací. Byl to v pravém slova smyslu zámečnický umělec.

10.května městská rada uspořádala ve 2 hodiny odpoledne, v den pohřbu generála Milana R. Štefanika, na náměstí smuteční slavnost. Súčastnili se zástupcové úřadů, politických stran, vojsko a mnoho lidí. Poslední rozkaz armádě čsl. přečetl nadporučík prof. Čížek, o významu padlého hrdiny prof. B. Kozák. - + Marie Sochová majitelka prádelny a žehlírny.

Literární spolek pořádal v Zámecké restauraci večer francouzských autorů, při kterém se hrála byla aktovka "Stržená záclona" od Sl. Bordeauxe, zpíval Dobroslav, přednášeny recitace a koncertní čísla.

Panuje bytová tíseň, nikde není žádný byt k pronajmutí. Jest ustanovena bytová komise, která někde i způsobem drastickým zabírá byty a určuje do nich nájem-

níky. Také na děkanství jest zabrán byt, i v klášteře kapucínském bydlí stará slečna Kreibichová. Když se pak po 2 letech odstěhovala, zůstalo tam po ní mnoho štěnic.

11.května organizace soc.dem. strany dělnické uspořádala dopoledne v sále Zámecké restaurace přednášku legionáře-poručíka a delegáta čsl. armády na Rusi JUC Františka Šiflera "O činnosti čsl. armády na Rusi". Odpoledne byl při pěkné návštěvě zápas AFK Kolín - Team Kolín 6:1 (1:1).

Obec Čičovice sehrála v sále na Rozkoši divadelní představení.

Východočeský odbor Zem. ústřední jednoty učitelek uspořádal v měšť. škole dívčí členskou schůzi a přednášeli tam PhDr Kozák na téma: Věda a hranice vědy, ředitelka Marie Lánská na téma: Postátnit či nepostátnit, a ředitelka E. Kohoutová z Nymburka na téma: Volná konkurence a koedukace.

Odbočka čsl. Ruské jednoty uspořádala kurs jazyka ruského. Vyučuje Louisa Prágrová, choť továrního ředitele.

Studentský Klub Mladých započal dnes se svými studentskými slavnostmi a sice večerem, na kterém sehrál aktovku od L. Stroupežnického "V ochraně Napoleona I." Slavnosti skončil 18. t.m. pořádal velkolepý kostýmovaný průvod od okr. sílotčince na městský ostrov a tam se rozproudila veselá, mládím překypující zábava při hudbě Vlasákové, tak zv. veselice.

12.V. ak. malíř Ruda Mazuch jel na studijní cestu do Jugoslavie.

12.května obce u úřadu stěžují si na všeobecný nedostatek uhlí.

Virtuos mistr František Ondříček uspořádal houslový koncert v Zámecké restauraci.

Marie Bílková, manželka továrního mistra v Draslovce, okultistka a vědma žádá okresní úřad o licenci ku pořádání okultistických přednášek a představení, které také za velké účasti v sále Zámecké restaurace pořádala.

13.května divadelní ředitel J.E. Sedláček pořádal dvě pohostinské divadelní hry.

Finanční rada zdejšího berního úřadu Josef Holub, bohatý pán, majitel zámečku a honitby v údolí Kokořínském, převzal do své režie starodávnou vinárnu Jar. Součka v domě čp. 33 v ulici Kutnohorské. Musel se pak vzdáti svého úřadu, zřekl se pense. Dal se do podnikání, založil také veřejnou obchodní společnost "Kolínská obchodní společnost", která po velkých ztrátách zanikla a on sám po několika letech v chudobě skončil.

Uprchlíci a jiní židé z Bukoviny a Haliče vracejí se do své vlasti.

14. května byla ukončena sbírka na zlatý a stříbrný poklad republiky z Kolína a okolí i celého okresu, a také téhož dne odvezena vlakem do Prahy. Její výsledek, ukazující štědrost srdcí a lásku k republice, jeví se následovně: zlata darována 7.907,64 gr a 280 kusů zlatých mincí ve váze 1011.05 gramů, celkem zlata 8.922.14 gramů. Stříbra 170 kg v různých předmětech jako řetízcích, špercích, nádobách a podobně. V celku bylo zlatých mincí v korunové měně za 341 K, 37 dukátů, 180 franků, 100 marek, 40 holand. zlatých, 10 rublů, 1 dolar. Ve stříbře v korunové měně za 20.477 K a konečně 15 kg starých a starších mincí.

14.května koloraturní pěvec, imitátor dámských pěvků světového formátu Arno Balda, pořádal koncert. Původním jménem Josef Balda, syn pilníkáře F. Baldy z Královské cesty, tedy zdejší rodák, zpěvem vydělal si mnoho peněz a teď v Americe má konfekci a holičský závod. Zpíval na jevištích takřka všech světových měst

jako hlasový fenomén a ovládá několik jazyků.

15.května Státní zásobovací ústav přidělil Kolínu pro obecní aprovisaci za 85.000 K amerických tuků a občanstvu se prodává 1 kg za 22 K. Jest to v první řadě solené sádlo. Nejprve se z něho musí oškrabat všechna sůl a pak nechat 24 hodiny máčet ve vodě, do které se má přidat několik kapek ředěného nadmanganu draselnatého. Vodu jest třeba třikrát vyměnit a před rozkrájením ještě vřelou vodou polít. Tohoto sádla došlo 4315 kg.

Vyhlášena berní amnestie pro poplatníky, aby nesprávná přiznání a udání pro berní léta 1914 - 1919 do 31.V. podle pravdy opravili.

Všeobecná stížnost na bující lichvu s obilím a moukou. Hospodářská rada v Kouřimi žádá obec Kolín, aby jí vrátila vypůjčených 48 kg sádla a žádá okres. hejtmanství o přiděl petroleje, svíček a mýdla.

16. května v den svátku sv. Jana Nepomuckého sice dělnictvo pracovalo, a krámy byly zavřené, v Borkách na procházce bylo plno lidí, na hřištích kopaná, krátce svátek.

17.května v sále Bio Republika přednášel poručík Ant. Siche, od zem. velitelství z Brna na téma: Po stopách války, za doprovodu světelných obrazů.

18.května v Zámecké restauraci byl zábavný večer pražského komika Ference Futuristy, vlastním jménem se jmenuje František Fiala.

Jednota čl. staveb. úředníků pořádala dopoledne v restauraci u Mašků přednášku stavitele Košaře na téma: "Postup při posuzování budov z ohledu architektury, techniky a hygieny."

19. května nádražní velitelství žádá seznam předmětů při dopravě zabavení podléhajících. Byli tam důstojníci Vraný, Kvapil a Přenosil.

19.května vládním nařízením stanoveny ceny piva:

pivo obyčejné v městě 1 K 60, na venkově 1 K 40, za litr, pivo plzeňské 2 K 30, na venkově 2 K 20 za litr. Denní hosté v restauraci u Mašínů a v Grand Hotelu žádají okr. hejtmanství o zakročení proti předražování piva.

Byl zaveden nedělní klid v poštovních úřadech, pouze noviny se vydávají pd 1/2 9 a do 10 hodin.

Vykonány prohlídky u několika železničních zřízenců, obviněných z přechovávání v 39 případech nakrazených věcí a na vysvětlení a vyvrácení tohoto podezření svolali tito veřejnou schůzi lidu.

Rodiče začínají posílati žádosti na okr. hejtmanství, by jejich děti nemuseli být přítomni vyučování katolickému náboženství. Výstupy z církve katolické jsou hustější.

21. května vojenská prádelna, která byla postavena při západní zdi školy Komenského, byla konečně rozbourána.

† Jindřich Topinka, zakladatel zdejšího odborného obchodu, s kávou pod fir. M. Kulík, v domě čp. 70, Husova třída. Byl to zdatný obchodník, ač byl vyučen bednářem.

22. května inž. Viktor Levin začal provozovati stavitelskou praxi v domě-č. 53-I.

23. května vydáno nařízení, dle kterého se mají rychle zjistiti zásoby látek, prádla, šatstva, obuvi a hlásiti hospodářské radě.

24. května Divadelní družstvo pro vystavění divadla pořádá jubilejní slavnosti 35 letého trvání, dnes sehraňa byla veselohra od Viktoriena Sardona "Madame Saus-Gene" za režie kand. notářství Juliuse Stříbrného, který výborně sehraň Napoleonu, s Růženou Mariánkovou, chotí ředitele Živnobanky v úloze titulní, za součinnosti ochotnických spolků kolínských na jevišti sokolovny. Hra byla nejenom pěkně sehraňa, ale

i také vypravena. Druhý den hra byla opakována. V rámci jubilea v sobotu 31.května sehráno bylo drama "Povodeň" od F.X. Krejčího, opětně za režie J.Stříbrného a 6. a 7. června Jiráskova hra "Lucerna", také v režii J. Stříbrného s M. Moudříkovou, chotí bankovního ředitele v úloze kněžny. Krásně vypravenu touto pohádkou byly oslavy skončeny. Dlouho již neviděl Kolín tolik pěkně nacvičených a sehraných her, byly to pravé umělecké svátky.

26.května odpoledne bylo město svědkem projevu, jakého zde dosud nebylo. Rázem 3.hodiny zastavena práce ve všech závodech a dělnictvo se hrmulo na ulice, kde rychle se seřaďovalo v průvody, které směřovaly k náměstí. Tak jak opustili práci v pracovních oblecích, aby protestovali proti zdražování a keřasování. V průvodech neseny tabule s různými nápisy jako: "Poslední výstraha", "Smrt keřasům", průvod jdoucí z Havlíčkovy ulice nesl v čele mohutnou šibenici s oprátkou, na jiné šibenici připevněn byl seznam osob proskribovaných a na jiné opět nápis "Smrt lichvářům a keřasům"- Na počátku jiného průvodu kráčel červeně oblečený kat se širočinou přes rameno. A i jiné nápisy velmi výrazné neseny jako: "Na šibenici a do kriminálu s lichváři a keřasy", "Pryč s lichvou", "Poslední protest dělnictva kovodělného proti lihvě", "Nestrpíme, průtahů s našimi požadavky" a podobně. Když všechny průvody shromáždily se na náměstí, byla to taková masa lidu, jakou náměstí dlouho již nevidělo. S balkonu radnice hřměl do duší zástupů redaktor Jan Koudelka: Na galeje se všemi lichváři, zabavte jejich hříšný mamon!, volal řečník, ale sám pak během doby znamenitě také zbohatl. Byla učiněna rozsáhlá bezpečnostní opatření, přivoláno sem vojsko, sesílono četnictvo, policie, různí obchodníci rychle uklízeli zboží do skladů, nakvap odejeli z domova, ale pořádek porušen nebyl. Mnoho bylo těch,

kteří za války enormně zbohatli a měli černé svědomí, mnoho jich v pravém slova smyslu své spoluobčany odřeli - a výsledek této demonstrace? - Ti všichni proskribovaní lichváři a keřasové byli nadále ctěni a váženi, na všechno se zapomnělo, nic se jim nestalo, a to jen proto, že byli bohatí. -

27. května vyšel zákon o vyvlastnění pozemků, dle kterého může žádati pachtýř pozemků, jestliže tento byl alespoň od 1. října 1901 nepřetržitě do 12. června t.r. v jeho pachtu a pozemek je vlastnictvím státu, neb je zapsán v zemských deskách, anebo je konečně majetkem církve, by byl mu postoupen za náhradu do vlastnictví aneb ponechán v pachtu. U nás to byly pozemky zádušní a tato pozemková reforma vynesla hodně nepřátelství mezi děkanem Václavem Sixtou a nájemci, hlavně Babetou Linhartovou.

29. května republikánská agrární strana pořádala veřejnou schůzi. Strážní oddělení zabavilo na nádraží 30 kg masa.

Červen 1919.

2. června vyskytl se případ onemocnění na neštovice.

3. června vypukla stávka dělnictva v továrně na vozy, na Zálabí.

5. června jest znát již blížíci se volby. Organizace strany soc. dem. dělnické uspořádala veřejnou schůzi volební tábor lidu na náměstí. S balkonů městské radnice tábor zahájil redaktor J. Koudelka a pak delší řeč promluvil dr. Fr. Soukup z Prahy. Mnoho lidí tam zrovna nebylo, aby vyslechlo tuto předvolební řeč před prvními volbami do obcí pomocí vázaných kandidátek.

Volby konati se budou dne 15.června od 8 hodin ráno až do doby, která na vyhlášce jest udána, to jest asi do 6 hodin, ve třech volebních okresech. I.obvod pro voliče s čísly 1 - 1048 má volební místnost v Průmyslové škole dívčí u kaple P.Marie, s čísly 1049-2057 ve škole západ. obvodu, 2058-2998 v Zámecké-restauraci. II. obvod v tělocvičně reálného gymnasia, v měšť. škole chlapecké a ve škole Komenského, II. obvod Zálabí ve školách chlapecké, dívčí, v restauraci na Rozkoši. Voličové dostávají kandidátky všech pěti stran v místě kandidujících a legitimace. Kandidátku soc.dem. strany dělnické vede Václav Špringl, mistr krejčí. Nároží jsou polepené provoláními a plakáty pro voliče s velmi slábným obsahem. Mimo schůze předvolební, ústní agitace jest v činnosti. 6.t.m. svolala organizace str. nár. demokratické volební shůzi do sálu hostince na Rozkoši, referovali tam dr. E. Lány a prof. Fr. Vodseďálek. 10.6. pořádala táž strana veřejnou schůzi v sokolovně, leč tam přišlo tolik příslušníků jiných stran, že když přikročeno bylo k volbě předsednictva, zvolen soc.dem. Jos. Navrátil předsedou, nár. socialista Ant. Čebiš za místopředsedu a soc.dem. K. Reiter za zapisovatele. Nejdříve promluvil nár.dem. dr. Lány, po něm soc. dem. redaktor J. Koudelka a nár.soc. učitel J. Komers. Když po schůzi se účastníci rozcházelí zpívali Rudý prapor a 'Kde domov můj. - Ministerstvo zásobování přiděluje obci Kolínu 10 beden amerického soleného masa vepřového, které nebylo nijakž chutné a 46.500 Kčx stály ty bedny.

6.června + Karel Němeček, vrch.litograf fy J.L. Bayer a majitel domku č. 60 ve Školské ulici. Byl to klidný tichý člověk.

7. června dály se přípravy pro ubytování slovenských uprchlíků.

8.června zábavní společnost Obec Čičovice pořádala v sále na Rozkoši divadlo.

10. června vypukla stávká dělnictva u fy V. Formánek a spol. strojírna.

12. června čsl. straha národně sociální pořádala veřejnou voličskou schůzi.

12. června ženy při straně soc, dem. děl. pořádaly v Zámecké restauraci veřejnou schůzi žen. Referovala soudr. Ecksteinová z Prahy.

14. června org. soc. dem. strany dělnické pořádala taktěž v Zámecké restauraci veřejnou schůzi předvolební s programem: Socialismus a správa obcí republiky čsl. Referovali redaktor J.S. Skála z Prahy a redaktor J. Koudelka.

15. června den voleb, byla velmi pěkná neděle. Občané svátečně oblečeni, velice vážně a s náležitým pochopením, konali svoji povinnost. V některých volebních komisích se odbyvaly volby rychle, hladce, v jiných zase pomalu. Před polednem přijížděli sem poslové různých venkovských organizací, přinášejíce volební výsledky ze svých obcí, před tabulemi, kde psány byly tyto volební výsledky, kupilo se stále velké množství lidí, sledujících se zájmem napsané cifry. Večer před osmou hodinou nastal ruch kolem radnice, přitáhl sem velký průvod s rudým praporem a dav také zpíval píseň Rudý prapor. Před radnicí promluvili k zástupům V. Špringl a redaktor J. Koudelka, tento oznámil volební výsledek, přijatý s bouřlivým potleskem. Na to seřadil se mohutný průvod, jenž za stálého zpěvu a nadšení táhl na Zálabí, zastavil na náměstí Jiráskově a tam promluvil red. J. Koudelka. Volební výsledek jest následující: Ve všech 9 komisích bylo odevzdáno celkem 8.723 hlasů, z nichž neplatných bylo 107, takže z 8.616 hlasů obdrželi: soc. dem. strana dělnická 3.508, nár. socialisté 2504, nár. demokraté 1880, strana lidová 610, strana agrární 115. Nově zvoleni do obec. zastupitelstva: za soc. dem. str. děl. Václav Špringl, mistr krejčí, Betta

Karpíšková, spisovatelka, choť typografa, Josef Navrátil, truhlářský dělník, Bohumil Záligr, úředník nem. pokladny, Jan Koudelka, redaktor, Rudolf Chudoba, prof. obchodní akademie, Vojtěch Holý, zámečník, Karel Reiter, úředník nem. pokladny, Jan Špitzer, úředník nem. pokladny, Alois Vavák, dělník, Václav Hlaváček, mistr holič, Frt. Roušavý, strojmistr tiskárny, Jan Kochman, železniční zřízenec, Josef Buchar, dělník hrnčířský, Václav Zedník, staniční mistr. Za stranu nár. sociální: Julius Komers, odb. učitel, Frt. Hrouda, litografický strojmistr, Frt. Ptáček, hostinský, Robert Marek, adjunkt tech. odboru dráhy, Alžběta Daničková, dělnice, Václav Hokyňář, mistr řezník, Václav Snětivý, výpravčí dráhy, Václav Kulíšek, rolník, Karel Nevole, hostinský, Jan Wild, úředník pošty, Marie Prchalová, obchodnice smíšeným zbožím. Za str. národ. demokratickou: dr. E. Lány, advokát, inž. Fr. Vodseďálek, profesor zem. prům. školy, Al. Linhart, mistr tesařský, Marie Lánská, odborná učitelka, dr. Alf. Jelínek, advokát, Václav Šejnoha, vr. účetní Lučební továrny, dr. Boh. Pšenička, soudní rada, Václav Hořboď, mistr kovářský. Za stranu lidovou: Josef Sládek, ředitel obch. gremia, Václav Sixta, děkan.

16.června započal a teprve 31.srpna končil soupis nemovitostí a práv s nemovitostmi spojených pohledávek a práv na nemovitostech váznoucích. Dále konán soupis již okolkovaných pojistek životních, pojistek na zásoby zboží, rakouských válečných půjček. Tyto soupisy měly ten účel, aby každému občanu mohla býti vyměřena dávka z majetku. Seznam těchto cenin byl zanesen a ceniny označeny datem a zvláštním razítkem, ku př. PK soupisu přihlášeno dne t. a t." Soupis, jako dřívější podobné výkony byl prováděn v místnostech berního a celního úřadu. - Div. ředitel Jos. Drobný zahajuje pořad divadelních her.

19.června čs. národně sociální mládež pořádala divadlo.

19.června dopoledne konala se slavnost Božího Těla v kostele a průvod byl jen kolem kostela za dosti velkého účastenství. Od 1/2 7 h. večer do 1/2 10 hod. na náměstí přednášel reverend. amer. Čechů kněz Old. Zlámal za velké účasti. Byl pozván městskou radou a mluvil o činnosti našich krajanů v Americe pro naši samostatnost. O.Zlámal, jest člen amer. misse vojenské. Při projevu se vybíralo na Čsl. Červený Kříž a vybralo se na 2.000 K. Den před tím konal projev v Kutné Hoře, ale tam se vybralo na 10.000 Kč. - V kostele čs.bratr. měli přednášky: japonský důstojník Hyrojama o pravé křesťanské lásce a amer. Čech Kalina. - Na nádraží konají službu obětavé paní a dívky, poskytují tam vracejícím se raněným vojínům a uprchlíkům ze Slovenska, napadého Maďary, občerstvení.

20. června dovolen volný prodej bílé americké mouky. Panuje nedostatek uhlí a proto zasílány husy, máslo, maso a tuky správám dolů a tyto zaslaly zase vagon uhlí prostřednictvím Hospodářské rady.

25.června konal se poslední tah malé loterie, jest zrušena. Tahy se konaly na Brno, Vídeň a na Lince. Ač to byly malé sázky, přec v ní lidé nechali hodně peněz.

27. června vláda republiky vyhlásila vzhledem k událostem na Slovensku, stanné právo. Schůze mohou být konány jen na základě povolení okr. hejtmanství, tábory lidu se nesmějí konati vůbec. Prodejna místní Hospodářské rady uzavřela své obchody, zboží, které ještě zbylo, bylo rozdáno potřebným lidem.

28.6. konala se ustavující schůze nově zvoleného zastupitelstva. Zahájil ji okresní hejtman dr. H.Zeman, případným proslovem, načež členové zastupitelstva

složili do jeho rukou slib věrnosti čsl. republice. Za značného napětí přikročeno k volbě starosty. Odevzdáno 36 hlas. lístků a obdrželi: Václav Špringl 25 hlasů, prof. Chudoba 2 hlasy a 9 lístků bylo prázdných. Za starostu byl zvolen V. Špringl. Při volbě I. náměstka zvolen odb. učitel Jul. Komers 25 hlasy, ostatní lístky byly prázdné. II. náměstkem také 25 hlasy byl zvolen Fr. Ptáček, hostinský. Počet členů městské rady rozvržen takto: soc. dem. str. děl. 5 členů, čs. nár. socialisté 4, nár. demokraté 3. Nejmladšímu členu obec. zastupitelstva jest 28 roků a nejstaršímu 62 roky. - Nár. soc. členové přišli ozdobeni jsouce červenobílými karafiáty, soc. dem. str. děl. karafiáty rudými. - Nový starosta Václav Špringl narodil se 12.9.1872 ve vsi Chocenících, do Kóliná přišel r. 1886, aby se vyučil řemeslu krejčovskému u J. Dršaty, jako dělník pracoval ve Vídni a v Praze a vrátiv se r. 1893. pracoval zde jako dělník, r. 1897 se zde jako mistr trvale usadil. Jest jedním ze zakladatelů a starých pracovníků soc. dem. strany dělnické. - Přikročeno k volbě členů rady městské a zvoleni: za soc. dem. str. děl. Betta Karpíšková, Bohumil Záligr, Jan Koudelka, Václav Hlaváček, za str. nár. soc. : Václav Snětivý, Frt. Hrouda, za str. nár. demokrat.: dr. Alfréd Jelínek, Dr. E. Lány a Václav Hořboř.

28. června na zdejším nádraží byl usmrčen vlakem Konrád Sekera.

29. června v Lidovém domě skupina lučebníků pořádala veřejnou schůzi, mluvil tam referent z Prahy na téma Úkoly zaměstnaných v továrnách.

29. června obchodník Emil Fiála prodává dobrou koží obšité, dřevěné sandály od 2 - 5 K.

Červenec 1919.

1. července vydány směrné ceny masa a poživatin v drobném prodeji v okresu kolínském: 1 kg masa vepřového 21 K 50, hovězího 7, telecího předního 6, zadního 7, skopového zadního 11 K 20, koňského předního 4, zadního 6, salámu obyčejného 11, uzeného masa vepřového 25, tlačanky obyčejné 22, sekaného hovězího 11, koňského 9, sádla vepřového syrového 22, koňského 18, loje škvařeného 20, másla neškvařeného 26, marmelády s 50% cukru 4,50, jablkové 5,60, zabité tučné husy, čistého masa 16, živé husy 10, slepice 7, pár kuřat 1 kg živé váhy 12, pár holoubat živé váhy 12, 1 kus slepičího vejce 40 hal, kg tvarohu 4, uměl. medu 4,50, včelího medu 16, třešní kg 1 K 10 - 1 K 20.

4. července dle vládního nařízení měl býti proveden soupis oděvního zboží a majitelé měli povinnost do 10.6. veškeré zboží své hotové i suroviny přihlásiti na obecním úřadě. Okr. hospodářská rada provedla kontrolu a našla velké množství utajovaného a poschovávaného zboží u těchto obchodníků: M. Kantorová, náměstí, Emil Fiala, roh ulice Karlové, Ar. Beek, výkroj koží, Pražská ulice, J. Rögnerová, Kouřimská ul., Ar. Pachner, Pražská, B. Steiner, Kouřimská, H. Hellerová, roh Kovářské, J. Freund, Kouřimská ulice, vesměs Židé, dále F. Čejka, trhovec, J. Vaníček náměstí, T. a A. Baťa, náměstí, F. Kumstátová, Husova tř., A. Hrázská, Pražská ulice. U této obchodnice bylo nalezeno nejen v krámě, ale také v její vile na Palečku velké zásoby zboží a vyměřena jí pokuta 5.000 K. Veškeré zboží bylo prohlášeno za propadlé bez náhrady a na provinilé učiněno trestní oznámení.

Byty jsou nemilosrdně zabírány bytovou komisí, což vzbuzuje zlou krev.

5. července, v předvečer výpráčí upálení Mistra Jana Husa, konala se v sokolovně přednáška dra Herbena. Po přednášce zpíval pěvecký kroužek u pomníku chorál a přečten list Husův "Věrným Čechům".

6. července Josef Rellich vzdal se reprodukčního závodu litografického, světlotisku a zinkografie, který založil Frant. Krátký v Čechových sadech.

10. července konal se koncert členů opery Národního divadla. Měl přednášku architekt V. Novák z Prahy.

11. července ustanovila se Místní organizace republikánské strany československého venkova.

12. července ve schůzi obec. zastupitelstva zvoleno celkem 13 komisí a to komise vodovodní, úpravu města a sadů, pro dlažby, světlo a kanalisaci, školní a kulturní, hospodářská, živnostenská, finanční, sociální, zdravotní a lázeňské, stavební, právní a disciplinární, pro zásobování a pro revisi účtů. Obsazeno místo účtářského adjunkta Vojtěchem Vojtěchovským. Obecní zastavárna vykazuje bilanční schodek 5.000 K. Za americké pomoci utvořila se zde Čsl. péče o dítě, v předsednictvu jeho Bedř. Řezníček, drogista, Hana Stříbrná, choť notáře a B. Karpíšková, choť typografa.

12. července Spolek divadelních ochotníků Tyl dává operu o 2 jednáních "V studni" od Viléma Blodka. Diriguje J.K. Winter, ředitel kůru. Účinkuje zpěváčtí spolkové "Dobromila" a "Dobroslav". Zítřka 13. opera "V studni" se opakuje.

17. července vyjednává se o odstranění orla ze štítu budovy okr. hejtmanství.

18. července. Ministerstvo financí provádí soupis majetku movitého i nemovitého, který má sloužiti za podklad k vyměření daně z válečných zisků. Přihlášku musí každý vyplniti sám a také sám za ni zodpovídati. Malí pachtýři se hlásejí o příděl půdy z velkostatků.

Na celém okrese bylo v minulém týdnu 51 osob nezaměstnaných. Obec hodlajíc postavit ony dva baráky z Chocně, vypsalala na jich postavení ofertní řízení, jehož se zúčastnili všichni zdejší stavitelé. Za jednu a tutéž práci žádal jeden stavitel 108.000 K, ostatní méně a nejnižší byla 56.000 K stavitele Urbana a ten to dostal. Okresní hospodářská rada učinila trestní udání na obchodníka S.Brucka na náměstí, roh ulice Karlovy, prodal látku na šaty, která byla odhadnuta 90 K za metr, za 240 K. Bruck prokázal, že ji koupil metr za 210 K a 30 K na metru vydělal. Byl soudem osvobozen.

19.července pro kolínské nesamozásobitele bylo přiděleno 6.910 kg jedlého tuku za cenu 83.000 Kč, která se musela předem složit.

24.července první hlášení narození chlapce bez vyznání Antonína Votruby.

25. července Bohemia, továrna na konzervy v mlýně Radimského a Ludvík Kozelský, výroba sucharů a cukrovinek spojily se a utvořily podnik pod firmou : Bohemia, továrna na konzervy, suchary a cukrovinky, společnost s ručením omezeným. Na trhu jest záplava vódnice, ta se prodává 1 kg za 24 hal., brambory za 1.40 Kč, borůvek 1 litr 2 Kč, houby až 12 Kč za 1 kg., za vajíčka chtějí 90 hal až 1 Kč za kus.

30.července Tuková ústředna v Praze přikázala obci Kolínské jeden vagon konserv s hovězím masem, gulášem, celkem 4392 konserv za cenu 199.900 Kč.

30. července Volné dram. sdružení pořádalo v Zámecké restauraci Umělecký večer.

31.července Okresní nemocenská pokřina pořádala veřejnou přednášku "O změně nemocenského pojišťovacího zákona." - Na nádraží bylo zabaveno 333 kg třešní. Byly zaslány z Chotouchová do Jihlavy. - Velkopekař Hankovec Jan podal žádost o sboření staré bašty, zbytku po starých hradeb při jeho domě, by tam mohl stavěti pekárnu.

Srpen 1919.

1. srpna. Zástupci politických stran, prohlížejí domy a zjišťují přebytečné a volné místnosti k obývání. A jak to již bývá: chudí museli vzítí nájemníky a se omeziti a u bohatých ? - tam zůstalo při starém. - Družstvo pro postavení Dělnického domu podepsalo kupní smlouvu, již přechází v majetek sociálně demokratické strany dělnická rozsáhlá budova Měšťanského pivovaru. Předsedou Družstva jest starosta města Václav Špringl.

3. srpna. Sekce mládeže při soc. dem. str. děl. svolala do Dělnického domu veřejnou schůzi mládeže. Na téma "Mládež republiky čsl." promluvil Rud. Reimann, sekretář zemského výboru z Prahy.

V českobratrském kostele konají se každou neděli po dopoledních službách Božích shromáždění, kde se vykládá bible Kralická. Dnes vykládal prof. dr. Jan Kozák.

V sokolovně se konala veřejná schůze, na které mluvil americký Čech kapitán Voska o poměrech v Americe. - Školníkům upraven plat a sice měsíčně 1800 K a naturální byt. Postup přináší vždy o 200 Kč výše. - V Zámecké restauraci se konala veřejná schůze gážistů.

7. srpna utvořil se fotbalový "Dělnický klub Union"

8. srpna organizace čsl. strany lidové pořádala veřejnou přednášku.

Po úporné, bolestivé chorobě + Jan Štok, poštovní podúředník ve věku (neuvedeno). Byl to velice svědomitý, ve vykonávání své služby neobyčejně přesný muž a starostlivý otec rodiny. Vlastnil dům č. 158 - III. na Vinařického náměstí.

9. srpna byla vypsána druhá státní půjčka. - Za jeden q bramborů se platí 12 Kč.

10. srpna hlášeno k okr. úřadu narození děcka bez vyznání Hany Wiškovské, dcery profesora.

10. srpna soc. dem. str. děl. vykonala pouť ke hrobu svého zasloužilého pracovníka Kroupy Jana, který v srpnu r. 1907 zemřel. Byl to prostý košíkářský dělník a

velmi hodný člověk. Nad jeho hrobem promluvili soudruh Špitzer a redaktor J. Koudelka. - Velká nouze o petrolej a svíčky. Stavba, vlastně přestavba Lidového domu (Dělnického) započala.

13. srpna Antonín Greiner začal živnost stavitelskou.

15.8. V těchto dnech byly dány do prodeje americké konzervy s hovězím masem. Každá konzerva váží 2,70 kg a cena jest stanovena 48,20 Kč za kus.

20.8. + Oskar Ehrlich, obchodní příručí v stáří 32 let. Byl v poslední době zaměstnán u fy Baťa jako kontrolor. - V sokolovně jest otevřena veřejná čítárna ve všední den od 4 1/2 - 7 1/2 h. Sportovní klub Sparta pořádal přednášku.

22.8. odpoledne poblíže nádraží srazily se při posunování dva nákladní vlaky. V městě bylo slyšeti zvuk, jak když někdo přesypá obrovský pytel ořechů. Nikdo nebyl zraněn.

26.8. Divadelní ředitel Josef Burda žádá o povolení ku pořádání div. představení v Zámecké restauraci.

27.8. Dostí bezohledné zabírání bytů vzbuzuje u různých majitelů domů odpor proti bytové komisi. - Celkem 23 žen žádá pensí po padlých mužích neb synech. Lidové nouzové kuchyně jsou ještě v činnosti.

31.8. Podle instrukcí ministerstva škol a osvěty ustavuje se Osvětový sbor pro politický okres kolínský, Dnešní první poradní schůze se konala v zasedací síni na radnici. - Obec odprodala M. Podlešákové část pozemků v Šotnovské ulici, sah za 25 Kč. - MUDr Vilém Kraus, městský lékař byl jmenován měst. fysikem a MUDr Jaroslav Linek zvolen městským lékařem. - 1 q uhlí se prodává za 25 Kč, a elektrárna žádá za 1 KW hodinu elektr. proudu 1 K 65. - Dosud stál 1 K 110, tedy cenu zvýšila.

Září 1919.

3. září převozník a rybář Josef Jindřich zahájil převoz u železničního mostu.

3. září komisař okr. hejtmánství Václav Špale byl přeložen do Litomyšle. Pravý typ rakouského, přísného, neúprosného byrokrata. Otec jeho byl řídícím učitelem.

5. září ak. malíř Rudolf Mazuch uspořádal v budově školy u kaple P. Marie, výstavu svých obrazů, která byla obecenstvem velmi sympaticky přijata. Byly tam velmi krásné obrazy.

5. září konala se ustavující schůze a porada zástupců všech politických stran na radnici za účelem jmenování členů okresní správní komise.

6. září Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál ve prospěch ÚMŠ veselohru "Otec a syn" od Gustava Essmanna za režie Julia Stříbrného na jevišti v sokolovně. Zdařilé představení.

8. září za pěkné účasti konal se I. pohárový zápas SK Kolín - SK Polaban Nymburk = 2:1.

12. září spisovatelka Helena Malířová - Nasková přednášela v sále u Karla IV. na téma "O soukromém vlastnictví a pravém sociálním citění". H. Malířová + 22.II.1940.

12. září + po operaci Anna Faltýnová, choť tajemníka s.d. odborných organizací. Nechala zde 6 dětí. 1 q bramborů stál 60 Kč, na osobu povolena dávka 100 kg a pro sámozásobitele 200 kg.

12. září chovanci sirotčince sehráli obraz ze života "Dvě matky" v Katolickém domě.

13. září Jednota čsl. střelců sehrála na jevišti Katolického domu věčně krásnou hru od Al. Jiráka "Kolébku" s pěkným úspěchem.

18. září dnes vydaným zákonem jest v republice povoleno pohřbívání ohněm.

23. září org. soc. dem. strany děl. pořádala v sále na Rozkoši veřejnou schůzi lidu. O situaci zásobování obyvatelstva naší republiky promluvil Ferd. Jirásek, člen Národního shromáždění. Sál byl návštěvníky přímo nabit. Spolek dělníků vzájemně se podporujících v kovu pracujících se rozešel.

24. září přijeli ruští legionáři a sice první transport. Nádraží byly ozdobeny květinami a prapory. V Praze bylo velké uvítání. Do Kolína také jich hodně se vrátilo.

24. září ráno nalezen byl na silnici u Libenic mladý muž zavražděný. Byl střelen do hlavy a pak oloupen. Byl v něm zjištěn Karel Jonáš, řeznický pomocník z Rašovic u Uhlířských Jenovic. Ubíral se od pluku v Čáslavi ze cvičení, byl stár 28 let a 8 neděl ženat. Byl střelen z vojenské pistole.

24. září začíná demobilisace a domů jsou propouštěni 28 - 32 letí, rození r. 1887 - 1889. - Obci bylo přiděleno 40 vagonů drobného uhlí za cenu 8,70 Kč a k tomu výlohy, tak že q přijde na 12,50 Kč. Obec upsala na státní půjčku 250.000 Kč.

25. září Volné dram. sdružení pořádalo v Zámecké restauraci večer na oslavu básníka K. Legera. Pěkný pořad a pěkná návštěva. Pozvaný básník se ale nedostavil.

25. září sestaven seznam vdov po padlých vojácích. Jest jich celkem 58.

26. září pro zasedací síň Palackého zakoupeno Šalounovo poprsí presidenta T.G. Masaryka.

27. září organizace soc. dem. strany děl. založila konsumní družstvo pod názvem: Středočeské podniky družstevní v Kolíně.

30. září konal se koncert pěvce Julia Mařáka.

Říjen 1919.

1. října + Karel Darebný v mladém ještě věku.
4. října Českoruská jednota pořádala přednášku.

6. 5. října org. strany nár. soc. pořádala na náměstí veřejný tábor lidu. Obec vypsala ofertní řízení na opravu domku hajného na Vinici. Došly 4 oferty a sice stavitel B. Urban požadoval 1.300 Kč, stavitel Jar. Kubík 1.500 Kč, stavitel F. Záruba 1.700 Kč, a stavitel Č. Bourek 2.600 Kč.

7. října frakce Modráčkova konala tábor lidu na náměstí a její vůdce Modráček sám řečnil o politické situaci.

10. října předsidium zemské politické správy uvádí na paměť, že zletilost všech občanů republiky počíná dokončeným 21. rokem věku.

10.10. Od 30.10.1918 až do 9.10.1919 vystoupilo z církve římsko-katolické 278 osob, ze židovské 5 a 3 osoby z evangelické.

11.10. Veřejné válečné kuchyně jsou ještě neustále v činnosti.

11. října- Státní obilní úřad nařizuje, aby příslušnými úřady byly vydávány dopravní osvědčení pro tak zvané brambory příbuzenské (darované příbuznými).

11. října ve zdejším okr. nemocnici zemřel MUDr. Karel Petráň, obvodní lékař v Bečvářech. Byl synem obuvníka v Praze II. na Karlově. Pomáhaje při těžkém porodu, poranil se při nutné operaci do prstu, z čehož povstala rychlá otrava krve. Zde mu vzali nejdříve prst, pak celou pravou ruku, ale marně. V počestlosti po něm v jeho kufří, který byl neustále uzamčen, našla se hlava kamenné sochy sv. Jana, která stála na můstku v Bečvářech a která byla neznámými pachateli jedné noci svržena a rozbita.

12. října AFK Kolín pořádal létání modelů letadel na svém hřišti na Zálábí.

12. října org. soc. dem. strany děl. pořádala na náměstí tábor lidu s programem: Politický a hospodářský stav republiky. Mluvil redaktor Stivín z Prahy za četné

účasti. - Literární spolek pořádal večer K. Legera. - Kolínské vyživovací komisi přiděleno bylo ministerstvem zásobování v Praze 6.025 kg umělého tuku a ten dodala Kosmos, továrna na margarín v Čáslavi. Dále přidělilo do rozprodeje zdejšímu společenstvu řezníků a ušnářů 2 vagony amer. uzeného masa, dodaného Agrární bankou v Praze za cenu 78.000 Kč.

14. října. Korunové a dvoukorunové rakouské bankovky pozbyly v naší republice platnosti.

14. října. Ak. Klub Mladých pořádal v Zámecké restauraci Večer sblížení. Byl sehrán "Pátý akt" od I. Olbrachta, který byl přítomen a sám proslovil přednášku na téma "Inteligence a socialismus". Průběh večera byl velice animovaný a četné obecenstvo neskrblilo pochvalou.

15. října byla měst. radou uvítána francouzská mise, při kterém Sokol uspořádal přednášku JUC Fr. Beneše na téma "O uvítání francouzské mise".

17. října. Služebné dívky utvořily si svoji organizační "Skupinu Svazu služebných dívek". - Zemská politická správa rozpustila okresní zastupitelstvo a k řízení záležitostí okresu ustanovila okresní správní komisi, složenou ze zástupců politických stran. Předseda: Jan Koudelka, redaktor z Kolína, členové: za sod. dem. str. děl. Václav Špringl, starosta města, Frt. Faltýn, tajemník, Frt. Duchon, holič, R. Chudoba, profesor, za republikánskou stranu českého venkova venkovští členové, za str. nár. sociální Jan Ev. Rächter, řed. školy, Boh. Urban, stavitel, za nár. demokraty A.V. Prágr, ředitel Obč. záložny, Al. Erhart, velkoobchodník, za str. lidovou V. Březina, obchodník a Fr. Dvořák, truhlář.

17. října Obchodní gremium uspořádalo veřejnou schůzi proti drahotě. O tomto téma pojednal obchodník A. Erhart, jednatel obch. gremia a svaloval vinu na drahé suroviny při výrobě suken a aby bylo plátno levnější doporučoval intenzivnější pěstování lnu. Aby ale obchodníci, o kterých pravil že utrpí stavem věci vel-

kou škodu, spokojili se menšími zisky, o tom nemluvil. Jest to svalování viny z jednoho na druhého, ale pravdu neřekne žádný. - Vklady zařazené při soupisu majetku se již uvolňují.

20. října. Nové poštovní budova na náměstí Republiky byla příslušnými úřady kolaudována. - Václav Mička obdržel licenci ku prodeji časopisů, kalendářů, insertní a divadelní kanceláře, k svému knihařství a papírnictví, které provozuje v domě č. 91 na náměstí "u černého orla".

22. října nařízeno prováděti propagandu ku upisování státních pokladničních poukázek.

22. října udělena knihkupecká koncese dceři po knihkupcovi + Fr. Šindelířovi, Ludmile, provdané za profesora obch. akademie JUC Alfréda Jelínka v domě čp. 43 Kutnohorská ulice.

23. října děkanský úřad zve úřady k slavným službám Božím za příčinou výročí osvobození čsl. národa dne 28. října v chrámu sv. Bartoloměje.

23. října ministerstvo zásobování přiděluje zásobovací komisi přiděl kávy a mýdla. - Bratršovský výbor evang. církve upsal 5.000 K na státní půjčku Republiky.

23. října Skupina svazu služebných dívek pořádala v sále u Karla IV. veřejnou schůzi s programem: "Zlepšení poměrů a požadavky služebných dívek". Referentka z Prahy.

24. října v tomtéž sále začlo se hráti loutkové divadlo řízením M. Krásy, mistra klempíře a Fr. Vodseňálka, klempířského dělníka. Divadélko bylo velmi pěkně vypravené.

25. října na zdejších nádraží zabaveno bylo 8 kg másla a 8 kg salámu zřízení Okresní hospodářské rady. V ten čas byl MUDr Vilém Tobek, vr. okresním lékařem, zde.

26. října Vlasáková kapela pořádala na náměstí koncert, zahrána byla nová česká národní hymna, ale

meujala se, byla příliš moderně komponována. - Zápas S.K. Kolín.

28. říjen byl oslaven vzdor deštivému a chladnému počasí. Na Zálabí ze všech stran přicházely dlouhé průvody soc. dem. dělnictva, s hudbami a rudými prapory z vřkolních vesnic a když byly uvítány na náměstí red. Janem Koudelkou, se odebraly na Havlíčkovu třídu, kde bylo hlavní shromaždiště. Zde stáli již studenti, vojsko, spolky a příslušníci ostatních stran, načež nastoupen pochod na hlavní náměstí. Byl to velký průvod a náměstí v krátku bylo naplněno lidmi nelekajícími se ani chladu ani deště. S balkonu radnice zahájil slavnostní projev starosta města V. Špringl, načež se ujal slova slavnostní řečník J. Tůma, býv. řídící učitel ze Štítar, spisovatel a nyní tajemník ministerstva vyučování. Týž pronesl krásnou, plamennou řeč, dýšící láskou k republice, již shromáždění pozorně vyslechlé. Projev ukončil starosta V. Špringl, hudba zahrála hymny a zástupy zvolna se rozcházely k svým domovům. Oslava byla také v sokolovně, zde po zdařilé schůzi se ustanovila odbočka spolku Červeného kříže.

30. října a příští den padal hustě sníh a ten hned na větvích přimrzl, utvořil led a pod jeho tíhou se větve lámaly. Sníh neustával padati tak, že to o Všechn Svatých vypadalo jako o Vánocích neb uprostřed zimy. Řepa v polích zamrzla, brambory taktéž, a teprve ku konci listopadu, kdy sníh sešel, mohli rolníci své plodiny vydobýti a s polí odvézti. Sněhová bouře sehnala tolik sněhu na střechu novostavby v továrně Ferrina, kterou prováděl stavitel Jan Sklenář, že tato se zřítíla.

Listopad 1919.

1. listopadu ruští zajatci chystají se k odjezdu do své vlasti.

2. listopadu fa Jiří Schicht a spol. v Ústí nad Labem dodala zásobovací komisi jedlého tuku za 90.787 K.

4. listopadu zrušuje se nařízení ohledně soupisu zboží pro ošacování obyvatelstva.

6. listopadu Svaz obchodních a průmyslových zřízenců pořádal koncert Emila Pollerta, basisty Národního divadla.

8. listopadu Ústřední Matice Školská pořádala zábavný Matiční večer v sokolárně. - Místní odbor Volné myšlenky pořádal v sále u Karla IV. přednášku prof. K. Smolíka na téma Čechy za vlády Jesuitů, za slušné návštěvy.

9. listopadu Jednota českých střelců uspořádala přednášku a v Zámecké restauraci při slabé návštěvě byl koncert franc. pianisty Georgena Booskoffa a francouzské zpěvačky Mme Malmory-Merseillacové. - Na členské schůzi Sekce mládeže soc. dem. strany děl. přednášel prof. obchodní akademie K. Chudoba.

10. listopadu ministerstvo zásobování nařizuje provádění rekvisice bramborů všude tam, kde se obilí rekvíruje, - Byl zatčen a k zemskému soudu do Prahy odvezen majitel podzámeckého mlýna ing. Vojtěch Formánek. Zatčení jeho způsobilo ve městě velké překvapení, neboť za celou dobu války nebylo na jeho mlýn stížnosti. Naopak ing. Formánek byl jedním z mála těch, kteří lidem šli neobyčejně vstříc a kde mohl každému vyhovět, tak že celé město ho vzpomínalo jako nezištného dobrodince. Za týden, aniž byl odsouzen, byl propuštěn domů.

11. listopadu ředitel zem. aprůmysl. řemesl. školy v.v. Martin Dirlam, poslední starosta těl. jednoty Sokol II. (Fügner) oznamuje, že se tato jednota dobrovolně rozešla. Dvě sokolské jednoty v jednom městě byly v několika českých městech a vznikly vždy z důvodů čistě osobních. Zde to bylo nepřátelství mezi

drem J. Šilem a arch. Č. Kříčkou k vůli stavbě domu a konečně zdá se, že i soutěž v sokolství přinesla lecos dobrého.

13. listopadu na nádraží byl zabaven pytel mouky, zasláný z Labské Týnice do Ústí nad Labem. - Ustanovil se Klub fotografů - amatérů.

14. listopadu hlášeno několik případů onemocnění variolou (černými neštovicemi). Školy byly uzavřené, také divadla, biografy a schůze zakázány.

15. listopadu panuje velký nedostatek uhlí, tak že v průmyslových závodech jest zásoba pouze na 2. - 3 dny. - V tělocvičně měšťan. školy k vůli epidemii neštovic byla zřízena karantenní nemocnice.

20. listopadu byla stávka obchodníků, měli celý den zavřené obchody, protestovali proti ministerské třídní zásobovací politice. - První ustavující schůze Místního odboru Červeného kříže.

21. listopadu válečné kuchyně byly zrušeny. Vzhledem k dosavadním svízelným životním poměrům, odhodlala se obecní správa, že lidovou kuchyni v průchodě z ulice na Hradbách do Prokopovy a veřejnou kuchyni (v zámeckém pivovaru) povede dále. V lidové kuchyni podávány budou obědy za 1 K a ve veřejné kuchyni budou podávány každodenně obědy a večere za obnos 5 K.

22. listopadu ustavující se valná hromada Místní skupiny ústředního svazu stavebních dělníků v Čechách.

23. listopadu Místní odbor Volné myšlenky pořádal u Karla IV. přednášku odb. učitele V. Vlacha na téma Škola a církev.

25. listopadu ku energickému potírání neštovičnické epidemie vyžádal si městský lékař a fysik MUDr. V. Kraus asistenci policie a vojenské stráže a sice při odvážení nemocných dětí do infekčního pavilonu zdejší veřejné okr. nemocnice. - Dnešním dnem převzal Kamil Kislinger nádražní restauraci do své správy.

28. listopadu na nádraží zabaveno 19 kg sušeného ovoce, adresovaného do Rumunska. Dozorčí orgány ministerstva pro zásobování lidu udali mnohé obchodníky pro neoznačení cen zboží ve výkladech.

Od 29. t.m. - 8.12. v Průmyslové dívčí škole uspořádala Ústř. Matice Školská výstavu obrazů mistra Václava Radimského. - 1 kg ječné kávy stojí 3 K 60, káva sladová 4 K. - Alois Linhart, mistr tesařský na přání Národního výboru snesl dvouhlavého orla z pomníku u Křečhoře a za tuto práci se naučtoval 5.182 K. Národní výbor mu nabízel 3000 K.

30. listopadu propuštění vojáci, kteří dobrovolně vstoupili do čsl. armády.

Prosinec 1919.

1. prosince byla zjednodušena agenda v zásobování moukou, zahájil činnost okresní obilní ústav.

2. prosince dozorčí služba vojenská při různých výkonech se zásobováním spojených zrušena, nařízením ministerstva zásobování, důstojníci, a mužstvo odvoláni.

+ Salamon Bruck, měl dlouhá léta obchod s látkami na náměstí v domě č. 22-I. Pocházel z Horky u Zruče n/Sáz., sem přišel jako uředník k Turnaurovi a pak si otevřel vlastní obchod, dopomohl si k bohatství a koupil si výše uvedený dům.

3. prosince za postavení lešení, osekání starého rakouského znaku orla, za vymalování a přidělení nového zemského znaku lva na štítu okresní budovy, podala fa Josef Kasparides účet 1.330 K.

4. prosince vypukl oheň v tak.zv. "klempírně", části tiskárny J.L. Bayer a ztrávil celou střechu. Budova byla pak účelně přestavěna.

5. prosince vzhledem k šíření se epidemie nešto-

vic vydán zákaz pořádání divadel, tanečních zábav a jiných podniků, kde se lidi shromažďují.

6. prosince do vlasti se vracejí národní hrdinové legionáři z Ruska a jsou obecně nadšeně vítáni.

8. prosince + Adolf Kyrášek, 43 letý mistr holič na žaludeční rakovinu. Pocházel z hostince u Kyrášků v Dolní ulici a měl živnost ve vlastním domě čp.27-II.

10. prosince Otakar Moravec vydává a rediguje letákový časopis "Náš kraj". + Anna Konečná, zaměstnankyně fy O. Vavruška.

12. prosince v Dělnickém domě byl založen kroužek šachistů. - Tento týden pekaři nepekli chleba, nebylo mouky.

14. prosince na nádraží zabaveno 6 beden svíček, vzácné to zboží denní potřeby, prodávané na lístky. Na lístky se prodává rovněž i mýdlo a těm lístkům se říká "mydlenky". Nouze o mýdlo měla za následek, že zřízeno bylo hodně výrob náhražkového mýdla. Tam byly zpracovávány podivné tuky, přimísena do toho jemná hlína, chlor a jiné přísady a vyráběno "zaručeně pleťi neškodné pískové mýdlo". Špína sice z rukou pouštěla, ale konečky prstů tvrdly a kůže na nich praskala. - Konal se zápas AFK Kolín - SK Kolín = 3:2.

16. prosince ustanovil se Odbor ústřed. spolku strojuvůdců v Čechách.

19. prosince i klobouky ve výkladech obchodů musí být označeny cenami, jak nařizuje ministerstvo zásobování.

20. prosince ze stanice Chotouchov ujel železniční vůz a po klesající trati ujel ke Kolínu a vzdor všemu namáhání personálu železničního a všem opatřením nepodařilo se ho zastaviti, až ve stanici v Kolíně, kde se úplně rozbil.

27. prosince zdejší Červený kříž zaslal Kolíňanům bojujícím na Slovensku u 1. praporu pěš. pluku čís. 36 vánoční nadílku. Konala se porada zástupců obce, okresu a vlády na radnici ve příčině stavby mostu přes Labe. Ustavila se místní skupina Svazu Čechů-židů. Předsedou zvolen Otto Reich, spolumatel továrny S. Feldmann. - O Vánocích sloužil českou mši v klášterním kostele kapucín P. Alois Stejskal. - Pro nedostatek uhlí byla o Vánocích po oba dny železniční doprava zastavena. Ukazuje to jaký byl pořádek na drahách.

30. prosince arch. Čeněk Kříčka, bývalý purkmistr, člen městské rady, předseda různých správních rad továrních podniků, význačný pracovník, stavitel mnoha domů, budovatel zálabských parků, sadů a ulic, přestěhoval se do Prahy. Byl to zasloužilý muž, který svoji pokrokovostí Kolín vyburcoval ze starého konservatismu a dal mu nový směr. Úředně se vzdal stavitelské činnosti živnost odhlásil.

31. prosince. Konec roku oslaven byl hlučnými Silvestrovskými zábavami, jimž ani obávaná epidemie neštovic nevadila.

31. prosince: na rok 1919 bylo ve zdejších jatkách poraženo: 22 býků, 90 volů, 169 krav, 17 jalovic, 81 býčků, 7 bulíků, 92 jaloviček, 252 telat, 70 ovcí, 326 koz, 1241 prasat, 38 jehňat, 357 kůzlat, ročních kůzlat 726. Přivezeno zabitých: 21 telat, 16 ovcí, 90 koz, 850 prasat, 21 jehňat, 170 kůzlat, masa hovězího 5438 kg, vepřového 8339, telecího 306, skopového 71 kg. Poraženo 15 koní, 1 oslice a přivezeno masa ze 67 koní.

V uplynulém roce u okr. úřadu práce přihlášeno bylo zaměstnavateli volných míst pro muže 1887, pro ženy 927, pro učně 37, celkem 2851. O práci se hlásilo osob: mužů 4496, žen 1021, učňů 31, celkem 5548. Do práce dáno mužů 1309, žen 514, učňů 15, celkem 1838.

R o k 1 9 2 0 .

Leden.

1. ledna, časopis "Náš kraj" bude vycházeti 3 kráte za měsíc a bude vydáván organizací pokrokových socialistů, tak zv. "Modráčkovců".

3. ledna zdejší evangelická církev sloučila se s evangelickou církví augšpurckého vyznání v Trnávce a bude nésti název Církev českobratrská evangelická.

Zavedeno nucené očkování školní mládeže proti neštovicím.

6. ledna chovanci okr. sirotčince sehráli u Ptáčků divadelní představení za velké návštěvy.

7. ledna tříkrálový jarmak byl hojně navštíven jak kupci tak i prodávajícími. Na dobytčí trh bylo přinášáno 158 koní a jenom jedna jalovice.

8. ledna Ochotnický kroužek Činohra sehrál za režie J. Šarfenbergra 2. akt. veselohru od F.X. Svobody "Poslední muž" na jevišti v sále u Ptáčků. - Panuje nedostatek zápalek.

15. ledna na radnici byly vyloženy voličské seznamy občanstvu k nahlédnutí.

16. ledna byla udělena nadřizenými úřady amnestie mnoha lidem pro různé přestupky v zásobovací akci, pro nedodávání mléka, obilí a podobně, důkaz, že poměry v zásobování se zlepšily. Rodinám, které nemají vlastního jmění na 30.000 K, neb 15.000 K ročního příjmu, stanoveno ministerstvem zásobování, aby jim chlebová mouka byla prodávána za 1 Kč jeden kg., mouka k vaření 2 Kč za jeden kg. Ostatní musí platit 3 Kč.

19. ledna jest všeobecná nouze o uhlí. Ve společ. cukrovaru bylo zabaveno 50 q uhlí pro zdejší poštovní úřad. Továrny si obstaraly uhlí tím způsobem, že na

správy dolů poslaly různé potraviny, jako mouku, maso, tuky a podobně a správa dolů zaslal za ně uhlí a potraviny rozdělila mezi havíře. 1 q černého uhlí stojí 34 Kč. Vlaky s uhlím byly, nočního času vykrádány a takové krádené uhlí bylo i pé domácnostech rozprodáváno. Těm osobám, které takové uhlí rozprodávali, říkalo se "uhlobaroni".

20. ledna duševně méně cenný Jan Zicha zapálil u Lučební továrny stoh slámy.

25. ledna konala se veřejná schůze Ústřední domoviny čsl. maloročníků. - V českobratrském kostele měl přednášku dr. B. Vyskočil na téma: "Káska k bližnímu". Labe vystoupilo ze svých břehů a zaplavilo níže položené části města i Dolní ulici.

27. ledna. Hostinští dostávají přiděl 20 kg cukru měsíčně. - Ustavil se Odbor Republikánské ligy, předsedou byl zvolen Dr. Kunštovný a do budoucího výboru B. Karpíšková, V. Snětivý, dr. Kozák a evang. farář Jar. Kučera.

28. ledna. Ladislav Bezecný začíná při silnici ke Kutné Hoře vedoucí, stavěti továrnu na mýdlo, svíčky a jinou parfumerii. Jest to nynější továrna na kable, akc. spol.

28. ledna zemřel František Moravec, odborný učitel v. v. a zasloužilý redaktor místního časopisu "Labské Proudny", ve válce zaniklého. Byl to typ českého učitele, bouřliváka a žurnalisty, který pro své přesvědčení a v boji proti byrokratickému systému podlehl a byl v době války žalářován. Ze žaláře odnesl si zárodek nemoci a již se z ní nevyhléčil, v stáří 61 let zemřel a byl v sobotu 31. ledna za velké účasti lidu pohřben. Rodákem byl z blízké Kouřimi, kde se jako syn knihovního u soudu 5. srpna 1859 narodil. Byl vyšší postavy, nosil kníry, bradku a skřípec. Byl příjemné veselé povahy.

28. ledna vyskytuje se opět neštovicová epidemie.

Ve mlýně Vojt. Formánka bylo zabaveno obilí.

29. ledna konala se ustavující schůze Místního odboru spálku berních úředníků. - Panuje citelný nedostatek mouky, bramborů a uhlí. - Literární spolek pořádal v místnostech Baráku v Zámecké restauraci přednášku JUC Fr. Vrtátky o českém spisovateli Antonínu Jaroslavu Vrtátkovi a jiných spisovatelích.

30. ledna měla schůzi strana pokrokových socialistů tak zv. "Modráčkovců".

Únor 1920.

1. února uvolněn byl obchod hovězím dobytkem, ale vzdor tomu prodáváno hovězí maso 1 kg za 22 Kč, vepřové za 30, pečivo bílé nesypané kus 60 haléřů, sypané 70 hal. při váze 48 gramů. Kouření bylo taktéž uvolněno a prodávány doutníky Graciosa kus za 4 Kč, cigarety Legie kus a 1 Kč. Fronty na mléko před Polnickou mlékárnou.

5. února organizace soc. dem. strany děl. pořádala veřejnou schůzi s pořadem: "Politická situace a zásobování lidu". + Antonín Horák, správce okr. nem. pokladny v. v., bývalý typograf a faktor Bayerovy tiskárny. Tento rodák z Prahy I. z Kozí ulice byl velkým spolkařem a ochotným zpěvákem. Dožil se věku 81 let.

5. února + Bohumil Skoch, majitel litografického závodu a nakladatel reklamních kalendářů, ze restaurátora L. Mašina. Byl při zábavách vítaným společníkem pro svoji veselou a příjemnou povahu, také byl znamenitým komikem a imitátorem dětí. Neustále kouřil krátkou dýmku a zemřel na rakovinu jazyku.

7. února byla spáchána krádež v obchodě Rud. Adlera, obchodníka sukny, ulice Karoliny Světlé 31-32. Neznámý pachatel v noci si otevřel dveře a ukradl látek za 4.137 Kč.

8. února v neděli večer roznesla se městem smutná zpráva, že ve 4 hodiny zemřel nadějný umělec a svérázný člověk ak. malíř Rudolf Mazuch zápalom plic v stáří 29 let. R. Mazuch se narodil 9.8.1891 v Mostní ulici v Pardubicích a s rodiči Ferd. a Jos. Mazuchovými, když mu bylo pět let se přestěhoval do Kolína. Otec obuvník byl zaměstnán v továrně na obuv fy S. Feldmann a nejprve bydlí v č. 3 - II. Prokopova a pak se přestěhovali do č. 120-II., Štítarská. Chodil zde do obecné i měšťanské školy vždy s dobrým prospěchem a prvním učitelem kreslení mu byl Gustav Svoboda. Učil se fotografem u J. Krátkého a čtvrtým rokem byl u něho retušérem. Krátký ho posílal fotografovati do Krkonoš, což potřeboval pro stereoskopické obrázky. Krátkého zaměstnanec P. Schumpeter otevřel na Král. Vinohradech atelier a Mazucha si vzal sebou. V Praze navštěvoval večerní Loukotovu kreslířskou školu a pak se hlásil na malířské akademie. Při vstupní zkoušce ze 100 žáků bylo jich přijato 10 a mezi nimi Mazuch. Byl žákem prof. Bukovce a Pirnera od r. 1912. Jako chudý student požíval 400 K stipendia a do kláštera chodil na obědy, V r. 1915 musel narukovati, sloužil ve Waitensu - Tyrolích a tam vážně onemocněl. Když se vrátil do Kolína, zařídil si kabaret, maloval a i jinak pracoval, aby poznal život, ku př. česal chmel, pracoval u sedláka na žních, a dokonce přidával u zedníků. Jako umělce velmi dobře ho vystihl jeho přítel, ak. malíř Jan Čárt v monografii. Při pohřbu jeho za velké účasti, promluvil Jar. Funke, druh z kruhu Mazuchových přátel, kteří pak svým nákladem jeho hrob opatřili pomníkem.

8. února + baronesa Berta Voith-Heritesová ze Sterbetzů, kdysi dáma řádu Alžbětina ve svém obydlí v Zahradní ulici č. 45. Narodila se 19.5.1844 v Čáslavi jako dcera c.k. krajského hejtmána Ferdinanda Voitha. Po smrti svého strýce Tadeáše z Heritesů se svoji sestrou Hermínou a bratrem Vincencem, převzali zdejší majetek a

získali predikát ze Heritesů a Sterbetzů a žili společně ve výše uvedeném domě. Byli to lidé velice hodní a dobročinní, všeobecně vážení a ctění. Odpočívá v rodinné hrobce na zdejším hřbitově.

8. února + Josef Čáp, soukromník v stáří 76 let. Nadšený tento Sokol měl dříve v Pečkách strojírnu a zde žil u zetě Fr. Douši.

9. února Lidový spolek pořádal přednášku u Ptáčků. + Vojtěch Černý, profesor zdejšího gymnasia v.v.

12. února Sokol začal pořádati přednášky v malém sále sokolovny. Dnes přednášel dr. E. Lány na téma: Náš úkol, směr a cíl a J. Startl: Sokol a Dělnické tělocvičné jednoty, 19. února J.V. Prášek: Organizace Sokolstva, a Jul. Komers: Sokolstvo za války a jeho úkoly v budoucnosti.

15. února v sále u Karla IV. pořádala Volná myšlenka přednášku prof. ing. Fr. Vodsedálka na téma "O české národní církvi" a vedle v českobratrském kostele v tu samou 7. hodinu večerní měl přednášku dr. Ant. Boháč "O Wilsonovi a jiných účastnících mírové konference".

17. února utvořila se zde Odbočka spolku stroj-mistrů a tiskařů v Čechách. - Ludmile Jelínkové, roz. Šindelířové, majitelce knihkupectví, byla udělena koncese ku provózování půjčovny knih a časopisů.

18. února Mladá generace Čsl. Národní Demokracie pořádala besědní večer v sále u Karla IV. Na pořadu byla přednáška prof. Fr. Tichého, zpěv a recitace.

19. února Okresní osvětový sbor uspořádal oslavný večer na paměť stého výročí narozenin Boženy Němcové. Prof. dr. A. Tomša přednášel na téma: "Božena Němcová v české literatuře", a Beta Karpíšková na téma "Božena Němcová jako žena a matka". Byl v Zámecké restauraci tento večer a hojně navštívěn. Zvláště líbily se recitace Kamily Tomsové.

20. února vyhořel mlýn v Klavarech. Z Kolína byla vidět velká záře.

21. února kolínského studentstvo oslavilo 70 té narozeniny presidenta T.G. Masaryka akademií v sále u Ptáčeků a tam na téma "Masaryk a náboženství" přednášel prof. dr. Em. Rádl.

22. února. Učitelské jednoty: Komenský z Kolína, Budeč z Poděbrad, Komenský z Čes. Brodu a Lindner z Kouřimi pořádaly o 10. hodině v sále sokolovny krajinskou schůzi. Přednášeli: odb. učitel V. Vlach na téma: "Školství a politika", uč. H. Sedláček "Stavovské otázky", Fr. Stuchlík: "Práce lidovýchovná" a O. Novotný "O osvětových sborech". MUDr. Eduard Knirsch zahájil svoji zubolékařskou praxi v domě Kutnohorská čp. 37 -I. - "O Sloveňsku" přednášel spisovatel Stan. Klíma z Prahy v českobratr. kostele s doprovodem světelných obrazů. - Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál na jevišti sokolovny hru od J.J. Kolára v 6. dějstvích "Pražský žid" za režie Jul. Stříbrného, kand. notářství. Hra byla velmi pěkně sehraána i vypravěna, na oslavu 35ti letého ochotničení Jana Majora, kostelníka, který si na oslavování velice potrpěl a ve hře hrál karta Jana Mydláře. Dostal nejen hodně gratulací, ale i darů. Kolár sehrál u Ptáčeků "Pojď na mé srdce" od F. Olivy. Režie Fr. Fuxse.

24. února redaktorem "Kolínských Listů" byl jmenován Karel Kunz. - Ustavila se místní odbočka I.čsl. krojové družiny.

26. února vypsána 4 1/2 % stát. premiová půjčka republiky čsl.

27. února soc. dem. strana děl. pořádala veřejnou schůzi lidu. - Místní skupina Svazu Čechů-Židů měla přednášku. - Americká pomocná akce zasílá v plechových krabičkách dárky sestávající z čokolády, soleného masa a i jiných potravin. Vkusné krabičky i jich obsah přátel z Ameriky přicházejí velmi vhod.

28. února Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál na jevišti sokolovny hru "Revoluční svatba" od Sph.

Michaelise za režie Jul Stříbrného. Ceny míst stanoveny takto: lože 30 K, křeslo 6 K, II.křeslo 5 Kč, I. místo 4 Kč, II. místo 3 Kč, k stání 2 Kč. Tyto ceny míst, tak odlišné od cen dřívějších se udržely. V této hře dominovala Kamila Tomsová, choť profesora zdejšího gymnasia.

29. února Studentský Klub Mladých pořádal odpoledne panichydu + svému košegovi R. Mazuchovi. Promluvil kritik dr. Kamil Nevetný z Prahy. Po slavnosti se započalo se sbírkou na jeho pomníček. - Organizace strany národ. sociální pořádala veřejnou schůzi. Referát ze sezení městské rady: od obchodníka koňmi Jar. Nerudy zakoupen pár koní za 38.000 K. - Sbirka na místě pořádání chudinského plesu vynesla chudinskému fondu 3554 K. Org. strany nár. sociální pořádala veřejnou schůzi. Zřízení Armády spásy rozdávají po ulicích a domech brožury o její činnosti.

29. února vyšlo nařízení, dle kterého jest povinen každý občan si nechatí úředně vystaviti legitimaci a ji při sobě nositi. Až teprve za 20 let v roce 1940 se nařízení toto praktikovalo.

Březen 1920.

1. března "Alchyma", akc. společnost, nákupní a výrobní družstvo lékárnické koupilo od fotografa F. Krátkého vilu čp. 159-III. Žižkova tř. a začalo tam vyráběti různé medikamenty. Počáteční kapitál stanoven na K 750.000. - Dle zákona právě vydaného musí býti v každé obci vedena pamětní kniha, do níž mají býti zapisovány události současné doby. Obecní zastupitelstvo pověří tímto úkolem vhodnou osobu a určí ji při-

měřenou odměnu. - Dělnictvo fy Vojtěch Hulík, výroba kamen na Zálabí, jelikož se nemohlo dohodnouti ohledně mzdových podmínek, zastavilo práci a hromadně opustilo závod. - V lese Roztrhaném kácí se přezrálé, hnilobě propadající stromy. Právě byla vypsána 4 1/2 procentní státní premiová půjčka republiky Československé.

4. března udělena byla knihtiskařská koncese Františku Roušavému, nar. 25.6.1886 ve Lhotě Kostelecké u Rychnova nad Kněžnou, kde se u Karla Rathouského vyučil a co strojmistr pracoval v Německém Brodě, Slaném, Plzni, Strakonících, Roudnici a Náchodě. R.1909 co strojmistr nastoupil zde u fy J.L.Bayer a r. 1910 se oženil s Josefou Neumannovou, dcerou hostinského. V r. 1911 pracoval u fy J. Schreiber a spol., správcem Středočeské tiskárny byl do r. 1920, kdy pak si zařídil vlastní tiskárnu na Zálabí, Tovární tř. č. 18. V dubnu 1925 přesídlil do ulice Školské č. 60, tam přijal za společníka Jana Sixtu z Rostoklat a tiskárna jejich v říjnu 1928 přesídlila do vlastního domu v ulici Legií čp. 871. Tento spolek trval do r. 1932, kdy se rozešel, Sixta zůstal na Zálabí a Roušavý si zařídil vlastní tiskárnu v domě č. 29 na náměstí Republiky, kde se mu však špatně vedlo. Finanční tíseň a nevléčitelná nemoc dohnaly ho k sebevraždě a Roušavý v noci 5. srpna 1933 se oběsil na stromě v parku před okres. úřadem. Tiskárnu dále vede manželka Josefa se syny Karlem a Bohumilem.

5. března vypukl oheň na poště na nádraží. - V insertu fy Al. Erhart byly uvedeny tyto ceny prádla a látek: kanafas bavlněný 78 cm šíře metr a 24 Kč 50, plátno na košile bělopřízné 78 cm šíře Kč 26.-, ubrousek damaškový lněný kus Kč 8.-, kapesník pro pány bílý s kostkami tucet Kč 46, kapesník anglický pro pány jemný tucet 88 Kč, Fa V. Vlk v Pražské ulici č. 92 v insertu nabízela látku na dámské kostýmy a šaty, jemně vzorkovanou šíře 105 až 140 cm za jednotnou cenu Kč 25.-.

6. a 7. března uspořádal Okresní osvětový sbor pod protektorátem městské rady, za účasti politických stran a kulturních spolků společnou oslavu sedmdesátých narozenin T.G. Masaryka. Dnes ve dvoraně sokolovny, kamž se dostavilo mnoho lidí, přednášel min. tajemník J. Císař, býv. osobní tajemník presidentův. Jeho klidná slova působila neobyčejnou silou přesvědčivosti a vtiskovala se hluboko v mysle a srdce přítomných. V neděli v. 7. večer v sokolovně sehrál spolek divadelních ochotníků Tyl "Pražský žid" od J.J. Kolára, za režie Julia Stříbrného.

6. března zavedeno opět prodávání masa na lístky "masenky", ale masa jest velmi málo.

6. března policie stíhá pachatele mnoha drobných krádeží. - + oficiál zdejšího okr. soudů Josef Zelenka, v stáří 75 let. Byl to typické zjev správného, pilného, skromného úředníka a velmi milého, dobrého člověka. Rodákem byl z Kaceřova u Dol. Kralovic. Dcery jeho jsou ak. malířka Karla a Marie, odb. učitelka a spisovatelka. Patří jim dům č. 114-II.

7. března DTJ pořádala v Dělnickém domě přednášku profesora Chudoby. - Lidový spolek v sále u Ptáček sehrál hru "V rukavičkách". - Lidé dostávají lístky tohoto znění: Nosič štěstí! - Opište toto a pošlete 9 různým osobám: počítaje dneškem, počítejte do devíti a desátý den budete mít velkou radost. Nepřerušete řetěz ten, neb ten, kdo jej přeruší bude mít nehodu velkou. Tento řetěz musí učiniti oběh světa 44. Předáno americkým kanonýrem. Zdá se, že lidská hloupost ještě nevymizela...

10. března. Mladá generace národně sociální pořádala Masarykův večer u Ptáček. - Nastává nedostatek bytů, platí se vysoká činže a i jinak hledí si nájemníci získati přízeň domácích pánů; psanímiž má bytová komise, která byty pro nebydlící zabírá, pernou práci. Proti zabírání bytů podávají domácí protesty, také děkanství

a klášter dostaly nájemníky a majitele velkých domů, ku př. Ad. Arnstein, slibují, že vystaví dům nový za městem, leč zůstalo jen při slibech. - V obecním lomu u Polákovy pustiny čistili dělníci díru ve skále, v níž selhal náboj, při čemž tento explodoval a plnou jeho ranou zasáhl dělník Františka Lácinu, bydlícího na Vinařického náměstí. Prudkostí nárazu shozen byl do vody, již je lom naplněn. Odvezen do nemocnice, kde za krátko skončil těžkým vnitřním zraněním.

11. března org. nár. soc. pořádala přednášku učitele legionáře V. Horáčka "O ruských legiích".

12. března v noci oběsil se Josef Vít, úředník Lučební továrny v domě čp. 28.-III. Žižkova. Starý tento mládenec byl silně krátkozraký, nosil vždy bílou kravatu a byl švakrem prof. Čížka. Sebevraždu spáchal v pomatení smyslů.- Byl založen Klub přátel umění, jako zakladatelé jsou A.V. Prágr, ředitel Záložny v.v. a L. Holý, ředitel měst. spořitelny. - Také byla založena Místní skupina Masarykovy ligy pro potírání tuberkulózy.

14. března odpoledne zápas AFK Kolín - S.K. Viktorie Žižkov = 1 : 2 (0:0). Odbýval se v sokolovně koncert Pěveckého sboru Typografie čítajícího 38 členů z Prahy pod taktovkou sbormistra dra Jar. Jandíka. Sál byl naplněn a pěvci kteří přednesli sbory: "Milenka travička" od Dvořáka a "Polní cestou" od Foerstra, byli odměněni bouřlivým potleskem.

16. března. Sokol měl přednášku, přednášel dr. E. Lány "O Kilimandžáru".

16. března konala se hojně navštívená schůze v sále u Ptáčků. Přednášel tam bývalý člen Národního shromáždění Modráček o programu pokrokových socialistů. Schůze měla klidný průběh. - Také skauti pořádali přednášku. Na téma "Skauting výchovou občana republiky" přednášel skautský vůdce J. Včelák.

20. - 29. března pořádal Klub fotografů-amatérů výstavku 120. uměleckých prací svých členů v budově měst. muzea. - Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál veselohru o 3. dějstvích "Rozkošná příhoda" od Caillova, R. de Fleurs a Et. Reye za režie Jul Stříbrného. - Zavítal sem vysoký důstojník Armády Spásy, aby zde umístil posádku svého hnutí. Na obci žádal, aby k tomuto účelu dán byl kostel Všech Svatých, neb jiné místnosti, městskou radou bylo však prohlášeno, že nevidí potřebu, proč by se pro zájmy tohoto hnutí měla angažovati.

21. března v Zámecké restauraci byl večer tanců slovácké tanečnice Mia Marji. - Zápas AFK Kolín - SK Sparta Kladno = 3:0 (1:0). Definitivní ředitelkou měšť. školy dívčí byla zem. školní radou potvrzena Josefa Marušková, dosavadní zatímní ředitelka. - Byli zde tyto kominiští mistři: Norbert Hrdlička, bydlel v Karlově ulici, Josef Dušátko, Petr Spurný, Ant. Vokoun a Václav Svojsa. - Děti bez vyznání jsou ohlašovány a zapisovány do matriky na okresním úřadě. - Začala se stavěti továrna na nábytek Lípa na Zálabí. - Uhlí bylo jen továrnám přidělováno a mnohdy jedna továrna druhé musela uhlí předávati. Petrolej se dostal jen na přidělový lístek.

22. března Literární spolek pořádal večer Růženy Svobodové v malém sále Zámecké restaurace. Básník dr. Ot. Štorch-Marien přednášel na téma: "Růžena Svobodová básník a člověk."

23. března zavítal do Kolína ministr Antonín Hampl, večer v 7. hodin promluvil v Zámecké restauraci na veřejné schůzi o politickém a hospodářském stavu republiky ku čteně shromážděnému občanstvu. Pořádal výkonný výbor čsl. soc. dem. strany děl. - Různí rolníci byli pokutováni, že neodváželi sádlo, obilí a brambory, 4 řezníci, že prodávali maso v bezmasý den.

24. března Učitelská Jednota Komenský oslavila 70. narozeniny presidenta T.G. Masaryka na valné schůzi. Pě-

vecký sbor v Jednotě utvořený, řízený říd. uč. J. Pacholíkem z Nové Vsi, zapěl Jeremiášův sbor "Dlouho buď zdráv" a pak následovala přednáška prof. obch. akademie Horb. Hnátky na téma "Masaryk učitel". Sborem Vlasti byla slavnost ukončena.

25. března sehráli chovanci okr. sirotčince v divadle u Ptáčků hru "Tatíček president". - Čsl. Červený kříž pořádal v sokolovně koncert, při kterém účinkovala koncertní pěvkyně Anči Šikolová-Krátká, koncertní pěvec barytonista Fr. Novotný a doprovázel je profesor konservatoře Jan Heřman. - Premiová půjčka jest vyložena k upisování u poštovních úřadů.

26. března uspořádala Česko-ruská jednota členský večer v malém sále Zámecké restaurace a přednášel tam řed. Ferd. Prágr "O Rusku a jeho poměrech v r. 1914".

27. března mládež strany nár. soc. v sále u Ptáčků pořádala přednášku ing. G. Štycha "Jak vznikají a umírají světy". - Na nádraží byly zabaveny 2 vagony uhlí pro město Kolín.

28. března Družina čsl. válečných poškozců (invalidů) pořádala pod protektorátem ministra Gust. Habrmanna, dr. Alice Masarykové na počest 70. narozenin presidenta T.G. Masaryka slavnost "Sázení lípy". Kol 10. hod. dopolední seřadil se velký průvod spolků, korporací a účastníků v Havlíčkově třídě, odkud s hudbou se šlo před budovu okresní politické správy, kde lípa slavnostním způsobem zasazena. Slavnostním řečníkem byl O. Kypr, přednosta úřadu pro péči o válečné poškozence a poslanec za stranu agrární. Sokol se neúčastnil, taktéž společenstvo řezníků, poslalo však omluvný dopis, že nemůže se zúčastniti, protože by jim prý maso v tom teple se zkazilo. Odpoledne byl na náměstí skvělý koncert a večerní zábava byla v Zámecké restauraci. Stromek byl zasazen blízko pomníku obětí světové války, ale musel pak býti přesazen, vyšlo na

jevo, že omylem byl zasazen javor. - K nastávajícím volbám do sněmovny poslanců vydal výkonný výbor čsl. soc.dem. strany děl. kandidátku, na které figuruje na 12. místě Jan Koudelka, redaktor z Kolína, - Odpoledne i večer chovanci okr. sirotčince na jevišti u Ptáčků opakovali hru "Tatíček president". - Operní a pěvecká škola Růženy Maturové z Prahy sehrála v sokolovně "Dívčí ústav" od šl. ze Suppé.

Duben 1920.

1. dubna vypsaný volby do Národního shromáždění, na kandidátní listině čsl. strany nár.soc. na místě 19. uveden jest Julius Komers, učitel v Kolíně. Život ve městě byl rozvířen vypsáním a přípravami k volbám do Národního shromáždění: do sněmovny poslanecké i do senátu. Schůze stíhá schůzi, dnes v sobotu měla ve velkém sále sokolovny v 8. hod. večer veřejnou schůzi místní organizace čsl. národní demokracie, která jde do voleb společně s agrární opozicí. Promluvil tam V. Veverka, ředitel pokrač. školy z Prahy a F. Mašek, rolník ze Želče u Tábora. Tato strana vydala svojí kandidát. listinu, na prvním místě jest tam dr. Karel Kramář a na místě 28. A.V. Pragr, ředitel Záložny. Schůze jsou i jiné velmi navštěvovány. Dále na kandidátce čsl. strany lidové figuruje na místě 9. Josef Sládek, ředitel obch. družstva, za sdružené strany židovské kandiduje na místě 11. Jindřich Beutler, za Modráčkovce na místě 15. Otakar Moravec, správce okr. nemocnice. - Ustavila se odbočka Unie lučebních odborů. - Obec chtěla vyvlastniti část zahrady, patřící kapucínskému klášteru na stavbu nouzových domků. - Kruh přátel umění pořádal od 1. do 5. dubna v místnostech gymnasia výstavku grafických a uměl. výrobků.

2. dubna Pěvecký chrámový sbor řízením ředitele J. Wintra provedl v děkanském kostele o 6 h. večer Dvořákovu "Stabat Mater" s průvodem varhan a místními solisty ochotníky. - Usnesením obec. zastupitelstva budou se vybírat tyto přírážky k státním daním: 94% k daním činovním, 258. % k ostatním daním. Školní přírážka obnáší 2%, přírážka k dani pozemkové na úhradu nákladů s polní hlídkou spojených 90%. - Kolínský Klub Mladých změnil jméno na Studentský Kolínský Klub Mladých. Členy klubu podle změny stanov mohou býti vedle vysokoškoláků i středoškoláci.

4. dubna v budově měst. muzea byla zahájena aukční výstavka obrazů z pozůstalosti zvěčnělého malíře Rudy Mazucha a potrvá 3 dny. - Ochotnický spolek Kolár sehrál na jevišti u Ptáčků hru "Dvě sestry" za režie Fr. Fukse, malíře pokojů.

4. dubna v Zámecké restauraci konala se veřejná schůze voličů čsl. strany nár. socialistické, na níž referoval o volbách do Národního shromáždění Jiří Stříbrný, žurnalista.

6. dubna solisté a orchestr Národního divadla provedl v Zámecké restauraci Rossiniho operu "Lazebník Sevilský" a druhý den Verdiho operu "Traviata". - Zápas AFK Kolín - Dělnický SK Vršovice = 11:1 (5:0), druhý den AFK Kolín - SK Čechie VIII = 3:1 (2:0).

7. dubna byla úředně předána vojenským velitelstvím budova okresního chorobince, okres. správní komisi.

8. dubna na nádraží bylo zabaveno 63 kg mouky, adresované na fu Moric Bondy, Praha a 63 kg mouky na fu Eisenmann, Praha. - Stávka dělnictva v kamárně V. Hulíka skončena.

11. dubna místní sdružení Volné Myšlenky, čsl. strana nár. demokratická, čsl. strana nár. sociální a čsl. strana pokrokových socialistů uspořádaly o 10. hodině tábor lidu na náměstí proti zneužívání náboženství k účelům politickým. Po proslovu předsedy Volné Myšlenky prof. Kunstovného, ujal se slova J. Havlín, říd. učitel z

Jevan. Mluvil o nebezpečí klerikarismu a závěr jeho řeči vyzněl v apél, abychom se osvobodili od Říma jako jsme se osvobodili od Vídně. Po něm učinili prohlášení zástupci stran, za čsl. soc. dem. stranu děl., která také byla v pořadatelském sdružení Reiter a tajemník čsl. strany lidové Karel Veselý. Při táboru podepisovali různí občané svoje výstupy z církve katolické. - Čsl. strana lidová večer konala schůzi v refektáři zdejšího kláštera. Mluvil tam katecheta Roudnický ze Žižkova a taj. K. Veselý.

11. dubna večer zase uspořádala v sokolovně veřejnou schůzi str. pokrokových socialistů "Modráčkovců"; mluvil na ní dr. Kraus z Prahy. - Pražská zpěvohra uspořádala v sále u Ptáčků kabaretní večer.

12. dubna Sokol pořádal přednášku dra K. Absolóna "O nových objevech v Krásku" s promítáním světelných obrazů.

14. dubna ustavila se místní org. čsl. živnostensko-obchodnické strany. - Na veřejné schůzi v sále u Ptáčků, pořádané jako schůzi žen čsl. str. nár. soc., promluvila pí Landová-Stychová.

15. dubna dopoledne vznála se na jednom nákladním voze rašelina, tento vůz byl posunovací lokomotivou ještě s jinými 4 nákladními vozy odtažen před nádražní budovu, kdež byl vodou z vodního jeřábu oheň hašen. Tato garnitura stála na 2. koleji. Na 1. kolej měl vjetí osobní vlak č. 12 z Vel. Oseka a ž dosud neznámé příčiny změnil kontrolor vyhybek Josef Mejstřík, bytem v Kolíně vyhybku, čímž zavinil, že hned na to do stanice v 10 hod. 49 min. vjíždějící osobní vlak se srazil s garniturou s rašelinou. Obě lokomotivy byly silně poškozené, posunovací lokomotiva byla daleko zpět odražena a zadní část z kolejí vyhozena; z této strojevodce i topiče závčas seskočili. Náráz byl tak prudký, takže zraněno bylo na 30 osob, šťastnou náhodou vesměs lehce. - Obtíže se zásobováním trvají neustále, na radnici funguje aprovisační komise, chleba a mlýnské výrobky jsou prodávány na lístky, tak zv. chleбенky.

16. dubna org. čsl. strany národ. demokratické pořádala v sokolovně předvolební veřejnou schůzi, ku které byly vydány legitimace a kam přijel řečník dr. Karel Kramář. Sál obsadili dávno před zahájením stranníci tak, že političtí odpůrci stropili před sokolovnou různé výtržnosti. Sál byl přeplněn, mluvil Dr. Svoboda z Prahy a když mluvil dr. Kramář byl v sále hluk a povyk.

17. dubna org. strany čsl. soc. dem. děl. pořádala tábor lidu na náměstí za velké účasti. Řečníkem byl Ant. Němec, redaktor z Prahy. - Státní ústav přiděluje obci 2500 kg kokosového másla za obnos 51.500 Kč prostřednictvím Obch. a průmyslové banky v Kolíně.

18. dubna den voleb do poslanecké sněmovny. Za pěkného slunečného počasí přistupovali občané k volebnímu osudí, aby volili kandidáty jedné z 12 politických stran. Volební místnosti byly: pro I. obvod v sále Zámecké restaurace, v prům. dívčí škole a ve škole západ. obvodu. Pro II. obvod: v tělocvičně gymnasia, v tělocvičně měšť. školy chlapecké a ve škole vých. obvodu. Konečně pro III. obvod na Zálabí: ve škole dívčí, škole chlapecké a v sále hostince na Rozkoši. Před volebními místnostmi se nacházely stolky s pokladničkami, do kterých byl od voličů darován dobrovolný příspěvek. V místnostech volebních byli přítomni zástupci všech politických stran, které měly své kandidátky, zvolili si ze svého středu předsedu a rozdělili funkce. Jedni zapisovali či vlastně v seznamech škrtili jména voličů, kteří přišli voliti, poněvadž to byla povinnost a kde se nedovedl omluviti byl pak pokutován a druzí kontrolovali správnost voleb. Volební výkon spočíval v tom, že voliči při vstupu byly zkontrolovány volební lístky, dána mu obálka, do které volič za zástěnou, nikým nejše viděn, vsunul kandidátku, tuto úzkým otvorem vhodil do urny (asi jako do pošt. schránky), dřevěné to bedny, pečlivě uzavřené, vyšel ze zástěny a do před ní se nacházející dřevěné bedny vhodil zbývající

kandidátky. Celkem možno říci, že svátečně odění občané vykonali svůj první volební akt vážně a s odpovídající důstojností, ač výkon trpěl velkou zdlouhavostí. Někde museli voliči seřazení do fronty čekat třeba až i 2 hodiny před volební místností, bylo to tím, že členové komise srovnávali voličům kandidátky dle čísel řadových. Na voličích byly někde požadovány všechny hlasovací lístky, ani to není zákonem odůvodněno. Kolem čtvrté hodiny volby skončeny a obecnostvo dychtivě a se zájmem sledovalo výsledek označený na tabulích na místnostech jednotlivých stran. Hostince večer, kdy opět bylo dovoleno čepovat pivo, byly plné hostů debatujících o výsledku voleb.

Volební výsledek:

voličů	9.740
volilo platně	8.614
" neplatně	39
soc. dem.	3.251
národ. demokr.	2.005
čsl. nár. social.	1.918
str. lidová	755
Modráčkovci	310
živn.obchod.	210
agrárníci	90
Židé	47
domkáři	14
něm.občan.strany	9
Člčocova str.	5
něm.soc.dem.	1

Z Kolína zvoleni byli za poslance Betta Karpíšková, roz. Vlachová, choť tiskaře zaměstnaného v továrně na kávové náhražky a Jan Koudelka, redaktor Středočeských Hlasů, oba za soc.dem.stranu děl. Jan Koudelka narodil

se 12. března 1889, v Žebráce u Hořovic a vyučil se v továrně jako kovosoustružník a již jako mladistvý dělník se zúčastnil hnutí v soc. dem. straně děl. Roku 1911 přišel do Kolína a stal se zakladatelem a redaktorem Středočeských Hlasů. V roce 1912 odpykal si trest pro urážku císaře 4 měsíční žalář. Jest obratným organisátorem, redaktorem a pohotovým táborovým řečníkem. - Vzdor volebnímu ruchu sport nezahláel. Zápasy: AFK Kolín - SK Olympie VII komb. 6:1 (3:1), AFK Junioři - SK Čáslav = 2:1, házená AFK - SK Pečky 5:2 (2:2).

19. dubna ráno zástavilo dělnictvo cihlářské práci v cihelnách a také dělnictvo truhlářské a kovářské v továrně na vozy Fram na Zálabí. Večer seřadil se u Dělnického domu velký průvod dělnictva, s hudbou táhl na Zálabí, u kostela se zástavil a tam posl. Koudelka pronesl několik vět díky těm, kteří statečně se drželi při volbách. Na to zástup přes tisíc hlav čítající s hudbou v čele ubíral se na náměstí, kde s balkonu radnice promluvil opětně posl. Koudelka, jeho řeč byla bouřlivě akklamována. V zahradě Zámecké restaurace konal se pak lidový koncert hojně navštívený. - Zemřel Josef Hádek, městský policejní komisař, po operaci žaludku v stáří 52 let. Byl to hezký statný muž, kterému uniforma dobře slušela. Narodil se 17.3.1868 v Malé Horce, okres Semily a vyučil se tkalcem. Z vojenské služby přistoupil k četnictvu a jako četník posledně sloužil v Českém Brodě, odkud asi r. 1900 se sem dostal za policejního revisora. Byl velice pohyblivý i v noci kontroloval strážníky, jak vykonávají službu a za jeho služby byla policie výborně organisována. Zanechal vdovu, dvě dcery a syna studenta. Jeho zástupcem a pak i nástupcem se stal také bývalý četník a policejní revisor Jan Riedl. Jsou rušeny tradiční služby ponočných jako zbytečné, právě odchází ponočný K. Tichý, bývalý obuvník, do výslužby.

20. dubna Spořitelna města Kolína vydává vkladatelům na valutovou půjčku na složené rakouské stříbro t.j. rakouské stříbrné koruny a zlatníky, vkladní knížky. Lichva s moukou vesele bují. Pekař Punčochář v Kovářské ulici prodal Štěpánkovi ze Šluknova 15 kg za 8 K jeden kg, Mizerovský v Pražské ulici Retschovi z Oberkrejbitz 15 kg za cenu 2K jeden kg, Lukeš v Kutnohorské ulici Hartwitzovi z Liberce 45 kg za cenu 3,50 K za jeden kg. Trestní oznámení bylo učiněno. V krámě Sal. Brucka, roh náměstí a ulice Karlovy, prodává se 140 cm široké látky na dámské šaty a kostýmy metr za 50 Kč., důkaz, že v textilním zboží ceny klesají. - Nouze o byty trvá a občanstvo sahá ku svépomoci. Ustanovilo se "Družstvo pro zřízení lidového blahobytu a zvláště pro stavbu rodinných domů v Kolíně a okolí spol. s r.o." a zadává stavbu 12 jednopatrových a 11 přízemních domů.

23. dubna u Klavar byl vytažen z Labe utopený Jan Pohl.

24. dubna - dnes v noci před volbami bylo polepeno plakáty volebními, kde jaké místo se našlo nároží, dveře, vrata, zdi a malé nálepky "Volte 6" nalepeny kde se jen dalo. Že to nebylo vkusné netřeba připomínati.

25. dubna za krásného takřka letního počasí odbyvány volby do senátu, zase tak důstojně jako do poslanecké sněmovny, bez zvláštních rušivých příhod. Volili občané starší 26 let. Na večer opětně výsledky čteny velmi dychtivě a všeobecně překvapil neúspěch českých náro. socialistů, kteří oproti volbám do posl. sněmovny ztratili na 500 hlasů.

Volební výsledek:

voličů celkem	7.552
soc.dem.	3.021
nár.dem.	1.952
čs.nár.soc.	1.430

str. lidová	698
živn.obchod.	214
šgrárníci	78
židé	59
Modráčkovci	25
Choc.	5

27. dubna Alliance Francaise pořádala večer v 8 hod. v sále u Ptáčků přednášku Léona Cholleta, lektora university v Praze "O Alsasku", provázenou 120 světelnými obrazy.

29. dubna Sokol pořádal v sokolovně tělocvičnou akademii. Zemřela Františka Kislingerová, vdova po nádražním restaurátéru.

30. dubna v předvečer oslavy 1. května uspořádala org. soc.dem.strany děl. v Zámecké restauraci divadelní představení. Na vkusně vyzdoběném jevišti po proslovu zaranžován byl živý obraz a poté Blažkova divadelní společnost sehrála Andraňovu operetu "Panenka". Hlediště bylo naplněno.

Květen 1920.

1. května. Oslava 1.května se vydařila, zvláště když počasí přálo. O 9. hodině řadily se příslušníci soc.dem.strany děl. v Havlíčkově třídě, odtud bral se velký průvod s hudbami a prapory kolem 10. hodiny na náměstí, kde se sformoval v tábor lidu, ku kterému s radničního balkonu promluvil nově zvolený poslanec J. Koudelka. Odpoledne ve 2 hodiny konal se v zahradě Zámecké restaurace hojně navštívený koncert a večer sehrála Blažkova div. společnost hru F.Šuberta "Žně". - Čsl. národ. socialisté uspořádali letošní svoji oslavu 1. května táborem lidu a koncertem v Borkách. Účast byla malá. - Také pekař Suchý z Palackého tř. prodával občanu z Liberce mouku právě v době, kdy zůstáváme celé dny bez chleba. - Zápas AFK Kolín - SK Kolín 4:1 (3:0).

2. května Okresní osvětový sbor z nařízení ministerstva školství a nár. osvěty začal pořádati v zasedací síni radnice kurs občanské výchovy. Kurs trval celý týden a denně přednášel: 1. Ústavní vývoj zemí čsl. republiky, prof. K. Smolík. 2. Základní nauky o lidské společnosti, ing. Fr. Vodseďálek. 3. Práva stát. občanů, dr. Pavel Stránský. 4. Výklad základ. forem ústavního zřízení, dr. O. Vodička. 5. Státní hospodářství v hlavních rysech, fin.rada-J. Holúb, 6. Funkce peněz v národním hospodářství a jejich choroby, prof. K. Podval. 7. Příčiny dnešní demoralisace a rozvratu pojmů právních a mravních a jak jim čeliti, prof. dr. B. Vyskočil. 8. Sociální zdravotnictví, primář dr. J. Šil, 9. Z fyziologie tělesných cviků, prof. J. Bubáček. Přednášky byly od 9 - 1 hod., byly bezplatné a frekventanti obdrželi vysvědčení. - Večer měl Studentský Klub mladých u Polácků debatiní večer a přednášku prof. Ot. Kunstovného "O mravnosti". - Divadelní společnost J. Blažka hrála "Dvě ukolébavky" od G. Preisové zahájila pořad her v Zámecké restauraci. - Zápas AFK Kolín - SK Pardubice 3:0 (1:0). - Poslanec J. Koudelka vzdal se redakce Středočeských Hlasů a ujímá se jí Václav Litera. - Zemřela Marie Třešňáková, choť hostiňského. Byla rozená z Týniště nad Orlicí a zanechala zde dvě děti.

4. května u několika zdejších hospodářák bylo zabaveno obilí. - Zemřela Bož. Frauenberková, vdova po majiteli velkostatku Kbel. Byla rozená Náchodská z Neudorfu a otec její Emanuel také byl držitelem Kbelá.

5. května AFK Kolín začal vydávati časopis "Sport" a časopis Náš kraj byl dočasně zastáven.

7. Května. Literární spolek pořádal "Literární večer" v sále u Karla IV. Přednášel prof. dr. J. Kozák na téma: "Pověra středověků v básni a skutečnosti". Pěkná návštěva. Krise v zásobování přes veškeré úsilí povolaných orgánů neustále trvá, není mnoho mouky ani bramborů, celkem zásobování uvízlo. - Ti kdo se chtěli nastěhovati do Kolína, museli míti povolení od městské rady, která rozhodla o

jich přistěhování.

12.května v hotelu "na staré poště" oběsil se Jan Opočenský, povoláním dlaždič ze Zálabí. Byl vdovec a zanechal zde 3 malé děti. Učinil tak z bídy. - Okresní osvětový sbor uspořádal v sokolovně za spoluúčasti několika čelných spolků "Velký večer Josefa Manesa", - nejslavnějšího českého malíře, jehož sté narozeniny připadají na tento den. Sál byl naplněn, přednášel řed. L. Červinka na téma: "Slib štěstí v díle Josefa Manesa" a přednáška byla doprovázena světelnými obrazy, reprodukcemi děl Manesových.

16.května v sokolovně konal se koncert Ševčíkova kvarteta. - Organizace soc. dem. strany děl. pořádala v sále hostince na Rozkoši plenární schůzi, referoval státní tajemník Ant. Srba. Stávky ve Vozovce a v cihelnách byly skončeny. - Ze zdejší továrny Draslovky byly do Polska zaslány vagony nejprudšího jedu cyankali.

20.května poštovní úřad přesídlil do nové a účelně zařízené budovy na náměstí Republiky. Volná Myšlenka konala přednášku prof. K. Smolíka na téma "Vědecká pravda o Janu Nepómuckém". Sál u Karla IV. byl dosti naplněný.

21.května zemřel Ant. Knirsch, vr. pošt., správce v.v. Narodil se 28.10.1855 jako syn Karla Knirsche c.k. pošt-mistra a choti jeho Karoliny, rodem Müllerové a po skončených studiích stal se zde pošt. úředníkem. Oženil se s Marií Kuzmányovou, dcerou ředitele České spořitelny v Praze. Byl to krásný muž vysoké postavy s pěstěným knírem a jeho paní byla velice hezká dáma. Vlastnil velký dům č. 83 v ulici dra Rašina. Byl dlouhá léta nemocen chorobou míchy a do úřadu byl převážen na vozíku.

24. května přijelo sem 50 slovenských studentů z učitelského ústavu ve Spišské Nové Vsi na Slovensku. Přijeli po 10 hodině a byli uvítáni Sokolstvem, krojovou družinou, studentstvem a četným obecnstvem. Za Sokol uvítal je vzletnou řečí vr. řed. A.V. Prágr, za Kroj, družinu O.Viková a za studenty K. Štorch. Na uvítání odpověděl profesor V. Polívka, vůdce výpravy. Hosté byli s hudbou Vlasákovou

odvedeni do sokolovny, kde byli pohoštěni, a tam ve velkém sále. odbývána Slovenská akademie, za pěkné účasti obecnstva. Večer odjeli do Pardubic.

29.května debatní večer v Dělnickém domě, - Alliance Francaise pořádala v sále u Ptáčků přednášku podpl. Jonarta, člena franc. poselství v Praze na téma "O provinciích rýnských". Posluchači obchodní akademie pořádali v sokolovně Prátelský večer. Mimo čísel zpěvních, hudby a tělocviky, sehráli Molierovu komedii "Směšné fiflenky". - U Spořitelny města Kolína upsáno bylo na 4 1/2 % premiovou státní půjčku 255 upisovateli celkem 1,964.400 Kč.

30.května zápas AFK Kolín - SK Praha XV. = 3:0 (1:0). Svaz Čechů-židů, místní skupina sehrála v sále Sokolovny "Modehe a Rezi", zdramatisované obrázky podle knihy Vojtěcha Rakouse "Vojkovišti a přespolní" za účinkování dram. odboru Českožidovského kroužku z Prahy. - Zemská politická správa zcela rozumně nařizuje omezení zábav a přísné dodržování policejní hodiny. Blažkova div. společnost uspořádala v Borkách div. představení. Jaroslav Kunar, nar. r. 1898, příslušný do Kolína, nyní pěšák pl. č. 31 v Jihlavě se oběsil. Týž sběhl od vojska a při transportování provedl tento čin. Zanechal dva tužkou psané dopisy, ve kterých se loučí s rodinou.

31. května, zápas AFK Kolín - Novoměstský SK = 7:2 (4:1). SK Bubeneč - SK Kolín IA = 0:6 (0:4).

Červen 1920.

1. června počal činnost Okr. úřad o péči váleč.pokošenců, pro polit. okr. Český Brod a Kolín. Nalézá se zatím v budově okr. soudu. - Kolektivní smlouva pro zemědělské dělnictvo na Kolínsku a Kouřimsku byla uzavřena se zpětnou platností pro deputátníky od 1. ledna, pro denní dělnictvo od 1. února 1920 a následujícími mzdami:

krmič 200, 180, koňák 190, 170, volák 180, 160, děvečka 160, 140 Kč měsíčně mimo deputátu. - Kapelník Ferd. Šauer, ruský legionář 2. čsl. střel. pluku Jiříka z Po-
děbrad oznamuje, že po 6ti leté přestávce v č. 27 v Jungmannově ulici obnovuje svoji hudbu.

2. června přijela sem výprava slovenakých studentů, posluchačů učitelského ústavu v Modré na Slovensku, vedená ředitelem Ferd. Píseckým, býv. kapitánem ruských legií a pobočníkem + min. války gen. Štefaníka. O 10 hod. na nádraží je za místní Čsl. jednotu přivítal prof. Fr. Tichý, za měst. radu nám. starosty učitel Jul. Komerš, za učitel. sbory ředitelka Marušková a řed. Krčík a za Kroj. družinu O. Vlková. Hosté prohlédli si chrám sv. Bartoloměje, městské muzeum, západní školu, odpoledne továrnu na cukrovinky a na kávové náhražky. Večer pak odjeli do Kutné Hory. - Odpoledne, na měst. plovárně koupal se 18 letý Jaroslav Pecen, jediný syn kupce z Vinařického náměstí. Skákal z jezu do vody a při tom utonul. Nážek rodičů nad ztrátou jediného dítěte byl nezměrný. - Církevní slavnost Božího Těla konala se, ač pršeho, na náměstí, kde byly postaveny oltáře. - Městská rada ve dnešní schůzi se usnesla, že pro příště stavbě oltářů na veřejných prostranstvích, musí předcházeti žádost děkanského úřadu o povolení. - Okr. politická správa vydala přísný zákaz výroby a prodeje bílého pečiva. Vypukl mzdový spor obuvnického dělnictva v malo-živnostech.

3. června Krojová družina pořádala svoji první letní slavnost: průvod, koncert v Borkách, večer slavnostní akademii v sokolovně, při které se hrána byla aktovka od F. X. Svobody "Mlsáníčko": Velká účast. - Na minulý měsíc bylo přiděleno našemu městu 80 vagonů uhlí, došly však všeho všudy jen 4 vagony.

5. června Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál v sokolovně "Na čem záleží", komedii od Oscara Wielda, za režie Jul. Stríbrného

6. června spáchal sebevraždu oběšením Karel Dolejš, dělník, bydlící na Zálabí č. 273 na půdě svého domku, patrně asi z opilosti. Žena ho našla v poledne, když ho hledala, poněvadž se nedostavil k obědu.

9. června obchodní společnost "Meteor" začala vyrábět kovové zboží a stroje pro cukráře v domě čp. 20b, pražské předměstí, bývalá továrna na obuv S. Feldmanna.

10. června městskou radou zakoupen obraz R. Mazucha "Lesní cesta" za 900 Kč a věnován měst. muzeu.

11. června odbyvala se veřejná schůze agrárního dorostu. Pro živnostníky začíná konjunktura, vede se jim velmi dobře a mnozí na penězích nešetří, kupují různé zbytečnosti. Oheň vypukl v továrně na raffinování petroleje na Zálabí. - Zápas AFK Kolín - SK Meteor Vinohrady = 2:0 (1:0). - Kroužek ochotníků a herců, utvořený z bývalých zajatců vojenských táborů v Chocni a Josefově uspořádal zde dva divadelní večery ruské, při kterých sehrány byly aktovky od Turgeněva a Baranoviče. Slabá byla návštěva a slabé bylo provedení.

12. června zpěvácké spolky Dobromila a Dobroslav pořádaly po dlouhé době válečné v sokolovně koncert. Dirigoval je i Kolínské komorní sdružení prof. JUC A.M. Jelínek. Na radnici jest v činnosti bytová komise, která přikazuje byty, ovšem pokud jaké má. Že dochází k nepříjemnostem, jest na bílé dni. - Zemřela A. Nejedlá, soukromnice, ve stáří 85 let.

13. června zápasy: SK Kolín - Bohdaneč 7:0 (3:0), SK Kolín Ib - SK Přelouč komb. 2:2 (0:1), AFK Kolín - Radlický AFK = 1:0 (0:0). - Divadelní společnost J. Blažka rozloučila se s posledním představením "Když láska rozkvétá".

15. června Barbora Lokšanová spáchala sebevraždu oběšením.

18., 19. a 20. června v Zámecké restauraci sehrála Růžena Marianková, choť ředitele zdejší Živnobanky výpravnou svoji pohádku s tanečními vložkami, "Pohádka o české duši"

ve prospěch Ú.M.Š. Překrásnou tuto ferii nacvičila se školními dětmi, které se podobaly živým loutkám. Návštěva při všech šesti představeních byla veliká, úspěch přímo obrovský, takže obětavá autorka a režiserka v jedné osobě mohla býti spokojená.

25. června "Pharmachema" zahájila výrobu lékárnického zboží ve starém lihovaru na silnici ke Kutné Hoře vedoucí. - Stavba činžovních domů na Hradbách byla zadána konsorciu zdejších stavitelů. - Na Vinařického náměstí vybu- doval své státny velký cirkus K Rebernigg (majitelka Marie Němcová) a jeho pěkně prováděný program se těší velké ná- věště. - Vypukl mzdový spor pomocného dělnictva grafického u firem: J.L. Bayer, Al. Hanuš a v tiskárně Akc. spol. na kávové náhražky na Zálabí. - V Hostivaři zemřel Vojtěch Votava, otec redaktora K. Votavy, redaktora brněnské "Rev- nosti". Votava jako kožešnický dělník v letech 1890 jsa vy- povovězen z Prahy, přichází do Kolína a stává se jedním z nejhorlivějších zakladatelů dělnického soc. dem. hnutí. Pak se v Kutné Hoře osamostatnil, ale nevedlo se mu dobře, ode- šel zase do Žižkova, kde se mu opět nevedlo a po kolika letech odchází do Berlína, kde se mu sice dobře vedlo, ale zemřela mu tam žena a 2 děti. Raněn jsa mrtvicí vrátil se do Hostivaře, kde zemřel, jsa stár teprve 59 let. Zdejší soc. dem. strana děl. by měla Votavovi postaviti pomník. O Votavovi viz bližší: Počátky dělnického hnutí v Střed. Hlasech. - Na Zálabí oběsil se 53 letý zedník Josef Kra- tochvíl.

27. června byla vytažena z Labe utopená Marie Dospí- vová, pocházející z Hodolan u Olomouce. Byla zde pohřbena a dle dopisu, u ní nalezeného, sebevraždu spáchala z nešťast- né lásky. - Zápas SK Sparta Kolín I.B. - Junioři SK = 7:1 (4:0).

Červenec 1920.

1. července. Telegrafní úřad oznamuje okres. úřadu, že na Ant. Votrubu, majitele noční místnosti v Rorejcově ul. č. 87-IV. přišel tento telegram: "Mám hezké zboží, mám poslat? Jánský, Král. Hradec" Kus bílého otrokářství!

2. července org. soc. dem. strany děl. pořádala tábor lidu na náměstí o 5 hod. odpolední, který vyzněl protestem proti stoupající drahobtě. K programu promluvili s. Piták z Prahy a poslanec J. Koudelka. Časopis "Náš Kraj" zanikl. Na Hradbách se začalo se stavbou obecních domů. Musí být tam dynamitem trhána skála. Jménem konsorgia stavitelů provádí stavbu stavitel Zđ. Koudelka, stavební dozor za obec má ing. V. Šplíchal.

3. července navštívila Kolín jihoslovanská mise 7 dám a 40 pánů, zástupců to průmyslu a jihoslovanského obchodu. Na nádraží k jejich uvítání přišel Sokol, zástupcové města a hojně obecenstva. Uvítal je náměstek starosty učitel Jul. Komers a odpověděl mu starosta města Bělehradu. Aby si mohli hosté učiniti úsudek o zdejším průmyslu, byla uspořádána v Zámecké restauraci za pomoci Svazu průmyslníků vzorková výstava, která se těšila velké pozornosti. Mise prohlédla si pak zdejší průmyslové závody.

4. července založena "Odbočka spolku strojívedců v Čechách" a "Skupina svazu tesařů v Rakousku" se rozešla. "Kolínský Klub Mladých" pořádal o 11. hodině v sokolovně koncert Pěveckého sdružení moravských učitelů. - Stávka pomocného dělnictva v tiskárnách skončena.

6. července. Společnou oslavu památky Mistra J. Husa uspořádal Okresní osvětový sbor pod protektorátem městské rady. Večer o 8. hodině k četně shromážděnému občanstvu s balkonu radnice přednášel prof. K. Smolík na téma: "Význam Mistra J. Husi." Před a po přednášce zapěly případné sboru "Dobroslav", "Dobromila" a učitelské pěvecké sdružení. Druhý den večer v naplněné sokolovně přednášel univers. profe-

soř dr. R. Urbánek. - Na trhu jsou ustanoveny maximální ceny ovoce a sice: hrách v luskách 1 kg 3 Kč, třešně lepšího druhu 2.80 Kč, třešně horšího druhu 2.60 Kč, borůvky za 2.40 Kč. - Akademický Kolínský Klub Mladých změnil svůj název na Studentský Klub Mladých, poněvadž jeho členy mohou být také středoškoláci vyšších tříd.

7. července o kuřivo jest velká nouze, jest přidělováno na lístky a lidé toto vzácné kouření vyměňují za petrolej a jiné věci. - Zemřel Josef Sládek, otec Ant. Sládka, býv. starosta města v stáří 80 let. Byl malým řeznickým mistrem a pocházel ze Šternova u Kácova. Dále zemřel Karel Kroutil, nádražní zřízenec v stáří 82 let. Zápas SK Čechie Jičín - SK Kolín = 1:6 (1:1).

10. července Karel Šlajs, syn zdejšího notáře M. Šlajse prohlášen byl na vysoké škole technické v Praze stavebním inženýrem. - Ceny surových kůží stanoveny: za kg hovězí domácího původu 16 Kč, uherského původu 14 Kč, telecí kůže 24 Kč. - Množí se krádeže. V bramborovém poli mezi hřbitovem a továrnou na kávové náhražky, policie našla 2 žoky kávy v ceně 3.600 Kč, které byly odcizeny v této továrně.

11. července na veřejné schůzi pořádané živnostenskými odborem strany nár. demokratické v sále sokolovny mluvil poslanec Veverka a po něm Šašma ze Zálabí. Četná návštěva.

14. července zemřeli: Václav Kratochvíl, výměnkář v stáří 90 let a Marie Zimerhauslová vdova po profesoru stará jsou 77 let. - Na okrese padlo za obět dobytčí nákazy 200 kusů hovězího dobytka.

18. července přijel z Vídně transport českých dětí, vypravených vídeňským Českým srdcem do Čech na zotavenou. Nikdo je na nádraží ani nepřivítal, ani nepohostil, jen nádražní zřízenci se jich museli ujmouti. - Zápas SK Sparta Pardubice - SK Kolín 1:2 (0:0). Ustavil se sportovní klub Meteor. - Ve škole u kaple P. Marie otevřena byla I. sou-

borná výstava nadaného, ak. malíře Zdeňka Rykra a po návštěvě asi 800 osob byla 1. srpna dokončena.

19. července za Polákovou pustinou v Labi se utopil při koupání Václav Eliška, r. 1899 v Pečkách narozený, zámečnický pomocník, bydlící zde v č. 175. Neuměl plovati a dostal se na hlubinu, o pomoc ani nevolal, patrně se zalknul.

20. července ustavil se spolek úřednictva lihovarnického, skupina kolínsko-čáslavská. Antonie Tichá, 18 r. stará z Radonic, do Vraňan příslušná, pro nešťastnou lásku se zastřelila před bytem svého milence. Škoda mladého života.

23. července stávka kovodělníků vypukla u firem: Ferrina, Červinka, Dejdar a Bureš. Továrna Draslovka stojí, protože nemá dělnictva. + Růžena Röslerová, roz. Jarešová, choť hostinského.

25. července. Místní sdružení Volné Myšlenky pořádalo na náměstí tábor lidu. S balkonu mluvil Č. Körber, sekretář "Sdružení internovaných a vězněných v Praze" na téma: "Řím musí býti Čechem souzen a odsouzen". Pořadatelé měli tam postavené stolky s tiskopisy a ti kteří chtěli vystoupiti z církvi podepsali tiskopis a další obstarali funkcionáři Volné Myšlenky. - Byla vypsána 4. státní půjčka.

26. července zásobovací komise učinila udání, že dr. L. Radinský prodal ovoce ve svém sadě na Pašince bez úředního odhadu. Za 1 kg třešní na trhu bylo požadováno 4 Kč a také 5 Kč.

28. července ing. F. Klobasovi, vedoucímu techn. úředníku na regulaci Labe byla udělena stavitelská koncese. - V uplynulém měsíci činili občané v přihláškách k bernímu úřadu doznání, jaký byl stav jejich jmění od 1.1. 1914 do 1.III. 1919, aby jim mohla býti vyměřena dávka z majetku.

31. července Klub Mladých uspořádal v sokolovně velký symfonický koncert nejlepšího českého orchestru Šakovy filharmonie, dirigent Vladislav V. Šak. Tak krásný koncert si nezasluhoval tak slabou návštěvu. - Sekce mládeže soc. dem. strany děl. společně s DTJ pořádaly v sále u Karla IV. přátelský večer, při kterém se hrána byla aktovka Upír a předvedeny opravdu umělecká čísla. Režíroval Václav Fořt, úředník fy S. Feldmann.

Srpen 1920.

1. srpna. Dopoledne koncertovala Šakova filharmonie za pěkného slunného počasí na náměstí, leč málo lidí se tam sešlo. Odpoledne pak byla studentská slavnost na městském ostrově, koncert Vlasákovy kapely, různé atrakce a večer beňátská noc na Labi. To byla již návštěva velká. Koncerty Šakové filharmonie i dnešní slavnost pořádal Studentský Klub Mladých. - Od dnešního dne jsou zvýšeny poplatky poštovní a sice za dopis do 20 gr. 60 haléřů, za dalších 20 gr. o 20 hal. více, dopisnice 40 hal., tiskopisy do 50 gr 10 hal., telefonní rozhovor místní 40 hal. a za nutný 1 Kč 20. - Ant. Polda, 25 r. starý dělník a kapsář ze Žižkova, již kolikrát trestaný, na nádraží ukradl jednomu cestujícímu hodinky, jsa stihán, utíkal přes louku a chtěje přeplovati Labe, utonul v něm.

2. srpna zemřel v Lázních Chudobě (Bad Kudowa v Pruském Slezsku) JUDr Josef Podvinec, zdejší advokát. Narodil se v Ml. Boleslavi jako syn rabínův a po vykonaných studiích a praxi otevřel advokátní kancelář nejdříve v domě čp. 34 v ulici Kutnohorské, pak v Kouřimské čp. 20 a v č. 113 a konečně ve vlastním domě, který mu stavěl jeho přítel stavitel Josef Karabáček v Prokopově tř. č. 13. Dr. Podvinec byl zde svého času velice významnou osobností, která se sice mnoho veřejného života nezúčastňovala, ale

na kolínskou veřejnost i na samosprávu měla veliký vliv. Byl velice obratným, ale i také zříštným advokátem. Když nádražní restaurátér Jos. Paďour chtěl koupit velkostatek Radovesnice, Podvinec se to od Paďoura náhodou do-
 svěděl, zřadil ho z té koupě, zajel sám k majiteli hraběti Pourtalés-Gorgierovi a velkostatek koupil pro své švagry velkoobchodníky Turnauerovy. Dosti rázně vystupoval a tím si zjednal mnoho nepřátel, odešel z Kolína, usídlil se v Berlíně, koupil tam velkou cihelnu, ve které ztratil skoro celé jmění. Za války se vrátil a otevřel v domě č. 7 advokátní kancelář, ale nevedlo se mu již tak dobře, tak že zemřel ne snad chud, ale v dosti stísněných poměrech. Byl zpopelněn a advokátní kancelář po něm převzal JUDr. Vratislav Poula, redák z Křechoře. -
 Ceny uzenářského zboží stanoveny následující: salám šunkový 1 kg 40 Kč, obyčejný 31 Kč, párky 35 Kč, uzenáče (vuřty) 30 Kč, tlačěnka 31 Kč, uzené maso bez přivažku 36 Kč, to samé k vaření tučné 46 Kč, šunka syrová 36 Kč, vařená ku krájení 56 Kč, uzené zboží z koňského masa 16 Kč; jsou to ceny směrné. Další výnos zem. správy politické nařizuje, že v živnostech kavárnických a hostin-
 cích smí se bílá káva z čerstvého mléka prodávati jen ráno od 6 - 9 hodin, jinak smí se nápoje podávati jen z mléka kondensovaného. Brambory byly na trhu prodávány kg za 60 haléřů. Akcie místních podniků průmyslových znamenaly na burse: petrolejka 2140-2160, hnojivka 1660-1680, cikorka 1390-1410, Pragobanka 980. -Veřejná kuchyně předídlila z bývalého měšťanského pivovaru do býv. Dělnického domu "Na hradbách". - Sádlo, které se nabízí na trhu za 29,50 až 30 Kč, prodává se pod rukou za 37 Kč; nejvyšší cena hovězího masa jest stanovena vládním nařízením na 17 Kč za 1 kg, prodává se za 20 Kč. - Cena oběda ve veřejné kuchyni zvýšena z 3 na 4 Kč.

7. srpna policejním revisorem zvolen nadstrážník Emanuel Chochola, dostal 20 hlasů, Josef Slavík 15 hlasů a F. Měšťánek 1 hlas při volbě v obec. zastupitelstvu.

9. srpna fa Jiří Schicht a spol. v Ústí nad L. dodala 6450 kg pokrmového tuku za 174.150 Kč. - Lepší husa stojí na trhu Kč 100 - 110 i více.

10. srpna utvořena Odbočka čl. Orla v Kolíně, prvním starostou zvolen Fr. Dvořák, truhlář.

12. srpna Středočeská lidová knihtiskárna našla své místnosti v západním traktu zámeckého pivovaru. - Ustavil se přípravný komitét pro založení Obce československé církve v Kolíně.

14. srpna DTJ pořádala Bezručův večer, přednášel prof. Chudoba, recitoval V. Fořt. + Jan Vacek, rolník v stáří 80 let. Vlastnil hospodářství Havlíčkova 86-IV. a říkali mu "inditek", poněvadž to slovo často používal v rozmluvě,

15. srpna odpoledne konal Sokol veřejné cvičení na hřišti AFK Kolín v Borkách. Zápas SK Kolín (staří páni) - AFK Kolín (staří páni) = 4:2(1:2). - Ustanovil se Klub akcionářů továrny na vzy v Kolíně, dále Východočeský odbor zemské jednoty ústřední učitelek čl.

20. srpna + Josef Bubáček, pekařský mistr v stáří 74 roků. Míval starodávný krám v malém domku, co jest dnes dům Záložny. Byl náruživým hasičem a bývaly u něho klíče od hasičské zbrojnice, poněvadž bydlel této nejbliže. - AFK Kolín oslavuje 20ti leté trvání různými podniky a první byl 21. srpna, slavnostní schůze v Zámecké restauraci v 8 hod. večer. 22. srpna odpoledne na hřišti konána slavnostní tryzna za ve válce padlé a zemřelé členy. Při tom odhalen byl asi 1 m 80 vysoký prostý kámen ve východní části hřiště, na kterém byl vytesán nápis: "Památce svých druhů AFK Kolín". Odpolední turnajové zápasy byly večer zakončeny slavnostní akademií v sále Zámecké restaurace, při které účinkovali: dr. Košťál, cello, J. Šlajs housle, M. Šlais klavír, Sláva Schneiderová soprán, J. Sklenář tenor, František Štok, baryton, recitovali M. Adamcová a V. Kudrnáč, dekorece Zd. Rykr. Návštěva byla přehledná a večer velmi zdařilý.

22. srpna nákladní vlak přijíždějící od Prahy, narazil na posunující lokomotivu. Při této srážce nebyl nikdo zraněn. - Zápas SK Kolín I A - AFK Kolín IB = 2:0 (1:0). - Zemská politická správa nařizuje směrné ceny zimního ovoce v maloobchodu: za 1 kg švestek 1 Kč 50, hrušek I 1.60, II. 1.40, jablek I. 1.60, II. 1.40. - Večer byla přednáška "O Těšínsku" ředitele Eliáše z Orlové. - Marta Guthová z Prosnice a Josefa Fričová z Jablonce chtěly odvézt 66 kg mouky. Na nádraží byla jim mouka proti zaplacení 1 Kč za 1 kg odebrána a předána veřejné kuchyni. + Marie Hlavičková, vdova po krejčím v stáří 86. roků. - Plavecké závody byly pořádány na Labi u městského ostrova za hojně účasti závodníků tak i obecnstva.

21. srpna ve schůzi obec. zastupitelstva městským inženýrem byl zvolen jediný uchazeč kapitán ing. B. Böhm z Ml. Boleslavi. V sezení tom byla velice bouřlivá osobní debata, jejíž podnětem byly novinářské články a v Kolín. Listech jest poznamenáno "že taková úroveň v níž se vedla debata, nebyla nikdy v zasedací síni Palackého slychána".

22. srpna Českoslovenští legionáři všech zahraničních formací z Kolína a okolních obcí, shromáždění dnes dopoledne v sále^u Karla IV. v počtu asi 180 bratří, rokovali o současných rozháraných poměrech.

23. srpna se dostavila deputace legionářů z našeho města do schůze městské rady a tam jejich mluvčí kárali poměry v našem městě, obzvláště vytýkali, že shledali lid rozeštvaný stranickými boji, které opanovaly i obecní zastupitelstvo, dále úpadek společenského života, sociálního, nedostatečné opatření bytů pro strádající, kteří jsou nuceni bydlet na půdách, ve sklepích i maštalách, kdežto bohatí bydlí v přepychových bytech a nemají porozumění pro své strádající spoluobčany. Dále vytýkali lichvu v záležitostech zásobovacích a korupci v záležitostech veřejných, zároveň předložili resoluci, ve které

jsou veškeré stížnosti shrnuty. Městská rada se pak usnesla poskytnouti legionářům zastoupení jak v bytové tak i v zásobovací komisi.

24. srpna Antonín Lešner, rodák z Moravy, ohlašuje tovární chemickou výrobu, Havlíčkova 290-IV. - 1 q hnědého uhlí dost špatné jakosti v přídělu se platil a 35 Kč. - Neznámý pachatel odcizil z úředních místností Obchodního gremia psací stroj typu "Underwood". - Redaktorem Středočeských Hlasů stal se legionář Ladislav Vlašta. - Ceny životních potřeb: Kumerol 1 kg 22 Kč 40, mýdlo jádrové 33, lůj 40, rýže 18, hrách 12, čočka 14, mák 16, povídla 14, káva 56, koření 60, brambory 2, čaj ruský 80, maso hovězí 26, vepřové 40, telecí 30, myšleno za 1 kg. a v Kč, rum 1 litr 20, petrolej 12, dříví 1 kolo 4.70, uhlí 1 q 68, koks 1 q 90, boty 1 pár 280 Kč, podrážky pár 60 Kč, košile mužská 80 Kč, klobouk 200 Kč a mužský oblek 1000 Kč. - Zemřela Marie Fuchsová, manželka malíře pokojů a známého herce a zpěváka. Pomáhala svému muži ve výživě nejen tím, že celý život prala lidem prádlo, ale i zpívala s ním v různých jeho chantánech.

28. srpna komitét Církve čsl. uspořádal v sokolovně večer. Záhajovací řeč pronesl A.V. Prágr a pak přednášeli bývalý katolický kněz J. Uher, teď kněz církve čsl., rodák ze Zibohlav a učitel Vaněk. Po přednášce rozdány byly účastníkům přihlašovací lístky. - Elektrárna oznámila opětne zdražení elektrického proudu.

ZÁŘÍ 1920.

1. září Josef Rudiš, úředník továrny na raffinování petroleje stal se redaktorem Kolínských Listů. Místní odbor Č.O.B. začal pořádati kursy vyučovací jazyka německého, francouzského a ruského.

2. září bytová komise jest neustále v činnosti a určuje uprázdněné byty. Komise té jest předsedou Ferd. Punčochář, který se vrátil z války jako kapitán ruských legií a počíná si dosti energicky. - Katoličtí rodiče klidně demonstrovali proti odstranění křížů ze škol. Jav táhl od školy ke škole a všude se domáhal, aby ve školních učebnách byly opět pověšeny kříže.

5. září zápas AFK Kolín - Viktorie Vinohrady = 0:0.

8. září hasičská župa kolínská pořádala župní sjezd a veřejné hasičské cvičení za velmi četné účasti. - Výkonný výbor místní org. soc. dem. strany děl. svolal do sálu Zámecké restaurace veřejnou schůzi lidu, na níž promluvil posl. J. Koudelka o zásobovacích poměrech v našem státě, k četně shromážděnému posluchačstvu.

9. září zřízena nákupna pro poštovní zaměstnance v Kolíně.

12. září na pěkně upraveném hřišti AFK Kolín pořádala DTJ veřejné cvičení za zvuků hudby kapelníka Václava Kocourka, takto povoláním listonoše. Průvod vyšel z Dělnického domu, spěl na hřiště, kde byl uvítán starostou jednoty s. Miškovským a poté promluvil V. Špringl. Cvičilo 120 členů jednoty kolínské a sousedních.

13. září zemřel Václav Kašpárek, úředník Okr. nemočenské pokladny ve věku 29 let. Byl dříve typografem a zanechal zde vdovu s jedním dítětem.

15. září opět srážka vlaků na severozápadním nádraží.

18. září zdejší advokát, národní a pokrekový pracovník dr. Emil Lány, jmenován byl ministerským radou v ministerstvu spravedlnosti. Advokátní kancelář měl v domě č. 9 - I. - Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál v sokolovně "Dva světy", hru o 4. dějstvích od Jana Ladeckého za režie Jul. Stříbrného. - Založena Odbočka svazu kovářů

la jich spolupracovníků. - Dnes a zítra uspořádalo akad. kabaretní sdružení z divadélka Rozmar veselé večery.

19. září Volná Myšlenka v přízemí reál. gymnasia začala s pořádáním besídek pro školní děti bez vyznání. Besídky budou mít mravně výchovný ráz a konati se budou každou neděli o 9 hodině. Přednáseti budou: prof. Karel Smolík, odb. učitel V. Vlach, odb. učitel J. Zach a prof. dr. O. Kunstovný. Přístup mají děti, které se neúčastní škol. vyučování náboženství. - Zápas AFK Kolín - SK Letná 5:0 (3:0), SK Sparta Kolín Ib - SK Union Kolín 1:3.

21. září org. soc. dem. strany děl. uspořádala v Zámecké restauraci veřejnou schůzi, na níž pojednáno bylo o posledních politických událostech. Promluvili: Pavel, tajemník zem. výkonného výboru, legionář Vlášta a posl. J. Koudelka. Sál byl přeplněn. - U silnice do Veltrub leží delší dobu svévolně povalená socha sv. Jana Nepomuckého. - Úprava Královské cesty se blíží ke skončení, blátivá silnice byla nahražena pevnou žulovou dlažbou.

23. září obec kolínská vyvlastnila kus zahrady č. parcely 116, patřící zdejšímu kapucínskému řádu, ten ihned proti tomu vyzdvihl protest a zaslal úřadům do Prahy. Této části zahrady má býti použito ku stávkbě divadla. - Zápas AFK Kolín - SK Hradec Králové 5:0 (3:0). - Mezi dobyt看em zuří slintavka a kulhavka, tak že nutno odporá-žeti mnoho kusů. - Václav Miksa, Karel Chudoba a Václav Židek na nádraží ukradli fě Štěřík sud benzinu, valili ho přes louku a ločkou přeplavili na druhý břeh, dopravili do města, kde ho prodali za 1800 Kč, ač dle udání B. Štěříka cena činí 4000 Kč. Benzin byl zabaven a pachatelé do-dání ku kraj. soudu do K. Hory.

24. září pekaři F. Etykovi v Kouřimské ulici čp. 14 byla uložena pokuta 500 Kč, že pekl a prodával pečivo bílé ze zdejší mouky. - Valná hromada Obchodního gremia se usne-sla na zrušení svátečního klidu v obchodech vyjímaje neděle, svátky národní, den 1. května, Nový rok a pondělí po Božích hodech. Obchody budou otevřeny po celé dopoledne.

26. září zdejší Obchodní a průmyslová banka ve valné schůzi v Zámecké restauraci odbyvané se přeměnila na akciovou společnost. - Svobodná obec Baráčníků pořádala na náměstí Svatováclavský koncert ve prospěch Ústřední Matice Školské. Z věže vytrubují hudebníci fanfáry na znamení, že začal koncert Vlasákovy kapely, umístěné uprostřed náměstí. Při ústí ulic stojí stolky s pokladnami. Baráčníci přispědnují obecenstvu papírové odznaky jako vstupenky. Před domem u černého orla jest bouda, jaké bývají na jarmarcích, v ní "rybolov na suchu", mládež po zaplacení poplatku, rybářským prutem vytahuje ze zákulisí budy různé čokoládové rybičky a jiné sladkosti. Doleji k radnici jest v boudě tomboľa, zde na zakoupený los možno vyhrát dosti pěkné ozdobné předměty, které ze svých domácností darovali různí jednotlivci a velkoobchody. Obecenstvo promenuje kolem náměstí zatopeného chladnými již paprsky zářiového slunce a poslouchá melodie Verdiových oper a ty odražené od štítů starý domů derou se do srdce a budí vzpomínky na jevištní provedení oper italského mistra. Dříve takové Baráčnické slavnosti zpestřeny byly zpěváky s obrazem, chantanovými výstupy a veselými zpěvy, ale teď jest již málo obětavých ochotníků. Za tmy hudba doznívá, obecenstvo odchází domů, u pokladen Baráčníci sčítají pěkný výsledek pro Ústř. Matici Školskou.

26. září Klub Mladých sehrál v sokolovně "Chroust" hra o 4 jednáních od Jiřího Mahena. Děj vzat ze studentského života a hra tato dosud jen v Brně dávana byla, v Čechách premierou. - Ochotnický kružek Činohra uspořádal v sále u Karla IV. Besedu za režie J. Šarfnbergra.

27. září městská rada přiřkla kostel sv. Jana Křtitele k používání Československé církvi. - Potraviny a různé životní potřeby byly prodávány za tyto ceny: 1 kg umělého tuku Ceresu 28 Kč, svíček 22.-, kuchyňské soli 1.80, amer. sádla 35.-, cikorky 8.-, mýdla 24.-, velkozrnné rýže 13,50, kávy 56, sody 4.-, žlutého hrachu 5,50, zele-

ného sladkého 8.-, cukru 8.34 - 8.60, vysoké slaniny 40, máku 6.-, bramborů 55 haléřů, bochníček chleba stál 2.30, cognac dobrá značka 3/8 litru 26.-, za dělnickou modrou blůzu se platilo 75 Kč a za dělnický modrý oblek 140 Kč. - Místní odbočka Svazu čsl. legionářů se vydařil v každém ohledu. Dnes jako v předvečer na jevišti v sokolovně provedeny byly Divadelním sdružením čsl. legionářů z Prahy hry autorů legionářů a to: Ferd. Píseckého "Pod bičem" a Al. Machovce "Probuzení národa". Večer byl zahájen Smetanovým "Věnem", zapěl Dobroslav, dirigoval prof. A. Jelínek. Sál byl úplně vyprodán.

28. září ráno probouzel Kolín budíček, k desáté hodině přišel na náměstí mohutný průvod, v němž bylo ve formacích přes 700 legionářů a utvořil na náměstí táber, který v brzku čítal na 4000 lidí. Zahájil ho předseda místní odbočky Svazu Č. Jandák a za město pozdravil legionáře náměstek starosty učitel Jul. Komers. "O úkolech legionářů doma" referoval pokladník ústředí Sýkora a "O poměru legionářů k republice a jich požadavcích" tajemník ústředí David. Odpoledne ubíral se velký průvod ulicemi do Borků. Zahájila ho jízda, za ní jeli alegorické vozy znázorňující Porebu, Na Piavě, Touhu po domově, Hnízdo sokolí a Vítězství a budily všeobecnou pozornost. Za vozy šla Krojová družina, odber skautů počtem 54 a konečně legionáři z města a okolí. V Borku, kde při koncertě Vlasákovy kapely proudilo tisíce lidí, setrváno do večera a kabaretním večerem "Sibiřské pětky" ve dvoraně sokolovny tato slavnost ukončena. - Lidový spolek pořádal v sále u Ptáčka Svatováclavskou akademii, při které byla sehraána aktovka od Krylova "Medvěď námluvčím".

Říjen 1920.

1. října. K odvodům, při kterých bylo klidno, dostavilo se z Kolína 218 branců a bylo odvedeno 86. - Na zdejším pošt. úřadě zaměstnaný pošt. aspirant Frant. Čížek

zpronevěřil 6000 Kč a byl v Chebu zatčen. Mimo to spácháno bylo opět několik menších krádeží. Ant. Petřík, bydlící č. 144-IV. a Hynek Morávek z č. 153-IV. vloupali se oknem do bytu Vincencie Vackové v domě č. 86-IV. a ukradli tam 650 Kč. Byli zatčeni.

2. října Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál v sokolovně veselohru "Slečna Cifra" za režie Jul. Stríbrného s Kamilou Tomsovou v úloze titulní.

3. října Studentský Klub Mladých v sále sokolovny pořádal dopoledne o 10 h. koncert Pěveckého sdružení moravských učitelůk. Na pořadu byly písně Jindřichovy, Neumanovy, Treglerovy, Zichovy, Wünschovy, Křičkovy, Janáčkovy a národní písně slovenské. Dirigoval profesor Ferdinand Vach. - Ve III. třídě gymnasia konala se třetí besídka pro dívky bez vyznání za řízení prof. O. Kunstovného. - V továrně na cukrovinky "Bohemia" konala se prohlídka zásob a nalezeno bylo 276 q žlutého a 26 q bílého cukru a odpoledně téhož dne dalších 180 q, který byl pro spotřebu obyvatelstva zabaven. - Ústřední svaz domkářů a maloročníků pro okres kolínský svolal do Zámecké restaurace veřejnou schůzi pachtýřů polí. Referoval posl. Jan Koudelka. - V kostele Všech Svatých objevila měst. policie skrýš zlodějů. - Elektr. proud stojí kw světla 3 Kč 70, za motor Kč 2.40.

4. října Kolínské Listy přestaly vycházeti a zastaveny také národně demokratické Kutnohorské Listy v Kutné Hoře a na místě těchto dvou týdeníků bude vycházeti "Hlas Demokracie". - Josef Máša, dělník ukradl J. Řepovi řezníku 62-III. vydělanou ovčí kůži, košili a spodky. Kůži prodal jednomu obchodníku za 70 Kč, byla zabavena a Máša zatčen. - Koncert virtuosa na housle Jaroslava Kociana za doprovodu virtuosa a skladatele Vlad. Polívky odbyval se v sokolovně. - Dnes a 5.t.m. večer v 8 hodin v měšťanské škole chlapecké v Havlíčkově třídě uspořádal Okresní osvětový sbor přednášky odb. učitele Vojtěcha

vlacha "O našich houbách": Na konci Kovářské ulice v zahradě kdysi starého resoursu nad tratí státní dráhy, rostl obrovský starý akátový strom, neustále oživovaný štěbetajícími vrabci. Pod tímto košatým stromem shromažďovali se naši předkové k besedám, sem přicházel výkvět občanstva - v letech šedesátých, zde děly se první přípravy ku založení Řemeslnické besedy, zde denně debatovali první členové nově založeného Sokola a řada mužů, kteří pak zasahovali do veřejného a politického života. Starý rozsochatý akát tvořil příjemnou kulisu k budovám starého zámku, ale musel ustoupiti stávebním zájmům pivovaru a byl v těchto dnech vykácen. - Po dlouhé době konečně jsou hodiny opět spravené na rádniční věži a jsou opatřené transparentním ciferníkem, v noci osvětleným.

5. října pánuje velký nedostatek cukru a po bytech jest velká shánka.

9. října zemřelá v domě č. 28-III. Barb. Kubátová v stáří 76 let. - Založen Podpůrný fond zaměstnanců svazu středočeských okresů. - Dr. Karel Košťál, koncipient u okr. správy politické byl jmenován konsulátním attacheem při ministerstvu zahraničí. Jest zetěm básníka K. Legera.

10. října konala se čtvrtá besídka pro mládež bez vyznání za účasti 66 dítek, ve třídě gymnasia. - Sloužena byla první československá mše knězem Uhrem v kostele sv. Jana Křtitele. - V česko-bratrském kostele večer v 7 hodin přednášel dr. J. Šimék z Prahy na téma: "Husitství českým programem". - V sále u Ptáčků pořádala Česko-ruská jednota z Prahy s prof. Borisem Morkari v čele, divadelní večer s účinkováním sboru balalajčníků.

11. října místní aprovisační správa dala do prodeje šrot 5 kg na legitimaci. Šrot vypadá jako rozemletá sláma a hlína, nikdo to nechce a nekupuje.

14. října náhradní prapor pěšího pluku č. 21 v Čáslavi vyzval sokolské jednoty, aby vrátily zbraně vojenské, jim zapůjčené.

16. října Lidový dům, středisko soc. dem. strany děl. vybudovaný na místě kdysi měšťanského pivovaru byl slavnostně otevřen. Dnes bylo v tam umístěném Bio Republiká zahajovací představení. O 1/2 8 večerní přednášel o kinematografii J. Reiter, ředitel "American Film-Co" z Prahy a pak následovalo kinematografické představení: Nezvedené děvče (The Wicked Darling), drama, v hlavní úloze Priscilla Deanová. "Joe Martin, ničema", veselohra, "Bezručův kraj", přírodní. Nával byl veliký a dům byl do posledního místa vyprodán. Po přednášce následovala "Píseň práce" a obě národní hymny. Shromáždění v pohnutí stálo. Když pak na plátně objevil se veliký nápis: "Bio Republika - zbudována nezištnou láskou a obětavostí československou stranou sociálně demokratickou", zazněl sálem obrovský potlesk.

17. října průčelí domu okrášleno rudými draperiemi a v celém domě slavnostní ruch, přicházeli hosté. O 10. hodině zahájil předseda Družstva Václav Špringl slavnostní valnou hromadu. Promluvili posl. J. Koudelka a po něm Fr. Macháček, starosta Čes. Brodu. Poté hudba zahrála Píseň práce a obě národní hymny. V místnostech Lid. domu po celý den panoval velký ruch, tři představení byla vyprodána. - Lidový dům jest velice účelně vybudován. Dolní místnosti určené pro kavárnu a restauraci, jsou jediné toho druhu v Kolíně pro své krásné staré klenby spočívající na mohutných sloupech. V prvním poschodí je obrovský sál, největší v Kolíně s krásným zrcadlovým stropem, kde jest umístěn biograf. Vedle jest ještě jeden menší sál a několik vedlejších místností. Ve druhém poschodí jsou hostinské pokoje. Krásný dům, účelně zařízený pro biograf, hostinské místnosti a hotel - ale pro spolkový organizační život soc. dem. strany děl. jest zde toho velmi málo! - Konala se pátá besídka mládeže Volné Myšlenky.

18. října komunistické vedení v Praze uspořádalo veřejnou schůzi lidu v sále na Rozkoši. Mluvil za komunisty Bolen, sekretář svazu zemědělských dělníků a za soc.

dem. stranu děl. poslaňec J. Koudelka. Návštěva veliká.]

21. října Josef Tlamka ohlásil vydávání časopisu "Ochrana".

23. října místní odbory ÚMŠ pořádaly v sokolovně matiční večer, při kterém sehrál Spolek div. ochotníků Tyl aktovku "Mlčení" od V.V. Bilibína za režie Jul. Stříbrného.

24. října O své cestě Holandskem přednášel večer o 7 hodině v českobratrském kostele J. Šebesta z Peček. - Ochotnický kroužek Činohra sehrál za režie J. Šarfnbergera "Poslední muž", veselohru o 3. dějstvích od F. X. Svobody v sále u Ptáčků. - Sokol založil Družstvo pro vystavení tělocvičny v Kolíně. - Dnes se konala 6. besídka pro mládež bez vyznání za přítomnosti 64 dítek. Přednášel odb. učitel Vojtěch Vlach a pak zahrálo studentské kvarteto 2 hudební skladby variace na národní písně.

25. října zápach z Draslovky zamořuje celé město a mnoho lidí si stěžuje. - Na Okresní hospodářskou radu dochází mnoho anonymních dopisů s udáním, že ten neb onen obchodník skrývá zásoby potravin, o něž jest nouze, jako ku př. cukr. U fy Nathan Eisler na náměstí bylo ve skladišti zabaveno 296 homolí cukru. - Továrna na kávové náhražky odbývala valnou hromadu, při které bylo konstatováno, že tržba za rok 1919 činila obrovský obnos 68,145.166,70 Kč a že tento podnik má jen na rezervních fondech přes 17 milionů. - Městská rada vydala zákaz užívání železných ráfů na kolech nákladních automobilů při jízdě městem.

26. října Zemská politická správa zamítla rekurs zdejšího kapucínského kláštera do rozhodnutí okresní politické správy v Kolíně, kterým se vyvlastňuje část klášterní zahrady pro stavbu obytných budov. Odhadnutá cena za vyvlastněním získanou část činí 31.000 Kč.

27. října zemřela Kateřina Kmochová v stáří 96 let v domě č. 39 v Jungmannově ulici. Stará tato velice hodná

paní byla matkou kapelníka Františka Kmocha a věnovala celý svůj život blahu rodiny.

28. října dnešní oslavu pořádal Okresní osvětový sbor s pokrokovými korporacemi. Mohutný průvod seřadil se před 9. hodinou u sirotčince, vážně a důstojně ubíral se na náměstí, kde před radnicí utvořil tábor lidu. S radničního balkonu o utrpení národa československého promluvil prof. Karel Smolík. Oslava se nekonala jednotně, org. soc. dem. strany děl. pořádala svoji oslavu o 1/2 10 hod. dopolední v sále biografu v Lid. domě, který byl naplněn do posledního místa. Na této manifestační schůzi lidu k programu "Čsl. republika a pracující lid" promluvil posl. J. Koudelka. Komunisté měli svoji oslavu na Jiráskově náměstí na Zálabí. Odpoledne byl v Borkách koncert.

30. října Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál v sokolovně "Zahučaly lesy", hru o 4. dějstvích od Emila Trévala za režie Jul. Stříbrného.

31. října. Dnešní den byl velice rušný. Lidová strana pořádala krajský sjezd, přijelo sem hodně lidí, katolické korporace a jednoty Orla. Měl být průvod z Kutnohorského předměstí do chrámu sv. Bartoloměje, leč ten byl v posledních dnech okresní politickou správou zakázán. Průvod se však seřadil před restaurací u Ptáčků a s hudbou V. Kocourka ubíral se Jungmannovou ulicí, Kutnohorskou a zpět ke Karlovu náměstí, tu před ulicí Parlérovou proti němu se postavili členové legionářské organizace, členové Volné Myšlenky a mnoho pokrokových občanů, došlo k trapným výtržnostem a průvod byl zatlačen do kostela, Odpoledne pak se konala v sále u Ptáčků velká schůze katolického lidu. - Volná Myšlenka, org. legionářů okresu kolínského a pokrokové politické strany uspořádaly ve velkém sále Lid. domu veřejnou protiklerikální schůzi za velké účasti. Promluvil redaktor Körber z Prahy dvouhodinovou řeč. Na konec přečetl prof. K. Smolík resoluci, která byla bouřlivě aklamována. Po schůzi pak samé rozprodáno mnoho protiklerikálních brožur, jakož i provedena akce pro vystupování z církve římskokatolické. - V gymnasiu konala se 7. besídka pro mládež

bez vyznání. Přednášel prof. dr. O. Kunstovný za účasti 71 dítek. Pozemky ležící v obvodu budoucího nádraží vykoupila správa státních drah za obnos 400.000 Kč pro stavbu nádraží. - Odpoledne byla uspořádána péčí zdejší odbočky volné Myšlenky a Svazu legionářů u hrobu redaktora F. Moravce tryzna, kde promluvil redaktor Körber z Prahy. - Sdružení gážistů pořádalo veřejnou schůzi.

Listopad 1920.

1. listopadu. Lidový spolek sehrál v sále u Ptáčků "Peníze", drama o 3 jedn. od J. Štolby za režie Frt. Straky a druhý den hru "Modlitba na hřbitově" od Miškovského za režie Fr. Krále, obchodníka. - Zemřela Bedřiška Kozáková, manželka policejního strážníka.

6. listopadu v kostele sv. Jana Křtitele, který byl převzat církví československou, konají se každou neděli o 9. hod. dopolední bohoslužby. Mnoho lidí vystupuje z církve katolické a nepatrný zlomek z církví druhých.

7. listopadu konala se 8. besídka dětí bez vyznání, navštívená 77 dětmi. Prof. K. Smolík promluvil o tragickém významu Bílé hory a doslov měl prof. O. Kunstovný. - Divadelní společnost Jozy Tůtra pořádá div. představení v Zámecké restauraci, ale valně se jí nedaří. - Mládež org. soc. dem. strany děl. měla členskou schůzi v Lidovém domě s přednáškou "Mor. Ostrava". - Sokol pořádal tělocvičnou akademii. - Církev čsl. konala ustavující schůzi u Karla IV., kde byl zvolen výbor.

8. listopadu ráno vypukl oheň ve mlýně V. Formánka. Shořela střecha a několik vagonů mouky a obilí. Ku podivu začal hořeti také velký kaštanový strom (přes trať) na zahradě star. resoursu v zámeckém pivovare, byl to poslední starý strom a tak ohořel, že byl pak vykácen. Vedle stojící vodárenská věž také shořela. - Na paměť

Úmrtí Jana Amosa Komenského v Naardenu dne 15. listopadu 1670 uspořádal Okresní osvětový sbor cyklus večerů.

Dnes ve dvoraně sokolovny přednášel prof. K. Smolík na téma "Od Bílé Hory po dnešní den"-

10. listopadu přednáška prof. dra A. Tomsy: "J.A. Komenský, jeho život a dílo literární".

11. listopadu přednášel spisovatel Fr. Flos "Komenského dílo vychovatelské".

12. listopadu přednáška prof. dra B. Vyskočila "Komenského idea obecného opravení věcí lidských". Další přednášky se konaly v sále u Karla IV.

13. listopadu slavnostní přednáška odb. přednosta J. Tůmy s recitací K. Tomsové a za účasti pěv. spolku Dobroslav.

14. listopadu Spolek div. ochotníků Tyl sehrál Aloise Jiráška hru Exulanti, režie Jul. Stříbrný.

15. listopadu 250 výročí úmrtí J.A. Komenského vzpomenuo bylo v českobratr. kostele. Přednášel učitel Berger ze Žižkova na téma "Jan Amos Komenský jako Český Bratr." Přednáška konala se večer o 1/2 7 hodině. - V Lidovém domě na plenární schůzi žen přednášela sen. Ecksteinová. - Učitelstvo školního okresu kolínského v rámci oslav Komenského pořádala schůzi v sále u Ptáčků, při které přednášel Fr. Flos "O životě J.A. Komenského". - Zdejší odbočka obce legionářské podala městské radě žádost o přemístění Mariánského sloupu z náměstí buď na parkán neb na prostranství před kostelem, neb na jiné vhodné místo. Městská rada usnesla se žádosti vyhověti, ale Státní památkový úřad nařídil, by sousoší zůstalo tam, kde jest doposud a na dále že má býti chráněno jako umělecká památka. DTJ měla přednášku prof. R. Chudoby "O významu velkého Čecha J.A. Komenského".

16. listopadu. Zavítal sem světový cirkus Karla Kludského a postavil své stany na náměstí Vinařického u Kamenice. Má na 100 osob a přes 100 zvířat.

17. listopadu kominickou koncesí obdržel Václav Svojša, Sluneční ulice č. 106.

18. listopadu Ant. Sládek, lahůdkář, předal obchod a vinárnu společnosti "Bohemia", továrna na konzervy, suchary a cukrovinky v Radimského mlýně na Zálabí. - Nařízeno započítati s přípravnými pracemi pro sčítání lidu.

20. listopadu I. Čsl. krojová družina, odbočka v Kolíně pořádala akademii ve prospěch Severočeské jednoty. Režii večera, jinak pěkného, měl V.V. Tolstoj, úředník zdejší továrny na kávové náhražky a dle udání prý vnuk spisovatele L.N. Tolstoj. Tento výtečník měl hodně smělosti, ale nikoliv pořádné kalhoty, těsně před vystoupením se musel z nich jeden pán svléci a jemu zapůjčiti. V době pozdější se z něj vyklubal docela obyčejný podvodník, bývalý ruský zajatec a ševcovský dělník, který s rodinou L.N. Tolstojem neměl nic společného. Byl zde středem pozornosti a uctívání, hlavně ženského světa.

21. listopadu Spojené pobočky ochrany jednot ÚMŠ, Nár. jednoty Pošumavské, Severočeské, Čsl. Jednoty a Komenského pořádaly pod protektorátem měst. rady na náměstí tábor lidu proti útisku českých menšin ve zněmeném území, za přítomnosti 2000 občanů. - Dopoledne se konala veřejná schůze lidu v Lidovém domě péčí soc. dem. strany děl. Referoval s. posl. dr. Winter na téma: "Politická situace a poslední události v naší republice". Alliance Francaise a Okresní osvětový sbor začly pořádati v místnostech gymnasia a za finančního přispění ministerstva školství a národní osvěty lidový kurs jazyka francouzského, řízený profesory zdejšího gymnasia. - Okresní osvětový sbor zahájil vzdělávací kursy pro občanstvo. - František Šubrt, ruský legionář a dělník s Alžbětou, roz. Daničkovou slavili svůj sňatek v kostele církve Č.S. Byl to první sňatek uzavřený mezi členy ČČS, která začíná s vyučováním dítek svému náboženství. Hodně lidí vystupuje z církve římsko-katolické. Ladislav Herclík mistr houslař, přišedši sem z Ml. Boleslavi, započal svojí činnost v Kouřimské ulici č. 14-I.

22. listopadu. Vinařické náměstí nepatřilo dosud městu a obecní správa ho zakoupila od inženýra J. Chudoby v Praze za 42.000 K. - Bílé pečivo se nesmí vyrábět a prodávat. - Včera se konala 10. besídka mládeže bez vyznání za účasti 88 dítek a byly rozděleny na oddělení větších a menších, těmto přednášel učitel J. Zach o pozornosti a pevné vůli a větším přednášek prof. K. Smolík o Volné Myšlence.

27. listopadu vyšlo 1. číslo věstníku "V boj", vydává ho odbočka "Svazu čsl. legionářů" za redakce Ant. Coufala, ruského legionáře a lakýrnického dělníka. - Zřízena Odbočka jednoty mistrů lakýrnických, natěračů a malířů písma.

28. listopadu byly nabízeny boty pánské ruční práce za 225 Kč - 265 Kč, za 1 pár, kapesníky bílé kus 6 - 8 Kč, nitě švýcarské 500 m 10 Kč, rýžový kartáč 6 K 50.

28. listopadu byla 11. besídka mládeže bez vyznání a konala se tentokrát v Řemeslnické škole za přítomnosti 110 dítek a několika dospělých osob o 1/2 5 hod. odpolední. Přednášku O Jugoslavii s 200 světelnými obrazy předvedl prof. Jar. Schneider. - Spolek div. ochotníků Tyl sehrál Šimáčkovu hru "Poslední scéna" za režie Jul. Stříbrného.

Prosinec 1920.

1. prosince na nádraží bylo zabaveno 100 kg máku a 42 kg mouky. - Divadelní společnost J. Tuttra sehrála v Zámecké restauraci hru "Žárlivost" od ruského autora Areybasěva ve prospěch Červeného kříže.

4. prosince k výrobě kávových náhražek byl také přidělen řepkový olej. - Okresní výkonný výbor soc. dem. strany děl. začal pořádati pro své příslušníky řečnický

kurs v Lidovém domě. - MUDr. Josef Steppan zahájil zubolékařskou praxi v domě č. 86-IV. Jest to syn + MUDr. Josefa Steppana.

5. prosince v besídce pro mládež bez vyznání přednášel prof. dr. O. Kunstovný o zdraví. Bylo přítomno 65 dětí. Občané se odvolávají z vyměřené moučné dávky ku krytí schodku z hospodářství s moukou.

6. prosince komise pro úpravu města se usnesla doporučiti měst. radě, aby na místě klášterní zahrady zřízen byl městský sad, veřejně přístupný. - Ve škole západního obvodu byly uzavřeny měst. fysikem dvě třídy školní, ježto tam vypukly plané neštovice a škola chlapecká na Zálabí byla uzavřena pro nedostatek uhlí. Za vajíčko slepičí se požaduje 2 Kč 20.

8. prosince večer na oslavu 40 letého trvání ÚMS pořádaly místní odbory v sokolovně.

10. prosince. Zabrání Dělnického domu v Praze vyvolalo v Kolíně velký rozruch. Důvěrníci komunističtí konali před polednem poradu a byla usnesena resoluce, aby odpoledne o 2 hodině se zahájila stávka. Stávka nebyla úplná, většinu tvořila mládež, demonstranti ubírali se od továrny k továrně, násilím si vynucovali uzavření továren a dělnictvo bylo násilím nuceno zastaviti práci. Demonstrovali před hejtmanstvím, odešli pak do tiskárny Středočeských Hlasů, kterou chtěli zaujmouti, byli však odtud policejní stráží vykázáni. Na náměstí byl improvizován tábor lidí komunisty, odštěpenci to zdejší soc. dem. strany děl.

11. prosince ráno se sešlo na náměstí asi 400 - 500 lidí, z nichž mnozí přišli s pytly a baňochy, za účely nekvalitními a uspořádán tábor, na kterém mluvil poslanec komunistický Teska. Po táboru šli komunisté ještě po továrnách, kde se pracovalo, ale odpoledne byl již celkem klid, zvláště když sem přitrhlo z Čáslavi povolane vojsko, skládající se ze Slováků a Maďarů počtem 200 mužů a demonstrace, při kterých bylo hodně lidí zatčeno, potlačeny.

Spolek divadelních ochotníků Tyl uspořádal slavnostní představení na ukončení zimní sezony. Sahrána byla hra "Král Rudolf II." ve 4. dějstvích od Jiřího Karáska za režie Jul Stríbrného. Autor byl přítomen hře.

12. prosince v gymnasiu se konala 13. besídka mládeže bez vyznání. S mladšími hovořil prof. K. Smolík, se staršími prof. dr. O. Kunstovný o jednotlivých soustavách náboženství a vytkl rozdíl mezi nimi a laickou morálkou. S mladšími hovořil prof. Smolík o zeměkouli, slunci a hvězdách. Dělnický dům v Zahradní ulici, kde mělo sídlo komunistické ústředí byl úředně zapečetěn. - Tyl opakoval v sokolovně hru "Král Rudolf II." - + Fr. Fuks, malíř pokojů v stáří 66. Typ dobrého veselého člověka, dobr. hasiče, ochotníka a lidového zpěváka - chantanisty.

13. prosince dělnictvo nastoupilo až na malé výjimky opět práci, leč nebyli dělníci všude v plném počtu přijati. Komunisté chtěli uspořádati tábor lidu, ale pro neúčast se nekonal. Zemřel Václav Kašpárek, úředník nem. pokladny v stáří 29 let. Byl dříve typografem.

14. prosince v lomu na Spravedlnosti byl při vypalování trhací rány zabit Fr. Kákos, skalník, 32. r. starý.

15. prosince majitelka knihkupectví Luď. Jelínková uspořádala výstavu umění čsl. mistrů grafiků "Hollar". - Ustavily se: Místní skupina Ústředního svazu potravinářů a Středočeský odbor Ústředního svazu čsl. profesorů v Kolíně. - Vzmáhají se silně krádeže dříví v obecním lese a silně se krade uhlí na nádraží. Jsou tací, že nakradeným uhlím obchodují.

17. prosince Studentský Klub Mladých pořádal u Ptáčků večer přednášku dr. E. Svobody, profesora vysoké školy technické "Smysl pro stát (pojem republiky, poměr mezi jednotlivcem a státem)".

18. prosince Terezie Lešáková byla odsouzena k pokutě 200 Kč a k té samé pokutě Josefa Brejcha, protože pronajmuli byty bez vědomí bytové komise.

19. prosince jako jeden z hlavních agitátorů komunistického hnutí zatčen zde byl Hugo Sonnenschein, žid z Prostějova a udal, že jest žurnalista z Vídně. Jest zetěm + řed. školy Gustava Svobody. Sonnenschein jest znám ve Vídni jako "král žebráků Sonka", poněvadž žebráky a tuláky organisoval a vydával pro ně časopis. Bydlel v Kolíně v děkan. vile č. 186 u své tchyně M. Svobodové, vdovy po řed. školy, byla tam vykonána úřední prohlídka a byl z Kolína vypovězen. - Studentský Klub Mladých pořádal v sokolovně koncert Bohumila Weise, virtuosa na housle, Lva Roubíčka, barytonisty a Otty Haše, virtuosa na klavír. - Masarykova liga proti tuberkulóse pořádala veřejnou přednášku odb. před. v min. zdravotnictvíma těles. výchovy dra Frant. Hamzy na téma: Zdraví lidu. - Dopoledne konala skupina lučebníků v Lidovém domě veřejnou schůzi proti nezaměstnanosti. Referovali soudr. Němeček, tajemník Svazu lučebníků, poslanci Koudelka a Johanis.

20. prosince divadelní společnost J. Tuttra v Zámecké restauraci, sehrála veselohru od Kühnla "Tchán Kondelík a zeť Vejvara" ve prospěch hasičského sboru pro zakoupení automobilové stříkačky.

22. prosince v domě, kde jest hostinec u Karla IV. otrávil se cyankalim Karel Eisner, ženatý, úředník zdejší továrny na zpracování draselnatých louhů. Něžšťastný tento muž tam bydlel a delší čas byl tělesně a duševně nemocen.

23. prosince sběrela kůlna v cihelně Fr. Kuchaře. Hovězího masa se prodává 1 kg za 22 Kč. Špatné jest zásobování našeho města moukou a chlebem. V těchto dnech obdrželo město zásilku tří vagonů amer. mouky, která jest však tak špatná, že bylo učiněno o tom oznámení.

25. prosince v Zámecké restauraci konána přednáška o československé církvi.

26. prosince legionáři otevřeli výstavku zahraničního odboje, která potrvá týden.

28. prosince Lidový dům obdržel definitivní biografickou koncesi.

31. prosince. Konec roku byl hlučně oslaven Silvestrovskými zábavami. - Od 9.10.1919 do 31.12.1920 vystoupilo z církve římsko-katolické 987 osob, z církve evangelické 14, židovské 8, starokatolické 4, pravoslavné 1. Vstoupilo do římsko-katolické 1 osoba, evangelické 19, československé 218 a k adventistům sedmého dne osoba 1.

V roce 1920 zatčeno bylo zdejší městskou policií celkem 327 osob a sice: pro potulku 100, krádež 80, pro podezření z krádeže 30, pokus krádeže 8, podvod 12, opilství, výtržnosti a rušení nočního klidu 67, žebrotu 16, předělání peněz 1, mísení se do služebního výkonu 2, podloudný obchod 4, veřejné násilí 5, deserci 2 osoby. Trestní oznámení zdejšímu okres. úřadu bylo učiněno na 500 osob, nuceným postrkem bylo doprovázeno 244 osob. - Podpůrný fond vdov a sirotků po legionářích okresu kolínského za uplynulý rok na podporách vyplatil těmto celkem přes 5.000 Kč. - U okres. ústavu práce přihlášeno bylo zaměstnavateli v r. 1920 3329 volných míst. O práci neb službu se hlásilo 6324 osob a umístěno bylo 2353 a to 1862 mužů, 474 ženy a 17 učňů.

R o k 1 9 2 1 .

Leden 1921.

1 ledna. Chovanci okres. sirotčince sehráli v sále u Ptáčeků div. představení "Vánoční sen". Městská policie byla vyzbrojena gumovými obušky a zakoupeno pro ni 15 revolverů. Rybolov na Labi a přilehlých vodách přešel do vlastní režie obce. - Odbočka zeměděl. jednoty odbývala veřejnou schůzi v sále u Karla IV. - Miloslav Novák byl zvolen farářem zdejší církve evangelické.

2. ledna konala se 15. besídka pro mládež bez význání. Mladším vysvětlil prof. K. Smolík základy bájesloví českého.

Ku starším promluvil prof. dr. Kunstovný příležitostně o Novém roce. Na ulicích večer panuje velká tma, špatné osvětlení.

4. ledna fa F. Rosický zařídila na Zálabí na Ovčárečské třídě malou továrnu na hospodářské stroje.

6. ledna pečení bílého pečiva ze zahraniční mouky jest od dneška volné a prodává se bez lístků.

9. ledna dram. odbor Lidového spolku sehrál v sále u Ptáčků "Julinčiny vdavky" od J. Olivy za režie Frant. Straky. V 16. besídce bez vyznání přednášeli prof. K. Smolík a učitel J. Zach.

10. ledna stavitel ing. Jindř. Frank zahájil stavitelskou činnost na Zálabí v č. 12. - Okresní osvětový sbor zahájil své vzdělávací přednášky v souvislých kursech vždy v pondělí, ve středu a v pátek od 7 do 9 hod. večer. Přednášejí prof. Podval: Vybrané kapitoly z národohospodářství, dr. Jan Šil: Parasiti - šířitelé nemocí, prof. K. Smolík: Čechové a cizina v dobách minulých, notář. kandidát Jul. Strábr: Ústava čsl. republiky, odb. učitel Vlach: O životě rostlin, dr. A. Tomsa: Česká literatura. - Večer v 8 hodin přednášel prof. dr. Em. Rádl v sále u Karla IV. na téma: "Mravní podklad socialismu". Byla to první přednáška v cyklu o socialismu, který pořádá Studentský Klub Mladých. - Na plenární schůzi org. soc. dem. strany děl. v Lidovém domě mluvil posl. J. Koudelka. - Obnos na zakoupení Vinařického náměstí 42.000 Kč má být uhrazen z peněz utržených za plánové kandelábry, které stojí na náměstí. - Ráno se shromáždil před továrnou Kolinea velký dav neza-městnaných.

11. ledna Ignác Arenstein, majitel velkoobchodu fy Nathan Eisler na náměstí, velký boháč, když bytová komise chtěla do jeho velkého domu umístiti jednoho nájemníka, slíbil, že postaví dům pro nájemníky u chorobince. Ale nepostavil! - Obec pronajala od kláštera refektář a umístěna tam jedna třída gymnasiální. - Kdo je přistižen v hostinci po 1 hodině noční, musí platiti pokutu a to do 2 hodin

2 K, za každou další hodinu 10 K. Tyto pokuty strážníci ihned vybírají, potvrzují příjem zvláštními bloky, kterým lid říká "flámenky".

12. ledna Studentský Klub Mladých sehrál v Zámecké restauraci "Koráb Tenacity" od Ch. Vildraca. - Mnoho občanů hlavně z kruhů zaměstnavatelů protestuje proti vyměření moučné dávky. - Kupec a vinárník Ant. Rajm na náměstí prodával 1 kg šunky za 70 K. Bylo naň učiněno trestní oznámení.

16. ledna organizace strany nár. sociální pořádala veřejnou schůzi.

18. ledna večer k deváté hodině snesla se nad městem bouře s lijákem a způsobila mnoho škod na elektrickém vedení.

20. ledna JUC Ladislav Radimský byl v Karolinu v Praze prohlášen doktorem veškerých práv.

21. ledna univ. prof. dr. Em. Rádl přednášel v cyklu přednášek-Stud. Klubu Mladých v sále u Karla IV. na téma: "O mravním podkladu socialismu".

22. ledna starosta města Václav Špringl resignoval na svůj úřad ze zdravotních důvodů. - Dráha účtovala za dopravu vagónu sody z Brna do Kolína přes 3000 Kč. - 1 q otrub stál 800 Kč. - Zemřel Josef Neumann, potomek kdysi šlechtického rodu Neumannů z Neumantitz. Bydlel v osamělém domku ve Ztracené uličce č. 18. Skoro slepý tento chudák, nedbaje nepohody, živil se do poslední chvíle svého života roznášením Pražského Deníku a Pražských Novin a stal se typickou figurkou kolínských ulic. Roznášením těchto novin živila se celá Neumannova rodina. - Obnos vyplacených živovacích podpor oběma berními úřady politického okresu kolínského v letech 1914 - 1920 činil celkem 43,577.639 K 62 h. Dle toho lze si učiniti částečnou představu, co stála válka jenom v tomto ohledu.

23. ledna konala se v budově gymnasia 18. besídka pro mládež bez vyznání. Přednášeli prof. dr. Kunstovný a prof. K. Smolík o jednotlivých motivech laické morálky. -

Ustavilo se Družstvo dělníků dlaždičských, předsedou zvolen Fr. Koudélka. - Ve schůzi městské rady byl učiněn návrh posl. J. Koudelkou, aby oněm učitelům, kteří se uvolili pořádati besídky pro bezkonfesijní mládež přiznána byla odměna 1000 K. - Zásobování města moukou a chlebem předala městská rada společenstvu pekařů.

25. ledna časopis Sport změnil název na Polabský sport.

27. ledna z dnešního dne vládní nařízení zrušuje veškeré předpisy ohledně spotřeby masa a tuku.

29. ledna dopoledne o 10. hodině uspořádala organizace soc. dem. strany děl. v Lidovém domě schůzi nezaměstnaných. - O historickém vývoji socialismu přednášel dr. Görlich večer u Karla IV.

30. ledna Dělnická tělocvičná jednota pořádala v malém sále Lidového domu tělocvičnou akademii s pěkným pořadem. - V zemské řemeslnické škole konala se 19. besídka pro mládež bez vyznání s přednáškou prof. Jaroslava Schneidera, která byla doprovázena světelnými obrazy Terstu, Korfu, Tunisu, Syrakus, Drače, Kotoru, Dubrovníka a j.

31. ledna večer v Lidovém domě odbyvala se org. soc. dem. strany děl. svolaná schůze těch, kteří zamýšlejí stavěti obytná stavení a nemají staveb. místo. O lichvě stavebními pozemky a bitvě proti ni, promluvil posl. J. Koudelka.

Únor 1921

2. února. Místní sdružení Volné Myšlenky, Social. rada, Odbočka Svazu legionářů a Místní org. odbor Národní demokracie pořádaly v sále Bio Republika veřejnou schůzi s programem Rozluka státu od církve. - Bylo založeno Sdružení sportovních rybářů. - V chrámu českobratrské církve konala se slavnostním způsobem instalace nového faráře evangelického sboru Miloslava Nováka, za vedení seniora kraje čáslavského Szalatnaye, faráře z Kutné Hory. Nový

pan farář působil dříve po 21 let jako farář v Proseči. Slavnosti bylo přítomno mnoho lidí z Kolína a okolí. - v Bio Republika v Lidovém domě se dává film Děvče z kabaretu, v hlavní úloze Ruth Cliffordová. Když uteknou manekýnky, veselohra. Účinkuje salonní kvarteto s kapelníkem Gustavem Hůbkou, synem zdejšího hostinského.

3. února ing. Vik. Lewinovi bylo zabaveno 100.000 cihel v obecní (Klásterského) cihelně, které měl přichystány pro stavbu nouzových domů. - Manželské i nemanželské děti bez vyznání jsou zapisovány do státní matriky. - V 5 hodin odpól. v sokolovně v I. poschodí byla otevřena městská knihovna, čítající 4828 svazků zábavných i vědecky poučných knih. Knihy se půjčují v pondělí, ve středu a v sobotu od 5.- 7. hod. za poplatek 20 hal za jednu knihu, kterou si může čtenář ponechat nejdéle 14 dnů. Knihy půjčuje Josef Proššberg. - 20. Jan Štulc, dělník oddán byl úředně s Annou Lúpínkovou na smrtelném loži.

4. února v cyklu přednášek Studentského Klubu Mladých v sále u Ptáčků přednášel posl. A. Hampl "O socialisaci". - Vrátil se domů kapitán čsl. legie Jan Balling, zdejší statkář, který při ústupu čsl. armády k Bajkalskému jezeru a při evakuaci do Vladivostoku byl u bolševiků jako delegát čsl. armády. Později prodělal krutou persekuci od hord attamana Seměnova, kde spolu s ostatními delegáty odsouzen byl k smrti zastřelením a po dlouhém jednání čsl. politických představitelů byl zachráněn. Vrátil se se ženou Věrou, rodilou Ruskou a dítětem Zdenkem. Dobrý tento člověk nedočekal se dlouhého věku, zemřel v r. 1935 jsa stárl sotva 50 let.

5. února ve Ferřině byla obmezena práce na čtyry dny v týdnu, z Cikorky bylo propuštěno 50 dělníků. Po městě chodí zástupy lidí maršně práci hledajících.

6. února továrna na rafinování petrolejů přijala do svých služeb Františka Kleina, který jako vojín si osvojil jisté znalosti při vrtání petrolejových studní. Po

propuštění z vojenské služby na padělané vysvědčení velkých petrolejových firem rumunských byl zde přijat jako technik. Použil novinářské zprávy, že inž. Klein obdržel cenu za projekt tunelu pod průplavem La Manch a rozšířil zprávu, že jest projektantem on, načež správní rada Petrolejky vystrojila na počest pana "inženýra" banket, na němž předseda ing. K. Latzel při oceňování zásluh Kleinových zdůraznil, že správní rada ani neví, jakého výtečníka má. Klein však provozoval velkorysé podvody, na padělané doklady, že na Moravě a Slovensku započala Petrolejka s vrtáním naftových zřídél a že pracemi těmi pověřen Klein, svěřila mu celá řada zisku chtivých lidí větší obnosy na zakoupení parcel v obvodu petrolejových zřídél, dále zabýval se prodejem petroleje, jež nabízel celé cisterny, dále prodejem vína a jiných produktů. Vylákal celkem 250.000 K a byl zatčen.

Volná Myšlenka otevřela pro dnešní den a 13. t.m. u Karla IV. kancelář pro vyplňování blanketů k výstupu z církve. Akce této účastnila se hlavně strana soc. dem. a čsl. strana socialistická. Soc. dem. strana děl. měla svou kancelář v Lidovém domě a během dne odhlásilo se tam 120 osob, v kanceláři Volné Myšlenky 77 osob a v kanceláři čsl. socialistů 31 osoba. - Jinak dnešní den byl bohat na přednášky, které pořádaly: obec církve čsl., org. strany lidové u Ptáčků, Odbočka svazu čsl. legionářů přednášku pluk. zdrav. služby MUDr. Rašeho a Volná Myšlenka na téma: Rozluka státu od církve, přednášel vr. rada zem. soudu Červenka z Prahy. - Moučná dávka byla snížena na 1/2 kg týdně na osobu.

7. února večer skončila život svůj ranou z revolveru v sebevražedném úmyslu, když byla se před tím vykoupala a oblékla do sněhobílého prádla, Slávka, mladá ještě choť primáře zdejší okresní nemocnice MUDr. Jana Šíla. Byla rozená z Prahy, dcera stavitele a studovala medicinu. Zanechala zde dcerušku.

11. února "O družstevnictví" přednášel senátor Ferd. Jirásek večer u Karla IV.

12. února ustanovila se Odbočka Svazu zřízenců peněžních ústavů. Zemřel v sanatoriu pro válečné poškozence v Ústí nad Labem Jan Hejduk, kotrolor zdejší nemocenské pokladny. Zemřel na tuberkulosu. - Hospodářské družstvo chtělo zakoupiti pozemek na stavbu svého skladiště blíže projektovaného nového nádraží na Zálabí od consorcia dr. Radimský a spol. Toto consorcium požadovalo za míru 30.000 Kč při zakoupení nejméně 15 měr. K zakoupení tohoto pozemku pro jeho drahotu ovšem nedošlo.

13. února org. soc. dem. strany děl. mládeže pořádala v malém sále Lid. domu společenský večer. Přednesena byla mimická taneční scéna Svatební kóšile a fragment z histor. dramatu "Kníže Svatopluk". Režii měl Václav Fořt. - Dopoledne o 10 hod. pořádala Volná Myšlenka s Odbočkou svazu čsl. legionářů a Sociální radou ve velkém sále Lidového domu veřejnou schůzi s programem: "Čechové a římský klerikalism". Referoval rada inž. Frt. Marek z Prahy. - Zemřel Karel Wiesner st. továrník a majitel realit č. 56-II. u Kmochova ostrova. Přišel sem z Chrudimi jako chudý zámečnický dělník, začal pracovati na cukrovarnických strojích a domohl se značného jmění, jediné svojí pílí a zručností. Jeho strojírna a slévárna zaměstnávala hodně dělníků.

15. února začalo sčítání lidu. Byli jmenováni sčítací komisaři z řad učitelů, pensionovaných úředníků a jiných pensistů, ti chodili dům od domu ve svém rayonu a zapisovali obyvatelé jich se všemi podrobnostmi: kdy a kde se narodili? zaměstnání? náboženství? a vůbec veškerá data jich života a domácnosti se týkající. Zápisy byly pak odvedeny na městský úřad, ten je pak poslal statistickému úřadu do Prahy a tento konečně vydal obsírnou zprávu, ze které jest vidno, že Kolín má celkem 16.204 obyvatel, z nich jsou 7603 muži a 8601 žena. Čsl. příslušníků bylo 16097, cizozemců 107 a dle národnosti 16015 české, německé 39, židov-

ské 32 a jiných 11. Dle náboženství: řím.katolíků 8268, čsl. 4311, evangeličtí 983, židů 482 a bez vyznání 2123.

19. února uhlíři si nechají platit za uhlí až 40 Kč. Započala výlučka cihlářského dělnictva, ale byla zase v pondělí 21. t.m. skončena. - V sále hostince u Ptáčků konal se ruský večer.

21. února. Obecní zastupitelstvo konalo odpoledne schůzi, ve které za resignovavšího Václava Špringla za starostu města byl zvolen Bohumil Záligr, příslušník soc. dem. strany děl. a II. náměstkem František Hrouda, litogr. strojmistr u fy J.L.Bayer, za resignovavšího Fr. Ptáčka. Nový starosta města Bohumil Záligr se narodil 19. února 1878 v Mlázovicích u Lázní Bělohradu, okres Hořice, kde se vyučil řemeslu obuvnickému, poté odešel do Prahy a tam vedle svého zaměstnání se zúčastnil politického i spolkového ruchu. Již, jako mladý člověk přiklonil se k straně sociálně demokratické, které zůstal věren v dobách dobrých i zlých. Pracoval v jejím rámci i ve veřejném životě. Roku 1899 přišel do Kolína, kde našel zaměstnání v továrně na obuv fy Z. Feldman a pak si zařídil vlastní dílnu. Oženil se s Josefou, roz. Navrátilovou, nar. r. 1882 v Kolíně a měl s ní děti: Bohumila, nar. r. 1902 v Kolíně, pak majitele autodopravy, Josefa nar. r. 1904 v Horní Vsi u Chomutova, pak automontéra a Štěpánku, nar. r. 1915 v Kolíně, pak úřednici Svazu nem. pojištěven v Praze. Horlivě se zúčastnil hnutí své strany, vykonával funkce samosprávné od r. 1919 jako člen městské rady, obec. zastupitelstva, dále funkce v družstevnictví a organizační. 1. května 1914 stal se úředníkem okr. nem. pokladny, kdež postupoval až se stal jejím ředitelem až do 1.3.1939, kdy odešel do výslužby.

22. února kupec Albert Schneider na náměstí Republiky byl nadřícenému úřadu udán; protože předražoval povidla a Václav Mrázek, majitel domu v Husově třídě, že zatajil dvě místnosti bytové komisi: - V hostincích a kavárnách se hraje v karty o velké obnosy a tak není divu, že jistý

občan, náruživý karbaník, prohrál v několika dnech 80.000 Kč. V hostinci u Řeháků, Žižkova tř. č. 145 v noci 15.t.m. se zastřelil řezník Třeborský ze Sobočic, když byl prohrál všechny peníze v kartách. - Od dnešního dne jsou v platnosti následující maximální ceny pečiva: za zboží sypané (housky a rohlíky) 60 haléřů, za zboží nesypané 50 haléřů za 1 kus v drobném prodeji. Váha byla ponechána dosavadní, t.j. 48 gramů při kuse po vypečení, tak že se má z 1 kg mouky vyrobiti 25 kusů bílého pečiva. Luxusní pečivo, ku př. koláče péci není dovoleno.

24. února výkonný výbor II. sekce čs. strany socialistické na Zálabí svolal veřejnou schůzi na Rozkoši, kde o posledních politických událostech pojednal V. Prášek, starosta města Čáslavě a o záležitostech obecních II. náměstek starosty města Fr. Hrouda. Schůze byla velmi čteně navštívena.

27. února odpoledne koncertoval v sokolovně pražský pěvecký sbor Smetana pod dirigentem R. Černým za potěšující účasti obecenstva. - Místní odborová komise pořádala v Lidovém domě veřejnou schůzi, na níž referoval poslanec a sekretář Odborového sdružení Tayerle z Prahy o otázkách vyživovacích a o nezaměstnanosti. - Zástupcové zdejší československé církve byli v Praze žádati, aby jim byl předán hlavní chrám sv. Bartoloměje. Odešli s důtklivou výstrahou. - V Brně zemřela, dlela tam na návštěvě u svého syna, Marie Cívínová, stará zdejší měšťačka a kdysi majitelka hostince "u města Prahy". - Jest nařízeno, aby v místnostech, kde se konají odvody, se nesmí brancům prodávati pivo, ani jiné lihové nápoje. Večer v sokolovně byl pořádán ruský divadelní večer ruských emigrantů, sdružených v Lan-Di-Taň.

27. února Obec Čičovice na Zálabí ve svých místnostech na Rozkoši sehrála odpoledně i večer lidovou hru "Pro tatíčka presidenta" se školními dětmi. Politická správa rozhodla, aby na děkanství byli umístěni nájemníci.

Březen 1921.

1. března. Čeněk Dvořák přejmul hudební kapelu Ferd. Šauera a opovídá živnost kapelnickou v č. 15 Prokopova tř. Vyučil se svrškářem a na vojně se zdokonalil v hudbě. Nadporučík V. Vacátko, akad. malíř byl vojenským velitelem ve zdejších továrnách a časem přejal jeho funkci nadporučík Vojtěch Čížek (jeho otec byl zde na gymnasiu profesorem). Zemské vojenské velitelství v Praze zavedlo s nimi disciplinární řízení, protože jeden udával na druhého, že za války chikanovali a udávali české vojíny, zaměstnané v továrnách, tehdy pod jejich dozorem jsoucí.

2. března. Od 1. ledna do tohoto týdne vynesly "flámenky" 9.800 K. Jenom na pokutách se tolik zaplatilo, co dělala ostatní útrata? - Dle sdělení technické kanceláře zdejšího obecního úřadu bylo v uplynulém roce povoleno celkem 49 staveb obytných domů. - Americká mouka se prodává u zdějších pekařů 1 kg za 10 Kč.

5. března v Zámecké restauraci pořádala Obec Baráčníků "Silvestra" a mimo jiných čísel byla předvedena parodistická opera "Symfonie neb Kouzelná hlína".

6. března Legionářská kabaretní scéna Odbočky Svazu čsl. legionářů pořádala v sokolovně odpoledne "Hloupý Honza" výchovné představení pro děti a v 8 hodin "Kabaretní večer". - Okresní úřad nařídil uzavření hostince a více noční kavárnu Anny Friemové v čísle 22 roh Fügnerovy ulice pro různé neplechty, které se tam provozovaly. R 1880 21. ledna otevřel v tomto čísle sedlář Karel Machovský hostinec, který pak po něm převzal Josef Aron z Voděrad pocházející, tak že živnost hostinská tam celkem kvetla po dobu 51 let.

7. března Studentský Klub Mladých pořádal v Zámecké restauraci koncert virtuosa Stanislava Ondříčka za pěkné návštěvy. - Místní organizace čsl. živnostenské-obchodní-

cké strany středostavovské pořádala veřejnou schůzi. -
 Za uplynulou dobu od 1.4.1920 do 28.II.1921 dělnictvo
 počtem 1.185 osob se zúčastnilo 9 stávek, stávkovalo se
 celkem 53 dnů a ztraceno úhrnem 3.626 dnů.

10. března Václav Novotný a JUC Fr. Vrtátko začínají
 vydávati časopis "Svítání".

12. března Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál
 v sokolovně kolektivní drama RUR o 3 jednáních od K.
 Čapka za režie Jul. Stříbrného. - II. sekce čsl. strany
 socialistické pořádala na Rozkoši veřejnou schůzi, mluvi-
 la tam s. Plamínková z Prahy na téma "O úkolu ženy v re-
 publice."

17. března Veselý večer v Zámecké restauraci pořádala
 Červená sedma z Prahy. Kromě komponisty dra Jiřího Červené-
 ho vystupovala Lída Theinerová, nejlepší česká chansoniera,
 dr. Jan Borovanský, představitel subtilního kabaretního
 umění v dram. a ironických písních a konečně Saša Razov,
 nepřekonatelný šprýmař a parodista. - Ceny piva v drobném
 prodeji: zdejší: přes ulici 1.30 Kč, v lokále 1.40 Kč, při
 zábavách 1.50 Kč, jest ot pivo 5%, 1.80 Kč za 8%, jiné
 (cizí) 1.40 přes ulici, 1.50 Kč v lokále, 1,60 Kč při zába-
 vách, 2 Kč za 8%, plzeňské přes ulici 2,40 Kč, v lokále
 2,40 Kč, při zábavách 2,50 Kč.

18. března a 21. pořádala ruská divadelní a pěvecká
 družina "Jedinění" v sále u Ptáčků ruské umělecké večery.

19. března zásobovací komise v Kolíně rozpuštěna a
 lidé si pochvalují, že pekaři pekou lepší chleba. Také
 konec uhlenek, uhlí jest prodáváno volně. - Spiritisté
 pořádali v sále u Ptáčků přednášku "Smrt a její přednosti"
 redaktora Křivky z Nové Paky. Policie na nádraží zabavila
 neznámému muži 40 kg mouky. - Od 12. t.m. do 22. se kona-
 jí u Ptáčků druhé odvodů branců v čsl. republice. Student-
 ský Klub Mladých pořádal o 1/2 11 hod. dopoledne v bio
 Republika přednášku dra Absolona "O nově objevených pohádko-
 vých jeskyních na Moravě", doprovázenou 100 světelných
 obrazů.

20. března. Vladimír Tolstoj, který se vydával za vnuka slavného spisovatele L.N.Tolstého a v kolínské společnosti hrál vynikající roli, byl zjištěn jako podvodník a vyhoštěn z republiky a spisy o něm postoupeny státnímu zastupitelství do Kutné Hory.

23. března na Viňářického náměstí se vysazují kolem chodníků lípy. - JUC František Vrtátko byl udán pro rušení veřejného pokoje, řádu a tiskového zákona. Vydal několik brožur s protistátní tendencí, které byly ovšem zabavené a byl odsouzen na 15 měsíců do vězení. Trest si odpykával ve věznici krajského soudu v Kutné Hoře, ale na zakročení děkana V. Sixty byl mu snížen na 12 měsíců. Při různých tiskových a politických podnicích přišel o celé jmění přes 400.000 Kč se páčící a byl odkázán na podporu svého švakra poslance Adolfa Prokápka. Vydával časopis Svítání s V. Novotným, bývalým truhlář. dělníkem a železničářem.

26. března Sokol pořádal zájezd opery Národního divadla, ta sehrála za režie Roberta Poláka a dirigenta R. Zamrzly operu "Hubička" od Bedřicha Smetany při úplně vyprodaném domě. Jelikož to bylo na Bílou sobotu, muselo presidium zemské politické správy udělit zvláštní povolení. Ministerstvo zásobování nařídilo revisi chlebenek a cukřenek, poněvadž se zjistilo, že těchto zásobovacích výhod používají mnozí, kteří to nepotřebují.

27. března Grafickou výstavu uspořádaly Grafické odbory v Ženské průmyslové škole, trvala až do 31. března. Obecenstvo poznalo v ní celý postup práce v knihtisku, litografii a knihařství. - Lonského roku byla cena za 1 q cukrovky 30 K a letos chtějí cukrovarý vypláceti jen 26 K, vymlouvajíce se, že budou z 1 q srážeti 4 Kč na fond na strojená hnojiva, s čímž nejsou řepaři spokojeni. Náhle zemřel ochrnutím mozku Jos. Dolejš, vr. celní oficiál.

29. března tradiční vybírání poplatku za přechod

přes lávku na městský ostrov, v poslední době stanovená na 5 hal. za osobu, bylo městskou radou s platností od 1. dubna zrušeno. V domečku před lávkou byla umístěna trafika.

31. března první starosta Čsl. náboženské obce Jindřich Vlk, zahradník, resignoval na tuto funkci.

Duben 1921.

1. dubna Jan Knobloch zadává si o povolení "Hlídací družiny ku střežení obchodů a soukromých podniků v Kolíně". Divadelní společnost Jana Drobného zahájila v Zámecké restauraci cyklus operetních a činoherních představení operetou Bodamského "Za hvězdou lásky".

2. dubna Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál v sokolovně za režie Vojtěcha Svobody, majitele pohřebního ústavu, ve prospěch akce "Pro zdraví lidu a Červeného kříže" veselohru o 4 jednáních "Zlatý Jiří" od Jar. Babáka a Bedř. Vrbského. - Okresní hospodářská rada se rozešla neb zásobování, pomalu sice, ale jistě se přibližuje k normálním kolejím. Likvidace tato ale nadřizenými úřady nebyla vzata na vědomí. - Organizace soc. dem. strany děl. zahájila v Lidovém domě řadu debatních večírků, na nichž se bude jednati o všech běžných otázkách denního života, hlavně o otázkách politických, odborových a družstevních. - Na Hradbách jest ještě nezastavěné velké prostranství, které se uprázdnilo před 16ti lety, kdy zde vyhořely domy. - Z okresní správy politické k zémské v Praze odešel okr. hejtman Jaroslav Šebastiani z Častolovic.

3. dubna Střelecká jednota pořádá národní závody ve střelbě v zahradě továrníka Fr. Němce na Kutnohorském předměstí od dneška do 24. dubna. Okr. obilní úřad z nařízení ministerstva pro zásobování lidu zavádí nový typ bočnicků chléba, t. j. normální bočník vyrobený z 1 kg

chlebové mouky à 2 Kč. Chléb z aprovisační mouky vyrobený smí se prodávati jeň odvede-li kupující plný ústřížek úřed. výkazního lístku, znějícího na chlebovou mouku (2 dosavadní ústřížky à 625 gr. mouky), respektive na chléb (2 dosavadní ústřížky à 875 gr. chleba). Spotřební dávka 1 kg mouky k vaření musí se vydávati na dosavadní 3 ústřížky à 250 gramů mouky. Zásobování města moukou aprovisační předáno společenstvu pekařů a obec si ponechá kontrolu téhož. Pekaři a jiní obchodníci prodávají 1 kg americké mouky za 10 Kč. Směrné ceny uzenářského zboží zrušený.

4. dubna Ochotnický spolek Kolár na oslavu 60. narozenin Al. Jiráska sehrál v Zámecké restauraci od téhož autora "Vojnarka" drama o 3 jednáních za režie F. Červína, holiče.

6. dubna Červený kříž pořádal v sále u Ptáčků přednášku inž. Dorazila "O nových úkolech čl. Červeného kříže". - Městská rada propůjčila Sokolu zahradu Kantorku (vedle starého židov. hřbitova) na dobu 5ti let na letní cvičiště. Dále se usnesla naříditi Al. Linhartovi, tesařovi, aby odstranil plot a kapličku stojící při Veltrubské silnici, a Babetě Linhartové, aby také ona dala zbourati kapličku sv. Jana z Nepomuku při svém stavení na počátku Královské cesty stojící. Zajímavé jest, že Alois Linhart a Babetta Linhartová nejsou příbuzní, oba vlastnějí kapličky a mají nařizeno oba je zbourati. Obec chtěla kapličku B. Linhartové vykoupiti, pozemek ve výměře asi 10 čtverečních sáhů a ona chtěla na obci za ni 17 koreů dobrých luk!

10. dubna Všeodborová komise čl. socialistů pořádala v 9. hodin dopoledne v sále u Ptáčků veřejnou schůzi lidu, za četné účasti. O hospodářské a politické situaci, jakož i o sociálních požadavcích dělnictva promluvil br. Tůma, taj. dřevopracovníků z Prahy.

11. dubna. Eduard Ponec, okres. Hejtman byl sem přeložen z Pardubic. - Ceny pečiva stanoveny sypané pečivo

50 hal. za jeden kus a nesypané 45 hal. za 1 kus, při normální váze t.j. 48 gramů při kuse po vypečení.

12. dubna v továrně fy Bureš, výroba hospodář. nářadí, zaměstnaný dělník Jan Tousek z Dobřichova se oběsil. v zasedací síni Palackého konal se sjezd zástupců východočeských měst. Jednáno bylo o sanaci obecních financí.

14. dubna výroba umělých poživatin jako výnosná velice se rozmohla, ale nešlo to dobře na odbyt, tak že zdejší Rolnická mlékárna, která vyráběla umělý med, byla nucena dáti tohoto 300 q do veřejné dobrovolné dražby. - Spolek kočů se dobrovolně rozešel pro nedostatek členstva. Auta zavinila, že jest méně povozů v činnosti.

15. dubna odštěpenci soc. dem. strany děl., tak zv. levice, pořádali veřejnou schůzi lidu na Rozkoši.

16. dubna místní odbory Ú.M.Š. pořádaly v sokolovně Českou besedu s pořadem, s jakým byly pořádány takové Besedy v letech 40. minulého století. Mezi jiným byla sehrána Klicperova aktovka "Veselohra na mostě".

17. dubna. Dram. odbor Lidového spolku sehrál v sále u Ptáčeků drama "V zápasech" od Hegera. - Červená sedma z Prahy uspořádala hojně navštívený zábavný večer v sokolovně. Mimo Lídy Theimerové, dra Červeného, dra Borovan-ského a Saši Razova, vystoupil také spisovatel Ignát Herrmann a přečetl některé své práce.

21. dubna redaktor Jan Křivka uspořádal v sále u Ptáčeků přednášku z oboru spiritismu na téma: "Zákony Karmy čili osudu". Pořadatelem bylo Sdružení přátel duchovní obrody v republice čsl. a přednášející byl na plakátech označen jako kazatel mravnosti a soc. obrody lidu. Přítomných bylo 90% žen a ty s utajeným dechem poslouchaly. - V 6 hodin v biografu Francově pořádali čsl. Baden-Powellovi skauti přednášku assistenta prof. Pípala K. Kluge o lehké atletice, provázenou filmem z Pershingovy Olympiady a jinými sport. filmy.

23. dubna O dívčím skautingu u nás i v cizině přednášela E. Miličová, náčelní Svazu Skautů R. Čsl. večer

o 7 hod. v budově zem. řemeslnické školy. - Okresní obilní úřad oběžníkem žádá, aby majetné domácnosti zřekly se výhody aprovisačních lístků, zvláště domácnosti takové, které si doposud opatřovaly mouku, respektive obilí pod rukou a berou aprovisační lístky.

30. dubna odpoledne snesla se divá bouře s krupobitím nad Kolínem a přímo strašlivého hukotu způsobila velké škody na ovocném stromoví a v zahradách. - 1 litr čistého líná se prodával za 40 Kč. - Zemská jednota železničních zřízenců pořádala div. představení "Hříšnice", drama o 3. jedn. od J. Skružného, na Rozkoši v rámci oslavy 1. máje. Čsl. soc. dem. strana děl. zase pořádala v malém sále Lidového domu slavnostní akademii, Sokol večer v sokolovně. O 7 hodině péčí náboženské obce CČS konala se v kostele sv. Jana Křtitele tryzna na paměť popravených italských legionářů na italské frontě. - Ve všech podnikách byla silná návštěva. Začal vycházeti časopis Rudý prapor, orgán str. komunistické. Na Slovenském večeru, který pořádal Sokol přednášel min. rada K. Dvořák z Prahy "Hore Váhom až do Tater", doprovázenou 100 světelnými obrazy.

Květen 1921.

1. květen přinesl velmi krásné počasí a není divu, že oslavy pěkně dopadly, ale celková účast byla slabší než loňského roku. Oslavy soc. dem. strany děl. se zúčastnily organizace z okolí a krátce po 9. hodině počal se řadit v Havlíčkové třídě průvod, ve kterém bylo hodně praporů a standardů. Zvláštní pozornosti se těšil průvod organizace z Nebovic, v jehož středu nalézal se alegorický vůz, chvojnám a stuhami ověšený, tažený párem koní. Na voze byla malebná skupina dívek v krojích, v jejichž středu stál u kovadliny svalnatý kovář s rudou rozhalenou košilí a perlíkem v rukou. Rázem 10. hodiny

průvod se hnul a za zvuků několika kapel ubíral se kolem okresního hejtmánství a Pražskou ulicí na náměstí, kde před radnicí konal se tábor lidu a s radničního balkonu promluvil poslanec J. Koučelka. Odpoledne v malém sále Lidového domu uspořádán byl Dětský l. máj a v ostatních místnostech přátelská zábava. - Strana čsl. socialistů seřadila svůj průvod již o 1/2 9 hodině na prostranství před hostincem u Ptáčků, také přišly organizace venkovské a s prapory a hudbou odešel na náměstí kde s balkonu promluvil poslanec Špatný. Pak průvod odebral se před spolkovou místnost, kde odevzdán praporek. Odpoledne strana uspořádala v Borku koncert, četně navštívený. Na schůzi zeměděl. lidu u Ptáčků promluvil krajský tajemník F. Němec. Org. strany komunistické průvodem od Karla IV. se odebrala na Zálabí na Jiráskovo náměstí, kde na táboře mluvil Beran za Prahy. Účast nebyla velká. - Večer sehrál Studentský Klub Mladých v sokolovně veselohru "Pygmalion" od anglického dramatika B. Shawa. V hlavní roli hostovala členka Národního divadla Jarmila Kroubauerová.

2. května městská zástavárna vykazuje v bilanční zprávě za rok 1920 deficit 12.000 Kč. - Kapličku, kterou se rozhodla měst. rada nechat odstranit, poněvadž jest umělecky i historicky bezcenná a překáží frekvenci, nechal postaviti svým nákladem asi r. 1750 Josef Vildt, jirchář a majitel domu č. 64 v ulici Labské (dnes v Husově třídě).

3. května měl pohřeb nadstrážník Josef Beran. Byl vyučen ševcem a pak přes 30 roků vykonával poctivě službu městského nadstrážníka.

4. a 5. května pořádala Kolínská župa skautů župní sjezd. Přednáška v biografu, druhý den průvod.

5. května Kolínská filharmonie uspořádala v sokolovně koncert za dost slabé účasti. Dirigoval prof. Al. Jelínek.

7. května. Žákyně měšť. školy v Lučenci na Slovensku jely se podívat do Prahy, zastavily se zde a sehrály v divadle u Ptáčků výpravnou pohádku od Jar. Kvapila "Princezna Pampeliška", aby měly cestovné pro své chudé spolužačky. Kabaretní sdružení Červená sedma z Prahy uspořádala opětně v sokolovně Veselý večer. - Byl zde slavnostně uvítán pražský arcibiskup dr. Fr. Kordač, aby v příštích dvou dnech 8. a 9. května udílel svátost biřmování. Usídlil se na děkanství. - Chlebenky (odběrné lístky na chleba) ještě existují, ale jen pro lidi chudé a potřebné, zámožnějším jsou odebírány. - Přijela sem komunistická mládež z Drážďan a zúčastnila se Dne komunistické mládeže, zdejší organizací pořádaného. - Představení slovenských žaček z Lučence vyneslo čistého příjmu 3.400 Kč a dívky byly nejen všude ochotně přijaty, ale i náležitě pohoštěny.

8. května Česká střelecká obec, jednota Kolín konala zájezd. Dopoledne průvod a odpoledne byla slavnost na měst. ostrově.

10. května Bohumil Kocourek, řezník na Zálabí, musel si opatřiti povolení k vývozu salámu. - Leták "A přece svítá" byl úředně zabaven.

13. května Organizace čl. strany lidové nechala vzniknouti "Družstvu pro postavení katolického domu" a toto družstvo zakoupilo hostinec s divadelním sálem č. 30 Legerova ul. od majitelů Františka Ptáčka a jeho manželky Jany za 800.000 Kč pro spolkové účely. - Dosud zde sídlící strana nar. soc. přeložila své spolkové místnosti do Zámecké restaurace.

14. května. Se zásobováním jsou neustále potíže a hlavně když jsou lidé nesvědomití jako v našem městě, kde jest 16.000 obyvatelů a vydává se chlebenek pro 20.000 lidí. Někteří lidé vlastní dva zásobovací kmenové listy! Rolníci měli určený kontingent na dodání obilí a kdo dodal nad určený kontingent, dostal mimo cenu při pšenice a žita

90 Kč, při q ječmene 50 Kč odměny. To bylo tím, že rekvisice obilí špatně dodávaly vzdor všem možným poku-
tám, poněvadž obilí se prodávalo poť rukou a potajmu,
ječmen a žito q za 380 Kč, pšenice za 400 Kč. V druhé
začínající polovici roku nabízí se za pšenici již 450
Kč i výše. Tím se stává, že zásoby mizí a vláda jest
nucena starati se o nákup obilí v cizině. - Městská rada
se usnesla, aby byly odstraněny kříže z chudobince a z
budovy školy pro ženská průmysl. povolání.

16. května Čsl. filharmonie z Prahy, vysoce umě-
lecky vyspělé těleso, uspořádala v sokolovně koncert
pod taktovkou V. Talicha. Na programu byla díla slavných
skladatelů domácích i cizích jako: Dvořáka, Nováka, Schuber-
ta, Webura a Strausse. Ač účinkovalo přes 50 hudebníků,
přec návštěva byla slabá. Druhý den, kdy tato slavná
Čsl. filharmonie pořádala na náměstí koncert "Slovanských
tanců" od Dvořáka byla návštěva ještě menší, což na praž-
ské umělce zanechalo hluboký dojem. - Odpoledne hrál na
zdejší hřišti AFK Kolín sportovní klub AFK z Vinohrad.
Dlouho to netrvalo a dva hráči hostů byli vyloučeni ze
hry proto, že místo do míče kopali do kolínských spolu-
hráčů. Publikum nemohlo snésti déle tyto surovosti a
skočilo přes pažení a všechno se začlo rvát dohromady,
byly z toho rány, modřiny, krev a přeražené deštníky i
hole. Tomuto surovému zápasu bylo přítomno velké množství
návštěvníků. - Zemřela Marie Goldschmiedová, choť správ-
ce Feldmannovy továrny ve věku 39 let na tuberkulosu.

19. května Jednota čsl. živnostnictva pořádala v sále
u Ptáčků veřejnou schůzi živnostnictva večer v 8 hodin,
četně navštívenou. Referoval Fr. Ptáček, starosta města
Čáslavě na téma: "Dnešní politická a hospodářská situa-
ce v republice a živnostnictvo".

21. května dle statistiky okresní úřadovny pro in-
validy bylo koncem r. 1920 u této: invalidů 1785, vdov
493, sirotků bez otce 915 a sirotků bez otce i matky 35.

Celkem 3423 osob, které berou důchod. Také jest mezi nimi mnoho těch, kteří tuto invalidní podporu berou neprávem a jsou zámožní.

24. května ustanovil se sportovní klub Sparta. - Kočí Václav Kubín oběsil se z omrzelosti života. - Ustanovil se Odbor Klubu čsl. turistů v Kolíně. Tyž vytkl sobě za úkol seznamovati své členy s přírodními krásami, které skýtá okolí Kolína.

26. května zemská politická správa nařizuje zastavení dalších výplat vyživovacích příspěvků válečným poškozcům. Dokončena stavba velkých činžovních domů v ulici na Hradbách. Bylo tam zřízeno 32 bytů, o které se přihlásilo 127 žadatelů. Stavební náklad na jeden takový dům činil 1.805.000 Kč.

26. května Volná Myšlenka, když jest pěkné počasí koná své nedělní besídky pro mládež v Borku. Hovor o občanských a lidských povinnostech, úkolech, o budoucnosti a štěstí národa, střídá se tu s hrami v lese, pak zase s pozorováním přírody a hovorem o ní. Dnes uspořádala Volná Myšlenka "Hold mládeže přírodě", kterého se hojně zúčastnila mládež z Kolína a z blízkých obcí počtem 418 hochů a dívek. Průvod ubíral se do Konárovičských lesů, kde kromě chvíl občerstvení, střídaly se hry s vážným rozhovorem o občanských povinnostech za vedení členu učitele. Večer po 7. hodině vracela se mládež domů. - Kaplan dr. Jar. Kulač, když přišel vyučovati náboženství do školy ve Štítarech seznal, že někdo sejmul ve třídě kříž a na jeho místo pověsil obraz ministra vyučování Gustava Habermana. Dr. Kulač obraz sejmul, dal do kabinetu, kde našel kříž a zase ho na staré místo zavěsil. Pro tuto příčinu a jiné nesrovnalosti byl výnosem z dnešního dne č. 2306 zemskou školní radou zbaven práva vyučovati náboženství na školách. - V noci vloupali se kasaři do kanceláře továrny na raffinování petroleje, a vypáčili pokladnu, kde jim padlo za kořist přes 12.000 Kč. - Slavnost Božího Těla konala se v kostele, oltáře na náměstí nebyly povoleny.

29.května okresní organizace Republikánské strany čsl. venkova svolala do sálu u Ptáčků schůzi zemědělského lidu z Kolínka.

31.května konala se ustavující schůze Přírodovědeckého klubu a předsedou zvolen prof. Josef Lelek. - V Praze zemřel po operaci Václav Vovčíčka, mistr řeznický v čísle 105-I. v stáří 46 let.

Červen 1921

1. června. 1 litr plnotučného mléka stál u rolníka 2 Kč 60 hal., u překupníka 3 Kč 20 haléřů. Lékaři nemoc. pokladny zahájili stávku a žádají 100% zvýšení svých honorářů. Jak byli placeni ukazuje následující obnosy, které od pokladny obdrželi za měsíc leden: Dr. Souček 2.491.-Kč, dr. Hlavatý 3.073,75 a dr. Mendi 940.-.

2. června organizace soc.dem.strany děl. svolala na večerní 7. hodinu do sálu Zámecké restaurace veřejnou schůzi lidu, na které promluvil posl. J. Stivín, chefredaktor Práva lidu z Prahy na téma: "Politická situace a sociální demokracie". Hojně se dostavili také příslušníci strany komunistické a hned při zahájení i průběhem řeči silně rámusili. K výtržnostem však nedošlo. - Na stavbě mostu započato se stavbou posledního pilíře.

3. června na městské plovárně se koupal na zakázaném místě 16ti letý posluchač obchodní akademie Zdeněk Fiala, rodem ze Skutče a vzdor pomoci, která mu byla poskytnuta, utonul.

5. června zemřel statkář Václav Veletovský ve věku 73 let. Pocházel ze staré měšťanské rodiny a patřila mu po dlouhá léta v obecním dvoře se nacházející rolnická usedlost č.8. Byl bodré povahy a veselý společník.

Sbor Junáků Skautů ve Francově biografu pořádal přednášku spisovatele Jedličky-Brodského O výchově v přírodě v Americe a u nás, doprovázenou filmy a světelnými obrazy. Večer Dram. odbor Družstva Katol. domu v sále u Ptáčků sehrál "Železná koruna", veselohra o 3 jedn. od A. Olivy za režie Fr. Straky.

6. června organizace strany komunistické pořádala v sále u Karla IV. veřejnou schůzi žen. Referovala posl. Majerová z Prahy. - Zedníci zahájili stávkou na stavbě Formánkova mlýna.

9. června zdejší rodák, syn podstaršího ze zámeckého pivovaru Václav Bernásek, auskultant okr. soudu v Kolíně, byl na universitě Karlově v Praze prohlášen doktorem práv. Dnes MUDr. Josef Weiner zahájil lékařskou praxi v domě čp. 566 na Zálabí, potom po několika letech se přestěhoval do Lázní Poděbrad, kde v léčení pokračoval a měl velmi slušnou klientelu. Na jaře r. 1935 byl ve svém domě od tchána, pošt. úředníka Wolfa z Prahy-Vršovic úkladně zastřelen.

11. června Sokol ve prospěch přestavby sokolovny uspořádal divadelní představení "Španělská muška", fraška o 3 jedn. od Fr. Arnolda a E. Bacha. Sehrál Spolek div. ochotníků Tyl za režie Jul. Stříbrného a druhý den 12. t. m. dopoledne promenádní koncert na náměstí a odpoledne veselici na měst. ostrově a večer v sokolovně. - Při divadel. představeních byly ceny míst zvýšené a udržely se i na dále. Lože stála 35 Kč, balkon sedadlo 7 Kč, křeslo I. 7 Kč křeslo II. 5 Kč, sedadlo 4 Kč a k stání 2 Kč.

13. června ti, co byli vyloučeni ze zásobování Okr. obilního úřadu a nemohli si ve volném prodeji mouku zakoupiti, mohou tak učiniti v aprovisačních prodejnách, kde ale musí zaplatiti za 1 kg mouky k vaření 7 Kč, chlebové, neb žitné 5.50, za bochník chleba těžký 1400 gr, vyrobený z 1 kg mouky 6.60.- Josef Bakovský, 55 r. starý dělník,

alkoholik, spáchal ve svém bytě v čp. 120-III. sebevraždu oběšením.

14. června následkem 4 nedělního sucha a parna velice a ve velkém množství se rozmnožil hmyz (mšice, zlatořitky; obaleč) tak, že zvadlé stromové listy zdají se býti posypány sazemí. - Při straně komunistické se nově ustavila tělocvičná Federace DTJ. - Také se utvořila Organizace obecních zaměstnanců. Chce zahrnouti v sobě všechny obecní zaměstnance bez rozdílu a jménem jich jednati. - O byt v nových obecních domech se přihlásilo celkem 127 žadatelů a bytů jest 32. Rozpočet na jeden dům činil 800.000 Kč, avšak skutečný náklad jednoho domu činí 1.805.000 Kč.

17. června zemřela Marie Černohlávková, vdova po kancelistovi okres. zastupitelství a tanečním mistrovi. Byla rozená Barešová.

18. června Kolínská filharmonie s Dobroslavem a Dobromilou uspořádala v sokolovně koncert, na kterém, také byla zazpívána na paměť padlých legionářů "Nesčasná vojna" od V. Nováka. Dirigoval prof. A.M. Jelínek. - Ústřední Matice Školská pořádala tradiční slávnost. Od 7 do 10 1/2 h. večerní byl na náměstí koncert městské hudby Al. Vlásačka. A dopoledne 19. června sbírku po ulicích. - Památka 300. výročí popravy českých pánů byla dopoledne uctěna projevem na táboru lidu, pořádaném Okresním osv. sborem a Volnou Myšlenkou na náměstí. Hlavním řečníkem byl dr. Fr. Schackerle z Prahy. - Místní odbor Kostnické Jednoty společně s ČČS pořádaly večer shromáždění v sokolovně, kde o výše uvedeném tématu promluvil Kamil Nagy, českobratrský farář z Vanovic a zazpívány byly sborové písně. - Odpoledne pokračovala ÚMŠ ve slavnosti na měst. ostrově, kde mimo koncertu byly zábavy jako: lov na suchu, americký společenský seznamovač, pro děti jízda se živými koníky a loutkové divadlo. Byla hojná návštěva.

20. června okresní politická správa vydala zákaz cho-

zení po polích a tam se zdržování osobám nepovolaným a sice od 9 hod. večerní do 4 hodiny ranní. Stalo se tak pro vzrůstající se polní pých.

20. června ministerstvo pro zásobování lidu vydalo nový "zásobovací klíč", dle kterého vyloučení jsou z odběru moučenek a chlebenek (poukázek na levnější mouku a chleba) ti, kteří mají tento příjem: u 1 členné domácnosti měsíčně 1000 Kč aneb na týdenní mzdě 230 Kč, u 2 členné měsíčně nejméně 1500 Kč, neb týdenní mzdu 460 Kč, u 4 čl. nejméně 2000 Kč, neb týdenní mzdu 580 Kč. Při posuzování nepravidelných příjmů obchodníků a živnostníků postupuje se dle téhož klíče. Příklad tabáku na lístky stále ještě trvá.

24. června městská rada se usnesla kapličku sv. Jana Nepomuckého, která stojí v Žižkově třídě u dvora Linhartovského dáti zbourat. Kaplička byla postavena z odkazu Antonína Dominika Jindry z Orebtálu, majitele vedlejšího dvora po r. 1723 a jest v dosti chatrném stavu. Vadí frekvenci a regulační úpravě ulic. Byla zbourána stavitelem Bohumilem Urbanem a za práci mu bylo vyplaceno 1.604,96 Kč. To byl konec kapličky sv. Jana z Nepomuku.

25. června spiritisté opětně uspořádali v sále u Ptáčků přednášku redaktora Křivky ze Semil na téma: "Tajemství vztahu těla a duše". Návštěva silná.

26. června v sále hostince na Rozkoši konala se veřejná schůze železničních zřízenců. Referoval br. Vitásek o zákonu o propočítání let a zákonu z 9. října 1919. Účast četná.

27. června rozpoutala se prudká bouře na Kolínem za častého hromobití. - Členové Odboru Sdružení peněžního úřednictva v Kolíně úředníci a zaměstnanci bank zahájili stávkou pro zlepšení svých sociálních požadavků. Stávka tato dirigována z Prahy dlouho netrvala a pak po ní bylo několik zaměstnanců propuštěno.

Červec 1921

1. července stál 1 kg kávy zelené 33.- Kč, pražené 38.-, mýdla 14.-, zeleného hrachu 4,20, amer. loje 24.-, 1 metr dobrého cajku 40 - 50, tisknuté látky 14, obuv pár od 24 - 140, 1 pánské bílé spodky 35 Kč, 1 pár ponožek pánských Kč 8, 1 litr 40% rumu 8 Kč 22.-, domácí plátno 1 m 10.80, pánské látky 59 Kč, 1 kg hovězího masa 10 - 14 Kč, 7 úzenáčů za 5 Kč.

2. července + A. Mikyšková, choť vr. pošt. kontrolora.

3. července pořádal Sokol na hřišti AFK veřejné cvičení. + A. Vávrová, choť majitele zámeč. závodu.

5.-6. července v noci vykoupili neznámí pachatelé obchod s kávou K. Topinky, nalézající se v domě čp.70 - Husova třída a uloupili tam zboží a na penězích za 3.281 Kč. Vloupali se tam zadem od dráhy.

5. července zbourána byla kaplička sv. Jana v Žižkově třídě. Vlastníci kapličky Ant. Linhart a jeho sestra Babetta Linhartová chtěli, aby jim obec za místo ve výměře několik m2 dala 17 měr obecních luk, čemuž městská rada nevyhověla. Kaplička překážela frekvenci. - Veřejná schůze bank. úředníků.

6. července místní odbor Koatnické Jednoty vzpomněl 6. července výročí smrti Mistra Jana Husa tím, že uspořádal přednášku faráře Mir. Nováka v Husovém domě na téma: "Mistr Jan Hus a osvobozený národ". Také čl. obec legionářská a Volná Myšlenka uspořádala v týž den večer na náměstí tábor lidu za účasti pokrokových spolků a korporací, kde promluvili posl. Jan Kóudelka a profesor Karel Smolík.

8. července projížděly vídeňské děti.

9. července organizace čl. strany lidové zakoupili hostinec a divadlo u Ptáčků v Žižkově tř. (přes 800.000 Kč) a slavnostně jej vysvětila a otevřela. V předvečer v sobotu byla sehraána operá "V študni" od Vil. Blůdka, kterou načvil ředitel kůru Josef Winter a druhý den 10. byl průvod do kostela a odpoledne průvod na městský ostrov, kde byla

slavnost. Řečnil kaplan Havelka z Čáslavi.

10. července veřejná schůze válečných poškozenců. - Dopoledne konali Čsl. obec legionářská a Volná Myšlenka tábor lidí na náměstí s heslem "proti reakci". Po táboru táhl zástup kolem 2000 lidí před okresní dům, kde podal petici úř. komisaři Dr. Novákovi a před domem vedlejším, kde bydlí JUC Fr. Vrtátka, vydavatel časopisu "Svítání" provolal "hanbu". U tohoto z nařízení stát. zastupitelství v Kutné Hoře a Václava Novotných na Zálabí, vykonány byly úřední prohlídky, nalezeny a zabaveny brožury a letáky obsahu proti republice směřujícího.

11. července městská rada vzala na vědomí, že stížnost provinciátu řádu kapucínů ohledně vyvlastnění části zahrady nejvyšším správním dvorem byla zamítnuta.

16. července vzhledem k pomnutí zákona o zabírání bytů, bytová komise v Kólině usnesla se bytová komise zastaviti svoji činnost a omežuje se jen na správu bytů zabraných.

17. července pořádala str. nár. sociální plenární schůzi, při které mluvila poslankyně Fráňa Zeminová v Zámecké restauraci o posledních politických událostech.

23. července utonul v Labi při koupání u písčiny u mlýna Dr. Radimského 26 r. starý Karel Šašma ze Zálabí, Ovčárecká 397, sochař a kameník. Uhrátý vešel do vody a několik jen kroků od písčiny utonul. Spolukoupající ho ihned vytáhli a, ač byl jen asi 2 minuty pod vodou, nepodařilo se ho již vzkřísiti. Patrně ho ranila mrtvice.

24. července. Obec církve čsl. konala v sále Zámecké restaurace přednášku, na které promluvil patriarcha Dr. Farský z Prahy na téma: "Národ a církev československá", při účasti 400 osob.

25. července v kamenném lomu Karla Hvězdy za mlýnem Radimským hrál si 7 letý chlapec Václav Urban tím, že z vodní prohlubě nabíral vodu do lahvíček a při tom spadl do vody. Jelikož nebyl nikdo na blízku, utonul. Byl synem dělníka.

24. července sehrány v Katolickém domě aktovky "Tatinkův svátek" a "Panna Fanyňka" od F. Straky.

25. července zemská technická kancelář vyslala do Kolína komisi, která prohlížela okresní železný most a shledala ho v tak desolátní, že doporučila, aby v době nejbližší postaven byl most nový!

29. července následkem panujícího vedra klesla voda v Labi hluboko pod normál, že není pamětníka. Mezi městským ostrovem a zálabským břehem bylo Labe do polovičky vyschlé tak, že se scvrklo na potok, přes který převozník dal prlna a jen si na 5 metrů vzdálenosti převážel. Přirozeně, že nastala nutnost šetření s vodou z městského vodovodu.

30. července do Kolína přijela výprava 40ti amerických Čechů, která byla na nádraží uvítána náměstkem starosty Karlem Komrsem a když si prohlédla pamětihodnosti města a průmyslové závody, odjela do Kutné Hory.

30. července pořádal Klub mladých s Odborem Husova fondu ve prospěch téhož fondu koncert Vlasákovy kapely za slabé účasti obecenstva. Mnoho lidí přešlo náměstí, aniž by dalo nějaký příspěvek.

Srpen 1921

1. srpna stávka bankovních úředníků a zřízenců skončena porážkou stávkujících.

4. srpna v Lidovém domě konala se veřejná schůze lidu, která se zabývala bytovou otázkou. Bytů jest ve městě velký nedostatek. - Topič čsl. drah Josef Pokorný, otec 7 dětí, když vracel se ze služby do bytu na Zálabí, pojednou na ulici klesl a zemřel raněn jsa mrtvicí.

5. srpna nemocenská pokladna vymáhá na zaměstnavatelích tak zvanou moučnou dávku ku krytí schodku Státního válečného obilního ústavu.

6. srpna mimořádný příděl cukru 1 1/2 kg na osobu dostal každý, kdo si podal na radnici přihlášku.

7. srpna Družina válečných poškozců konala manifestační průvod a tábor lidu na náměstí, ku kterému občanstvo přihlíželo dosti lhostejně. - Večer Dram. odbor sehrál v Katolickém domě hru o 3 dějstvích "Směry života" od F.X. Svobody za režie F. Straky.

12. srpna ovoce nebylo drahé, v drobném prodeji platilo se za 1 kg hrušek 1 K 40 - 1 Kč 60, švestek 1 Kč 30, ořechů syrových 3 Kč 40 a usušených 9 Kč.

15. srpna chovanci okresního sirotčince sehráli v Katolickém domě pohádku "Perníková chaloupka".

17. srpna v městské radě usneseno zavésti opětne jednání s děkanem V. Sixtou o postoupení děkanského parkánu do veřejného užívání.

20. srpna Vzájemně se podporující spolek Vlastimil (dříve vojenských vysloužilců) konal oslavu 50ti letého trvání spolku. Dnes večer sehrána byla veselohra o 3 dějstvích "Bujná krev" od J. Olivy za režie F. Červína.

21. srpna dopoledne odbyvala se slavnostní valná hromada a odpoledne byl koncert a veselice v Borkách. Hrála Vlasáková hádka.

26. srpna železniční úřady zahájili vyměřovací práce směřující k zhotovení detailního plánu stavby budoucího nádraží. - Bochník chleba z dobré žitné mouky prodává se za 10 Kč.

28. srpna "Volná Myšlenka a pokrokové strany pořádali protestní tábor lidu na náměstí proti zcirkevnění školy, za dost slabého účastenství. - Zabírání bytů vyvolalo mnoho nepříjemností, obzvláště když se dělo nespravedlivě. Kde měli velký dům a hodně místností, tam se nájemník nedal, a lidem, kteří měli malé domky a málo místností, tam byl nájemník přiřčen. Následovaly rekursy a proti členům bytové komise byla velká antipatie.

29. srpna v Husově domě konala se přednáška člena "Světového kongresu bratrství" na téma: "Bratrství potřeba naší doby".

30. srpna vedením poslance Klimeše zavítalo k nám 36 dítek z Vídně a okolí na 4 nedělní prázdninový pobyt a byli umístěné po rodinách, které ušlechtilé této akci vyšly dobrotivě vstříc.

31. srpna byla zřízena Okresní rozdělovna pro zásobování obilím. - Konala se první schůze okresního školního výboru v zasedací síni okresní politické správy za předsednictví okresního hejtmana min. rady Dr. Heř. Zemana.

Září 1921

Jednota čsl. obce legionářské pořádala Slavnost sbratření. V sobotu dne 3. září odpoledne o 1/2 6 odbyvala se na hřbitově tryzna za padlé, při které promluvil Jan Šarfnbergr. Večer v 8 hodin konala se v Zámecké restauraci slavnostní akademie, při které mimo jiná čísla pořadu sehrál ochotnický spolek Tyl za režie J. Sudka jednoaktovou hru od Lad. Stroupežnického "Paní minc-mistrová", za pěkné účasti obecnstva.

4. září v neděli dopoledne o 1/2 10 byl na náměstí tábor lidu, kde promluvil plukovník Dr. Rudolf Raše. Odpoledne o 1/2 2. byl pak městem průvod s alegorickými vozy, ku př. scéna z "Lešetínského kováře" a jihých historií, na místo slavností do Borku, kde byl koncert Vlasákovy kapely a jiné atrakce a slavnost zakončena byla plesem v Zámecké restauraci. Možno říci, že slavnost se velice pěkně vydařila, jak morálně tak i finančně, za pěkné účasti občanstva.

5. září Volná Myšlenka pořádala tábor lidu na náměstí proti podvratným snahám, velká účast. - Otevřena filiálka Banka českých legií ve vlastním domě na náměstí č. 74.

8. září na evangelickém hřbitově oběsil se Jan Hnička, býval dříve dělníkem a ponocným v Draslovce.

Na trhu máslo stálo 1/2 kg 28 až 32 Kč, mák 11 Kč.

Vyskytuje se mnoho bankovek z padělanými kolky.

10. září duchovní úřad náboženské obce československé byl v domě čís. 18-III v ulici Kouřimské a prvním duchovním správcem byl Hyněk Zdik-Široký.

12. září pod železničním mostem skočila do vody 24 letá Růžena Elišková, dělnice z Peček n/dr. v sebevražedném úmyslu a ačkoliv byla brzy převozníkem Jindřichem z vody vytažena a ač zavedeno umělé dýchání nepodařilo se ji zachrániti. Mladý život svůj ukončila z nešťastné lásky, poněvadž její milý, obchodní příručí J. Kappl z Hořic ji opustil.

10. září v sobotu odpoledne odejel na kole do Velimi aby tam odevzdal pí Sixtové dohotovené šaty, kolínský dámský krejčí 42 r. starý Karel Kubánek, provozující svoji živnost ve vlastním domě čp.14-III. Kouřimská ulice. Na zpáteční cestě na večer zastavil se v Nové Vsi kol 8 hodiny pro mléko, ale domů se již nevrátil a byl od té doby pohřešován. Večer byl velice neklidný, poprchávalo a schylovalo se k bouřce. Zmizení jeho vyvolalo v Kolíně velký rozruch a všude o tom rozprávěno. 16. t.m. jel Babůrek, domkář z Ohrady na své pole, které se nachází v trojúhelníku, který tvoří silnice ku Křečhoři a Nové Vsi vedoucí a kde stojí na rozcestí ukazovatel a asi 100 metrů od téhož vzdálené, aby na vůz naložil řepný chrást. Když odjížděl shledal, že na jednom místě v rohu utvořil se pahrbek, obletovaný spoustou much a když tento rozkopř, uviděl v jámě asi 20 cm hluboké zahrabanou, poloobnaženou mrtvolu muže, která měla na levé straně spánku proráženou lebeční kost a 2 hluboké rány v týle způsobené tupým nástrojem. Způsobil poplach, kolem jedoucí upozornili na nález četnictvo, na místo se dostavila soudní komise a v zavražděném zjištěn, pohřešovaný

krejčí Karel Kubánek. Vražda tato vyvolala horlivé pátrání po pachateli. Asi týden po tomto nálezu zatčen byl v Žabonosích u Plaňan Antonín Janeček z Církvíce, potulný majitel schátralého kolotoče a následkem různých přitěžujících okolností, jako krvavých skvrn na šatech dopraven byl do Kutné Hory, avšak jelikož se mu nemohlo nic dokázat, propuštěn byl na svobodu. Dlouho se pátralo po vrahovi až po letech pohádala se Pánková, žena Pánka strojníka v Křečhoři bydlicího se svým mužem a na dvoře vyčtla mu vraždu na Kubánkovi. Zpráva tato donesla se na četnictvo a ti odebrali se do Křečhoře Pánka zatknouti, ale ten právě konal vojenské cvičení na Slovensku. Telegrafováno tam a když oddíl, ve kterém byl Pánek vracel se ze cvičení do kasáren, zastaven byl na mostě přes řeku Hron vedoucí četníky, seznal Pánek, že asi četníci jdou pro něho, skočil z mostu do řeky a tam utonul. Pravda pak nevyšla již na jevo. Jen se pak vyprávělo, že v hostinci v Npvé Vsi bylo několik občanů a těm se chlubil jistý učitel, že má u sebe hodně peněz za prodané úly se včelami a že se skoro bojí jet domů do Kolína na kole. Náhodou Kubánek byl učiteli podoben a dokonce měl takřka stejnou s ním bílou čepici a soudilo se, že vrah po tmě zabil Kubánka, který měl v kapse 5 Kč, domnívaje se, že jest to onen učitel, který v týž večer do Kolína nejel a přespal v Nové Vsi u příbuzných.

11. září Dramatický odbor v Katolickém domě sehrál veselohru ve 3. dějstvích od J. Kühnela "Dobrodružství v Ostende" za režie E. Straky. - Kuřivo se volně prodává v tabáčních prodejnách za zvýšené ceny. Stojí doutník: Britanico, Trabuco a viržinka a 2Kč, Operas 1 Kč 50, Kuba 1 Kč, Brazilka 70 hal, Portorico 60 hal, krátké 50 hal, Cigarilos 30 hal. Cigarety : Legie 80, Slavie 70, Dames 70, Egyptka 50, Praga 30, Sportka 20, Zora 8 haléřů. Kuřlavý tabák: Maryland 2,50 Kč, americký lulkový 2 Kč, jemný

dýmkový 1 Kč 50 a obyčejný 70 hal. Předválečnou jakost ale kuřivo nemá !

14. září knihovníkem městské knihovny byl zvolen městskou radou a 19. t.m. schválen obecním zastupitelstvem František Štork. - Zemřela baronesa Hermína Voith-Heritesová ze Sterbezů ve věku 70 let, kdysi majitelka realit v Zahradní ulici, dáma velice šlechtná a dobročinná. Byla delší dobu nemocná a pravděpodobně vzala více prášků pro spaní než měla lékařem předepsáno a usnula na věky. Jsou v tísní, realitu svoji, hodně již zadluženou prodala O. Vavruškovi, obchodníku za 192.000 Kč. - Jí odchází z Kolína poslední člen šlechtické rodiny Herites-Voithovy ze Sterbezů, která se počínaje panem Tadeášem z Heritesů, c.k. setníkem m.s. v roce 1843 zde v čísle 45-IV. usídlila. Universálním dědicem, zbylého a skrovného již jmění stal se adoptivní syn JUDr Leo Prziborski-Voith-Herites, advokát v Českých Budějovicích.

15. září Vinohradské divadlo pohostinsky sehrálo v Zámecké restauraci Hilbertovu činohru o 3 jedn. "Pěšt". Církev čsl. pořádala 17. v malém sále Sokolovny přednášku faráře H. Zdíka Širokého "O Jiráskovi".

16. září Odbor Jednoty státních úředníků konal veřejnou schůzi.

17. září za příčinou zmírnění bytové nouze usneseno v městské radě postavit na Zálabí při Okružní třídě 19 obytných domků nákladem okrouhle 2,500.000 Kč státem subvencovaných.

18. září shromáždilo se velké množství obyvatelstva na nádraží, aby pozdravilo svého presidenta Tomáše Gar. Masaryka. Vlak projížděl pomalou rychlostí a obecnstvo s nadšením zdravilo velkého tvůrce naší samostatnosti.

20. září fa. Boh. a Karel Prchalovi stavějí tovární budovu na Pražském předměstí na výrobu telefonních a telegrafních přístrojů a sice v ulici na Příkopě.

22. září konal se v Zámecké restauraci Večer baletní hudby Oskara Nedbala, který pořádala Štěpánka Klimešová, sól. tanečnice Národního divadla v Praze. - Fa Alois Klepač a spol. začal stavěti továrnu na počítačící stroje a jemnou mechaniku na Kutnohorském předměstí roh Vužanové a Plynárenské ulice. - Ministerstvo pro zásobování lidu povolilo Obchodnímu družstvu dovoz 10.000 kg sádla.

24. září Okresní osvětový sbor uspořádal oslavu 70 tých narozenin mistra Aloise Jiráska v Zámecké restauraci. Mimo jiné byla přednáška ředitele školy F. Flosa a ochotnický spolek Tyl sehrál Svobodovou scénu "u Butteanů".

25. září Odbočka zřízenců státních drah uspořádala veřejnou schůzi. - Organizace čl. strany lidové uspořádala veřejnou schůzi.

28. září Dram. odbor v Katolickém domě sehrál aktovku L. Stroupežnického "Zvíkovský rarášek" za režie Josefa Suchého, malíře.

Říjen 1921.

1. října na stavbě komorového plavidla pod novým mostem našli dělníci při kopání pod vrstvou víc jak 5 metrů silné písečné naplaveniny z dubového kmene vydlabanou rybářskou loď, 8 metrů dlouhou, 65 cm širokou, a 37 cm hlubokou, která asi pravděpodobně v únoru r.1645 před vpádem Švédů na rozkaz z Prahy byla s jinými loďmi potopena, aby nepřítel se nemohl pomocí jich přeplaviti (viz Vávra: Dějiny města Kolína, oddělení II, str. 158). Loď byla uložena v městském muzeu.

2. října konal se v Zámecké restauraci koncert slavné housličky Ervíny Brokešové a velice pěkně se vydařil.

3. října kilogram mouky (americké) zlevnil z 10 Kč na 7 Kč 50 a cena cukru stanovena za 1 kg 6.50 Kč.

3. října utvořila se Městská zásobovací komise v Kolíně

4. října založena Záložna čsl. legionářů. - Četnictvo X dopravilo 19 ruských zajatců do Břeclavi, odkud tamnější četnictvo bude je dále dopravovat.

8. října v sokolovně pořádal jistý podnikatel z Prahy ženské řecko-římské zápasy, které přivábily hojně obecnstva, hlavně z řad starších mužů.

9. října zahájila svoji činnost "Kolínská scéna" v malém sále Lidového domu za vedení Václava Fořta, úředníka fy S. Feldmann, továrna na obuv. Měla za účel vytvořiti druh malého kabaretního divadélka, leč po několika marných pokusech zanikla.

8. října farář zdejší obce církve čsl. Hynek Zdík Široký s Aloisíí Hanušovou z Červeného Kostelce slavili svatbu v chrámu sv. Mikuláše v Praze.

10. října poradna pro kojence, umístěná v okresním chorobinci zdárně funguje. Vyskytlo se několik onemocnění neštovicemi.

11. října organizace strany soc. dem. odbyvala v sále Zámecké restaurace veřejnou schůzi, na které mluvil poslanec R. Bechyně. - Vojtěch Petřík postavil parní pilu a cementárnu pod okresním chorobincem. Podnik pak zápasil v letech 1930 s nepřízní osudu, které pak Petřík podlehl, o všechno přišel a z Kolína se odstěhoval.

14. října. V Kolíně vychází touto dobou 6 časopisů: Střeďočeské hlasy (soc. demokratické), Polabská stráž (nár. sociální), Hlas demokracie (nár. demokratická), Nezávislost (str. rep. agrární), Rudý praporek (str. komunistická), V boj (legionáři) a JUC František Vrtátka vydává časopis "Svítání".

15. října Klub mladých sehrál v Zámecké restauraci tři aktovky: Šrámkův "Červen", bratří Čapků "Lásky hrá osudná" a od Bartoše "Konec Jakuba Carauzzy". Moderní tyto aktovky byly od obecnstva s různými pocity a kritikou přijaty.

15. října. Městská rada po druhé již zamítla žádost Kolínské filharmonie o subvenci. Státní památkový úřad v Praze zamezil městskou radou zamýšlené zrušení starého hřbitova u sv. Víta a jeho přeměnění na veřejný park. - Terezie z Hielmayeru, vdova po c.k. plukovníku, příbuzná rodiny z Voith-Heritesů octla se ve velké chudobě a žádá vojenské velitelství v Praze o podporu. Bydlela v Zahradní ul. č. 46. - 1 kilogram brambor stojí v drobném prodeji 1.70 až 2 Kč.

16. října zřízena poradna pro tuberkulosní a sice v domě kdysi továrníka Karla Latzela, Havlíčkova č. 21-IV. Zemská politická správa v Praze nepovolila utvoření se "Družstva pro chov koně chladnokrevného plemene belgického" a utvoření se fondu pro podporování chudých invalid. vdov a sirotků!

18. října ryby byly otráveny nad Klavarským jezem v Labském řečišti patrně odpadními vodami továrních podniků.

19. října ministerstvo pro zásobování lidu opět povolilo fě Obchodní družstvo dovoz 10.000 kg sádla z Německa. - Výtěžek sbírky pro hladovějící Rusko činil 9.787 K 75 haléřů. - V. Novotný ohlašuje změnu názvu čtrnáctideníku "Svítání" na "Českou kontrarevoluci". Krajský soud v Kutné Hoře učinil zamítnutí, poněvadž název sám o sobě tvoří zločin dle § 58 liter.

20. října opět se objevují případy onemocnění neštovicem a záškrtem.

21. října pražské ruské divadlo sehrálo v Zámecké restauraci drama o 5 jednáních dle románu L.N. Tolstého "Vláda tmy". Herci jsou ruští emigranti.

22. října na přejezdu dráhy z kolínské zastávky u tak zv. Polákovy pustiny vrhl se pod vlak 30ti letý hospodářský příručí František Řezáč, rodem ze Záryb, okres Brandýs n/L. a byl okamžitě usmrcen. Řezáč byl delší dobu zaměstnán u statkáře Dr. L. Pazderky v Lošanech, odtud byl propuštěn a byl teď bez zaměstnání. V Lošanech si udě-

lel známost s Františkou Kafkovou, dcerou tamního kováře, která se na jeho rádu podvolila nedovolené operaci a které také podlehla. To je tak rozrušilo, že spáchal sebevraždu. Oba byli pohřbeni do společného hrobu na hřbitově v Lošanech.

22. října Kolínem projelo 63 maďarských komunistů, kteří jeli do Ruska.

23. října Svobodná obec Čičovice sehrála veselohru o 3 jedn. "Charlleyova teta" na Rozkoši.

25. října Klub turistů pořádal za četné návštěvy přednášku slavného cestovatele E. St. Vráze, který přednášel "O světech známých a neznámých". Přednáška byla v sokolovně.

23. října v Husově domě péči českobratrské církve konala se přednáška redaktora J. Trafla z Prahy na téma: "Jest 28. říjen dnem našeho osvobození?".

24. října dělnické politické strany a Jednota čsl. obce legionářské, odbyvali na náměstí veřejný tábor lidu, jakožto manifestace proti vzrůstající reakci za obrovské účasti lidu, dobře odhadováno 6.000 osob. Jako hlavní řečník promluvil poslanec Jan Koudelka.

25. října panuje velký nedostatek vody a proto přívod vody do vodovodu bude večer od 7 hodiny do 6 hodiny ranní uzavřen. - Na trhu byla prodávána a koupěna vykrmená husa, za 200 Kč.

25. října ve svém bytě Prokopova tř. č. 109-III. zatčen byl JUC František Vrtátka, vydavatel časopis "Svítání" a autor několika brožurek, pro protistátní činnost a dopraven do vězení krajského soudu v Kutné Hoře. Byl pak odsouzen na 15 měsíců žaláře a po 12 měsících díky přispění kolínského děkana V. Sixty amnestován.

26. října požádal Literární spolek přednášku profesora dra. Arne Nováka na téma: "Jan Neruda, člověk a básník". Na pokutách (poplaticích) za předržení policejní hodiny vybráno bylo od opozdivších se hostů za uplynulý rok 36.000 Kč.

27. října sehrála Činohra ze režie Jana Šarfbnergra

obraz ze života "Josef Kajetán Tyl" ve 3. jednáních od F.J. Šamberka ve prospěch "Družiny čsl. invalidů" a druhý den 28. t.m. hru v Červánkách svobody."

28. října společná oslava našeho velkého svátku vyzněla velkolepě za účasti všech pokrokových spolků a stran, vyjma komunistické, která pořádala oslavu zvláště na Jiráskově náměstí na Zálabí a čsl. strany lidové, která odbyvala schůzi v sále Katolického domu. Slavnostní tábor zahájil starosta města B. Záligr a řečníkem slavnostním byl redaktor Karel Zmrhal z Prahy. Tábor byl velmi navštíven a zakončen projevem II. náměstkem F. Hroudou.

28. října prezidentem republiky vyhlášena mobilisace, kterou se povolávají ročníky 1890 - 1895 (tu dobu narození muži) k nastoupení činné vojenské služby během 24 hodin, vyvolala velký rozruch, ale ne tak překvapující jako r. 1914 a nástup mobilisovaného vojska vyvíjí se rychle a v úplném klidu. Toho používají různí obchodníci a začíná se vyvíjeti lichva s potravinami a denními potřebami, proti čemuž úřady přísně vystupují.

29. října v Americe usídlení příbuzní a přátelé zdejších obyvatelů zasílají jim v balíčkách kaka, sušené mléko, pepř a jiné dosud zde vzácné potraviny a šatství.

30. října Okresní osvětový sbor uspořádal v Besedě v sokolovně výstavku spisů Havlíčkových a památek po něm, večer pak byla přednáška dr. Emila z Lány a recitace.

31. října Alliance Française pořádala přednášku v Řemeslnické besedě. O Victorovi Hugovi promluvil pan Karel Tanlégue, attaché franc. delegace v Praze.

30. října odpoledne byla v československém kostele přednáška faráře H. Zdíka-Širokého o Karlu Havlíčku-Borovském.

31. října uspořádaly všechny pokrokové strany s Volnou myšlenkou oslavu stého výročí narozenin K. Havlíčka Borovského v sále Lido-bio, leč na přednášku se dostavilo jen asi 60 osob.

1. listopad 1921.

1. listopadu náboženská obec církve československé pořádala na zdejších vojenském hřbitově tryznu za padlé vojiny za velké účasti obecnictva. Spívána byla píseň "O velký Bože" s doprovodem hudby. - Dramatický odbor katolického domu sehrál Ranpachovu hru "Mlynář a jeho dítě" za režie Jana Majora.

2. listopadu Klub mladých žádá okresní úřad, aby se odepřelo povolení ku všem takovým představením, které kazí jen umělecký vkus a cit obecnictva.

4. listopadu Cínohra za režie Jana Šarfnbergra sehrála veselohru ve 3. jedn. od J. Kühnla "Kráska z Ostende".

6. listopadu první předseda Rady starších náboženské obce čsl. zahradník Jindřich Vlk chtěl celé (s celou církví) přejít do pravoslavné církve. Rada starších postavila se na stanovisko samostatnosti církve čsl. i s ostatními obcemi náboženskými z Moravy, Čech i Slezska. Vlk nespokojen s tím resignoval na předsednictví, svolal na dnešní den členstvo na přednášku na téma: "Volba biskupů do církve československé". Jelikož nikdo do sokolovny nepřišel, odložil přednášku na 13. listopadu a tu byla účast i s členy rodiny Vlkovy 10. osob.

7. listopadu strhla se prudká větrná bouře, za které vozil uhlí pekaři Ant. Polákovi na Věltrubské ulici na Zálabí povozník a maloročník Josef Bittmann, starší již člověk. Když zajel s krávkami do dvora, který sousedí s domem Václ. Březiny ulice Legii čis. 210-V., tu následkem prudkého větru zřítíl se štít tohoto domu na uhlí skládajícího Bittmanna a zasypal ho tak, že tyž z pod hromady cihel a rumu mrtev a ze zlomeným vozem vytažen byl. - Cena 1 litru mléka byla stanovena na 4 Kč.

8. listopadu prezident republiky nařizuje demobilisaci.

9. listopadu nařízení bytové komise, že mají být bytu v I. poschodí děkanství obsazeny nájemníky bylo nejvyšším správním soudem zrušeno. - Otevřena slavnostním způsobem dvoutřídní lidová hospodářská škola na Zálabí v místnostech měšťanské školy. Správcem školy stal se odborný učitel Josef Zach.

10. listopadu organizace strany soc. dem. pořádala veřejnou schůzi lidu. - Nájmy polí stouply. Jistý zdejší majitel polí žádá bursovní cenu 3 q pšenice, t. j. 1350 Kč pachtovného z 1 korce pozemku.

12. a 13. listopadu Jednota obce čl. legionářů předváděla film "Památník odboje".

13. listopadu chovanci okresního sirotčince po třetí sehráli na jevišti Katolického domu výpravnou pohádku "Tři haléře". - Paní která chtěla do Teplic vyvézti jednu husu a jednu kachnu, musela mít dovozní osvědčení. - Na náměstí v čísle 48 zřízena firma "Drogerie, spol. s r. o." a sice z bývalého droger. obchodu Alfréda Battisty (dříve Adolf Oliva, roh Husovy třídy) a Battista, pověřen řízením. - Josef Vrabc, invalida zřídil v domě čp. 64 (roh Husovy třídy) paňorámu (stereoskopická kukátka) leč podnik se dlouho neudržel.

13. listopadu aprovisační zásobování pomalu mizí, při odebrání nové legimitace má každý právo ustanoviti si pekaře, u kterého chce chléb a mouku odebírat. - Dnes odpoledne vážený profesor zdejšího reálného gymnasia Pavel Kratochvíl v zahradním altánu v domě čp. 95 Havlíčkova tř. IV., kde bydlel, na lihovém kahanu ohříval si obklad na vřed, který se mu udělal na krku, při čemž mu chytly celuloidové manžety a vystříknuvší líh z explodovavšího kahanu na jeho kabát, vznítit na něm šatstvo. Místo co měl snad válením se po zemi hořící šaty na sobě hasiti, běžel do bytu. Když

tam doběhl byl ovšem celý v plameni, utrpěl strašné popáleniny III. stupně a byl dopraven do nemocnice, kde za čtyry hodiny po ukrutném utrpení zemřel. Byl star 56 let a pohřben byl ve Lstiboři u Čes. Brodů ve svém rodišti.

- Cestoval Jaromír Hušek pořádal pod nápisem "Vlá-Pa-Pra" přednášku v Zámecké restauraci. Dlužno doznáti, že Havlíčkovy oslavy měli slabou účast.

15. listopadu Dr. Václav Mezřický, zvěrolékař, znovu zahájil praxi zvěrolékařskou v domě čp.

17. listopadu Rolničká družstevní mlékárna oznamuje, že bude prodávati litr mléka za 3.40 Kč,

18. listopadu ukázka konjunktury: Pražsko-kolínská továrna na kamna "American Heating", Kollárovo náměstí čp. 13 - II. žádá o povolení pracovní doby z 48 hodin na 60 hodin.

19. listopadu Skol pořádal tělocvičnou akademii. - Firma Josef Kasparides, továrna na kovové zboží, Polepská č. 252-IV. zahájila tovární provoz.

20. listopadu Odbor Klubu čsl. turistů pořádal přednášku na téma: "Po stopách Jiráskova Bratrstva" se světelnými obrazy. Přednášel min. rada Karel Dvořák.

5. listopadu Božena Hocke-ová, manželka obchodníka Josefa Hockeho z Uhlíř. Janovic skočila s dítětem z hořejšího ostrova do Labe a utonola. Neurovnané rodinné poměry a zatčení jejího muže, který byl obchodníkem na Slovensku pro zpronevěru, dohnalo ji k tomuto činu.

13. listopadu v Husově domě měl přednášku farář Řepa z Velimi na téma "Dědicové Bílé hory."

20. listopadu Alliance Française uspořádala večer francouzských aktovek. Sehrána byla "Etincelle" (Jiskra) a "Le plaisir d'être Battue" (Žena, která chce být bita) v jazyku francouzském na jevišti u Ptáčků. Návštěva i provedení byla velice pěkná. - Ustanovil se "Česko-americký kroužek", ale stánovy jeho nebyly povoleny. - Komunistická strana pořádala veřejnou schůzi.

23. listopadu hlášeny případy onemocněné na scharlatinu (spálu) u dvou dětí a dokonce i na tuto nemoc onemocněl jeden starý muž. - Velké obliby hlavně mezi mládeží docházejí filmy "Býčí oko", "Červené oko" "Ruce vzhůru" a "Mayerling aneb Lásky korunního prince Rudolfa".

25. listopadu do Zámecké restaurace zavítala činoherní divadelní společnost ředitele K.V. Vrby a vzdor svým velmi dobrým výkonům měla velmi malou návštěvu. Na představení "Pasekáři" od Sokola Tůmy sešlo se pouze 14 návštěvníků.

26. a 27. t.m. oslavila Dělnická tělocvičná jednota v malém sále Lidového domu slavnostním způsobem 15ti leté trvání jednoty.

Prosinec 1921.

2. prosince Kolínem jel transport 60ti komunistů z Maďarie do Ruska. - Alliance Francaise pořádala přednášku profesora francouz. institutu P.Bruna o francouzském básníku Ed. Rostandovi. - Volná myšlenka koná každou neděli besídky pro mládež o 9 hodině v budově gymnasia.

4. prosince loutkové divadlo zřídil si II. oddíl kolínských Skautů a sehrál v tento den první představení "Pan Franc na zámku" ve škole u kapličky.

8. prosince vypukl oheň v továrně na kávové náhražky na Zálabí a velké škody udělal. Shořela střecha a suroviny vše v ceně asi za 450.000 Kč.

9. prosince časopis "Rudý prapor" č. 33 byl konfiskován.

10. prosince dnes pohřbeni byli dva skoro blízcí sousedé z ulice Karlovy pod kostelem a sice Josef Gottwald, mistr obuvnický, obětavý kustos čítárny Řemeslnické Besedy a od r. 1903 horlivý správce městské veřejné čítárny, člen zpěváckého spolku Dobroslav a činovník obuvnického společenstva a Norbert Hrdlička, nejstarší komínický mistr v

v středních Čechách a při velkém požáru, který dne 26. října Kolín ohrozil, spoluzáchrance věží kostela sv. Bartoloměje. Byl starý 81 let, usměvavého chytrého obličejce, vroubeného plnovousem a náruživě snupal. Gottwald byl menší postavy, nosil brýle a úzkou bradku. - Při malování pokoje v Gregrově ulici v Čechových sádkách čp. 180 dostal se malíř V. Černý ze Trí Dvůrů do hádky s dělníkem Ant. Lacinou a když tyž začal ho škrtit, střelil po něm Černý z revolveru a těžce ho zranil.

11. prosince dramatický odbor sehrál v Katolickém domě veselohru od Jaroslava Lokaye ve 3 jednáních "Růžová pouta" za režie Frant. Stráky. - Odbor Jednoty soukromých úředníků pořádal veřejnou schůzi.

13. prosince několik dělnic na poli Jos. Češpivy rozvázelo výšoce navrstvený kompost a při této práci sessutá vrstva kompostu přitlačila dělnici Aloisii Michálkovou takovou silou na železnou část vozu, že si rozbila hlavu a v brzku následkem vnitřního zranění zemřela.

14. prosince Amerikán Corporation jest ochotna dodati zdejší zásobovací komisi 20.000 kg mouky za předem zaslany obnos 88.000 Kč.

15. prosince organizace strany soc. dem. pořádala veřejnou schůzi.

16. prosince debatní večer, který pořádal Dělnicko-studentský výbor u Karla IV., na téma "Stát a církev", promluvil JUC Morák. Byla velká účast.

17. prosince pekař Ferdinand Netyk byl udán, že peče bílé pečivo a platil pokutu. - Bytová nouze nabývá vrcholu. 708 rodin žádá bytovou komisi o byt.

18. prosince čl. strana národně demokratická pořádá veřejnou schůzi.

24. prosince Otakar Moravec jako legionář žádá o koncesi pro novinářský závod a insertní kancelář a také ji obdržel. - Ingeniur Lev Veletovský otřevřel oprávněnou civilní inženýrskou stavební kancelář. - Obec chtěla vyvlastniti

k účelům stavebním zahradu statkáře Václava Formánka na Kouřimském předměstí, leč týž protesty tomu zabránil.

26. prosince krajská odbočka zemědělské jednoty pořádala veřejnou schůzi. - Organizace čsl. strany demokrat. sociální pořádala veřejnou schůzi.

28. prosince zde dlící div. společnost V.K.Vrby chtěla hráti Hejermannovu "Komedii na faře". F. Dvořák a Josef Sládek podali žádost na okresní hejtmánství jménem lidové strany, aby hra byla zakázána a také tak se stalo.

29. prosince na ulicích vylepili snad členové strany komunistické plakáty s obsahem vybízejícím k nepřátelství proti kapitalistům, byly ovšem zabaveny a strhány. Tisknuté byly v tiskárně Ringe-ho v Liberci.

30. prosince vycházejí Středočeské hlasy již 10 let.

17. prosince pořádaly židovské dobročinné spolky akademii-u Karla IV., na které zpíval zdejší rodák tenorista František Weisenštejn.

31. prosince měl pohřeb Josef Morávek, profesor řemeslnické školy, dobrý zpěvák a společník.

R o k 1 9 2 2 .

1. ledna tvoří se Družstvo pro chov koně chladnokrevného plemene belgického v Kolíně. - Karel Vrkota, poštovní zřízenec ohlašuje živnost kapelnickou a sestavil si vlastní kapelu. - Usneseno v Praze na ministerstvu pošt, že letos má býti v Kolíně položen telegrafní kabel.

4. ledna ještě teď vracejí bývalí vojín zbraně, uschované ze světové války.

6. ledna regulace Labe bude pokračovati směrem k mlýnu Dr. L. Radimského.

8. ledna místní odbor Čsl. obce úřednické pořádal veřejnou schůzi.

7. ledna odbyval se první reprezentační plěs kolínských legionářů v sokolovně za velké účasti a měl ráz "Na sibiřské magistrále". Hudba pěš.pl.č.21 dobře se osvědčila.

8. ledna ustavující sjezd Kolínské župy Čsl. obce legionářské se konal u Karla IV. Bylo mnoho účastníků. - Studentský Klub mladých konal studentské odpoledne v klubovně u Poláčků. J. St. R. Fleischner promluvil "Nástin historie českého dramatu od let 90 tých" a úryvky ze "Života hmyzu" od brí Čapků. - Policejní komisař Jan Riedl sděluje policejní statistiku, dle které bylo zakročeno v roce 1921 v 93. případech zločinu, ve 175 případech různých přestupků, pro potulku a žebrotu zatčeno 60 osob, pro opilství a výtržnosti 33 osob; nuceným postrkem vyvedeno 247 osob a pomoc samaritánské byla poskytnuta v 61 případech. Pro strážníky byl pořádán 4-nedělní kurs. - Antonín Němeček, bývalý lesní dělník v Kolíně, stal se úředníkem Svazu zemědělských a lesních dělníků v Praze, dopustil se tam zpronevěry a byl odsouzen na 6 měsíců do žaláře. Jeho manželka, která byla pak v bídě spáchala sebevraždu, napila se lysolu, ale byla zachráněna a vyléčena ve zdejší nemocnici.

12. ledna byla zřízena Okresní péče o mládež. X

12. ledna ustanovila se Místní skupina ústředního svazu tesařů v čsl. republice.

13. ledna ve Vídni zemřel vynikající rodák kolínský inž. Josef Popper-Lynkeus, rozený v r. 1838, sociální spisovatel.

15. ledna ochotnický kroužek Činohra sehrál v divadle u Ptáčků za režie Jana Šarfnbergra "Hanzelínova kometa", veselohra o 3. jednáních od J. Skružného.

13. ledna dnes v noci vyloupen byl zdejší celní úřad a ukradeno ze zásuvky 800 Kč a v noci ze 17. na 18. ledna po druhé se vloupání opakovalo.

14. ledna - Potraviny zlevnily a prodáváno amer. sádlo 1 kg 20 Kč, máslo 1 kg 36 Kč a chléb 1 kg za 3 Kč 50.

16. ledna Okresní osvětový sbor pořádal u Karla IV. přednášku univ. profesora Dr. Jaroslava Bidlo "O ruské revoluci ř. 1907."

19. ledna vypukl požár v Obchodním družstvu v Havlíčkově třídě, vyhořela střecha a strop. Obchodní družstvo bylo umístěno v domě čís. 10 -IV.

19. ledna organizace pokrokových socialistů odbyvala veřejnou schůzi. - Dělníci si stěžují, že ve zdejších průmysl vých závodech jest zaměstnáno mnoho dělnictva z cizích okresů, zatím co místní dělnictvo jest bez práce. - V noci na neděli dne 19. t.m. probourali se neznámí lupiči do kanceláře Hospodářského družstva, avšak do pokladny se nemohli dostat a uloupili jen věci malé hodnoty.

21. ledna měl snátek spisovatel a vydavatel Aventina zdejší rodák PhDr. Otakar Štorch-Marien, s Marií Roušavou, dcerou v.r.z. soudu a přednostou soudu v Kolíně. - Městské lázně navštívilo v minulém roce 28.419 osob, což jest velmi malá návštěva vzhledem k počtu obyvatelstva.

22. ledna Studentský Klub mladých pořádal přednášku "O letectví" v sále u Karla IV. Přednášek poručík 6. leteckého pluku Ferdinand Hrubý, syn přednosty stanice ve Velimi a pak úředník dráhy zde, který v Kolíně studoval.

poručík Hrubý zabil se pak později pádem s letadla v Bratislavě, kde sloužil. Byl prý špatně řemeny k letadlu upoután.

27. ledna Literární spolek pořádal ruský večer. Na programu byla přednáška profesora zdejšího gymnasia Dr. V. Kůsta o J.V. Lermontovi a koncertoval na housle profesor A. Ryspler. - Cena chleba snížena za 1 kg 40 dg těžkého na 2 Kč 50. a za 1 kg mouky na 4 Kč 80. - 1 q uhlí prodáván za 60 Kč.

28. ledna vrhla se blíž Lučební továrny v sebevražedném úmyslu pod vlak a byla jim usmrcena Antonie Čížková, mladá choť profesora Vojtěcha Čížka, který zde na gymnasiu vyučoval.

29. ledna Studentský Klub mladých pořádal debatní večer, na kterém přednášel JUC Mir. Jelínek "O dnešní směrnicí studentské práce". - Nezaměstnaným lidem udělují se podpory.

30. ledna Okresní osvětový sbor zřídil lidovou školu a ta měla u Karla IV. večer, ve kterém měla přednášku L.K. Prágrová na téma "F.M. Dostojevský" a A. Pavlovská na téma "Ženské typy v dílech Dostojevského". Přišlo tam celkem 16 návštěvníků.

31. ledna zřízena Lidová hospodářská škola.]

1. února založeno Odborné společenstvo truhlářů a podobných řemesel.

2. února organizace strany čsl. komunistické pořádala veřejnou schůzi. - Ve městě i na okresu rádí epidemická chřipka. - Advokát JUDr Karel M. Knirsch otevřel svoji kancelář Rubešova ulice č. 61.

8. února MUDr Ant. Nepraš zahájil lékařskou praxi v čp. 40, Bartolomějská, nyní Parlérova ulice.

9. února provinciálát řádu kapucínů v Praze sděluje městské radě, že vyvlastňovací nález ohledně části zahra-

dy zdejšího kláštera byl nadřízenými úřady zrušen. - Založena Odbočka hospodářského sdružení čsl. křesťanských zemědělců v Kolíně. - Založena Okresní komise pro péči o děti v Kolíně.

10. února městská rada usnesla se zrušiti hřbitov u kostela sv. Víta a zříditi zde veřejný park, ale pro odpor Státního památkového úřadu v Praze, musela od tohoto úmyslu upustiti. - MUDr. František Leger oznamuje zahájení lékařské praxe v Zahradní ulici, číslo 45 v domě kdysi baronské rodiny Vaith-Heritesů. Měl dříve praxi, ale za války o všechno přišel.

11. února ustanovil se Místní odbor Koštnické jednoty. Elektrárenský svaz středočeských okresů byl prohlášen za všeužitečný. - Také dřívím jest obyvatelstvo úředně zásobováno. - Utvořila se místní skupina Svazů hlinodělníků v ČSR. - Studentský Klub mladých pořádal u Poláček přednášku PhC Zd. Rykrů na téma "Život a moderní umění".

12. února koncert virtuosa na housle Pepy Bartoně.

17. února průmyslník Adolf Richter prodal Kartelu průmyslníků zálabský cukrovar za obnos 9 milionů Kč. Jest to část panství, k němuž základy položil velký národohospodář František Horský, rytíř z Horskýfěldů.

18. února Studentský Klub mladých pořádal u Poláček debatní večer, na kterém promluvil PhC F. Pelikán "O významu tělesné výchovy". - Týdenník org. komunistické strany v Kolíně "Rudý prapor" přestal vycházeti.

19. února přednáška Jednoty obce legionářské odbyvala se u Karla IV.

23. února zemřel František Forejt, mistr obuvnický, velmi obětavý náměstek velitele sboru dobrovolných hasičů, kde byl členem 50 let.

24. února Studentský Klub mladých uspořádal v sále Zámecké restaurace na oslavu výročí 300. Moliérových narozenin akademii, při které se hrála byla téhož autora aktovka "Domnělý paroháč".

25. února organizace strany národ.děmokratické pořádala veřejnou schůzi.

27. února dnešním dnem jsou zastaveny vyživovací příspěvky příslušníkům padlého zemřelého neb invalidního, i nezvěstného gážísty v záloze respective poddůstojníka z povolání.

2. března večer o 11. hodině vypukl oheň v domku Frant. Markytána, cukráře č. 38, Mostní ulice a shořela tam střecha a krovy. Byl to starý domek ještě před několika desetiletími krytý doškami. Domek, který patřil vedlejšímu domu čp. 37 i s tímto jest loňského roku (1935) zbourán a na jeho místě fa bratři Kopecký vystavěla velký obchodní dům.

4. března ochotnický spolek Tyl sehrál na jevišti sokolovny slovenskou tragedii o 6. dějstvích "Janošík" od Jiřího Mahena za režie Jul. Stříbrného, který hrál též Janošíka.

5. března místní politická organizace strany živnost. obchod. středostavovské pořádala veřejnou schůzi.

6. března Státní památkový úřad zakázal kácení přezrálých dubů v Roztrhaném lese.

7. března seserské sdružení nábož. obce církve čsl. pořádalo přednášku u Karla IV. Frant. Hůty, duch.správce ČČS v Nymburce na téma: "Masarykova otázka náboženská".

10. března rolníci se odvolávají proti vyměření obilního kontingentu.

11. března koncert Kolínské filharmonie, řízený dirigentem prof. A.M. Jelínkem. Na pořadu skladby Mozartovy a Bethovenovy a Smetanovy. Účast malá.

12. března splnomocněný ministr francouzské republiky a vyslanec v Praze Jan Couget navštívil Kolín, aby se oslavy účastnil třistaletého výročí narozenin velkého francouzského dramatika Moliéra. Oslavu pořádala místní Alliance Francaise pod protektorátem městské rady v sokolovně. Mimo jiný program sehrány byly aktovka "Směšné preciesy" a dvě scény z komédie "Učené ženy" od Moliéra.

17. března zástupcové obce jednali opět v Praze s provinciátem řádu kapucínů a žádali na něm odprodej části zdejší klášterní zahrady, a jak budoucnost ukázala marně.

18. března ochotnický spolek Tyl sehrál v sokolovně veselohru "Velebníček" ve 3 jedn. Od J.M. Barrie a za režie Jul. Stříbrného za menší návštěvy. - Náboženská obec cirkve čsl. pořádala v sále u Karla IV. přednášku prof. Vrat. Čermáka na téma "Náboženské poměry na Slovensku."

19. března odbor Jednoty soukromých úředníků pořádal veřejnou schůzi. - Vypukla stávka dělnictva v novém lihovaru. - Ministerstvo zemědělství povoluje zřízení zahradnické školy v Kolíně. - Organizace čsl. strany lidové pořádala dnes manifestační průvod, schůzi a večer v divadle u Ptáčků představení, veselohru o 3 jedn. od J. Kühnla "Čech a Maďar" za režie Frant. Straky.

23. března městská hudba Vlasáková slaví 50ti leté trvání. - Odbor Dělnické akademie pořádal přednášku Vlad. Hlocha, asistenta čes. zem. muzea na téma "Vznik světů" za velké účasti a 11. dubna bude pokračování této přednášky "O původu člověka". - Městské muzeum jest přístupno návštěvníkům každou neděli a svátek po 2 hodiny dopoledne.

24. března Dělnicko.studentský výbor pořádá cyklus přednášek a dnes v sále u Karla IV. přednášel prof. Karel Smolík na téma "O politickém vývoji u nás od r. 1848".

25. března ochotnický spolek Tyl sehrál v sokolovně drama o 4 dějstvích od K Scheinpfluga "Geysír" za režie Boh. Růžičky. - Odborné sdružení hudebníků v Praze pořádá veřejnou organizační schůzi hudebníků v Kolíně a okolí usídlených. - Josef Tvrdek, profesor zdejší obchodní akademie stal se správcem české Obchodní školy v Opavě ve Slezsku. Tvrdek byl znamenitým překladatelem mnoha literár. prací. - V Praze zemřel advokát JUDr Robert Kafka ve věku 41 let. Byl synem obchodníka galanterním zbožím Filipa Kafky, který míval obchod v rohovém krámě na náměstí čp.7.

29. března Jednota čsl. střelců pořádala národní závody ve střelbě na zahradě hostince "u Štrupů".

1. dubna zemřel Karel I. poslední císař rakouský na Madeiře. Byl prý otráven od Angličanů.

2. dubna sehrána byla v Zámecké restauraci hra pro děti "Za štěstím" za režie autorky L.K.Prágrové, učitelky čsl. náboženství.

5. dubna zemřel v stáří 51 let JUDr. Ladislav Radimský, majitel zálabského mlýna, bývalý starosta okresu kolínského, bývalý zemský a říšský poslanec a člen panské sněmovny za Rakouska, spolumajitel velkostatku Pašinka a továrny na konzervy Bohemie. Pohřeb se konal z domu smutku a zúčastnil se ho ministr zemědělství Staněk. Dr. Radimský byl v pražském krematoriu zpopelněn 8. dubna. - Redakce legionářského časopisu "V boj!" přestěhovala se do Kouřimi. - MUDr. František Jirásek jmenován pokladničním a revis. lékařem zdejší okresní nemocenské pokladny.

6. dubna bude obsazeno 60 bytů v nově vybudovaných obecních domech - ulici na Hradbách, ale žádostí o ně bylo podáno na 300.

7. dubna konala se ustavující schůze "Vlastenecko-dobročinného klubu Čechoameričanů", ale spolek tento úřady nebyl povolen.

8. dubna "Paraple" velká šindelová střecha do kulata na sloupech stojící v podobě ohromného deštníku, která po mnoha desetiletí sloužila co ochrana proti náhlému dešti obecnstvu na městském ostrově dlícímu, byla na rozkaz městské rady zbourána.

9. dubna časopisy pohoršlivě poukazovaly na to, že na továrně na obuv na Kutnohorském předměstí řídí Sigmund Feldmann patřící, visí rakouský říšský znak, dvouhlavý orl.

10. dubna Karel Svoboda, úředník elektrárny byl pokousán vzteklým psem inženýra Ladislava Bezeckého, ale šťastně se vyléčil.

11. dubna strana čsl. národních socialistů bude pořádati oslavu 25ti letého trvání.

12. dubna u zastávky dráhy na Zálabí nechal se v sebevražedném úmyslu přejeti železniční dělník Josef Šubert, otec 4 nezaopatřených dětí. Byl to alkoholik.

14. dubna městská rada se usnesla vydlážditi hlavní náměstí žulovými kostkami. Náklad by byl asi 400.000 Kč ale k tomu nedošlo. - Dnes po 12. hodině noční, když se vracel domů z kavárny, přepáden byl v chodbě domovní v čís. 5-II., Sokolská ulice, obchodník Otto Weiner dvěma muži, kteří měli obličejy zakryty černými škraboškami a s napřaženými revolvéry vyzvali Weinerja, aby dal ruce vzhůru, nekřičel a uzmůi mu zlaté hodinky se řetízem a na hotovosti 2.615 Kč. Ještě v noci byli oba pachatelé polapeni, zdejší to dva mladí lidé, kteří se zúčastnili světové války. Uloupěné věci byly nalezené v popelníku u kamen. Před porotou v Kutné Hoře byli odsouzeni ku 12. a 10. letům žaláře, který si odpykali v trestnici na Pan-kráci.

19. dubna odbyval se koncert virtuosa na housle Jaroslava Kociána v Zámecké restauraci. Na klavír doprovázel virtuos Vladimír Polívka.

20. dubna jednotlivci, majitelé pozemků, nabízejí tyto ku stavbě Obchodní akademie a požadují za 1 čtv. sáh 210 - 250 Kč.

22. dubna posluchači obchodní akademie pořádali div. představení a sice Hilbertovo drama "Jejich štěstí" za spoluúčinkování Jarmily Kronbauerové, člena Národního divadla. Hrání bylo při četné návštěvě v sokolovně.

23. dubna Ústřední Matice Školská pořádala koncert. - Organizace čsl. strany komunistické konala schůzi žen. - Ustavující schůze Odbočky svazu čsl. státních úředníků se středoškolským vzděláním. - Koncert Pěveckého sdružení pražských učitelů v sokolovně.

29. dubna ochotnický spolek Tyl pořádal Večer aktovek v sokolovně: "Ze všech nejsmutnější" od Vil. Skocha za režie prof. Fr. Tichého, od téhož autora "Skvrna od vín" za režie Pavla Betušjaka, úředníka Národní banky a "Přijďte k nám až bude jaro .." od Gabriely Preissové za režie prof. Fr. Tichého. Večerem přítomna byla G. Preissová a sehrání aktovky se jí velice líbilo. Meškala zde u své sestry Luisy Tokarové, manželky továrníka v Havlíčkově třídě čís. 214-IV.

30. dubna Místní odbor Klubu čsl. turistů pořádal slavnost pálení čarodějnic na kopci Hůrce u Ovčár. Z Kolína byl odchod s hudbou. - Místní odbor Kostnické jednoty pořádal v Husově domě přednášku ing. Dra Tučka na téma: "Kolín v době protireformační". - Oslaveno 25ti leté trvání čsl. strany národně-socialistické slavnostní akademií v sokolovně. - AFK sehrál zápas se SK Pardubice 6:2 (2:0) a 1. května, versus SK Úředníků Karlín 3:1 (1:0). V ten den bylo velmi chladné počasí. - Dramatický odbor místní politické organizace sociálně-demokratické sehrál v předvečer 1. května v sále Zámecké restaurace "Průboj" drama o 3 dějstvích, od E. Hegnera.

1. květen jako vždy oslaven byl organizacemi politických stran. Organizace čsl. strany lidové konala veřejnou schůzi v Katolickém domě. Legionáři konali veřejné sbírky na ulicích, na náměstí manifestační tábor lidu, odpoledne koncert v Borkách.

3. května konala se v Zámecké restauraci přednáška vědeckého badatele cestovatele A.V. Friče na téma: "O svých cestách po jižní Americe". - Byl uveřejněn výsledek sčítání lidu v Kolíně a sice: v Kolíně jest celkem 16.204 obyvatelů, z nichž Čechů 16.015, Němců 39 a jiných cizozemců 150. Dle náboženství jest v Kolíně: 8.268 katolíků, 4.311 československých, 1330 českobratrských, židů 165 a 2.133 bez vyznání.

3. května. Hovězí dobytek byl tak veden v úřední evidenci, že ku př. když někomu pošla kráva, musel zvěrolékařskému úřadu okresnímu oznámiti, kdy a od koho koupil krávu novou.

4. května lékař MUDr. Ant. Nepraš přesídlil do Uhlíř. Janovic.

6. května. Odbočka sdružení čl. dřevopracovníků konala veřejnou schůzi. - Aloisie Lenková prodala svůj novinářský závod, insertní kancelář a návštěvní ústav Ruda Jos. Živný, Otakaru Moravcovi, který má také divadelní kancelář.

7. května v neděli dopoledne odhalena byla v Havlíčkově třídě na domě č. 50, kde dlouhá léta žil hudební skladatel a zasloužilý kapelník František Kmoch, který výkony své sokolské kapely učinil Kolín ve světě známým, pamětní deska. Hojná byla účast různých spolků i Sokolové z Brna přijeli vzdáti hold prvnímu sokolskému kapelníku. Za městskou radu promluvil učitel Julius Komrs, za brněnské Sokoly starosta Konečný a starosta kolínského Sokola vr. ředitel V. V. Prágr, který v děšší řeči vystihnul působení Fr. Kmocha a ku konci ještě promluvil člen kapely Al. Šindelář. Běhrál AFK Kolín-SK Střešovice s výsledkem 8:0 (4:0) a Úřednický team - SK Podlipan Český Brod s výsledkem 0:0. - Přírodovědecký klub konal v Obchodní akademii přednášku, na které přednášel profesor R. Chudoba na téma: "Rostlinní původci zbarvení vod".

8. května vypukla stávká ve zdejší továrně na raffinování petroleje na Zálabí.

9. května sesterské sdružení při náboženské obci čl. konalo přednášku v sále u Karla IV., při které promluvil Rudolf Pařík, správce východočeské diecése CČS z Kutné Hory na téma: "Jednota českých bratří a Jan Amos Komenský".

12. května jel Kolínem transport maďarských komunistů 40 osob do Ruska.

13. května čl. krojová družina pořádala v sále Zámecké restaurace "Dudáckou besedu", při které účinkoval mistr

Jaroslav Formánek, učitel ze Strakonice.

13. a 14. května v život vstoupila Župa svazu junáků - skautů. - Organizace strany soc. dem. pořádala tábor lidu. - Úřady začínají vymáhati exekucemi moučnou dávku, hlavně na živnostnících a ti na znamení protestu svolali schůzi do sálu u Karla IV. na den 11. května.

14. května Studentský Klub mladých sehrál v Zámecké restauraci s velkým úspěchem mohutné Rollandovo drama "V Lei". Místní odbočka Klubu čsl. turistů pořádala slavnostní členskou schůzi na oslavu jednoročního trvání klubu a neobyčejného vzrůstu členstva (700 členů) a přednáškou učitele K. Vejnar, z Č. Skalice na téma: "Kraj Boženy Němcové a Jiráskův" doprovázenou 200 kolorovanými obrazy. - Místní odbor Kostnické jednoty společně s odborem sociální péče ve dvoraně sokolovny pořádal večer ve prospěch hladovějících na Rusi. Kromě sborových písní a proslovu předsedy Dra Karla Součka, promluvil Jan Kučera, českobratrský farář z Prahy na téma "Tábor jest váš program". - Sehrál zápas AFK Kolín - SK Letná 7:0 (5:0) a AFK Kolín Ib proti SK Sparta Ib Kolín 2:0.

15. května odvolání městské rady ohledně odstranění Mariánského sousoší z náměstí bylo zemskou politickou správou zamítnuto. - Dokonce o převezání psa musí se úřad žádati.

18. května Literární spolek pořádal přednášku ředitele Ludvíka Červinky "Světovými galeriemi za uměním Rembrandtovým" se světelnými obrazy a přednesem hudebním uměl. tria v malém sále Lidového domu.

21. května Sokol zahájil oslavy svého 60ti letého trvání dnes tělocvičnou akademií a skončil tuto oslavu 5. června veselící a benátskou nocí na městském ostrově. Také byly pořádány závody dorostu v Borkách. - Jednota čsl. obce legionářské pořádala protestní tábor lidu. Také byli svolavatelé organizace stran: soc. dem., nár. soc., Volná Myšlenka. Tábor se odbyval na náměstí o 10. hodině dopoledne s programem: "Útok klerikalismu na svobodu čsl. republiky". Účast lidu byla veliká. - K okresnímu úřadu byla podána

hromadná odvolání ohledně vyměření tak zv. moučné dávky od živnostníků.

25. května zemřel vrchní ředitel Lučební továrny ing. K. Renelt v stáří 60 let.

26. května nalezeno v poštovních schránkách více otevřených lístků, adresovaných zahraničním činitelům, vyslancům států, jeden dokonce srbskému králi, ve kterých se velebil starý vládní monarchistický systém režimu, četnictvům vypátrán byl jejich pisatel JUC František Vrťátko, bydlící Prokopova tř. 109-III, u kterého byly nalezeny lístky, přichystané a adresované na Lenina, Trockého a Pilsudského. Vrťátko byl zatčen a dopraven ku kraj. soudu do Kutné Hory.

27. května konána porada, svolaná výkonným výborem místní organizace strany sociálně-demokratické na radnici a zástupci jednotlivých stran radili se jak odstraniti nebo aspoň zmírniti obrovskou nezaměstnanost.

30. května organizace strany soc. dem. pořádala veřejnou schůzi mládeže. - Státní hydrologický ústav v Praze sděluje, že v květnu v oblasti Kolína vodní srážky činily pouze 5 mm.

1. června jsou prodávány housky u pekařů kus a 35 haléřů a 3 kusy za 1 Kč. Ovoce v sadě od Štítar k Zibohlavům vedoucím prodáno bylo v dražbě za 22.000 Kč.

2. června stávka, která vypukla v továrně na raffinování petroleje na Zálabí, trvá dále a totéž možno říci o mlýně V. Formánka, kde na strojovém zařízení pracují montéři z Ruska.

3. června organizace čl. strany komunistické pořádala tábor lidu.

4. června místní odbor Dělnické akademie pořádal v Lidovém domě přednášku zem inspektora Vojty Beneše "O české revoluci v zahraničí".

5. června jako část jubilejních oslav Sokola kolínského pořádán byl slet župy Tyršovy. Dopoledne položeny

věnce na hroby zasloužilým činovníkům sokolským: Ad. Hájkovi, Fr. Moravcovi, Fr. Kmochovi a Ed. Rodrovi. Odpoledne z ulic u sokolovny vyšel obrovský průvod, ve kterém bylo celkem 1758 krojovaných účastníků, u radnice byl pozdraven náměstkem starosty učitelem Jul Komersem a na cvičišti dorazil po 3. hodině, kdež bylo uspořádáno cvičení za velké účasti obecnstva.

6. června Živnostenská banka zakoupila v Husově třídě dům č. 69, kde má své filiální bankovní místnosti.

4. června dramatický odbor v Katolickém domě sehrál drama od G. Ohnetta "Majitel hutí" za režie Jana Majora, kostelníka.

7. června z Kolína jezdí do Prahy za den 31 vlaků a to 20 po státní a 11 po severozápadní dráze a přes 60 vlaků projíždí ve 24 hodinách kolínským nádražím.

10. června Studentský kláb mládých koná v celém okrese sbírku ve prospěch strádajícího Ruska.

11. června Jednota čsl. obce legionářské spolu s místním odborem Volné myšlenky, okresní učitelskou organizací a všemi politickými pokrokovými stranami pořádala v Lidovém domě veřejnou schůzi na téma: "Svoboda našeho školství" za velké účasti obecnstva. - Dramatický odbor v Katolickém domě sehrál veselohru "Není nad protekci" od J. Baldy za režie Františka Straky. - AFK Kolín sehrál zápas s SK Slovan VII. s výsledkem 2:0 (1:0)-

12. června ukončena stávka v továrně na rafinování petroleje na Zálabí. Ve schůzi městské rady usneseno nákladem obce opravit sousoší se sloupem P. Marie na náměstí.

16. června kolínští řezníci byli přinuceni vysekávat zmrzlé americké vepřové a hovězí maso, které jest dosti dobré jakosti.

17. června Obec Čičovice sehrála na Rozkoši divadelní hru "Pro víru" od V. Lemberka za režie B. Pechara, skle-
náře.

17.června. Jubilejní oslavy Sokola kolínského obsahují také sokolskou výstavku, která jest umístěna v hořejších dvou místnostech sokolovny. Odpoledne vyšel ze sokolovny velice mohutný průvod, kterého se celkem zúčastnilo 652 krojovaných osob a směřoval na hustě obecnstvem obsazené cvičiště, kde se pak konalo cvičení. - Po řadu let zde působící rada zemského soudu Dr. Otakar Řezníček, přeložen byl na Slovensko jako odborník ve věcech pozemkových.

20. června zemřel MUDr. Václav Tobek, okresní zdravotní rada. Narodil se 21.7.1852 v Lazanech u Vysokého Mýta, studoval gymnasium v Litomyšli a když byl promován na Karlo-Ferdinandově universitě, sloužil jako vojenský lékař u jízdy, pak byl okresním lékařem ve Vysokém Mýtě a po 15. let jako okresní lékař v Kolíně. Byl zpopelněn v krematoriu na Olšanech. *(převzato - komunistický v. Štátní)*

21.června pořádána schůze rodičů a učitelstva a řízena byla krajským předsedou Volné myšlenky prof. Karlem Smolíkem.

22. června konal se večer písní slavné zpěvačky Emmy Destinové v sokolovně. Na klavír doprovázel prof. Zdeněk David.

24. června Sokol v rámci jubilejních oslav pořádal v sokolovně slavnostní večer. Mimo jiných osobností byli tam přítomni starosta ČOS dr. J. Scheiner, který také pronesl řeč a prezident Adolf Prokůpek. - Organizace čsl. strany komunistické a Federovaná děln. těl.jednota pořádali průvod městem a dělnickou slavnost na hřišti.

27.června organizace čsl. strany národně-demokratické pořádala v Zámecké restauraci veřejnou schůzi lidu, na které promluvila spisovatelka B. Viková-Kunětická na téma "Člověk - národ - rasa". Byla hojná účast.

29. června Volná myšlenka zahájila cyklus přednášek. Ohlášena fa "Ameria" Smetana a Černý, továrna na cukrovinky u Štáralky, dnes akc. továrna na káble. - Ve sklepě

domu č. 114-III. Vinařického náměstí zastrčil se z pušky mexikánky Václav Havlík, 19 letý obchodní příručí, střelil se pod bradu a byl ihned mrtev. - Založena Odbočka ústředního spolku majitelů tabáčních prodejem. Pekaři museli žádati o licenci k prodeji mouky.

30. června v jednom zdejší hotelu spáchal sebevraždu Antonín Černým syn optika z Kutné Horym zaměstnáním drogistu u fy Vítek, centrální drogerie v Praze. Otrávil se veronalem pro nezhojitelnou chorobu.

1. července ministerstvo školství nařizuje soupis památných stromů v okrese a zakazuje ničení takových.

5. července Okresní osvětový sbor pořádal na oslavu památky Husovy tábor lidu na náměstí, na kterém promluvil min. rada F. Marek z Prahy a po táboru byla zapálena hranice. Hojná účast obecnstva.

5. července vypukl oheň v Kuchařově cihelně v noci, strávil celý kryt pece, ale byl záhy lokalizován.

6. července vypukla v mnoha hospodářstvích červenka vepřů. - Husovu oslavu pořádala Dělnická akademie a Dělnická tělocvičná jednota v Lidovém domě.

8. července Dramatický odbor v Katolickém domě pořádal divadelní představení veselohru od J. Skružného "Koflíček Marie Terezie" za režie F. Straky, jako předvečer slavnosti.

9. července v neděli pořádala Místní rada katolíků na počest do Kolína zavítavších hostů z Ameriky průvod na městský ostrov, kde byla uspořádána slavnost, na které promluvil předseda Svazu českých katolíků v Americe Josef Straka na téma: "Postavení katolíků v Americe".

8. července v sokolovně pořádán byl koncert italské pěvkyně Gidie Buccarini, na kterém velmi malá účast neodpovídala významu velké umělkyně.

9. července objevují se u dětí onemocnění záškrtem a spalničkami. - Při koupání v Lábi se utopil bednář Jiří

Wurzel, zanechal zde vdovu s malým dítětem. Byl zaměstnán u fy Nathan Eisler.

11. července městská rada se usnesla zadati stavbu tří velkých nouzových domů na Hradbách a sice dvou fě ing. Veletovský a spol. a jednoho zdejšímu Družstvu zedníků.

19. července utvořena Odbočka Dělnické akademie a 20. v Katolickém domě sehrán "Polský žid".

20. července ředitel divadelní společnosti J.O. Martin zahájil řadu her v Zámecké restauraci.

22. července stavitel Boh. Urban vystavěl polní pec na cihly blíž Královské cesty. - Architekt Mayer z Prahy žádá za vyhotovení plánů, rozpočtů a podobné na budovu Obchodní akademie 180.000 Kč.

23. července projíždělo Kolínem v uzavřených vagonch 83 maďarských bolševiků přes Děčín do Ruska a 26.t.m. 87. žen v průvodu četnictva.

28. července v městské zastavárně přišlo se na podvodné manipulace, jimiž byla obec poškozena o 20.000 Kč.

30. července byl v Sokolovně večer ruských písní a tanců, řízením E. Nikolskáji. - Okresní hejtman Dr. Jar. Novák přidělen byl zemské politické správě do Prahy a okresní hejtman J. Lecina z Kladna do Kolína. - Konala se ve velkém sále Lidového domu péčí org. čl. strany soc.dem. veřejná schůze lidu, na které promluvil ministr unifikací Dr. Béner, poslanec J. Koudelka a Václav Špringer.

30. července obec Čičovice sehrála na Rozkoši hru z venkovského života, kterou napsal říd. učitel ze Tří Dvorů Alois Drábek. Premiéra této hry pod titulem "Tvrdé hlavy" se velice líbila a přítomný autor byl nadšeně aklamován a zahrnut blahopřáním.

31. července skončeno státní veřejné a chudinské zásobování moukou a chlebem.

2. srpna hlášeno onemocnění břišním tyfem.

5. srpna zemřel ing. Otto Černý, ředitel zemské řemesl. školy v stáří 53 let. Byl zdejším rodákem a synem + V. Černého, listovního u soudu. - Ceny potravin byly následující: párek uzemek stál 80 hal., 1 kg pražského salámu 16 Kč, másla 28-30 Kč, cukru 6.50 Kč, káva zelená 24 Kč, pražená 28 Kč, mléka litr 2 K 60, kg hovězího masa 11 - 15 Kč, rýže 4 Kč, sádla 11 - 12 Kč a mýdla 9 Kč 50 hal. Mouka stála 1 kg 3 Kč 50, brambor 1 q 40 Kč, žito 100 Kč.

6. srpna pořádala DTJ veřejné cvičení.

7. srpna Švandovo Intimní divadlo ze Smíchova sehrálo v sokolovně hry "Vlkodlak" a "Osmá žena Modrovousova" a sice 19. a 20. t.m.

13. srpna veřejná schůze lidu u Karla IV. na téma "Ošacovací akce a snížení mezd". - Ustanovena Místní odbočka svazu lid. železničářů v RČS.

14. srpna vypukl požár v plynárně, ale byl záhy udušen.

15. srpna strhla se veliká a prudká bouře nad městem.

16. srpna založena byla Lidová záložna v Katolickém domě.

21. srpna státní památkový úřad nařizuje zachování hradebních zdí.

26. a 27. srpna pořádal Místní odbor ÚMŠ slavnost, která vynesla čistého zisku 16.004 Kč.

27. srpna konala Volná myšlenka tábor lidu s programem "Malý školský zákon". - Hlášeno několik onemocnění břišním tyfem a neštovicemi.

2. září koncert v sokolovně Ládi Slavíčka, virtuosa na housle.

3. září org. čl. strany komunistické konala veřejnou schůzi lidu na Rozkoši na téma "Proti drahotě".

4. září zastřelil se v úmyslu sebevražedném Augustin Perger, krejčovský pomocník, pocházející ze Zruče n/S. z

nešťastné lásky! - Ve zdejší nemocnici oběsil se Josef Háva ze Rtně, strojuvůdce drah. Byl stár 49 let.

9. září Spolek divadelních ochotníků Tyl uspořádal slavnostní představení na rozloučenou s režisérem notářem Juliem Stříbrným, který odchází do Hluboké. Sehráno bylo drama o 3. dějstvích "Závěť" od J. Štolby za režie B. Růžičky.

10. září Jednota zřizenců čsl. drah konala veřejnou schůzi lidu na Rozkoši.

11. září veřejnou schůzi lidu s heslem "Proti drahotě" konala org. strany soc. demokratické a mluvil na ní senátor dr. Frant. Soukup.

12. září různí živnostníci uspořádali veřejné předvádění svých výrobků tak. zv. modní přehlídku v divadel. sálech, s hudbou.

12. září v noci na 13. vnikl neznámý pachatel do úřadovny řed. V. Doškáře v Obchodní akademii, vloupal se do zásuvky stolu, odkud odcizil 1200 Kč.

14. září "Proletkult" místní org. strany komunistické pořádal akademii.

15. září zřízeno Odborné společenstvo natěračů. - Z usnesení městské rady byly týdenní trhy doplněny o trh v sobotu po celý den, ale v neděli do 10ti hodin může býti prodávána zelenina a ovoce, vykládání ostatního zboží jest zakázáno. Sdružení měst čes.severovýchodu.

16. září divadelní společnost ředitele J.O.Martina zahájila saisonu "Pekelníkem" od B. Shawa a ač měla poměrně slabou návštěvu pobyla zde do 27. října. - Ráno o 4. hodině vypukl požár v domku řezníka Boh. Kocourka ve Veltrubské ulici č. 67-V. na Zálabí, vyhořela kůlna a stáj. Škoda jest značná. - Obecní zastupitelstvo se usneslo zakoupiti od Fr. Tůmy z Hlub. Dola pole na patnácti kopách ve výměře 8 korců 607 čtv. metrů, za cenu 8.000 Kč za jeden korec pro zřízení tržiště pro výroční trhy na dobytek a koně.

17. září velká bouře rozpoutala se nad Kolínem a trvala půl hodiny.

19. září ve městě v dívčí škole vyskytlo se hodně případů záškrtu a spály.

23. září organizace strany soc. dem. uspořádala slavnostní večer na oslavu 50ti letého trvání strany. V předvečer sehraha hra od F.V. Krejčího "Továrna". - Organizace strany nár. sociální pořádala veřejnou schůzi lidu na Zálabí. - Zemská správa politická nařizuje zlevnění mouky, chleba a bílého pečiva.

24. září Dramatický odbor Katolického domu sebral veselohru "Na manévry" za režie F. Straky. - Okresní osvětový sbor uspořádal Akademii na oslavu 70. narozenin mistra Al. Jiráska v Zámecké restauraci. Po přednášce uč. Fr. Blosa sebral ochotnický spolek Tyl za režie Jul. Stříbrného scénu "U Butteaur", kterou napsal dle románu F.L.Věk Milan Svoboda.

28. září zemřel Jan Možíš, bývalý starosta Sokola, bývalý strojník, majitel domů, potomek staré měšťanské rodiny, vážený muž ve stáří 69 let. - Sokol pořádal sbírku ve prospěch trpících Čechoslováků v Rusku. - Svobodná obec Baráčníků koncertem oslavovala 50ti leté výročí svého trvání.

1. října hlášeny byly případy střevního tyfu.

8. října Volná myšlenka pořádala přednášku "Z dějin církevní inkvisice" v sále Bio Republiky. - Unie železničnických zaměstnanců pořádala veřejnou schůzi.

9. října Okresní jednota živnost. společenstev pořádala veřejnou protestní schůzi "O moučné dávce" u Karla IV.

8. října Dělnicko-studentský výbor pořádal u Karla IV. debatní večer s přednáškou Dra Cývina "O tělovýchově". - Jednota čl. obce legionářské a místní skupina "Družiny vál. poškozenců" pořádala pod protektorátem městské rady slavnost položení základního kamene k pomníku padlých ve

světové válce za účasti mnoha spolků a korporací před budovou okresní politické správy. Slavnostní řeč promluvil legionářský poslanec Joža David a ministr. tajemník Josef Tůma. Odpoledne byl koncert Vlasákovy kapely na náměstí. Účast spolků i občanstva při tak významné slavnosti mohla být větší!

10. října org. strany nár. sociální pořádala veřejnou schůzi lidu. Vyskytl se případ vztekliny u psa patřícího V. Holečkovi.

11. října Armády spásy obdržela povolení ku uspořádání veřejné sbírky v Kolíně.

12. října v noci neznámí pachatelé uloupili v konsumu čl. nár. sociál. z pokladny 5000 Kč.

14. října v noci na dnešek vloupali se neznámí lupiči do kancelářských místností Okresní nemocenské pokladny, navrtali střední desku pokladny, kde jsou zámky umístěny a tyto pak vyňali a z pokladny odcizili 38.000 Kč, které byly připraveny na vyplacení podpor.

14. a 15. října konala se oslava padesátiletí střední školy stát. reálného gymnasia. V sobotu dopoledne se hosté sjeli a byli přítomni velmi zdařilému představení hry o 3. dějstvích od Fr. Šrámka "Měsíc nad řekou", kterou sehrál Kolínský studentský klub mladých za režie JUC R. Fleischnera a scény od PhC Zd. Rykra na jevišti v sokolovně. Druhý den o 10 hod. dopolední konala se slavnostní schůze v zasedací síni radnice, kdež byl řečníkem zdejší advokát JUDr. Ant. Funke, po něm promluvil senátor Dr. Frant. Soukup, inspektor Komínek, Laža Prágrová a JUC Miroslav Jelínek, vesměs abiturianti zdejšího gymnasia. Pak následoval společný oběd v restauraci L. Mašina.

17. října hlášeny onemocnění na tyfus a spálu. - Ustanovilo se "Sesterské sdružení církve čl.".

22. října rada starších církve čl. pořádala přednášku. - Na členství v obec. zastupitelstvu resignovali Dr. B. Pšenička, Marie Prchalová a V. Snětivý.

23. října okresní správní komise ruší obecní stromové školky, jelikož tyto nemají již význam jako před lety.

25. října zahájena byla večerní škola Dělnické akademie v malém sále Lidového domu.

27. října z Kolína odchází profesor zdejšího gymnasia Dr. Otakar Kunstovný jako profesor stát. reálky na Žižkově. Byl zdatným pokrokovým veřejným činovníkem.

28. října společná oslava vyzněla mohutným dojmem. Průvod na náměstí byl v pravdě imponující a tam po zapění chorálu zpěv. spolkem "Dobroslavem" zástupy oslovil v kroji Sokola jeho starosta A.V. Prágr a po něm promluvil profesor Karel Smolík. Oslava byla velkolepá.

29. října obec Čičovice sehrála v Zámecké restauraci hru "Vrah" od E. Rady za režie B. Pechara. - Dramatický odbor v Katolickém domě sehrál drama o 3 dějstvích "Samot chorobné květy" od B. Rožka a 1. listopadu hru "Svatojánský dvůr" obě hry za režie J. Majora.

1. listopadu v noci řeznický pomocník Alois Saksa bodl v hádce Al. Čermáka, železn. zřízence ze Sendražic nožem do prsou. Týž se pak v nemocnici pozdravil.

3. listopadu členem městské rady byl zvolen A.V. Prágr. Sníženy byly ceny kuřiva a stálo: Trabuka a Britanika à Kč 1.60, vižžinka 1.50, Kuba 80 hal, brazil. viržinka 60 h., Portorika 60 hal, krátké 50 hal, cigarety Legie 50 hal, Slavia 40 hal., egyptské 34 hal., Sport 18 h., Praga 25 hal., Zora 7 hal.; tabák dýmkový Mariland 1.50, amer.lulkový 1.50, jemný dýmkový 1 Kč, obyčejný 50 hal a šňupavý 1 kg 40 Kč. Cigaretový turecký tabák krabice 50 Kč, Macedonský balíček 8 Kč, Bulharský 4 Kč. - Začal již padati hustě sníh. - Přesídlila telefonní a telegrafní ústředna ze staré budovy v Hůsově třídě do nové účelně upravené budovy na náměstí Republiky.

4. listopad započato s průkopem labského oblouku u Hánína, což znamená další pokrok v úpravě Labe. - Městská policejní stráž byla ozbrojena revolvery. - V sokolovně pořádal jízdní odbor Sokola koncert Karlínského pěveckého sboru "Křížkovský".

5. listopadu máme neobyčejně deštivé podzimní počasí, proudy vody řinou se z oblak, proměňují cesty v bláto a zabraňují konečným pracem v polích. - 30. okres. řed. těl. jednot pořádal sjezd cvičitelstva a 12.XI. mimořádný valný sjezd. - Manifestační schůze stát. úředníků s úplným středoškolským vzděláním se odbyvala u Karla IV. a mluvil tam vrch. insp. čsl. drah Beran a Vaněk z Prahy. - Klub čsl. turistů pořádal v Zámecké restauraci přednášku a insp. J. Bouda z Plzně přednášel "O neznámé zemi - Podkarpatské Rusi".

7. listopadu taneční večer Ritty Sachetto v Zámecké restauraci.

12. listopadu pěvecký spolek "Dobroslav" pořádal v sokolovně koncert ruských pěvců z Kijev. opery. - Dramat. odbor v Katolickém domě sehrál aktovky "Poupě" od F.X. Svobody, "Shledání" od F. Straky a "Jaro" od K. Legra za režie F. Straky. - Odbor jednoty soukromých úředníků pořádal veřejnou schůzi. - Organizace strany nár. demokratické pořádala veřejnou schůzi.

8. listopadu profesor university Zdeněk Nejedlý přednášel v sále u Karla IV. "O moderní české hudbě" a přišlo tam celkem 90 lidí!

11. listopadu místní odbory Ústřední Matice Školské uspořádali na paměť 40ti letého trvání mužského a 30ti letého trvání ženského odboru slavnostní večer v sokolovně, při kterém spoluúčinkoval Ignát Herrman, spisovatel z Prahy a místní umělci.

12. listopadu sociální péče evang. českobratrského sboru konala v Zámecké restauraci přednášku Nory Pella-

rové z Král. Hradce "Český evangelík a socialismus". - Oběsila se z bídý 72 letá stařena Anna H. z Libodřic pocházející ve svém bytě.

14. listopadu Alois Vlasák se svojí kapelou pořádal symfonický koncert.

19. listopadu symfonický koncert Kolínské filharmonie v sokolovně dirigoval profesor Alf. M. Jelínek. - Česko-bratrská mládež pořádala v Husově domě přednášku V. Zsazlatnaye, faráře z Kutné Hory na téma "Kristus a člověk".

21. listopadu Klub turistů pořádal cestopisnou přednášku.

22. listopadu městská rada nařídila tímto dnem uzavření všech nevěstinců v Kolíně. Děje se tak na podkladě o potírání chorob pohlavních. - Alliance Francaise přednášku P. Durochera, profesora na franc. škole v Praze o francouz. spisovateli Chateaubriandovi, konala v zemské řemesl. škole.

26. listopadu Dramatický odbor v Katolickém domě sehrál veselohru "Svatba naší Helgy" ve 3. jedn. od Schönthana za režie F. Straky.

23. listopadu konalo první výborovou schůzi právě se ustavivší "Místní sdružení spolku pro spalování (pohřbívání) ohněm "Krematorium" v Praze. J. Jirsa, obchodník zvolen za předsedu a V. Snětivý, jednatelem.

24. listopadu uzenář O. Dachovský na Zálabí prodával 1 kg. hovězího masa za 8 Kč.

30. listopadu vypukl v noci oheň u J. Luňáka, který v Ovčárecké třídě měl výrobu cremu na obuv a udělal značnou škodu. Crém jmenoval se "Rigolicreme" a J. Luňák než přišel do Kolína byl v Pečkách n/dr. pekařem.

3. prosince AFK Kolín pořádal v Zámecké restauraci první rohovnický večer, při kterém vystoupili mistři boxu Joe Jahelka a Jaroslav Friš. - Jednota střelců obývala přednášku. - Českobratrská mládež konala v Husově.

domě přednášku J. Martínka, faráře z Opolan na téma: "Prvokřesťanská doba v Čechách, Cyril, Method a sv. Vojtěch".

5. prosince org. strany soc. dem. pořádala veřejnou schůzi lidu. - Nařízen soupis loveckých pušek a střelných zbraní.

8. prosince ukončen první oddíl Dělnické školy, pořádané Dělnickou akademií. Škola trvala 7 týdnů, vyučována bylo celkem 26 hodin a pravidelná návštěva byla průměrně 56 žáků.

7. prosince koncert "Českého pěveckého kvarteta" v Zámecké restauraci.

9. prosince ustanovil se Spolek úřednictva čsl. průmyslu.

10. prosince Odbočka živnostníků a obchodníků čsl. strany lidové konala v Katolickém domě veřejnou schůzi. Též organizace čsl. strany komunistické konala veřejnou schůzi lidu.

14. prosince ráno vypukl požár na Zálabí v továrně na kávové náhražky v kůlně, kde byl složený papír. Škoda jest značná. - Zemřel ředitel stát. reálného gymnasia Jan Kohout v stáří 65 let a pohřben byl ve svém rodišti v Litomyšli. - Městská hudba Vlasáková pořádala na ukončení 50ti letého trvání jubilejní koncert v sokolovně.

17. prosince org. státní zaměstnanců pořádaly veřejný projev, schůzi. - Org. sociálních skautů měla veřejnou přednášku.

19. prosince když opouštěl parní lázně, u přejíždky stát. dráhy, zachvácen byl mdlobou a hned na to ve svém bytě v Parléřově ul. č. 40 zemřel František Ptáček, býv. II. náměstek starosty, restauratér v Katolickém domě a neúnavný spolkový činovník a organizátor strany národ. sociální v stáří 48 let.

20. prosince Místní skupina Družiny válečných poškozenců o vánoční nadílce v Zámecké restauraci podělila celkem 239 dětí, polovinu z nich šátečky. - Sesterské sdružení při náboženské obci československé při vánoční nadílce podělilo 171 dětí a v humanitních ústavech 30 osob dospělých, celkem vše v obnosu 9.000 Kčz.

21. prosince Volná myšlaka pořádala dětskou slavnost Slunovratu v sále zemské řemeslnické školy. Návštěva byla četná. - Také byl hlášen případ onemocnění skvrnitým tyfem Antonie Čuchalové.

22. prosince odborný ženský lékař MUDr. Vladimír Procházka zahájil lékařskou praxi ve vile Anina, Kutnohorské předměstí č. 262, Havlíčkova třída. Jest to syn + profesora a spisovatele F. Procházky-Župana.

26. prosince v Rubešově ulici č. 62 byla 59 letá hokynářka Josefa Styblíková raněna mrtvicí v tom okamžiku, když držela v ruce rozžatou petrolejovou lampu, od které chytly její šaty a lidé pak našli částečně ohořelou její mrtvolu. - U hokynáře Vondrušky na Zálabí vznikl oheň, který strávil střechu, seno, slámu a obilí na půdě uložené v domku v Mnichovické ulici. Škoda jest kryta pojištěním, které činí skoro 100 tisíc Kč.

29. prosince letošní Vánoce nebyly bílé, nýbrž černé a blátivé.

26. prosince konala se v Zámecké restauraci manifestační schůze kraj. odbočky Zemědělské jednoty v Kolíně za přítomnosti 600 členů. Referentem byl posl. Ad. Prokůpek.

Činnost bezpečnostní policie za rok 1922 (první cifra znamená "zatčeno" a druhá "oznámeno") osob pro zločin krádeže : 44, 6, pro přestupek krádeže 13, 37, pro zločin podvodu 1, 1, pro přestupek podvodu 4, 2, pro zločin zpro-
nevěry 1, 3, zločin loupeže 2, veřejného násilí 9, 9, pře-
stupek bezpečnosti těla 1, 22, urážku strážce 17, přestu-

pek proti mravopochestnosti 1, tuláctví a žebrotu 9, pro předražování 48, neoznačování cen předmětů denní potřeby 31 oznámeno okr. hejtmanství. Úhrnem zatčeno 90 osob a oznámení učiněno 240, a prostřed. policej. úřadu bylo dopraveno 337 hnanců a vyřízeno 2759 případů.

Roku 1922 odporaženo bylo na městských jatkách 2043 kusů hovězího dobytka, 3016 telat, 204 ovcí, 247 koz, 2694 prasat, 147 jehňat, 567 kůzlat, koní bylo odporaženo 135 a 11 hřibat.

V roce 1922 bylo v Kolíně uspořádáno 616 zábav různého druhu a na dávkách ze zábav bylo zapláceno přes 200.000 Kč.

R O K 1 9 2 3 .

4. ledna legionářský časopis "V boj" přestal vycházeti.

5. ledna vyložen byl v městském důchodě k volnému nahlédnutí rozpočet na rok 1923. Potřeba celková činí 3.920.587 Kč, úhrada 2.368.686 Kč, jeví se schodek 1,551.901 Kč.

6. a 7. chovanci okresního sirotčince sehráli v divadle u Ptáčků výpravnou pohádku se zpěvy a tanci "Tajemný dům". Návštěva byla hojná. - Ku konci minulého roku v cihelnách prodávali 1000 cihel za 300 Kč.

7. ledna "Mezinárodní sdružení badatelů bible" pořádalo u Karla IV. přednášku na téma: "Miliony nyní žijících nikdy nezemřou" za velmi malé účasti obecnstva.

11. ledna Alliance Francaise pořádala v malém sále u Ptáčků dýchánek, kterému byl také přítomen sekretář A.F. comandant Pendaries z Prahy.

12. ledna začal se bourati dům s průchodem z ulice Hradby do Prokopovy vedoucí. - Labe bylo tak rozvodněné, že vystoupilo z břehů až na 250 cm nad normál.

13. ledna majitelé cukrovaru Horského na Zálabí

podepsali smlouvu, že se definitivně vzdávají výroby cukru. Odškodné jim zaplatil Kartel cukrovarníků.

14. ledna v Husově domě konala se přednáška J. Řepy českobratr. faráře z Velimi na téma: "Náboženství ve veřejném životě". - V sokolovně byl koncert barytonisty Emila Buriana a tenoristy Richarda Weisse, bank. úředníka z Vídně, syna kostelníka zdejší židovské obce, tedy zdejšího rodáka. - Dramatický odbor Katolického domu šehrál "Otec" drama o 3. dějstvích od Al. Jiráka za režie Jana Majora.

15. ledna v noci vloupal se neznámý pachatel do bytu Jana Richtra ml., bydlícího u svého otce Jana Richtra ředitele obecné školy východ.obvodu. Dle jeho udání byla mu ukradena kasety se skvosty, kožich, hotovost 5.300 Kč, kukátko a jiné věci v ceně 64.700 Kč, ale škoda jest kryta pojistkou na 80.000 Kč. Záhadná tato krádež jest přísně vyšetřována.

11. ledna na výroční trh bylo přihnáno 246 koní, 451 kusů hovězího odbytka a 43 telata. Byl velice slabý prodej. - Zpěváčtí spolkové "Dobromila" a Dobroslav" přestěhovali svoji spolkovou místnost ke Karlu IV. ze sokolovny, kde byli usídleni celkem 45 let.

15. ledna v kostele církve československé v 7 hodin večer odbývala se přednáška Em. Dlouhého-Pokorného z Prahy.

17. ledna zemřel Ph. a Ch.Dr. Otomar Völker, majitel chemické laboratoře, kterou měl ve svém domě Tyršova 31-III. Narodil se ve Voticích, kde byl jeho otec notářem a po studiích v Praze na technice studoval v Německu a po návratu působil jako docent na pražské vysoké škole technické. Několik let pak působil v Srbsku a asi před 40 lety přišel do Kolína, kde si zřídil zkušební chemickou laboratoř. Byl zpopelněn v pražském krematoriu. Dr. O. Völker byl velice příjemný, všeobecně oblíbený starý

pán, a výraznou hlavou, zlatými brýlemi a neustále s doutníkem v ústech. Mimo členství v různých spolcích byl velice činným ve "Svobodné obci baráčníků kolínských" kde také se nalézala malovaná podobizna tohoto dobrého člověka, jinak trochu podivína a velkého milovníka koček, jichž měl doma velké hejno.

18. ledna okresní osvětový sbor pořádá každou neděli na Rozkoši odpolední pohádkové dýchánky pro děti a loutkové divadlo.

19. ledna Studentský klub mladých pořádal debatní večer v kavárně "U Poláčků" (v Kovářské ulici) a přednášel tam JUC Fr. Braun na téma "O trestu smrti". - Existovala zde firma "Plzeňsko-Žitavské kamenouhelné doly, spol. s r.o. v Kolíně". - V budově okresního hejtmánství se svítí všude elektrikou, jen u okresního soudu na chodbách se svítí ještě plynovými hořáky a v úřadovnách petrolejovými lampami.

20. ledna zálabský hokynář Vondruška i se ženou byl zatčen pro podezření, že si zapálil domek v Mnichovické ulici. S nimi byl též zatčen jeho bratr Josef, sloužící jako vojín v Litoměřicích a ten se přiznal, že on to byl, který domek zapálil. Oběma již v r. 1920 podobným způsobem vyhořel domek v Pašince.

21. ledna konala se schůze fašistů v Katolickém domě.

22. ledna architekti Kvasnička a Majer přistoupili na stanovený obnos 22.000 Kč za vypracování plánů na obchodní akademii. - MUDr. Miloslav Buchar jmenován byl sekundářem zdejší okresní nemocnice.

23. ledna do ústavu pro choromyslné v Bohnicích dopraven byl zdejší kominický mistr Č. Spurný. - Výbor "Dělnická akademie" uspořádal řečnickou školu a dnes ji zahájil. Vyučováno pak bylo vždy v úterý a ve čtvrtek od 7 - 9 hod. večerní a zápisné činilo 10 Kč. Mimo jiných přednášeli poslanci: B. Karpíšková, J. Koudelka, Hampl, Stivín, Dr. A. Meisner.

24. ledna pěvec. spolky Dobromila a Dobroslav pořádali Dět. besídku v Zámecké restauraci. - Bylo hlášeno několik onemocnění záškrtem u dětí.

28. ledna Jednota obce legionářské pořádala v sále Bió Republika přednášku mag. rady F. Beneše z Prahy: "Utrpení a vítězství čsl. legií ve Francii" doprovázenou světelnými obrazy. Návštěva byla velmi hojná.

30. ledna vypukl v domě čp.80 v Zámecké ulici na půdě oheň, ale byl v zárodku udušen. Dům patří J. Koláč- nému, který se po válce vrátil z Ameriky zbohatlý. - Va- jíčka na trhu byla prodávána kus za 1 Kč 20.

31.ledna Alliance Francaise konala v Zemské řemesl. škole přednášku kapitána Saint Agne "O slavném aviatikovi Guysmerovi" s promítáním obrazů. - Svaz dělníků lučebních stavebních a cihlářských se rozešel.

1. února Spolek divadelních ochotníků z Čáslavi se- hrál v Zámecké restauraci "Firma", veselohra o 3 jedn. od M. Glasé a B. Kleina. Souhra byla vzorná, návštěva velmi četná a čistý zisk 2320 Kč byl věnován ve prospěch stavby vyhořelého Dusíkova divadla v Čáslavi.

2. února nalezen byl v cihelně dědiců Klášterských František Pražák, tulák ze Zibohlav mrtvý. Vypil větší množství slazeného denaturovaného lihu a zemřel náhlou otravou, způsobenou alkoholem.

3. února "Přírodovědecký klub" uspořádal v obchodní akademii přednášku ing. K. Mašla "Pokus o výrobu umělého kaučuku". - Okresní osvětový sbor pořádá kursy účetnictví řízením prof. Novotného.

4. února Pražský baletní a divadelní soubor ředitele Fr. Trnky provedl v sokolovně "Labutí jezero" fantastický balet v 6 obr. s hudbou P.J. Čajkovského. Balet nastudoval baletní mistr V. Fabián, hudbu řídil J. Halík. Provedením a slabou výpravou ale nebylo obecenstvo spokojeno.

4. února Dramat. odbor v Katolickém domě sehrál "To-

níček a Lízinka", obrázek ze starého Kolína se zpěvy
ve 3. jedn. od F. Štraky. Režii měl F. Straka.

5. února městská rada usnesla se zažádati o zave-
dení autobusového spojení na trati Kolín-Kouřim, k čemuž
také došlo. Autobus koná denně dvě cesty z Kouřimi a zpět.

6. února na zlatý poklad republiky stále lidé ode-
vzdávají různé skvosty a mince.

7. února def. ředitelem měst. školy chlapecké jme-
nován byl odb. učitel Jan Kremla a def. ředitelkou měst.
školy dívčí odb. učitelka Růžena Černošlávková. - Odbor
křesťanského učitelstva pořádal veřejnou schůzi v Kato-
lickém domě (u Ptáčků).

8. února Labe se tak rozvednilo, že Dolní ulice jest
úplně zátopena a lidé jsou tam převáženi na loďkách.

11. února Sdružení mládeže československé pořádalo
v Husově domě přednášku Dr. Alex. Bařka z Prahy na téma
"Alkoholismus a prostituce". - A v týž den večer odbyval
se v sokolovně koncert předních členů opery Národního
divadla v Praze Marjy Bognecké a Emila Buriana.

12., 13. a 14. února přijela sem "Zdravotní jednotka
Čsl. červeného kříže". Dva lékaři proslovili 7 přednášek
o všeobecné hygieně, tuberkulóze, péči o dítě atd. a
přednášky doprovázeny byly filmy, což se dětem, jichž
bylo přednáškám přítomno přes 4.000 velmi líbilo.

12. února čsl. církve konala veřejnou schůzi, na
které mluvil posl. Prášek z Čáslavi. - Spolek majitelů
domů pořádal veřejnou schůzi u Karla IV., na níž bylo
mluveno o novelisaci zákona o ochraně nájemníků. -
Trestní oznámení bylo učiněno na tři ženy, které v trhu
prodávali máslo 1 kg za 26 Kč a 1 kg tvarohu za 4 Kč. -
Na v tento den odbyvaný výroční trh bylo přihnáno 553
kusů hovězího dobytka, 30 telat a 394 koní, ale obchod
byl slabý.

16. února večer měl. tanečnice Rity - Rity, 10ti
leté dívky z Opavy, potkal se s takovým úspěchem, že mu-
sel býti 18. t.m. opakován. Oba večery byly v Zámecké

restauraci. - Zahájil Dělnicko-studentský výbor cyklus přednášek přednáškou odb. učitele Jul. Komerse "O programu české strany socialistické". Přednášky se odbyvají v hořejších místnostech kavárny "u Poláčků".

17. února měst. spořitelna povolila zatímní úvěr 1 a 1/2 milionu na stavbu Obchodní akademie a započato s pracemi stavebními. Okresní správní komise upravila svůj příspěvek na stavbu nového mostu na 2000.000 Kč.

18. února dopolední koncertní matinée, při kterém zpívali členové opery Národního divadla v Praze tenorista Vladimír Wuršer a barytonista Emil Burian, odbyvalo se v sále Bio Republika. - Sokol uspořádal okultistickou přednášku Freda Mariona, okultisty a čtenáře myšlenek v sále sokolovny v 8 hodin večer. - Dram. odbor Katol. domu sehrál na svém jevišti frašku o 3. jedn. "Pan farář a jeho kostelník" od Kneisla za režie F. Straky.

19. února v těchže místnostech pořádala organizace čsl. strany lidové veřejnou schůzi.

21. února okresní osvětový sbor pořádal přednášku Dr. Richarda Federa "O Budhismu" se světelnými obrazy v malém sále sokolovny.

22. února dle úředního nařízení včera nesměly se konati, poněvadž byl den pohřbu + ministra financí Dr. A. Rašína žádná představení v biografu, ani jiné zábavy. Volná myšlenka pořádá řečnický kurs v budově měst. dívčí školy, řízením krajského předsedy prof. Karla Smolíka. - JUDr. Anna Kozáková, dcera četnického strážmistra v.v. Grégrova ul. č. 175-III. byla jako první žena promována na Karlově universitě doktorkou práv a státních věd.

22. února konala se v sokolovně tryzna, k uctění + ministra Dr. A. Rašína, který dne 18. února zemřel v Podolském sanatoriu. Dne 5. ledna spáchal na něj vražedný atentát, střelil naň z revolveru, útočník Šoupal z Německého Brodu a od té doby Dr. Rašín zápasil se smrtí, až ji ve výši uvedený den, podlehl. Případně vyde-

korovaný velký sál, byl do posledního místa vyplněn příslušníky všech politických stran. Po zapění sboru, v.řed. A.V. Prágr přivítal shromáždění a po něm se ujal slova zdejší rodák, redaktor Nár. Listů z Prahy Vincenc Červinka. Po jeho řeči zapěny státní hymny a smutná tato slavnost skončena.

23. února zemřel na Král. Vinohradech Josef Grim. Velice význačná byla jeho činnost jako dlouholetého ředitele zdejšího reálného gymnasia a od r. 1886 až do r. 1893 byl školním inspektorem okresu Kolínského, který za jeho správy tehdy na místech kompetentních pokládán byl za jeden z předních okresů v Čechách. Truchlosměšná uvítací aféra při svěcení Křečhořského pomníku byla příčinou, že se nestal zemským inspektorem. Roztrpčen tím odešel r. 1906 do výslužby a v Praze převzal vedení dívčího gymnasia "Minervy", jež nese nyní jméno Elišky Krásnohorské. - Dělnicko-studentský výbor pořádal veřejnou přednášku.

24. února Skauti pořádali v Zámecké restauraci akademii, při které též hrou na dudy a zpěvem chodských písní spoluúčinkoval lesní R. Pauler. - V týž den večer v sokolovně sehrál ochotnický spolek Tyl kómorní hru, utopii "Člun na moři" od Franka Wollmanna ve 3. dějstvích za režie Pavla Betušjaka, úředníka zdejší Národní banky.

25. února zápas AFK - SK Bubeneč 7:0 (5:0).

26. února Studentský klub mladých sehrál hru o 3. jedn. "Michal Auclair" od Vildraccy v Zámecké restauraci.

27. února bylo hlášeno několik onemocnění dítek záškrtem.

1. března ochotnický kroužek Činohra sehrál "Zlatá rybka", veselohra o 3 jedn. od Josefa Štolby za režie Jana Šarfenbergra. Čistý výnos byl odevzdán ochotníkům čáslavským na znovupostavení Dusíkova divadla.

2. března v dnešní schůzi obecní zastupitelstvo snížilo obecní příirážky z loňských 339% na 137% a usneslo se k uctění památky + Dr. A. Rašina pojmenovati jednu z ulic kolínských (Hrobskou) ulicí Rašínovou a

věnovati obnos 5000 Kč na zlatý poklad republiky.

3. března Jednota čl. soukromých úředníků v Zámecké restauraci pořádala společenský večer a byla sehraána ak-tovka "Ať žije láska" mimo jiných hudebních a zpěvních čísel, které na klavír doprovázel virtuos Ital Arminio Boffi. - Sokol pořádal přednášku cestovatele E.St.Vráze v sokolovně se světelnými obrazy. - S potěšením lze konstatovati, že mnoho je těch, kteří ochotně a rádi skládají různé skvosty a mince na zlatý poklad republiky a věnovali: Občanská záložna 2.000 Kč, Hospodářská záložna 1.000 Kč, Obchodní gremium 1000 Kč, Spořitelna města Kolína 10.000 Kč, Svaz stavitel.firem 1.500 Kč, zaměstnanci pro udržování trati 2.215 Kč, Kolinea, továrna na cukrovinky 5.000 Kč, fa J.L.Bayer 5000 Kč.

4. března Volná myšlenka pořádala v Bio Republika přednášku na téma "Z dějin papežství" a doprovázenou 120 světelnými obrazy. - + Terezie Latzelová, roz. Pa-lečková, choť velkopřemyslníka a ing.K. Latzela.

7. března veřejnou schůzi lidu v Zámecké restauraci večer pořádala strana čl. socialistická s programem :O posledních událostech v obecním zastupitelstvu a násil-ných činech koalice.

8. březnem zápas AFK - SK Smíchov 5:1(3:0), AFK.úř. team - SK Sparta Kolín Ia 3:1 (0:1). Sehráli čáslavští ochotníci po druhé amer. veselohru od M. Glasse a B.Klei-na "Firma" ve prospěch znovupostavení Dusíkova divadla v Čáslavi. - Místní sdružení spolku "Krematorium" uspořádalo ve velké zasedací síni schůzi ohledně zřízení ko-lumbaria, za přítomnosti zástupců všech politických stran. Zemřeli: Josef Bureš, adm. ředitel továrny Kolinea, a ve věku 74 let kovářský mistr František Trojan, který měl po dlouhá léta kovárnu vedle kostelíka sv. Jana Křtitele.

9. března zemská politická správa nařizuje majitelům polí, by vysázeli chybící stromy podél silnic.

11. března Družina válečných poškozců pořádala v Zámecké restauraci přednášku "Masarykův život a dílo". A v týž den Sdružení mládeže československé církve v Husově domě na oslavu 73. narozenin pana presidenta přednášku Č. Holečka "Náš president". - Zápas AFK Kolín - AK Sparta Praha 1:1 (0:1). - Večer jízdní odbor Sokola pořádal za velmi malé návštěvy koncert, při kterém účinkovali Vojta Kuchynka, virtuos na kontrabas, Hilbert Vávra, baryton a Jindřich Koudelka, tenor. - Josef Dvořák, bývalý rolník v č. 124 při stoupání na půdu ve svém domku, spadl se schodů, prorazil se lebeční kost a zemřel pak v nemocnici.

12. března 1 q. otrub stál 80 Kč, žita 110 Kč, ječmene 110 Kč, pšenice 140 Kč, slámy žitné 90 Kč.

11. března Odbor křesťan. učitelů konal přednášku v Katolickém domě.

12. března zemřela v Zahradní ulici v č. 236 Terezie z Hillmayeru, vdova po podplukovníkovi ve stáří 89 let. Byla sestrou barona Vincence z Voith-Herites-Sterbezu.

13. března také se našli lidé, kteří byli ve vyšetřování pro urážku presidenta republiky a byl to Josef Čuřík, dělník, bydlící na Zálabí.

13. března - zdejší dělníci si stěžují, že podnikatelství nádražních staveb, při upřevování trati zaměstnává cizí dělníky. Kácí se březový lesík na Zálabí u Vinice na kopci, záduší patří, aby se odtud mohla odvážeti hlína k navážce budoucího seřadovacího nádraží u továrny na droždí potřebná. Dnes r. 1936, kdy tyto řádky jsou psány, koleje pro seřadování vlaků jsou sice postaveny, ale vzhledem ku poklesu drážní dopravy, velmi málo asi vlaků se tam seřazuje, jen tam stojí a reziví vyřazené vozy.

14. března též okresní výbor snižuje lonské přírůžky z 270 procent na 210 letošních.

17. března zápas AFK Kolín - SK Viktorie Nusle 0:1 (0:0).

17. března Ženský židovský podpůrovací spolek pořádal v sokolovně večer aktovek za hojné účasti obecnstva, za režie Arnošta Bauera, továrníka.

18. března v sále Bio Republika přednášel cestovatel po Orientě Karel Hansa "O vyvražďování arménského národa Turky za světové války" a přednáška byla doprovázena svět. obrazy.

19. března okresní správa politická upravila v dohodě se zástupci živnosti obuvnické ceny za správký obuvi a platilo se: za povličku (předky) podrážka a podpatky 55 - 78 Kč při páru obuvi mužské, 50 - 68 Kč při páru obuvi ženské, podrážky a podpatky při dětské 10-14 Kč.

22. března Sokol a Literární spolek uspořádali v malém sále sokolovny "Holečkovo jubileum" a o velkém novináři promluvil prof. J. Prchlík.

23. března Ferd. Baum, majitel restaurace u Karla IV. pozval sem svého synovce, mladého cestovatele J. Bauma z Prahy a týž v sále uspořádal přednášku "Z cest severoamerickým jihem" se světelnými obrazy. Na přednášce bylo dosti mládeže, ale málo dospělých osob. - Na universitě Karlově v Praze prohlášen byl doktorem práv JUDr. Josef Morák, syn pošt. inspektora. - Odbočka svazu trhovců domáhá se, aby nedělní trh ovoce, zeleniny, drůbeže a potravin vůbec, přeložen byl na sobotu a v neděli odpadl.

24. března ceny masa u řezníků a uzenářů jsou následující: 1 kg hovězího masa 10 - 14 Kč, vepřového 18 - 20 Kč, telecího 14 - 16 Kč. - Večer v 8. hodin byl v Zámecké restauraci koncert madičského virtuosa na housle Josefa Holuba.

25. března dopoledne v Bio Republika přednáška rady F. Beneše z Prahy: "Zájezd do Jugoslaviie" a na italská bojiště" se světelnými obrazy. - Odpoledne byly zápasy: AFK Kolín - Radlický AFK 3:1 (0:1), přihlíželo mu přes 800 diváků, AFK Kolín - AC Sparta 1:1 (0:1). - Večer v Husově domě konala se přednáška Jindřich Wurmové, před-

sedkyně "Jednoty mírové" z Prahy na téma "Cesta ku štěstí". - Sesterské sdružení při ČČS uspořádalo v Zámecké restauraci div. představení "Proč bychom se netěšili" veselohru o 3. jedn. od F. Olivy za režie Jindř. Bartoně, adjunkta čsl. drah za velké účasti obecenstva. - Dramat. odbor v Katolickém domě sehrál výpravnou pašijovou hru "Krásné milování" ve 4. odděleních od Svatohora, za režie Jana Majora, kostelníka. I zde byla návštěva velmi četná. Hra tato byla 1.4. dvakrát opakována a 24. dubna po čtvrté, vždy při velké návštěvě.

26. března ochotnický kroužek Činohra likvidoval a členstvo přistoupilo do ochotnického spolku Tyl.

27. března čistý výtěžek oslavy 50ti letého trvání střední školy činil celkem 5483 Kčs. - Vyskytl se případ břišního tyfu u Anny Novotné.

Z 28. na 29. března v noci vyhořela na Zálabí továrna na nábytek "Lípa". Vše lehlo popelem, pouze malé stavení a skladiště prken se podařilo zachránit. Škoda jest sice veliká, ale pojištěním kryta.

31. března na Zálabí se klade nová železniční kolej a sice od továrny na zužitkování ovoce a plodin (dnes Hellada) kolem cikorky přes pole k Vinici, aby sloužila ku odvážení hlíny z kopce na Vinici na stavbu seřaďovacího nádraží. - AFK Kolín - Sp.V. Eintracht Lipsko 2:1 (2:0).

1. dubna Prodejní konsum malozemědělců ohlásil úpadek.

1. dubna, 2. a 8. pořádá Střelecká jednota v zahradě u Karla IV. jarní národní závody za účasti vojska.

4. dubna městská rada se usnesla vystavěti 14 nouzových domků u hřiště AFK. - Dělnicko-studentský výbor pokračuje v přednáškách, Dnes přednášel tajemník Miroslav Flégl z Prahy na téma: "O programu čsl. strany národně-demokratické".

1. dubna Sesterské sdružení při církvi čsl. pořádalo akademii v Zámecké restauraci.

4. dubna František Roušavý resignoval na členství obecního zastupitelstva.

5. dubna Oskar Humburger odhlásil živnost a přestál se sušením čekanky v sušárně při silnici do Kutné Hory stojící. - Strana komunistická rozhodila letáky, počínající slovy: "Kapitalista uvažuje", - "Vzhůru na Adrii" bylo téma přednášky, kterou pořádal Klub čsl. turistů v sále Zámecké restaurace se světelnými obrazy. Přednášel mag.rada F. Beneš z Prahy. - V sále Katclického domu sehrála Čsl. obchodnická beseda premíeru od zdejší spisovatelky L. Pragrové "Jeho přítelkyně".

8. dubna v sále sokolovny odbyval se koncert Váši Příhody, virtuosa na housle. Na klavír doprovázel prof. Fr. Veselský. Veliká návštěva a velký umělecký úspěch. - Ustavil se "Sbor pro sociální péči o studentstvo" a předsedou zvolen okresní hejtman ministerský rada Dr.Zeman. - AFK Kolín - Čechie VIII 0:0.

11. dubna přednášel v Lidovém domě Jaroslav Koudelka z Plzně na téma: "O poměrech anglického dělnictva".

12. dubna pořádala Alliance Francaise přednášku v zemské řemeslnické škole se světelnými obrazy. Přednášel prof. Essetier, ředitel pražské "Francouzské revue" na téma "Život a umělecká činnost malíře Natteaua". - Bývalý oficiál stát. drah František Beneš, byl pro různé plétichy, které prováděl v r. 1920 a 1921 s tak zv. režijním uhlím, odsouzen v Kutné Hoře před krajským soudem na 6 měsíců do žaláře, ale byl pak na různé intervence po 4 měsících propuštěn a tím byla likvidována tato nepěkná aféra s divným pozadím, ve které byl stát poškozen o 63.000 Kč a která ve městě nadělala tolik hluku. - Místní organizace čsl. národní demokracie pořádala v Zámecké restauraci veřejnou schůzi, na které promluvil poslanec Gustav Navrátil.

13. dubna poslanec A. Sychravová promluvila na "Pracovním večeru žen" v měst. škole dívčí na téma: "Žena v mateřství po stránce mravní" a 20.t.m. v témž večeru poslanec B. Karpíšková na téma "Žena v různých dobách lidské společnosti".

14. a 15. dubna ochotnický spolek Tyl sehrál v sokolovně "Strakonický dudák", národní hra ve 4. jedn. od J.K.Tyla za režie B. Růžičky. Hudbu řídil A.Vlasák, zpěvy nacvičila Em. Malinová-Táflová, majitelka huedb. a pěvecké školy, tance Ella Stiebitzová, ředitelka rytmické školy.

15. dubna zápas AFK Kolín - SK Českoslovan Košíře 1:1 (1:1). - V sokolovně dopoledne konal se krajský sjezd "Staveb. družstev pro stavbu rodinných domků" a referovali tam min. radové K. Weith a Dr. Machek z Prahy. Účast hojná. - Unie železn. zaměstnanců konala manifestační schůzi u Karla IV., kde protestovalo se proti srážkám z měsíčních gáží. - Okresní politická správa nařídila, že ve dnech 16. - 21. dubna, kdy se konají odvozy (v sále u Ptáčků) nesmí hostinští, výčepníci a obchodníci do 12. hod. polední mladíkům jdoucím k odvodům žádné alkoholické nápoje čepovati a prodávati. - Utvořila se Místní skupina kovářů v Kolíně "Svazu kovářů".

18. dubna ministr veřejných prací A. Srba navštívil Kolín a byl uvítán purkmistrem B. Záligrem. Prohlížel si regulaci Labe a novostavbu mostu.

20. dubna když v 10. hod. dopoledne přejížděl vůz A. Jandy z Týnice n/L. úzkokolejnou dráhu na Třídvorské silnici (dráha patří cukrovaru) tu lokomotiva právě přijíždějícího vlaku vrazila do zadku vozu, při čemž byl těžce zraněn syn majitele vozu V. Janda. Matka jeho, která též seděla na voze utrpěla otřes mozku. Je s podivením, jak ve dne na takové malé dráze, mohlo k něčemu takovému dojít.

18. dubna cirkus Coňrádo právě pořádá svá představení na prostranství u městských lázní. - Marie Halpěnová, rozená Krsková, koncertní pěvkyně z Plzně opovídá zřízení pěvecké a hudební školy v Kouřimské ulici čís. 14-I.

21. dubna počíná se s řízením tržiště na koně a hovězí dobytek na "pátnácti kópách".

22. dubna Spolek sdružení bezvěrců pro Kolín a okolí konal ustavující valnou hromadu. - Chovanci okresního sirotčince pořádali v Katolickém domě divadelní představení. V Bio Republika světelné obrazy a přednáška mag.rady Frant. Beneše z Prahy na téma: "Z ovzduší alpských ledovců ku břehům francouzské Riviéry." - Konal se krajský sjezd kolářů v šokolovně, kde referoval poslanec Petrovický o starobním pojištění. - V Husově domě přednáška G. Trappla, redaktora z Prahy na téma: "Československé principy a současná česká politika". - V Bio Republika předvádí se pilně film: "Monna Vanna" a v bio K. France film "Umírající orlík." V sokolovně měl koncert virtuos na housle Vlodo Količ, Jihoslovan. Návštěva prostřední, přednes skvělý.

23. dubna cikánka Fr. Růžičková mimo několika krádeží, které spáchala na Zálabí, vlezla okněm do bytu strážníka Nešpora a tam ukradla povlaky na peřiny. V borkách u Hradištká byla vypátrána a zatčena.

22. dubna zápas AFK Kolín - Slavoj VIII 1:4 (0:0).

24. dubna hostinec "u města Segediňa" koupil od dr. Cyvína z Brna a na hotel "u černého koně" přeměnil restaurátér J. Třešňák a dům kdysi + stavitel J. Karabáčka koupila továrna na vyrábění drasla. Oba objekty jsou na Kutnohorském předměstí. - Studenti zdejšího státního gymnasia začli vydávati svůj časopis, prozatím psaný na psacím stroji a rozmnožovaný cyklostilem. Časopis má dobrý obsah.

26. dubna opera sdružených měst východočeských s 60ti členným ensemblem v Zámecké restauraci se hrála Halévyho operu "Židovka" a 27. operu od Karla Weisse "Lešetínský kovář". - Odbor křesťan. učitelstva uspořádal v Katolickém domě přednášku se světelnými obrazy.

28. dubna Alliance Française pořádala v Katolickém domě akademii, při které sehrány byly dvě aktovky ve francouzském jazyku.

29. dubna v Husově domě konána byla přednáška "O smrti a umírání", přednášel Dr. Lány, primář okresní nemocnice v Kutné Hoře. - V Bio Republika byla pořádána první modní přehlídka dám. obleků fy Katuše Králová (náměstí) a klobouků fy Jar. Harošová (Kutnohorská ul) za hudebního doprovodu kapelníka Josefa Zíchy. Byl to první pokus reklamy tohoto druhu, za dost malé účasti obecnstva.

30. dubna kočí Josef Michálek jel s povozem pro písek k Labi. Když podjížděl trať státní dráhy u budovy Hospodářského družstva, lekli se koně hukotu vlaku, při čemž narazil vůz na patník a Michálek sražen byl s kozlíku na zem a protože pevně držel opratě smykán byl asi 10 kroků po zemi, dostal se pod kola vozu a byl jimi přejet. Košem jedoucí řezník naložil ho do pryčky, dovezl ho do nemocnice, kde ve 1/4 hodině zemřel. Zajímavé jest, že před rokem jeho žena při odkopávání kompostu zmrzlou vrstvou byla přirážena k vozu a také smrtelnému zranění přivoděnému vozem podlehla. - Do okresního sirotčince přišel obuvnický pomocník Jan Bakovský a žádal představenou o vysvědčení, že byl v sirotčinci od 3 do 14 let vychováván. Ten se představená vzdálila, aby mu vysvědčení napsala, ale než přišla, Bakovský zmizel a s ním taška, ve které bylo 505 Kč. Za tři dny byl Bakovský u Konárovic zatčen, ale peníze "vděčný" odchovanec sirotčince již všechny utratil. - Meziklubové lehkooletické utkání AFK Kolín - Ž.S.K. Hagibor Praha. - Jako v předvečer

1. máje konal se v malém sále Lid.domu slavnostní večer. Na programu byla aktovka, hudební a zpěvní čísla. Pořádala strana sociálně-demokratická. - V sokolovně strana nár.sociální pak pořádala akademii, na které účinkovali mimo jiné spolek "Dobroslav", člen Hašlerovy scény Ad. Dobrovolný a učitel hudby virtuos Soukup.

1.květen - oslava probíhala jako obyčejně. O deváté hodině průvod strany nár. sociální na náměstí, kde se odbýval tábor lidu, který zahájil K. Neuberg a pak řečnil starosta města Čáslavi Procházka. Když tento tábor byl ukončen, odbýval se na témže náměstí tábor lidu strany soc. dem., který byl početnější a mluvil na něm poslanec J. Koudelka. Mezitím pořádala org. strany komunistické veřejnou schůzi lidu na náměstí Jiráskově na Zálabí, hodně navštívený a mluvil na něm poslanec Bolen. Na Rozkoši v té době odbývala "Jednota zaměstnanců čsl. drah" slavnostní valnou hromadu na oslavu svého 25ti letého trvání. - Odpoledne byla veřejná schůze lidu čsl. strany lidové, kde promluvil poslanec Myslivec z Prahy. Účast slušná. Odpoledne byl v Borkách koncert Vlasákovy kapely, na hřišti zápas Železniční XI. - AFK Kolín I. 2:1 a večer byl zakončen věnečkem v Zámecké restauraci.

2. května Dělnický a studentský výbor pořádal veřejnou schůzi. - Dnes zahájilo saisonu na jevišti Katolického domu "Prodanou nevěstou", operou od B. Smetany Divadlo sdruž. měst čes. východu a pak další představení hrálo v Zámecké restauraci.

3. května Václav Škramovský, uzenář a majitel domu na náměstí byl zvolen starostou Rady církve čsl.

5. a 6. května provedena byla zpěváckými spolky "Dobroslav" a "Dobromila" a kolínskou filharmonií "Hubička" opera o 2 dějstvích od El. Krásnohorské, hudbu složil B. Smetana, za režie B. Růžičky. Provedení bylo doprovázeno velkým úspěchem, na čemž má velkou zásluhu obětavý dirigent profesor A.M. Jelínek mimo účinkujících.

Četně shromážděné občerstvo neskrblilo potleskem velmi bouřlivým, jaký již dávno sokolovna neslyšela.

6. května Svaz zemědělských dělníků konal veřejnou schůzi. - Vladimír Šobíšek, bydlící Vinařického náměstí č. 139 ohlašuje živnost kapelnickou.

7. a 8. května pořádala těl. jednota Sokol povinné ideové přednášky. Přednášeli ředitel A.V. Prágr: "Dějiny Sokolstva", Dr. Vl. Procházka "Nutnost tělocviku pro zdraví lidské", učitel Josef Zach "Podstata myšlenky sokolské" a profesor Vratislav Čermák "Organisace, práva a povinnosti sokolské".

11. května - rodinu J. Richtra, ředitele chlap. školy východ. obvod stíhá neštěstí za neštěstím. Není tomu dávno, co neznámý pachatel mu odcizil kasetu se šperky a teď jim zase vyhořela cihelna v Mlázovicích u Lázní Bělohradu. - Krojová horečka začíná polevovati. Mnoho národních krojů českých, moravských a slováckých se nabízí na prodej.

12. května Studentský klub mladých k oslavě 25 letého trvání spolku sehrál slavnostní představení v sokolovně drama o 3. jedn. "Přijde čas" od Romaina Rollanda. Na zdařilé toto představení režii vedl M.P. Karel Štorch a scénu upravil Zdeněk Rykr. Hojně dostavivší se občerstvo bylo provedením uspokojeno.

10. května org. národ. demokratická pořádala v besedním sále sokolovny "Sladkovského večer". Profesor Dr. Zahradka promluvil "O významu Sladkovského" a smyčcové kvarteto předneslo různé skladby.

12. května v Borkách město začlo stavěti 14 nouzových domků. Stavba zadána "Družstvu dělníků a zedníků v Pardubicích", poněvadž bylo nejlacinější.

13. května Volná myšlenka pořádala v Bio. Republica přednášku J. Žižky z Prahy na téma "Z dějin pravěku" se světelnými obrazy. - Zápas AFK Kolín - Staroměstská Olympie

6:1 (1:0). - Dnes po 10 hodině večerní vypukl na půdě domu č. 213 na Zálabí, patřícímu uzenáři V. Škramovskému oheň, který byl záhy zpozorován a hasiči uhašen. Škoda vzniklá promáčením stropů jest kryta pojištěním. - Několik pekařů bylo pokutováno, že začli pracovati před 5 hodinou ranní.

14. května - dnes projížděl o 15. hod. Kolínem slavný francouzský maršál Fernand Foch. Na nádraží ve velkém počtu shromážděny byly různé spolky: Sokol, hasiči, střelci, Vlastimil, legionáři, řezníci v krojích, skauti, krojová družina, zástupci města a okresu, různých organisací a korporací mimo velkých zástupů obecnstva. Vlak projížděl volně stanicí a maršál Foch stoje u okna děkoval vládně jej zdravícím zástupům. - Dnes se konalo porotní líčení před krajským soudem v K. Hoře s provinilci v další uhelné aféře. Na zdejší nádraží přichází uhlí, určené k vytápění lokomotiv a jest pravidelně uskladňováno v místech blíže železné lávky. S tímto uhlím nezákonně obchodovali tři nepoctiví zaměstnanci dráhy a sice přednosta topírny Ladislav Beneš, jeho bratranec skladní officiál František Beněš a nádražní písař Karel Škarvada tím způsobem, že uhlí rozprodávali různým lidem a peníze za něj stržené, mezi sebou rozdělili. Jedná se o více než 340 q uhlí. Odsouzenzi byli Frant. Beneš na 3 roky těžk. žaláře, K. Škarvada na 4 měsíce podmíněně a Lad. Beneš na 3 roky též podmíněně.

18. května přijelo do Kolína na 300 zemědělců členů Rolnické jednoty ze Slovenska a byli před Družstevní mlékárnou uvítáni redaktorem Němcem, jemuž za Slováky odpověděl rolník Kubány. Hosté prodlévali zde za účelem studijním a po dva dny byli ubytováni u rolníků v blízkých obcích. - Profesor ruštiny na zdejší obchodní akademii JUDr V. Janeček, bývalý ruský advokát, vydal třetí

svazeček "Včely", knihovny, pro každého.

19. května - zápas AFK Kolín-ČAFK Vinohrady 2:0 (0:0).

20. května Hasičská župa kolínská konala svůj župní sjezd spojený se slavností rozvinutí praporu, která se konala na náměstí, kde byl slavnostním řečníkem župní dozorce z Král. Městce řídící učitel J. Vácha. Odpoledně se konala na hřišti AFK veřejná cvičení. Celá slavnost probíhala za velké účasti různých spolků, ale malé účasti obecnstva.

25. května Alliance Francaise pořádala v Zemské řemeslnické škole přednášku L. Brunna, profesora francouzského institutu v Praze na téma: Pavel Hervéau a jeho dílo.

28. května Wild resignoval na členství v městské radě a v obecním zastupitelstvu.

29. května pořádal Frant. Balek-Brodský, bývalý herec a sportovní redaktor, který na bicyklu-tandemu se svojí chotí podniká cestu Evropou, přednášku "O, dejmech ze svých cest" v Zámecké restauraci za součinnosti AFK.

30. května tábor proti drahotě uspořádala strana nár.soc. a mluvil na něm poslanec H. Bergman. Na náměstí byl malý počet účastníků.

31. května v sále u Karla IV. jest otevřena "Panorama". Návštěvník sedí a dívá se na osvětlené stereoskopické obrázky různých krajin, které jsou za kúkatky v otáčecí skříni. - Sokolská župa vydává opět časopis "Věstník sokolské župy Tyršovy". - Obci Kolínu náležející honitba byla odhadnuta na 4.800 Kč a při dražbě vydražena na 25.000 Kč.

3. června slavná pěvkyně Emma Destinová měla v sokolovně koncert, arií a písní. Doprovázel prof. David. Úspěch velmi pěkný. - V neděli odhalen byl slavnostním způsobem pomník padlým za světové války. Důstojný tento projev, pořádaný Jednotou čsl. obce legionářské a Dru-

žinou válečných poškozenců začal v předvečer koncertem hudby Vlasákovy na náměstí a druhý den za pěkného počasí o 1/2 10 hod. vyšel z Havlíčkovy třídy mohutný průvod všech pokrokových korporací a oblil prostranství a park před budovou okresního úřadu, kde se pomník nachází. Všechno stichlo a prostranstvímse nese vážně Prausův "Chorál národa českého". Po úvodních slovech legionáře Vinc. Jandáka, ujal se slova legionář generál zdrav. služby Dr. Raše a pronesl řeč plnou vlastenectví, lásky k národu a piety k těm, na jejichž památku pomník byl zbudován. Za město Kolín převzal pomník do ochrany starosta B. Záligr a Foerstrovým sborem "Z osudu rukou" byl tento mohutný přetní akt skončen. Oba sbory velmi pěkně přednesl pěvecký odbor Sokola kolínského, řízený J. Wágnerem, správcem berního úřadu, bylo to jeho první vystoupení. Pomník tvoří sousoší: umírajícího vojína s matkou Vlastí, která přijímá jej do svého lůna a kterou chrání vojín stojící v pohotovosti a k boji připraven. Pískovcová tato třífigurová plastika uměleckých kvalit jest dílem akad. sochařů bratří Jana a Václava Drobníků, z nichž poslední byl žákem profesora J.V. Myslbeka, zdejších rodáků.

3. června - zápas AFK Kolín - SK Viktorie Vinohrady 3:0 (1:0). - Zemřel v stáří 83 let starý patricij kolínský a Sokol Antonín Léger. - Dram. odbor v Katol. domě sehrál "Macíčková dovolená", veselohra o 3. dějstvích od J. Skružného za režie Frant. Straky.

4. června městský úřad vypisuje nabídkové řízení prací na stavbu obchodní akademie. Celý náklad bude asi 3.500.000 Kč bez vnitřního zařízení. - Ač město právě dostavělo 2 dvoupatrové domy na Hradbách, přeci jenom ještě jest potřeba 371 bytů a nouze o byty byla taková, že lidé oznamovali úřadům, kdo a kde má prázdný byt a žádali o zakročení. - Kolínská továrna na železný nábytek, spol. s r.o. zahájila činnost v místnostech v domě číslo 192-IV. Rorejcova ul.

9. června předsedou jednatelelského sboru E.s.s.o. zvolen byl minister. rada Vaňouček.

10. června Družina váleč. poškozenců konala manifestační schůzi v Zámecké restauraci. - Odbor svazu katol. učitelů konal přednášku v Katolickém domě. - Slavnost Ústř. matice školské na městském ostrově se velice dobře vydařila, vzdor chladnějšimu počasí vynesla čistých 16.000 Kč. - Zápas AFK Kolín - SK Slavoj VIII. 4:2 (2:0). - Obec Čičovice sehrála na Rozkoši na paměť 8 letého výročí popravu Josefa Kudrny "Jménem Jeho Veličenstva", činohra o 4 dějstvích od H. Řehoře (býval zde úředníkem okr. nem. pokl.), režiser K. Tichý, nádražní zaměstnanec.

11. června jako výslednice veřejší přednášky Od.sv. katol. učitelů jest, že se ustanovilo "Sdružení katol. rodičů a přátel křesťan. výchovy". - Regulační plán města Kolína, vypracovaný arch. Zákrejsem z Prahy byl právě doručen městské radě.

12. června hotelier Karel Nevole přestal býti členem obecního zastupitelstva.

13. června na novém tržišti koňal se dnes první trh na dobytek a koně.

14. června z Kolína odchází chef politické správy min. rada JUDr Heřman Zeman a přesídlí do Litoměřic. Typický tento vzor rak. byrokrata, člověk velice bázlivý a úzkostlivý, hrával při akademiích bramborové divadlo.

15. června budova zdejšího gymnasia opatřena byla novým státním znakem.

16. června žactvo škol v Humenném na Slovensku, při svém zájezdu do Prahy, zastavilo se v Kolíně a na jevišti v Katolickém domě sehrálo pohádku "Sůl nad zlato". - V Zámecké restauraci odbýval se večer komorní hudby, koncert Ondříčkova kvarteta. Na pořadu byly skladby od Bethovena, Vítěz. Nováka a Ant. Dvořáka.

16. a 17. června učitelský sbor měst. škol sehrál se svým žactvem divadelní představení.

17. června org. čsl. strany komunistické pořádala veřejnou schůzi lidu. - Při valné hromadě akc. spol. "Alchyma", která ve starém lihovaru při Kutnohorské silnici vyráběla lékárnické medikamenty, usneseno likvidovati. Ztráta za rok 1922 činila 1.776.000 Kč.

17.června zápas AFK Kolín - Meteor Vinohrady 2:2 (1:2).

22. června - město postaví svým nákladem na Zálabí v ulici Horského 21 obytných domů, kde bude celkem 74 bytů. Bilance obecní zastavárny za rok 1922 skončila deficitem 25.000 Kč a bude se jednati o její zrušení. Spalničky vypukly u dětí školy západního obvodu a škola následkem této epidemie musela býti uzavřena. - Oficiantka berního úřadu v Čáslavi Anestazie Michálková spáchala v jednom zdejší hotelu sebevraždu otrávením, jednak z omrzlosti života a z neustálého snižování v úřadě. Její příbuzní byli vyrozuměni, přijeli sem a postarali se o pohřeb. - Zdejší rodák PhC Stanislav Škramovský obdržel diplom magistra pharmacie. - Odešel z Kolína do Hronova n/M., bývalého svého rodného kraje farář čsl. církve S. Zdik-Široký. Byl to výborný kazatel a pokrokový člověk. - JUDr. Karel Šubr, syn přednosty zdejšího soudu byl prohlášen na universitě Karlo-Ferdinandově doktorem všech práv a zvěrolékař MUDr. Václav Mezřický byl na vysoké škole zvěrolékařské v Brně promován na doktora veterinární medicíny.

24. dubna v sokolovně odbyval se župní pěvecký koncert Smetanovy pěvecké župy Polabské za účasti 400 pěvců z Nymburka, L. Pódebrad, Peček, K. Hory, Čáslavi a Uhl. Janovic, kteří přednesli dobře nacvičené překrásné sbory. Návštěva koncertu, který byl odpoledne nebyla tak váhka

a nejlíp se mně zamlouval sbor "Poustevníkův pohřeb", přednesený pěveckým spolkem z Uhl. Janovic. - Zápás AFK Kolín - SK Pardubice 3:4 (1:2). - Federovaná dělnická těl. jednotá sehrála na Zavadilce divadelní představení.

25. června světová hadí tanečnice Maja Hajská uspořádala odvážnou produkci různých druhů tanců s živými hady na jevišti Zámecké restaurace. Při tancích ovinuta byla hadem hroznýšem král. a hadem pythonem a doprovázel ji Arminio Boffi, hudební skladatel a virtuos na klavír.

26. června divadelní společnost Jana Burdy sehrála tamtéž "Orlík" od Edm. Rostanda.

1. července konal První vzájemně se podporující spolek řezníků a uzenářů, oslavu 50ti letého trvání. Dopoledne sjelo se mnoho řeznických jednot v krojích: z Prahy, Ml. Boleslavi, Liberce a v malebném průvodu odebrali se na náměstí, kdež je z balkonu pozdravil starosta spolku V. Škramovský, za město rada J. Holub, pak Plaček z Prahy a starosta Pardubic, uzenář Sochor. Odpoledne se konal velkolepý průvod v historických krojích na městský ostrov, kdež mimo koncertu tří hudebních kapel, bylo i jinak o zábavu postaráno. Počasí ale slavnosti nepřálo, každou chvíli jak dopoledne, tak i odpoledne spustil se déšť a účastníky a účastnice plných postav zahnal do hostinců.

1. července na hřišti zápas AFK Kolín - AC Sparta Praha 0:4 (0:3). - Revoluční scéna z Prahy sehrála v Zámecké restauraci hru od E. Kische "Tonka šibenice na onom světě" s manželi Longenovými v hlavních úlohách, dnes již mrtvými. - Státní úřad statistický v Praze hlásí, že na Zálabí dle soupisu z r. 1921 jest 5633 duší. Připomenouti dlužno, že epidemie spalniček se rozmáhá.

2. července zajatecké oddělení Červeného kříže všem obcím zaslalo seznam mrtvých ve válce.

3. července dnes se konal současně pohřeb matky a dcery do jednoho hrobu, kamž byly uloženy Anna Lahodová, vdova po nožíři a školnice v zálabské škole a její dcera Anna; provdaná Havlová, obchodnice cukřevím z Prahy. Obě zemřely smrtí přirozenou.

5. července oslava památky upálení mistra Jana Husa, pořádaná měst. radou za účasti pokrokových stran a korporací, vyzněla letos v opravdovou mohutnou manifestaci. Před 8. hod. večer dostihl velký průvod náměstí, kde se před radnicí seřadil v tábor několik 1000 čítajících a když pěvecký odbor Sokola zapěl sbor "Kdo jéte Boží bojovníci", z balkonu dav pozdravil starosta B- Záligr a představil slavnostního řečníka Č. Korběra z Prahy. Po jeho řeči průvod se odebral na prostranství k městským lázním, kde na špičce hořejšího ostrova vzplála hranice a pěvecký sbor Sokola zapěl "Hranice vzplála". Náboženská obec CČS oslavila památku M.J.Husa 6.července ráno o 9 hodině slavnou Bohoslužbou "Husovou mší" na městském ostrově, při které byly zpívány písně "Hleď Bože lásky" a ku konci "Kdož jste Boží bojovníci" a kterou sloužil nový farář J. Tabach. Slavnostní řeč proslovil poslanec P. Prášek. V českobratrském chrámu Páně uctěna památka Husova službami Božími a večer v Husově domě byla přednáška Fr. Prudkého, faráře z Olomouce. Nutno připomenouti, že v tento den všude byl zachován sváteční klid, obchody a živnosti byly zavřené. Výlohy s oslavou spojené činily 1220 Kč.

7. července nastalo pravé letní počasí, plovárna i různá nedovolená koupaliště jsou plná návštěvníků i v zahradách hostinů a restaurací jest plno a veselo. - V sokolovně s plným zdarem provedl Dram. odbor Katol. domu pod titulem ochotnického spolku Tyl operu B.Smetány

"Prodaná nevěsta" za nacvičení a dirigování ředitele kůru J. Wintera a režie J. Majora. Zdařile provedená tato opera opakována byla druhý den v Katol. domě a 22.7. jako divadlo v přírodě na louce u viaduktu mezi Pašinkou a Pečkami za četné návštěvy.

8. července AFK Kolín - Nuselský SK 0:3 (0:2).

9. července v kostele u sv. Víta na Zálabí nechal nákladem 3000 Kč zříditi elektr. osvětlení stavitel F. Záruba. - Hasičský sbor žádá město, aby zakoupilo motorovou stříkačku systém Ford od fy Strček a Neugebauer z Brna, která při normálním chodu chrlí dva proudy vody do výše 14tí metrů. - Při různých večírcích a akademických jest s oblibou recitována báseň "Na Chemin des Dames". - Právě bylo započato se stavbou obchodní akademie a stavba provádí se dle plánů architektů Majera a Kvasničky. Začal se bourati hostinec u Modré hvězdy na náměstí a také desinfekční pavilon, velice ohyzdný to domek (památka ze světové války), stojící vedle zem. řemeslnické školy.

10. července ustanovily se následující korporace: "Místní odbočka svazu civ. staveb. inženýrů, stavitelů a mistrů zednických" a "Klub průmyslníků středolabských okresů".

14. července Stálé divadlo sdruž. měst čas. severovýchodu, ředitelstvím J.O. Martina zahájilo pořadí her v Zámecké restauraci. - Dram. odbor v Katolickém domě se hrál v předvečer sjezdu "Směry života", hru o 3 jednáních od F.X.Svobody za režie F. Straky. Druhý den pořádala org. čl. strany lidové krajský manifestační sjezd, který zápočal průvodem z Katol. domu do kostela sv. Bartoloměje ku slavnostní mši a pak zpět do Katol. domu, kde byla schůze, na které mluvil poslanec Roudnický a lidovecký předák Josef Sládek, ředitel Obchodního družstva. Odpoledne opětne byl průvod na městský ostrov, kde se konal koncert.

15. července organizace strany nár. sociální pořádala dopoledne protiklerikální tábor lidu na náměstí a po zahájení náměst. K. Neubergem mluvil na něm starosta města Čáslavi Cibulka a učitel Julius Komers. Proti tomuto táboru podalo předsednictvo org. čsl. strany lidové protest na okresní politickou správu a žádalo zákaz tohoto tábora lidu, ale politická správa tábor povolila a bylo na něm velké množství účastníků. -

Dnes ráno o 6. hodině koupal se v Labi u Tří Dvorů Karel Mikeš, obuvnický dělník z Kolína V., 457 ještě se dvěma kamarády. Neuměl asi plovat, ale pustil se do hloubky a zmizel pod hladinou, kde vzdor námaze jeho kamarádů, kteří pro něho skočili, utonul. Teprve po 3 hodinách hledání byl vytažen a odvezen do márnice na měst. hřbitov.

18. července ráno v 5 hod. 30 m. odjíždějící osobní vlak k Pardubicům vyšinul se při přejíždění výhybky v místech proti cukrovaru, z kolejí. Lokomotiva se odtrhla a odjela po jedné koleji a ostatní vozy přejely na kolej druhou. Služební vůz a 2 další vozy byly poškozeny a 11 cestujících bylo lehce zraněno. Provoz nebyl přerušen.

22. července zápas AFK - SK Libeň 3:1 (3:1).

25. července začala výluha cihlářského dělnictva a]
teprv 10. srpna byla skončena.

31. července že se blíží volební ovzduší jest vidno]
z toho, že Dr. Vil. Veletovský ohlašuje vydávání neperfidického časopisu "Kolín, časopis strany hospodářské".

2. srpna městská knihovna vydala "Seznam knih městské knihovny v Kolíně." 310 stránek mající objemnou knihu, na obálce zdobenou pěknou kresbou od malíře Zd. Rykra. Tento velmi praktický a přehledně sestavený seznam jest prací měst. knihovníka Fr. Štorka.

2. srpna dnes odpoledne vrhla se za kolínskou zastávkou před Lučební továrnou pod nákladní vlak 17 r. stará

Marie Schellenbergová, žákyně VI.tř. gymnasia, dcera berního oficiála v.v., bydlícího v Zámecké ulici č.86 a byla okamžitě usmrcena. Co asi dohnalo tuto dobrou studentku k sebevraždě? - Na Rozkoši konala org. strany živnost. středostav. veřejnou schůzi, ale dostavilose velmi málo účastníků.

3. srpna org. strany soc. dem. konala veřejnou schůzi také na Rozkoši, ale účast byla hojná. - Františka Jan-dová 26ti letá dělnice bydlící v nouzových domkách u Stremovky v č. 711-V. zoufala si pro nešťastnou lásku a v sebevražedném úmyslu vypila větší dávku denaturovaného lihu. Za dva dny po lékařském ošetření ve zdejší okr. nemocnici byla zdravá.

5. srpna dnes zemřel v sanatoriu v Podolí Václav Bleha 30 r. starý statkář ze Štítar, všestranně v Kolíně oblíbený, činovník různých korporací. Byl v Praze lékařem specialistou chybně léčen solvarsánem. Zármutek jeho starých rodičů jest veliký. - Zápas AFK Kolín - Union Žižkov 1:1 (0:0).

7. srpna "Special" továrna přesných kovoprůmyslových nástrojů v čís. 20 - Zálabí zahajuje provoz!]

9. srpna - dnes ráno o 4 hodině ranní zadržen byl Rudolf Bartha, úředník chek.ústavu na Král. Vinohradech, když na zdejším nádraží jevil známky pomatenosti. Byl dopraven do Prahy na policejní ředitelství a to ho nechalo dopravit do ústavu choromyslných.

11. srpna za Lučební továrnou utábořila se ve stánek tlupa Arabů ručně vyrábějících koberce. Zastavili se zde na cestě z Jihlavy do Prahy a těší se velké pozornosti malého i velkého publika. - Rovněž zde právě dlí cirkus Rebernigg má hojnou návštěvu.

14. srpna Sbor pro sociální péči o studentstvo koná veřejnou sbírku.

16. srpna divadelní společnost J.O.Martina pokusila se pořádati představení na městském ostrově. V letech

1882 a 1884 hrávala tehdejší Ludvíkova společnost pod širým nebem na ostrově hořejším a tento podnik označovala jménem "Ludvíkova arena" a přicházelo dosti návštěvníků, kteří se dobře bavili a smáli veselohrám předváděným na úplném jevišti postaveném na hořejší špičce ostrova. Martin hraje před restauračním pavilonem na podiu, na kterém nejsou ani kulisy, ani opona, jen na zadní stěně visí plátěná universální dekorace a celku i obecenstvu nijakž nevadí, že v podiu rostou dva javorové stromky. Toto jeviště jest osvětlováno reflektory. Hojně shromážděné obecenstvo jest rekrutováno takřka ze všech společenských tříd, dobře se baví a disciplinovaně chová, dražší místa jsou při stolech, kam číšníci nosí pivo a k stání se platí 1 Kč. Repertoír jest vybraný a cenný a toto letní divadlo, kde možno se za malý peníz příjemně pobaviti, jistě znamená pro naše město jisté kulturní plus, ale přeci se našlo dost reptajících, hlavně z kruhu hostinských, jimž prý jsou odváděni hosté a pak různí šosáčtí škarohlídové tvrdí, že naší mládeži hrozí nebezpečí ze setmělých cestiček a zákoutí, ale budoucnost ukázala, že tyto pokrytecké domněnky byly liché.

19. srpna Sokol kolínský se župou Tyršovou uspořádal slavnost 40ti letí dorostu Sokola kolínského a oslavu 40 ti letého působení zasloužilého činovníka A.V. Prágra. Po ranním štafetovém běhu o 10 hodině začlo slavnostní matinee v přeplněné sokolovně, kde byl oslavenec po zapění sboru "Nevěřme nikomu", uvítán místostarostou F. Lukešem. Slova se pak ujali Lad. Kebrdle, starosta ČOS Dr. Ar. Scheiner, zástupce minister. zdravotnictví Dr. Pexa a jiní, jimž oslavenec s pohnutím a srdečnými slovy poděkoval. Odpoledne se pak konala na městském ostrově župní dorostenecká beseda. - Zápas AFK Kolín - Olympie VII. 6:0 (2:0).

20. srpna městská rada jednala se zástupci státu o zachování vojenských baráků na Zálabí u továrny na vozy pro obydlí těmi, po postrádají bytu. - V Zámecké restauraci uspořádal Alfredo Uferini, magik a čaroděj světového jména, eskamotérské představení za pěkné návštěvy.

23. srpna zdejší všeobecná veřejná okresní nemocnice dožívá se právě 25ti letí a primář MUDr. Jan Šil k této příležitosti vydal zajímavou výroční zprávu s různými datami. Byla založena r. 1898 a za těch 25 let přijato bylo celkem 49.918 nemocných, propuštěno bylo 42.742 a zemřelo 3.088. Operací bylo provedeno 14.738. Vysoké procento bylo nemocí infekčních a dále hlavně tuberkulósy plic.

24. srpna Josef Král, zámečník ze Zásmuk byl zaměstnán v továrně na vozy na Zálabí a tam při posunování vagonu sražen byv nárazníky, utrpěl těžké zranění, kterému 30. t.m. ve zdejší nemocnici podlehl.

26. srpna Sdružení katol. rodičů pořádalo veřejnou schůzi v Katolickém domě. Účast velmi malá. - O dnešní posvícenské neděli bylo nejen pěkné počasí, ale i pěkná nálada. Dopoledne konala org. strany komunistické veřejnou schůzi na Zálabí u Nováků a odpoledne byl četně navštívený zápas AFK Kolín - AFK Vršovice 3:0 (0:0) a večer mládež silně holdovala tanci.

27. srpna dnešní posvícenský výroční trh stal se dost aveničkem jak obchodníků, tak i kupujícího obecnstva ze širého okolí, kterého sem přišlo veliké množství. Na dobytčí trh přivezeno bylo 315 kusů koní, 6 hříbat, 638 kusů hovězího dobytka a 26 telat. V 11 hodin v noci se vracel ze hry za Zlaté hodinky hudebník Josef Koch, bytem v Chotouchově a v Mostní ulici pojednou, raněn jsa srdeční mrtvicí, klesl mrtev k zemi.

28. srpna po městě konána veřejná sbírka ve prospěch Jednoty pro dostavení hlavního chrámu u sv. Víta v Praze.

31. srpna Sekce žen strany soc. dem. pořádala veřejnou schůzi. - Mlynáři Hendrychovi u Pekla u mlýna shořel stoh obilí. Škoda jest asi 10.000 Kč.

1. září - Kolín jest ve znamení příprav k druhým volbám do obce. Org. strany komunistické pořádala v sále Zámecké restaurace velmi četně navštívenou volební schůzi, druhé politické strany pořádají také schůze a časopis Hlas Demokracie vzhledem k volbám vychází dvakrát týdně. Kandidátky do obec. voleb jsou již sestavené a musí býti podány obec. úřadu do 12 hodin dne 1. září, do 5. září možno v těchto provést změnu a do 6. září ohlásiti obec. úřadu sdružení kandidátních listin (pro zbytky hlasů) a navrhnouti členy a náhradníky volebních komisí. Kandidátky mají pravidelně 32 členů, někde také i méně.

2. září - dnes se konala předběžná poradní schůze ku utvoření se spolku "Volné sdružení socialistického studentstva". - Zápas AFK Kolín - Viktorie Žižkov 0:0. Okresní odbor čsl. obce učitelské kona v Zámecké restauraci silně navštívenou veřejnou schůzi lidu, kde na téma "Proti klerikalnímu usilování o školu" promluvil učitel K. Sedláček z Olomouce. - Dram. odbor Katol. domu sehrál veselohru o 3 jedn. : "To byla noc" od J. Skružného za režie F. Straky.

6. září org. strany nár. dem. svolala do sálu Zámecké restaurace veřejnou schůzi, která byla četně navštívená a mluvil na ni poslanec Dr. Matoušek. - Dosud je podáno 8 kandidátek: I. soc. dem. vedoucí B. Záligr, II. nár. dem. A.V. Prágr, III. komunist. F. Duchoň, IV. hospodářská Dr. Veletovský, V. lidovci J. Sládek, VI. neodvislá politická J. Ovčička, VII. živnostenská Fr. Trojan, VIII. agráři J. Balling, IX. nár. soc. Jul. Komers. - Rozvíjí se silné agitace i pomocí různých letáků a tiskovin. Org. strany nár. soc. konala veřejnou schůzi lidu v Zámecké restauraci za velké účasti občanů

stva. Po zakončení K. Neubergem promluvili prof. Žířek z Prahy a učitel Jul. Komers.

9. září org. strany nár. dem. svolala veřejnou schůzi do sokolovny. Velká účast. - Ladislav Kopal byl jmenován učitelem náboženství církve čsl. - Zápas AFK Kolín - AFK Vršovice 2:1 (0:1). - Náboženská obec církve čsl. konala v sokolovně schůzi, kde se projednávala otázka postavení vlastního kostela.

12. září obecní zastupitelstvo se ve schůzi usneslo zakoupiti pro místní Sbor dobrovolných hasičů automobily stříkačku. - Maximální sazby za práci kominickou (6 krát ročně) stanoveny za jedno vymetání komínu: při domech přízemních 2.64 Kč, jednopatrových 3,96 Kč, dvoupatrových 4.40 Kč, u továren za komín do 20 m 13,20 Kč, do 30 m 17,60 Kč, do 40 m 22 Kč a přes 40 m 30,80 Kč. - Městské lázně byly uzavřeny následkem nedostatku uhlí a elektr. energie.

13. září org. strany komunistické pořádala veřejnou schůzi lidu. Také tam mluvil Ferdinand Punčochář.

15. září zápas AFK Kolín - AC Sparta 0:4 (0:1).

16. září volby do obecního zastupitelstva. Krásné jitro pozdního léta sneslo se na stichlé město. Všude klid a všechno připraveno: hlasovací lístky v rukou 10.173 voličů, volební komise, místnosti volební a urny. Před volebními místnostmi, které byly umístěny pro I. obvod v sále Zámecké restaurace, v odborné škole rodinné na Hradbách I. poschodí, v obecné škole západního obvodu v přízemí, třídách a tělocvičně, pro II. obvod v tělocvičně gymnasia, v měst. škole chlapecké a obec. škole východní a konečně pro III. obvod na Zálabí v obecné škole dívčí, v ob. škole chlapecké severního obvodu a v sále hostince na Rozkoši, stáli již před osmou hodinou občané, kteří po časném odvolení buď jeli na výlet nebo chtěli mítí vzrušení, které volební akt do jisté míry přináší, za sebou. Volební komise se již o 1/2 osmé shromáždila zvolila svého předsedu a zapisovatele, určila funkce a

sama již odvolila. Tluče osm, dveře se otevrou a občané s jistou důležitostí třímajíce volební listiny v rukou, vstoupí tiše do volebních místností. Pravidelně po levé straně jsou stoly seskupené do podkovy, u nichž sedí členové volební komise, zapisují do seznamů číslo volební legitimace a jméno voliče a tím jest účast voliče kontrolována a za písaři stojí ostatní členové vol. komise, která jest složena ze zástupců všech politických stran. Jeden člen odebírá legitimaci či volební průkaz, čte z ní jméno a číslo voliče, které písaři ihned v záznamech záškrtnují, zkoumá zda má volič všechny kandidátky čisté a neškrtené neb jinak neoznačené a konečně mu dá úřední obálku. S touto v jedné a s hlasovacími lístky v druhé ruce ubírá se volič k stolku, který jest zakryt zástěnou tak, aby volič nemohl býti viděn, tam jeden hlasovací lístek vsune do obálky, vykročí druhým vchodem před zástěnou a teď vykoná hlavní akt: vstrčí nezalepenou obálku otvorem do urny, zbylé kandidátky odloží do bedny a odejde, čímž pro něho tato občanská povinnost jest skončena. U urny stojí taktéž člen komise a dbá toho, aby hlasovací výkon byl správně proveden. Urna jest bedna asi 1 krychlový metr velká, dobře uzavřená (klíče má u sebe předseda komise) a na vrchní desce jest otvor pro vhození obálek s hlasovacími lístky. Svátečně oblečení občané, vážně a důstojně, vědomi jsouce důležitosti volebního výkonu, přicházejí do voleb. místností před kterými je jakákoliv volební agitace přísně zakázána. Některé ženy vstupují do místnosti s úsměvem v obličeji, kterým maskují své rozpaky a rozrušení, většina jich však jde klidně k volebnímu osudí jako jdou muži. Osoby slepé neb stížené takovou tělesnou vadou, která by jim v odevzdání hlasovacího lístku bránila, vykonají svou povinnost volební v průvodu jiného voliče buď přípuzného, známého, ovšem za souhlasu členů volební komise, kteří jsou zde k tomu, by chránili i jiným způsobem, ku př. že každý se jmenuje tak, jak zní

jeho legitimace, čistotu voleb. Celé dopoledne přicházejí voliči do volebních místností, před kterými stály stolky s pokladničkami, to místní Červený kříž s legionáři vybíral pro "Pomoc Japonsku" a tato sběrací akce vynesla 61705 Kč. Po druhé hodině proud voličů již slábne, menší se a pravidelně ve čtyry hodiny volby končí prohlášením předsedy a nařízením zavření budovy. Předseda otevře urnu, jedni sčítají počet odevzdaných hlaslístků, vylučují škrtané neb jinak rušené lístky a druzí sčítají v seznámech dostavivši se voliče. Při těchto volbách bylo odevzdáno 107 neplatných lístků a jedné obálce byl vložen pečlivě složený reklamní leták "Volte Sana". Mezitím ve volebních kancelářích, odkud se během voleb posílala různá vozidla pro staré neb churavé voliče, nastává ruch, přijíždějí znavení poslové z obcí okresu, jsou středem pozornosti, když sdělují volební výsledky, které jsou všelijak přijímány a po sdělení ubohý posel ztrácí dřívější důležitost a nikdo se ho více nevšímá. Jsou připraveny velké papírové tabule, rozdělené na okénka, ve kterých jsou vepsány výsledky voleb minulých a vpisují se výsledky voleb nynějších. Nedočkaví voliči se zájmem sledují výsledky, porovnávají po případě si je zapisují a před takovou tabulí se záhy shromáždí zástup nedočkavců, ve kterém ale pánuje ticho, nikdo si netroufá pronést své názory hlasitěji, po chvíli odejde do ulic, jichž nároží jsou polepeny volebními plakáty, začíhajícimi palcovými litarami "Občané .." a kde jsou zdi a vrata, ano i chodníky za noci nevkusně pomalovány větami "Volte ..". V širé veřejnosti se mluví o volbách ještě několik dní, zvláště kdy byly zveřejněny úředně volební výsledky a ohlas voleb nalézá živnou půdu ve schůzích politických stran a v místních šašopisech. Při těchto volbách bylo odevzdáno celkem 9.223 platných hlasů a z těchto obdrželi kandidáti stran:

čeští socialisté	2.416 hlasů	a	10 mandátů
soc. demokraté	1.910 "		7 "

nár. demokraté	1.248 hlasů	6 mandátů
lidovci	1.410 "	5 "
komunisté	986 "	4 "
živnostníci	800 "	4 "
neodvislí	180 "	-
kand. hospodářská	154 "	-
agrárníci	119 "	-

Byli tedy do obecního zastupitelstva zvoleni:
za stranu českých socialistů: Julius Komers, odborný učitel, Karel Neuberg, vr. oficiál čsl. drah, Bohumil Malý, mistr krejčí, legionář, Antonín Čebiš, dělník kovářský, Václav Neumann, vr. inspektor čsl. drah, přednosta dopr. úřadu, Vincencie Erbenová, řídící učitelka, Karel Verunáč, pošt. podúředník, Antonín Krafek, mistr krejčí a předs. váleč. poškozců, Jan Veverka, mistr krejčí a Václav Komeščík, skladmistr čsl. drah.

za stranu soc. demokratů: Bohumil Záligr, úředník nem. pokl., Josef Fořt, typograf, Vojtěch Holý, strojník, Betty Karpíšková, poslanec, Antonín Málek, úředník nem. pokladny, Čeněk Jendák, strojmistr, Emil Goldschmied, úředník fy S. Feldmann,

za stranu nár. demokratů: A.V. Prágr, ředitel Záložny, Josef Holub, vinárník, Emma Hejzlarová, choť gymn. profesora, Václav Šejnoha, vr. účetní Lučební továrny, František Novotný, drogist, Karel Linek, strojmistr,

za stranu lidovou: Josef Sládek, ředitel Obch. družstva, František Dvořák, mistr truhlářský, ing. Vojtěch Formánek, majitel mlýna, Káta Peterová, učitelka, Jan Jůzl, vr. poštovní kontrolor.

za stranu živnostenskou: František Trojan, továrník, Josef Drahovazl, mistr řezník, Jan Křemen, malíř pokojů, Karel Nevole, hotelier,

za stranu komunistickou: František Duchon, mistr holič, Václav Forejt, mistr krejčí, Josef Somberg, strojník a Kozbert Antonín, bednář.

16. září Dram. odbor v Katolickém domě sehrál veselohru "Těžké ryby" od M. Baluckého za režie F. Straky. Zápas AFK Kolín - DEC 0:4 (0:2).

20. září v noci ze dne 18 - 19. září vyloupili neznámí pachatelé konsum železničářů a způsobili tam škodu asi 2000 Kč. Jako podezřelí byli zatčeni V. Miksa, 23 letý obchodní zástupce ze Zálabí V-84 a Jan Semerád, 37 r. starý, obuvník, rozený v Michalovicích u Ledče n/S. Byli usvědčeni a před kraj. soudem v K. Hoře odsouzeni každý na 15 měs. - Činohra městského divadla na Králov. Vinohradech sehrála v Zámecké restauraci veselohru od H. Dawiese "Zdravá nemocná". - Strana soc. dem. pořádala tábor lidu.

28. září konal se první seminář "Volného sdružení sociál. studentstva" v kavárně "u Poláčků". Četl a vykládal se Marxův komunistický manifest.

Od 28. září - 2. října konala se obilnářsko-ovocnicko-zelinářská výstavka a pořádalo ji Okresní sdružení republ. dorostu na Kolínsku.

30. září navštívili naše město Slováci. O 9. hodině v českobratrském kostele byla pobožnost, při které měli kázání farář Cyrill Bodický z Nových Stankovců a Jan Jahoda ze Žibřítova na Slovensku. - Alliance Francaise uspořádala lidový kurs jazyka francouzského pro začátečníky v gymnasiu. Poplatek za celý běh 25 hodin byl 15 Kč. - Ochotnický spolek Tyl pořádal slavnostní představení k 70. výročí narozenin Jaroslava Vrchlického za pohostinské hry mistra Jar. Hurta, vr. rež. Národního divadla v Praze v úloze rabbiho Löwa ve veselohře "Rabínská moudrost" od J. Vrchlického za režie B. Růžičky. Představení se odbyvalo při vyprodaném domě v sokolovně. - Svobodná obec Čičovice sehrála na Rozkoši premiéru "Dvojjátka" veselohru o 3 jedn. od Al. Drábka, říd. učitele ve Třech Dvorech za režie B. Pechara, mistra sklenáře.

3. října ve slavnostně vyzdobené zasedací síni Palackého, kde v rohu ve skupině rostlin stála socha presidenta republiky T.G. Masaryka konala se ustavující schůze obecního zastupitelstva za účastenství všech 36ti zvolených členů. Starostou města byl 21 hlasy zvolen Ju. Komers, I. náměstkem K. Neuberg, II. Václav Forejt. Do městské rady byli zvoleni: B. Záligr, B. Karpíšková, B. Malý, Vin. Erbenová, A.V. Prágr, J. Holub, V. Formánek, J. Sládek a J. Křemen.

4. října činohra Městského divadla na Král.Vinohradech sehrála v Zámecké restauraci "Komedii na faře" od H. Lautensocka. - Zápas AFK Kolín - SK Meteor VIII. 0:0, AFK Kolín - AC Sparta 0:5 (0:3). - Na dnešní výroční trh bylo přihnáno 288 kusů hovězího dobytka dospěl., 37 telat a 174 koní. - Zemřel Hynek Lorenc, zemský poříčný v.v. v stáří 78 let. Byl též inspek. banky Slavie, členem Tyla, Sokola, Baráčníkem a neúnavným spolkařem.

6. října Svaz obchod. a průmysl. zřízenců s Uníí obch. cestujících pořádal přednášku v sále Lid. domu, kde promluvil K. Pacovský na téma: "Požadavky obchod. cestujících a hospodářská situace" a K. Heller "Osnova zákona o obchod. cestujících".

7. října zápas AFK Kolín Res - SK Radim 6:1. - Ve dveraně sokolovny odbyval se koncert virtuosa houslisty Váši Příhody za dost pěkné návštěvy. - Dram. odbor v Katolickém domě sehrál "Nora", hra o 3. jedn. od H. Ihsena za režie F. Straky.

13. října ve schůzi městské rady rozděleny referáty a komise následovně: vodárenský a lázeňský ing. V. Formánek, úprava města a sadů A.V. Prágr, dlažba, kanalisace, osvětlení K. Neuberg, školní, kulturní, knihovní rada a muzeum V. Erbenová, hospodářství B. Záligr, ref. živnostenský a tržní J. Křemen, sociální B. Karpíšková, stavební a) město: J. Holub a J. Křemen,

b) Zálabí: V. Ferajt a B. Malý, domovské záležitosti Dr. J. Řeřovský, právní Dr. J. Řeřovský, patronátní J. Sládek, policejní K. Neuberg, finanční J. Sládek a referát zdravotní V. Erbenová. - Volná myšlenka pořádala v sále u Karla IV. přednášku prof. K. Smolíka na téma "O mučednické smrti Francisea Ferrera". - Odborná škola rodinná a živnostenská pořádala večerní a lidové kursy pro kreslení střihu a šití prádla a šatů. Poplatek činil 30 Kč za tříměsíční kurs.

14. října zdejší filiálka "Typografické Besedy" oslavila 40ti leté trvání dopoledne slavnostní valnou hromadou ve velkém sále Lid. domu a v Zámecké restauraci slavnostním večerem. - Ochotnický spolek Tyl sehrál "Staré hříchy", veselohra od 3. jedn. od Josefa Štolby za režie Jana Šarfnbergra. - Zápas AFK Kolín - SK Libeň 5:1 (1:1), AFK Kolín res. - Sparta Poděbrady 5:1.

15. října za 1 kg hub chtěl prodávající 24 Kč a byl oznámen policii pro předražování.

18. října umělkyně Kristina Morfová a J. Prokopová, pianistka, uspořádaly v sokolovně koncert písní a arií. Kristina Morfová, primadona Národního divadla v Praze a pak bulharského Národního divadla v Sofii zahynula 1. června 1936 při automobilovém neštěstí u Sofie v Bulharsku.

20. října náboženská obec ČCS pořádá tři přednášky: 20.10. katechety L. Kopala na téma "Bílá hora", 3.11. Dra K. Farského na téma "Rozluka státu od církví a zákon o kostelích" a 15.11. A. Jaroše z Prahy. První byla v čsl. kostele, druhá v sokolovně a třetí v Zámecké restauraci na téma "Žena československá a charita".

21. října ochotnický spolek Tyl sehrál "Uzel", veselohru o 3 jedn. od D. Petroviče za režie B. Růžičky v sokolovně. - Zápas AFK Kolín - Union Žižkov 0:1 (0:0), AFK Kolín - Čecháče Karlín 3:1 (1:0). Na dnešek v noci se vloupali zloději do kožešnického obchodu Josefa Skři-

vánka v Kouřimské ul. a odvezili tam různých kožešin za 20.000 Kč.

22. října na spálu onemocnělo 9 dětí, 2 z nich zemřeli.

25. října zápas AFK Kolín res. - AFK Pardubice IA 1:0. zápas AFK Kolín - Mladoboleslavský SK 0:2 (0:1). - Učtovatel A.V. Novák měl v Zámecké restauraci přednášku "O Tahiti a ostrovech v Jižním moři" doprovázenou 200 světelnými obrazy. - Paní ředitelka M. Lánská v kreslárně reál. gymnasia zahájila veřejný kurs uměleckého průmyslu, který pořádá "Ženská komise čsl. národ. demokracie" za řízení prof. Ed. Hejzlara. Kurs navštěvuje 18 dam a 8 pá-nů. - Městským inženýrem zvolen byl inž. Alois Čech.

26. října Alliance Française pořádala přednášku A. Fichella z Prahy v malém sále u Ptáčeků.

27. října ráno nalezen byl v lesíku u továrny na raffinování petroleje na stromě oběšenec, v němž dle průkazu zjištěn Jan Wimer, ženatý mlynářský pomocník, r. 1898 v Praze a do Roztok, okres Rakovník příslušný, posledně bydlící v Kolíně III., Havelcova 102. Přivolaný Dr. J. Weiner mohl konstatovati jen sebevraždu a nalezený dopis tomu nasvědčoval. - Před šestou hodinou večerní v místech před městským vodovodem u Štítar přepadena byla Božena Pospíšilová a zraněna nějakým ostrým předmětem. Případ oznámen městské policii a ta dle popisu zatkla ve Štítarech v 7 hodin Josefa Janovského, který byl z přepadení toho usvědčen. -

V předvečer národního svátku pořádala str. nár. sec. v sokolovně slavnostní akademii pražských umělců Ad. Dobrovolného, M. Piskáčkové a F. Hájků a strana sec. dem. v Lidovém domě akademii.

28. října vlastenecké spolky kolínské za součinnosti politických stran pokrokových a státotvorných pod protektorátem rady města Kolína uspořádaly opravdu velkolepou oslavu pětiletého trvání našeho svobodného

státu dne 28. října. Celé město tak hojně okrášlené prapory, více než léta minulá a prolnuté společnou myšlenkou míru a soudržnosti, mohutně a srdečně manifestovalo pro zdar a udržení naší svobody. O půl deváté seřadil se na Havlíčkově třídě velký čtyřstupový průvod, v jehož čele šlo 500 žáků měšťan. školy dívčí a na konci strana středostav. živnostníků, za zvuků hudebních kapel došel a naplnil náměstí, kde z balkonu radnice přivítal shromážděné I. náměstek starosty K. Neuberg. Po jeho řeči zapěl cherál "Kdož jste Boží bojovníci" pěvecký odbor Sokola. Po té se ujal slova slavnostní řečník štábní kapitán Jaro Král a když skončil městská hudba Vlasákeva zahrála obě státní hymny. - Odpoledne o 3. hodině předán byl na vojenském hřbitově (pravá část městského hřbitova) okresní správní komisí městu Kolínu v opatřování pomník, zbudovaný na paměť padlých vojáků ve světové válce. U pomníku promluvil posl. Jan Kouřelka a starosta města Kolína Julius Komers. Pomník představující plačící ženu, dle návrhu profesora Suchomela z Hořic, v kamenu provedl kolínský sochař Šašma a pomník stál 14.700 Kč. - Večer zahájil řed. J.O. Martin s Divadlem sdružených měst čes. severovýchodu hrou "Ekvinakce", kterou napsal Ivo conte Vojnovič, pořad her v Zámecké restauraci a v sále hostince na Rozkoši svobodná obec Čičovice sehrála "Žaluji", drama o 3. jednáních. - Byla uzavřena I. třída B. měšťanské školy následkem mezi dětmi zuřících spalniček a spály. - Dram. odbor v Katol. domě sehrál "Hanička", drama dítěte o 3 jedn. od Gerharda Hauptmanna za režie F. Straky a hra byla l.XI. opakována.

30. října 24 letý bankovní úředník František Pína, syn pekaře a obchodníka ze Zámecké ulice č. 86 měl známost již ze školy s Marií Harrerovou, 21 letou dcerou Josefa Harrera, typografa od fy J.L. Bayer, bydlícího

v Dolní ulici č. 144-IV. Mladí tito lidé byli spolužáky na zdejší obchodní škole, ale poněvaž Pína byl katolík a Harrerová evangelička, bránili matky obou mladých lidí jejich lásce, až konečně Marie provdala se za profesora Oldřicha Součka, na kterém si ústavu na Slovensku. Pína, který byl zaměstnán v bance ve Vídni těžce nesl tento sňatek, také se s tím před známými netajil, stal se trudemyslným a dostav dovolenou odejel do Kolína. Sem také ze Slovenska na dny dušičkové přijeli manželé Součkoví. Dnes večer hrála se v Bio Republika veselohra "Fairbanksův kanárek" a v bio seděli manželé Součkoví a nedaleko nich Pína. Souček zpozoroval nápadné počínání Pínovo a chtěje se ubrániti před možným útokem se strany tohoto, snad přepadení na ulici, šel si domů pro brovning. Jedva že vyšel ze dveří ven, třeskla rána a za ni druhá. Paní Součková střelena byla přímo k srdci neb po výstřelu povstala, vzdychla a skácela se k zemi a rovněž Pína, který se střelil do hlavy klesl k zemi a oba mladí lidé byli mrtvi. Světla se rozsvítila, zřízenci vynesli chladnoucí mrtvoly - a "Fairbanksův kanárek" hrál se dále, jako by se nic nestalo. Hroby obou (ona leží na českobratrském hřbitově a on na městském) zdobený jsou pěknými pomníky a podobiznami obou nešťastníků.

31. října ruský přednášel prof. M.V. Omelčenko "O historii ruské literatury" v sokolovně. - Na Ovčačce vytažena byla z Labe mrtvola Františky Říhové, 30ti leté úřednice městského úřadu a osvětového sboru v Plzni, kde spáchala defraudaci 12.800 Kč a byla proto úřady stáhána. Nešťastnice prchla sem do Kolína, na břehu Labe zanechala svrchní šaty a v nich svoji legitimaci. Byla v přítomnosti svých příbuzných, kteří sem přijeli, pohřbena na městském hřbitově.

4. listopadu odbyvala se tělocvičná akademie sokolského dorostu. - Před šestou hodinou večerní neznámý pachatel vloupal se do bytu Ferdinanda Netíka, pekaře v domě I.-č.14 a odcizil vkladní knížky zdejších peněžních ústavů na celkový obnos 33.000 Kč.

5. listopadu o 1. hodině ranní vyhořel z dosud neznámé příčiny chlév a domek čp. 65-III. do základu a patřící Ant. Pokšťeflovi, zřizenci dráhy. Škoda jest kryta pojištěním na 62.000 Kč. - Odpoledne vylovena byla z Labe pod Hánínem mrtvolka děcka mužského pohlaví a do-
nešena do márnice na městský hřbitov. - Zápas AFK Kolín-
SK Pardubice 2:2 (0:1)

6. listopadu náboženská obec církve čsl. byla schvá-
lena výnosem ministerstva školství a národní osvěty ze
dne 25. září 1923 pod čís. 100118-VI. - Střelecká jednota
konala veřejnou přednášku v hostinci "u Štrupů" a před-
nášel tam profesor J. Schneider na téma "Bitva bělohorská
a dnešní doba".

7. listopadu tržní ceny: za 1 kg másla bylo požadová-
no 24 - 26 Kč, tvarohu 4 Kč, hub 14 Kč, za vajíčko 80 hal.,
kg tučné husy 15 Kč, hladové 10 Kč, za 1 kuře 8 Kč, za
1 q brambor 55-60 Kč, zelí 60 Kč, vysoké dámské botky stá-
ly 88-98 Kč, pánské též 88-98 Kč, dětské 29 Kč, jemná
celovlněná dámská látka 110 cm široká 1 m 36 Kč, pánská
celovlněná 150 cm šir. 75 Kč, 90 cm široký bílý grád 1
m 10 Kč, kanafas 120 cm 8.20 Kč, košile pánská 29 Kč,
dámská 12 Kč 50, 1 litr bíl.vína 11 Kč, červeného 14 Kč,
kolo (velociped) 900 Kč.

8. listopadu Klub čsl. turistů konal v Zámecké re-
stauraci přednášku "O Sahaře". - Na dnešní trh bylo při-
hnáno 236 kusů hovězího dobytka, 17 telat, 90 koní a 1
hříbě. - V říjnu narodilo se 17 dětí a zemřelo 29 osob.
Mezi dětmi objevuje se opět záškrt a spála.

11. listopadu v sokolovně koncert Pěveckého sdružení pražských učitelů.

12. a 13. listopadu pořádal Sokol v malém sále sokolovny povinné ideové přednášky. A sice přednášel Dr. V. Procházka "Nutnost tělocviku pro zdraví lidské", ředitelka M. Lánská "Podstata myšlenky sokolské", prof. Jar. Schneider "Dějiny Sokolstva", prof. Dr. Ant. Zahradka "Organisace, práva a povinnosti sokolské".

13. listopadu kolem 7 hodiny večerní shořel stoh slámy blíže Lučební továrny, patřící Al. Kůrkovi, rolníku II.- 32. Škoda jest odhadnuta na 15.000 Kč a jest částečně kryta pojištěním. Pohled na hořící stoh večer byl hrůzostrašný.

11. listopadu Volné sdružení sociál. studentstva drželo již druhý seminář "u Poláček".

16. listopadu Alliance Francaise pořádala přednášku v kreslírně gymnasia, na téma "Dram. umělkyně Sarah Bernhardtová" přednášel prof. J. Savín z Prahy.

17. listopadu děkanský úřad si stěžuje okres. úřadu, že katolík Čeněk Dynebír, mistr krejčí, pohřben byl čsl. duchovním: - Anna Štolová, dělnice, Hradby 43 stížena byla šílenstvím a musela býti dopravena do ústavu do Behnic-

19. listopadu konala se v Zámecké restauraci přednáška ing. Jar. Štycha, členu české a francouzské astronomické společnosti na téma: "O původu zemětřesení a sopečných výbuchů. Katastrofa v Japonsku." Pořádaly skautky-socialistky. - Sebevzdělávací sdružení studentů kolínského gymnasia počalo vydávati svůj list Věstník ročník II. - Zemřel zdejší notář Matěj Šlais. - Velmi oblíbené v tuto dobu byly písně "Bublíny" a Hašlerova píseň "Co pak je to za vojáka?". - Napadl první sních na 10 cm vysoko a starobylý hostinec "u Modré hvězdy" na náměstí bude již zbourán. - Zápas AFK Kolín - Viktorie Plzeň 2:2 (1:3).

22. listopadu vyskytly se dva případy břišního tyfu mimo mnoha případů záškrtu.

23. listopadu Klub čsl. turistů uspořádal za velkých finančních obětí předvedení reprodukce zpěvu a hudby pomocí telegrafie a telefonie bez drátu, vysílané radiovou stanicí v Kbelích u Prahy. Montevání antény provedla fa Radiojournal z Prahy mezi střechami Sokolovny a domem v Sokolské ulici č. 23. Dnes byly uspořádány dvě produkce a sice první o 1/2 7 hod. a druhá v 8 hodin a předcházela jim přednáška o telegrafii a telefonii bez drátu. Vstupné od 3 - 8 Kč.

20. listopadu Literární spolek uspořádal přednášku univ. profesora Dr. Mil. Hýska na téma: "O životě a díle spisovatele Antala Staška".

24. listopadu Spolek divadelních ochotníků Tyl sehrál v sokolovně "Nadližská země", komedie o 3 jedn. od Françoise de Curelly za režie B. Růžičky. - Jednota svazu soukr. zaměstnanců pořádala veřejnou přednášku. - Klub fotografů amatérů pořádal přednášku ing. Schneibergra z Prahy "O retuši v moderní fotografii".

25. listopadu organizace strany nár. soc. pořádala veřejnou schůzi. - Českobratrský evangelický sbor spolu se Sdružením mládeže a Odborem Kestnické jednoty vzpomněl 5. výročí smrti prvního duchovního správce Dr. Čenka Duška, přednáškou Jar. Dobiáše, faráře v Demážlicích na téma: "Dr. Č. Dušek a Amerika". - Zápas AF K Kolín-SK Čechie Kladno 8:0 (5:0). V sále Zámecké restaurace konal se klavírní večer Josefa Jiráňka, virtuosu na klavír a prof. stát. konservatoře v Praze a žáka mistra B. Smetany.

26. listopadu v 8. hodin ráno oběsil se Frant. Hnát, r. 1857 v Kněžicích u Král. Městce, narozený a v Císařevsi č. 10-DI. bydlící. Byl 66 r. stár a pracoval přes 8 roků u kolínské obce jako metař a když byl pro stáří ze zaměstnání propuštěn, vzal si to tak k srdci, že se oběsil.

27. listopadu "Ukrajinská opereta" společnosti umělců-emigrantů sehrála Oněginovu operetu o 2 dějstvích "Cikánka Marinla" v sále Zámecké restaurace. - Prostorové kluziště zřídil rybník Josef Jindřich za městskými lázněmi.

28. listopadu - dnešní večer shořely opět dva stohy slámy, letos již celkem 4 stohy. Večer o 6. hodině shořel stoh na pustině u Borku, patřící B. Zahajskému, bydlícímu V.-254, kde shořelo slámy za 5000 Kč, druhý chytl před 12. hodinou noční a patřil Jos. Krutskému, V.-327 a slámy za 1.500 Kč shořelo. Oba poškození jsou pojištěni.

29. listopadu zdejší rodák JUDr. Bohumil Messány, místokonsul v zahraničním ministerstvu v Praze, jmenován byl legačním tajemníkem při vyslanectví ČSR v Londýně-

1. prosince bývalý okresní hejtman kolínský Ant. Rozsypal jmenován byl více guvernérem pro Podkarpatskou Rus.

2. prosince jest tomu právě 40 let, co se ustanovilo Družstvo pro postavení divadla v Kolíně. - Dnes konal se koncert Kolínské filharmonie. Na programu: Mozart "Don Juan". Bethoven "Egmont", Weber "Oberon", Schubert "Symphonie H mll", Wagner "Tristan a Isolda".

3. prosince - na dnešní trh přivezeno bylo 467 kusů hovězího dobytka, 18 telat a 158 koní. - Komisionář Ferdinand Šauer, bydlící na Zálabí byl dopraven do ústavu pro choromyslné.

5. prosince nové případy onemocnění na spálu a záškrt u dětí a hojně spalničkami.

6. prosince Fr. Štrup, mistr lakýrník resignoval na členství v obecním zastupitelstvu.

9. prosince koncert pěvce mistra Otakara Mařáka konal se k vůli venkovu již v 5 hod. odpoledne za velmi pěkné návštěvy.

9. prosince Rada starších církve čsl. měla ustanovující valnou hromadu. - V Husově domě měl přednášku Jar. Řepa, česko-bratrský farář ve Velimi na téma "Evangelium v proudech současné doby". - Usnesením obecního zastupitelstva obecní zastavárna byla definitivně zrušena. I

10. prosince Živnostenská pokračovací škola byla následkem infekčních nemocí uzavřena. - Školy obecné i měšťanské byly uzavřeny následkem rozšíření se spály a difterie.

10. a 17. prosince pořádá Střelecká jednota přednášky MUDr. Hlavatého "O tělovědě" a "O pohlavní zdravotvědě" v restauraci u Řeháků (u Štrupů).

12. prosince Sbor pro sociální péči o studentstvo konal veřejnou schůzi.

13. prosince přednášku prof. Svozila "O dýchání jako prostředku k prodloužení lidského věku" pořádal Sokol v sále sokolovny.

16. prosince o 5 hodině konal se ve velké dveraně sokolovny koncert mistrů pěvců bratří Karla a Emila Buriana, u klavíru E.F. Burian, syn Em. Burina.

17. prosince asi kolem 1/2 2 hod. noční vypukl požár v cihelně Josefa Višňáka III-168 a zničil krytbu pece. Škoda 100.000 jest kryta pojistkou.

21. prosince ve schůzi obecního zastupitelstva usneseno stále pasivní obecní zastavárnu, která byla umístěna v I. poschodí domu číslo 7-I. na náměstí zrušiti.

25. prosince zemřel Jan Šípek v stáří 64 let. Býval dlouhá léta cukrářem na náměstí 74-I. a 88-I. a byl otcem generála legií Jana Šípka. - Josefa Marková se svojí divadelní společností sehrála v sokolovně hru "Ono".

31. prosince ak. malíř Ludvík Vacátko, který zde vlastnil dům č.188-III měl občanský sňatek s Marií Pernikářovou z Prahy. - Odešel na trvalý odpočinek přednosta pošt. úřadu J. Štěpán, který jako úředník u zdejší pošty působil 36 let.

O b s a h :

	str.
Rok 1918	1
Rok 1919	44
Rok 1920	99
Rok 1921	149
Rok 1922	192
Rok 1923	217